

James Wright

Bir Hristiyan
Kur'an Okuyor

YAY

YAY: 59

KİTAP: Bir Hristiyan Kur'an Okuyor

ORİJİNAL ADI: A Christian Reads the Qur'an

YAZAR: James Wright

ÇEVİRİ: Osman Aydın

KAPAK: Anadolu Grafik

ISBN: 978-605-81284-8-4

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 16231

Daha fazla bilgi için:

E-mail: info@christianreadsquran.com

www.christianreadsquran.com

Copyright © 2019 James Wright

© Yeni Anadolu Yayıncılık

Davutpaşa Cad. Emintaş

Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/87

Topkapı, İstanbul - Türkiye

Tel: (0212) 567 89 92-93

E-mail: yaybilgi@gmail.com

www.yenianadolu.com

Baskı: Anadolu Ofset – Tel: (0212) 567 89 92

Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit.

No: 81/87 Topkapı, İstanbul – Türkiye

Mayıs 2019

ADAMA

*Öğretmen Nabeel Qureshi ve içtenlikle tüm Gerçeği arayanların anısına.
Francis Schaeffer'in sık sık söylediği gibi,
dürüst sorular soranlar dürüst yanıtları bak eder.*

İÇİNDEKİLER

Ramazan'da Okuma	15
1. Bölüm, 1. Sure: El Fatiha (Açış)	19
2. Bölüm: 2. Sure: Bakara (Sığır)	22
Hız. Muhammed'in Peygamberliğinin Kanıtı (Ayat 2:23-24)	22
İnsanların Yükselişi ve Düşüşü (Ayat 2:30-34)	22
Allah Yardım Vaadi Veriyor	23
Gerçek mi Yalan mı? (Ayat 2:42)	24
Gerçeği Nasıl Biliriz?	25
İbrahim'in Çocukları (Ayat 2:40)	25
On Emir (Ayat 2:53)	26
Kutsal Kitap Tahrif Edilmiş mi? (Ayat 2:59)	27
Müslümanlar, Yahudiler, Hristiyanlar, Diğerleri (Ayat 2:62)	28
Musa ve İnek Kurbanı (Ayat 2:67-73)	29
Kitabı Bilmezler (Ayat 2:78)	30
Önce Gelen Kitapların Onaylanması (Ayat 2:97)	30
Ayetlerin Hükümünün Kaldırılması (Ayat 2:106)	31
Yabancılar ve Düşmanlar İçin Dua etmek (Ayat 2:105)	32
İnsanların İmanını Çalmak (Ayat 2:109)	32
Yahudiler ve Hristiyanlar Aynı Kitabı mı Okuyor? (Ayat 2:113)	33
Allah Çocuk Edinmez (Ayat 2:116-7)	35
Başkalarının Arzularına Uymak (Ayat 2:120)	38
Kâbe (Ayat 2:127)	39
İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın, Davud'un ve İsa'nın İmanı (Ayat 2:135-6)	40
Kible'ye Yönelmek (Ayat 2:142)	41
Ramazan (Ayat 2:185)	43
Allah Yolunda Savaşmak (Ayat 2:190-3)	44
Hac (Ayat 2:196-203)	46
Temizlik (Ayat 2:222)	47
Boşanma ve Evlilik (Ayat 2:221-241)	48
Dinde Zorlama Yoktur (Ayat 2:256)	49
Diriliş (Ayat 2:259)	51
İyi Ameller ve Günah (Ayat 2:271)	52
Faiz ve Faizcilik (Ayat 2:275)	53
Ruhsal Ücretler (Ayat 2:281)	53
3. Bölüm, 3. Sure: Al-i İmran	55
Kitaplar ve Anlamları (Ayat 3:7)	55

Cehennem ve Ceza (Ayet 3:10)	55
Ruhsal Sağlık mı, Maddi Sağlık mı? (Ayet 3:14)	56
Din ve Dostluk (Ayet 3:28)	57
Yerleşik Kötülük (Ayet 3:30)	59
Kur'an'da İsa (Ayet 3:33-59)	60
İbrahim, Yahudi ya da Hristiyan Değildi	69
Putperestlik Günahı (Ayet 3:80)	70
Yanlış Yola Sapmak (Ayet 3:100)	71
Tehlikeli Düşmanlar (Ayet 3:111)	73
İyi Olan Kim? (Ayet 3:133-4)	73
Elçi (رَسُولٌ) Fazlası Değil (رَسُولٌ) (Ayet 3:144)	75
Uhud Savaşı (Ayet 3:130-180)	77
Kılıcı Brakmak	78
Peki ya Haçlı Seferleri?	81
4. Bölüm, 4. Sure: Nisa	83
Yetimler ve Eşler (Ayet 4:3)	83
Yoksullara Adalet (Ayet 4:9-10)	86
Ginsel Ahlıksızlığı Cezalandırmak (Ayet 4:15-16)	86
Kocalar Karılarına Nasıl Davranmalı? (Ayet 4:34)	90
Sapıklığı Satın Almak (Ayet 4:44)	91
Affedilmeyen Günah (Ayet 4:48)	92
Şefaata Edenler (Ayet 4:64)	94
Savaşmak İstemeyenler (Ayet 4:74-78)	95
İbrahim, Allah'ın Dostu (Ayet 4:125)	95
Yahudiler İsa Mesih'i öldürmediler (Ayet 4:153-161)	96
Üçtür Demeyin! (Ayet 4:171)	99
5. Bölüm, 5. Sure: Maide	102
Haram and Helal (Ayet 5:1-5)	102
Abdest (Ayet 5:6)	104
Allah, Mesih midir? (Ayet 5:17-18)	105
Allah'ın Oğulları (Ayet 5:18)	107
Bir Başkasının Günahı İçin Ölmek (Ayet 5:29)	108
Öldürmeye Ne Zaman İzin Var? (Ayet 5:32-33)	108
Değiştirilmiş mi Yoksa Güvenilir mi? (Ayet 5:47-48)	110
Yahudiler ve Hristiyanlarla Dostluk (Ayet 5:51)	111
Aynı Ayet (Ayet 5:69)	113
Hayat Ekmeği (Ayet 5:68-120)	113
6. Bölüm, 6. Sure: En'Am	115
İmansızların Yargılanması (Ayet 6:1-15)	115
Delil Önemli midir? (Ayet 6:19)	115
Denizde Ölüm mü? (Ayet 6:63-64)	119
Çocuklarınızı Öldürmeyin (Ayet 6:151)	120
Kur'an Neden Verildi? (Ayet 6:155-156)	121

7. Bölüm, 7. Sure: A'raf: (Yüksekler)	123
İyilikler ve Kötülükler Tartısı (Ayat 7:8-9)	123
İğne Deliği (Ayat 7:40)	124
Allah Dünyayı Ziyaret Ediyor (Ayat 7:143).....	125
On Emir tarafından Yargılanmak (Ayat 7:145)	128
Tevrat, Peygamberler ve İncil, Hz. Muhammed'den Söz Ediyor mu? (Ayat 7:157).....	130
Allah'ın Güzel İsimleri (Ayat 7:180)	134
8. Bölüm, 8. Sure: Enfal (Savaş Ganimetleri)	136
Ne Tür Bir Savaş (Ayat 8)	136
9. Bölüm, 10. Sure: Tevbe Ya da Berae (Red)	140
İnançsızlarla Antlaşma Kuralları (Ayat 9:1-29).....	140
Kur'an'ın En Eski Nüshaları	145
Neden Yahudiler ve Hristiyanlarla Savaşılır? (Ayat 9:30-31).....	146
Sahte Müminler (Ayat 9:56)	148
Yeni Bir Düşman Tanıtılıyor (Ayat 9:73)	149
Liderlerini Takip Etmek (Ayat 9:86-88).....	149
Sahte Mescidler (Ayat 9:107-110)	150
Allah'ın İyiliği Ne Kadar Büyük? (Ayat 9:113)	151
10. Bölüm, 10. Sure: Yunus	154
Doğru Yol (Ayat 10:25)	154
Peygamberlik Kitapları (Ayat 10:37-40).....	155
Nuh'un Gemisi (Ayat 10:73).....	160
Ehl-i Kitab'a Sor (Ayat 10:94)	161
11. Bölüm, 11. Sure: Hud (Hud Peygamber)	162
Lütuf Nedir? (Ayat 11:3)	162
Sara'nın Gülmesi (Ayat 11:71).....	163
12. Bölüm, 12. Sure: Yusuf	165
Kıssadan Hisseler (Ayat 12).....	165
13. Bölüm, 13. Sure: Ra'd (Gökgürültüsü)	167
Başlangıçta (Ayat 13:16)	167
Daha Fazla Ceza (Ayat 13).....	169
14. Bölüm, 14. Sure: İbrahim	170
Arap Dilinde Bir Haberci (Ayat 14:4)	170
İnsanlığın Hakiki Özü? (Ayat 14:34)	171
15. Bölüm, 15. Sure: Hicr	173
Allah Mesajını Muhafaza Eder (Ayat 15:9)	173
Kur'an'a Saldırmak (Ayat 15:91)	173

16. Bölüm, 16. Sure: Nahl (Bal arıları)	175
Allah'ın Suretinde Yaratılmak mı? (Ayet 16:17)	175
Son Diriliş (Ayet 16:38)	177
Bir Hristiyana Sorun (Ayet 16:43)	178
İki Tanrı Edinmeyin (Ayet 16:51)	180
İyi Olan Kimse Yok (Ayet 16:61)	180
Kölelik (Ayet 16:71-76)	181
Her Ümmetin Kendi Tanrısı (Ayet 16:89)	181
Fikir Değişikliği (Ayet 16:106-7)	182
İslamiyet'i Yaymak (Ayet 16:125)	183
17. Bölüm, 17. Sure: İsrâ (Gece Seyahati)	185
Kudüs Ziyareti (Ayet 17:1)	185
18. Bölüm, 18. Sure: Kehf (Mağara)	187
Mağarada Uyuyanlar (Ayet 18:9-26)	187
“Onun Kelimelerini Kimse Değiştiremez” (Ayet 18:27)	188
Allah'ın Beğenisini Kazanmak (Ayet 18:46-53)	188
İblis bir Melek miydi Yoksa CİN miydi? (Ayet 18:50)	190
Zülkarneyn, Çift Boynuzu Miğfer Takan Efendi (Ayet 18:83-99)	191
Güneş Nerede Batıyor? (Ayet 18:86)	192
19. Bölüm, 19. Sure: Meryem	195
Yahya Peygamber (Ayet 19:1-15)	195
İsa Mesih'in Ölümü (Ayet 19:33)	197
20. Bölüm, 20. Sure: Tâhâ	199
Musa ve Yanan Çalı (Ayet 20)	199
Adem'in Utancı (Ayet 20:115-123)	201
21. Bölüm, 21. Sure: Enbiyâ (Peygamberler)	202
Hız. Muhammed'in İsimleri (Ayet 21:107)	202
22. Bölüm, 22. Sure: Hac	204
Cahilce Tartışmalar (Ayet 22:8)	204
Cehennem (Ayet 22:19-22)	204
Yaratma Gücü (Ayet 22:73)	208
23. Bölüm, 23. Sure: Müminun (Müminler)	210
İnsanların Yaratılması (Ayet 23:12-14)	210
24. Bölüm, 24. Sure: Nur	211
Cinsel Yasalar (Ayet 24:2-33)	211
25. Bölüm, 25. Sure: Furkân (Ölçüt)	215
Allah'ın Sevgiyle Dolu Olduğunu	
Söylemek Küfür müdür? (Ayet 25:60)	215

26. Bölüm, 26. Sure: Şuarâ (Şairler)	217
Apaçık Mana (Ayet 26:2)	217
27. Bölüm, 27. Sure: Neml (Karıncalar)	220
Allah'ın İradesine Teslim Olmak (Ayet 27:91)	220
28. Bölüm, 28. Sure: Kasas (Kıssalar)	222
Allah'ın Sevdiği Kimdir? (Ayet 28:76)	222
29. Bölüm, 29. Sure: Ankebut (Örümcek)	224
Nasıl İyi Bir Şey Yapabiliriz? (Ayet 29:7).....	224
Aynı Allah mı? (Ayet 29:46).....	225
30. Bölüm, 30. Sure: Râm	229
İslami Tarikatlar (Ayet 30:32)	229
31. Bölüm, 31. Sure: Lokman	231
Dünyayı Sözlerle Doldurmak (Ayet 31:27)	231
32. Bölüm, 32. Sure: Secde	232
Kaderi Cehennem Olmak (Ayet 32:13)	232
33. Bölüm, 33. Sure: Ahzâp (Gruplar)	234
Hz. Muhammed'in Hayatı (Ayet 33)	234
34. Bölüm, 34. Sure: Sebe	236
İkazlar Devam Ediyor (Ayet 34).....	236
35. Bölüm, 35. Sure: Fatır (Yaradan)	237
Tek Bir Canlı Bile Kalmazdı (Ayet 35:45)	237
36. Bölüm, 36. Sure: Yâsîn	239
Mahkûm Edilmiş (Ayet 36:6).....	239
37. Bölüm, 37. Sure: Sâffât (Sıra Sıra Dizilmiş Olanlar)	241
Cana Bedel Muazzam Bir Kurban (Ayet 37:102-7)	241
38. Bölüm, 38. Sure: Sâd	245
Cennet Hakkında (Ayet 38:49-53)	245
39. Bölüm, 39. Sure: Zümer (Zümreler) ve	
40. Sure: Ğafir (Affedici) Ya da Mü'min (İman Eden)	247
Mükafaatlar ve Yargı (Ayets 39, 40)	247
40. Bölüm, 41. Sure: Fussilet	250
Kötülük Neden Var? (Ayet 41:49).....	250

41. Bölüm, 42. Sure: Şûrâ (Danışma)	253
Allah İnsanlarla Konuşur mu? (Ayet 42:51).....	253
42. Bölüm, 43. Sure: Zuhurf (Altın Süsler)	255
Arapça Bir Kitap (Ayet 43:3)	255
İsa Mesih'in Dönüşü (Ayet 43:61)	255
43. Bölüm, 44. Sure: Duhân (Duman) ve	
45. Sure: Câsiye (Diz Çökmek)	258
Yine Dramatik Resimler (Ayet 44:43-48)	258
44. Bölüm, 46. Ayet: Ahkâf (Kum Yığılıları)	259
Kur'an Kutsal Kitap'ı Tasdik Ediyor (Ayet 46:10)	259
45. Bölüm, 47. Sure: Muhammed	260
Rahat etmek ya da Etmemek? (Ayet 47:20)	260
46. Bölüm, 48. Sure: Fetih	261
Zafer (Ayet 48)	261
47. Bölüm, 49. Sure: Hucurat (Odalar)	262
Şüphe (Ayet 49:15)	262
48. Bölüm, 50. Sure: Kâf	263
Şah Damarından Daha Yakın (Ayet 50:16-17)	263
49. Bölüm, 51. Sure: Zâriyât (Savuran Rüzgârlar)	265
Bağışlanma (Ayet 51:18)	265
Bağışlanmış ve Bağışlayan	266
50. Bölüm, 52-61 Sureler	270
Kısa Sureler.....	270
Tuzlu ve Tatlı Sular (Ayet 55:19)	270
İsa Mesih, Hz. Muhammed'in Geleceğini Bildirdi mi? (Ayet 61:6)	271
51. Bölüm, 62-70 Sureleri	273
Cuma Namazı Seçeneğe Bağlı Değildir (Ayet 62:9-11)	273
Münafıklar (Ayet 63)	274
Allah'ın Ruhu Meryem'e Üflledi (Ayet 66:12)	274
52. Bölüm, 71-78 Sureler	276
Kur'an'ı Okuyun (Ayet 73:20)	276
Cezalar ve Mükafaatlar (Ayet 73-78)	277
53. Bölüm, 79-87 Sureler	278
Kör Bir Adam (Ayet 80:1-2)	278
Bir Levhada (Ayet 85:20-21)	279

54. Bölüm, 88-114 Sureler	280
Bizim Problemimiz Nedir? (Ayet 98:5).....	280
Allah Doğmamıştır (Ayet 112)	281
Kadıköy İman Akidesi	285

TEŞEKKÜR

Karım, keşke bir çiftçiyle evli olsaydım, derdi. Ben ifti değilim ve o da pek ifti karısı sayılmaz. Ama ister bilgisayar isterse traktör başında olsun, yazar da ifti de toprağı yeni tohumların köklenmesi, gelişmesi ve ürün vermesi için hazırlamak gibi dev bir göreve sahiptir. Karım, uzun yazma saatlerim süresince yalnız teşvik sözleriyle değil, hayata renk katan eşsiz ışığıyla beni sabırla bekledi. Kitabın daha yüksek bir kaliteye ulaşmasını sağlamak için değerli zamanları ve enerjileriyle katkıda bulunan birçok arkadaşıma teşekkür etmek isterim. Hem tarzda hem de özde değişiklikler önererek, tek başıma yapabileceğimden çok daha iyisini gerçekleŐtirdiler.

Ramazan'da Okuma

Bir Ramazan günü Kur'an'ı okumaya karar verdim. Geçen yıllarda Kur'an'ı incelemiştim. Ama bu kez Kur'an'ın tamamını *çok dikkatlice* okumak istedim.

Ben İsa Mesih'i takip ediyorum. İnsanlar bana bazen Hristiyan derler, ama çoğunun bu sözcüğü gerçekten anlamadığını, bazen Hristiyanlarla ilgili yanlış ve cidden tuhaf fikirlere sahip olduklarını öğrendim. Ben Asya'da yaşıyorum ama dünyanın hangi kısmına gittiğim fark etmez. Kuzey'de buzlu Moskova ya da güneyde Tayland'ın kızgın ormanları olabilir. Birçok kişi, Hristiyan sözcüğünün Avrupalı ya da Amerikalı anlamına geldiğini düşünüyor. Böylelerine göre, Hristiyanlar bolca alkol ile domuz eti tüketir ve belki fahişelerin peşinden ayrılmazlar. Daha kötüsü, bazı Hristiyanların fahişe olduğunu bile düşünürler.

Filmler ve televizyon bu yanlış düşünceleri besler. Kilise denilen yer, korkunç günahların rahibe itiraf edildiği güzel ve eski bir bina değil midir? İtiraftan sonra her şey normale dönmez mi, namus yoksunu insanlar yine kafa çekmeye ve domuz eti yemeğe koşmaz mı?

Bu resim benim için son derece iğrençtir ve eğer gerçek Hristiyan inancı buysa, okyanusun dibine kadar gidebilir.

Ben böyle bir Hristiyan değilim. Ahlıksız bir kişi nasıl Hristiyan olabilir? Bu kitapta göreceğimiz gibi, Allah'ın yolu bu değildir. Sarhoşluk apaçık kötüdür ve insanların başını her türlü derde sokar. Domuz eti yemenin kendiliğinden yanlış olduğunu sanmıyorum ama yemeyen insanlara saygı duyuyorum. Beni asla bir kedi ya da köpek yerken görmezsiniz. Allah'ın buyurduğu gibi, evliliğin tek bir erkek ve tek bir kadın arasında olması gerektiğine inanıyor, hayatları aşağıladığı ve

mahvettiği için cinsel ahlaksızlığı reddediyorum. Bizler suistimale götüren şehvet için değil, kalıcı sevgi için yaratıldık.

Meryem oğlu İsa'nın özel bir unvanı var. *Mesih*. İzleyicilerine Mesihçi ya da Hristiyan denilir. Onlar Mesih'i dünyanın tarzından çok ayrı bir şekilde mukaddes bir yaşam içerisinde sevgi ve güvenle izlerler.

Ramazan ayında inanarak oruç tutan komşularım var. Gün batımı camileri ışıklarla aydınlattığı zaman top atışlarının, iftar çorbasının, dumanı tüten sıcak pidelerin ve bol kepece pirinç pilavının vakti gelir. Herkes karnını doyurduktan sonra istirahate çekilir, yemeğin üstüne sıcak çay ve kahve keyfi iyi gelir.

Uzun, sıcak günler yaz aylarını Ramazan için zor bir zamana dönüştürür. Su, sigara ve benzeri şeyler orucu bozar. Bununla birlikte, Müslümanlar yıldan yıla oruç tutar ve böylece Allah'ın daha iyi kulları olma yönünde çaba gösterirler.

İslami toplumlarda yaşayan milyonlarca insan vardır. Müslüman dostlarım ve komşularım, gayrimüslim birisiyle tanışmaya can atarlar. Bana "Hazreti Muhammed hakkında ne düşünüyorsun?" diye sorarlar. Kur'an'ı okuduğumu söylediğim zaman "Peki nasıl buldun? Ne düşünüyorsun?" diye sorarlar.

Atalarım Arap değildi, yine de kim bilir? Uzun süre önce atalarım uzak yerlerden göçmüşler. Genetik testler babamın atalarının İspanya, İrlanda, Norveç ve hatta Orta Asya'nın Kafkasya bölgesinde yaşadığını ortaya koyuyor. Her insan gibi, onlar da Adem ve Havva'dan geliyorlar. Ben Türkçe, İngilizce, Kazakça ve biraz da Rusça biliyorum ama Arapçam başlangıç düzeyindedir.

Birçok Müslüman, Kur'an'ı gerçekten anlayabilmek için Kur'an Arapçasını anlamam gerektiğini söyleyecektir. Oysa ki Kur'an Arapçası bir yana, çağdaş Arapça'yı okuyabilen ve konuşabilen insanlar, dünya nüfusunun küçük bir yüzdesini oluşturmaktadır. Üstelik, Kur'an'ın ilk yazmalarında, Arapça harflerin ünlü işaretleri yoktu, bu yüzden ilk

Müslümanların sözcükleri nasıl telaffuz ettiklerini tam olarak bilen kimse yoktur.

Arapça diliyle aramda nezakete dayalı bir ilişki var ama çok iyi dost sayılmayız. Kur'an Arapçasını gerek tefsirlerin gerekse Latin harfli Arapça'nın yardımıyla incelemem gerekiyor.

Bazı İslam alimleri, Kur'an Arapçasının ilahi bir dil olduğunu ve tercüme edilemeyeceğini söyler. Mustafa Kemal Atatürk, camilerin ezanı Türkçe okumalarını istemiş ama bu daha sonra kabul edilemez bulunmuştu. Dinleyen kişiler anlamını tam olarak kavrayamasalar da, ezan her yerde özgün Kur'an Arapçasıyla okunmalıdır.

Kur'an çalışmalarım için, Abdullah Yusuf Ali'nin *Mukaddes Kur'an'ın Meali* isimli İngilizce eserini satın aldım. Ayrıca, internetteki çeşitli Türkçe meallerden yararlandım. Bazen mealler birbirine çok benzerdi, bazen de hiç benzemezdi. Hiçbiri Arapça öğrenmenin yerini alamaz. Ne yazık ki, birçok kişi böyle muazzam bir görevi başarıyla tamamlayacak kadar uzun yaşayamaz.

Bir Hristiyan neden Kur'an okunmalıdır? Eleştirmek için mi? İslamiyet'e geçmek için mi? Birçok Müslüman dostum, dünyanın en önemli kitabı olduğuna inandıkları için Kur'an'ı okumamı isterler.

Kur'an'ı eleştirmek istemem. Düşünceli, hikmetli, mütevazı ve duacı bir tutumla okumak isterim. Müslüman olmak ister miyim? Gerçeği nerede bulursam, öğrenmek ve izlemek isterim. Kaderimi belirleyen soyum, kültürüm, velilerim ya da geleceğim değildir. Peki seçim yapabilirim? Eğer gerçeği seçersem, buna bütün yüreğimle araştırdıktan sonra karar vermek isterim.

***Birçok
Müslüman
dostum,
dünyanın en
önemli kitabı
olduğuna
inandıkları
için Kur'an'ı
okumamı
isterler.***

Amacım aynı zamanda saygıdır. Birbirine komşu olan o kadar çok Müslüman ve Hristiyan var ki... Kur'an'ı okumak, aramızda saygı köprülerinin kurulmasını sağlayabilir. Kur'an der ki "Kitap ehli ile ancak en güzel bir yolla mücadele edin" (Ankebut, 29:46).

Kur'an, Allah tarafından gönderilen önceki kitaplardan söz ederken, Tevrat, Peygamberler (Zebur dahil) ve İncil'in tümüne ya da bazılarına işaret etmektedir.¹ Tevrat, Peygamberler ve İncil'i incelediğim için, Kuran'ın şu önemli konularda neler söylediği benim merakımı uyardır: Yaradan, yaratılış, iyilik ve kötülük, melekler ve cinler, Cennet ve Cehennem, peygamberler, Tevrat, Zebur, İncil ve İsa Mesih. Bunlar benim için önemlidir. Bunlar Müslümanlar için de önemlidir.

---

¹ Ben *Önceki Kitaplar* olarak Tevrat, Peygamberler ve İncil'den söz ederim.

Tevrat= Musa'nın 5 kitabı

Peygamberler=Hz. Davud'un mezmurlarını içeren Zebur da dahil olmak üzere İsa Mesih'ten önceki Kutsal Yazılar.

İncil= Kelimetullah olan İsa Mesih ile ilgili İyi Haber.

1. Bölüm

1: Fâtıha Sûresi (Açış)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Nereden başlayalım? Kur'an küçük bir kitap değildir. Kolay bir kitap da değildir. Dil de içerik de epeyce karmaşıktır. 114 Surede 6.000'den fazla ayet vardır. İ.Ö. 650'de Müslümanlar Kur'an'ın ilk nüshalarını Mushaf hale getirdiler. Zamanla çoğaltılarak çağdaş matbaa ve dijital teknoloji sayesinde günümüz dünyasında Kur'an'ın nüshaları milyarlara ulaşmıştır. İslamiyet yayıldıkça nüshaların sayısı da artmaktadır.

Kur'an nüshaları kâğıt ve mürekkebe basılır. Ancak birçok kişi, bu kâğıt ve mürekkebin Cebrail melek aracılığıyla Hz. Muhammed'e vahiy edilen Allah'ın ebedi kelamını temsil ettiği için, hürmetle tutulması gerektiğine inanırlar. Fiziki kitaba saygısızlık, Allah'a saygısızlık anlamına gelecektir. Hiçbir Müslüman, Kur'an'ın yere düşmesine izin vermez.

Kur'an'ı okumak için üç temel yola başvurabilirdim. Birincisi, baştan başlayıp sona kadar devam etmektir. Başka bir yol Cennet, Cehennem, peygamberler ve melekler gibi konulara göre okumaktır. Üçüncü bir yol, Kur'an'ı kronolojik olarak okumak, Hz. Muhammed'e ilk gelen surelerle başlayıp hayatının sonunda verilenlerle bitirmektir. Ama bu daha karmaşık bir yoldur.

En sade yol başlangıçtan başlamaktır. 1. Sure El Fatiha'dır.

Bismillahirrahmânirrahîm, Hamd, Âlemlerin Rabbi, Rahmân, Rahîm, hesap ve ceza gününün (ahiret gününün) maliki Allah'a mahsustur (Allahım!) Yalnız sana ibadet

ederiz ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi doğru yola, kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ilet; gazaba uğrayanlarınkine ve sapıklarınkine değil.

Ayet 1:1'in sözleri her gün milyarlarca kez dünya çapında Müslümanların dudaklarından dökülür. Bismillah, Rahman, Rahim. Bu sözcükler kulağa eski gelir. Aynı zamanda aşınadırlar. Hz. Muhammed'den 2.000 yıl öncesine baktığımızda, Tevrat'ta şu sözcükleri görüyorum "Allah'ımız RAB² lûtfeder ve çok acır."³ "RAB...sana merhamet göstersin, ve sana acısın."⁴

Tevrat'taki İbranice dil, Kur'an Arapçasına çok yakındır. Neticede, her iki dil de İbrahim'in çocuklarından gelmektedir. Şu sözcüklere bakın.

רחם *Raham*, merhametli/ الرَّحْمٰن al-Raḥmāni, lütfeden

חַנּוּן *Hannun*, lütfekâr

רחום *Rahum*, merhametli/ الرَّحِیْم al-Raḥîmi, merhametli

Allah'ın lütfekâr ve merhametli olduğunu söyleyen ayetler bunlarla kalmıyor. Tevrat ve Peygamberlerde *Rahum* 47 kez, *Raham* 44 kez, *Hannun* 13 kez geçiyor. Eski peygamberler bu mukaddes sözcükleri tekrar ve tekrar kullanıyorlar. Kur'an'da da Allah'ın merhametli olduğunu ifade eden 123, lütfekâr olduğunu söyleyen 62 ayet vardır.

1. Sure Allah'a hamt eder ve bir dua sunar: "Bizi doğru yola ilet." Eğer doğru yolu bulmak için Allah'ın yardımına ihtiyacımız varsa, eğri yollar nerededir? Kaç tane eğri yol var? Eğri yollar nereden geliyor? Nereye gidiyorlar, cehenneme mi?

---

² Tevrat ve Peygamberlerde (Zebur da dahil olmak üzere) "RAB" olarak geçen terimin özgün hali, Allah'ın, "Ben Ben'im" anlamına gelen YHWH (יהוה) ismidir.

³ Peygamberler, 2. Tarihler 30:9

⁴ Tevrat, Yasanın Tekrarı 13:17

Doğru yolu bulmak zor olmalı. Eğer kolay olsaydı, bulabilmek için Allah'a muhtaç olmazdık. Kendi halimize bırakıldığımızda, mahvoluşa giden geniş yoldan sakınabilmek için pek umudumuz yok. İnsanlara büyük sorunlar yaratan bir şey var. 1. Sure, bütün yolların aynı olmadığını belirtiyor. O zaman Doğru Yolu nasıl ayırt ederiz? Yüzleştiğimiz en önemli sorulardan biri bu olmalıdır.

2. Bölüm

2: Bakara Sûresi (Sığır)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Komşularım Kurban Bayramı için evin arkasında büyük bir boğa kurban ettiler. Dualar semaya yükselirken sayısız hayvanın boyun damarlarından kanlar aktı.

2. Sure Bakara (Sığır) adını taşır. 2. Sureyi incelerken komşularımın kurban edilen boğasını düşündüm. 286 ayetle Kur'an'daki en uzun sure budur. Uzunluğundan ötürü her ayete değinemem ama dikkatlice okunmayı hak eden bir suredir.

Hız. Muhammed'in Peygamberliğinin Kanıtı (Ayet 2:23-24)

Ayet 23 ve 24, Hız. Muhammed'in peygamberliğinin en büyük kanıtı olarak görülür. İnsanı şaşırtan güçlü hitabeti herkesten üstün görünüşü için izleyicileri O'nun mesajının Allah'tan geldiğine kanaat getirmişlerdir.

İnsanların Yükselişi ve Düşüşü (Ayet 2:30-34)

Bakara suresi 30-34 ayetlerinde insanın yaratılışını açıklar. Ne ilginçtir ki, melekler çok büyük bir sorun olacağını öngördüler. İnsanlar fesat çıkaracaktı:

Hani, Rabbin meleklere, “Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım” demişti. Onlar, “Orada bozgunculuk yapacak, kan dökcek birini mi yaratacaksın? Oysa biz sana ham-

dederek daima seni tesbih ve takdis ediyoruz.” demişler, Allah da, “Ben sizin bilmediğinizi bilirim” demişti.

İnsanların çıkaracağı isyana rağmen, 34. ayette Allah yalnızca insanı yaratmakla kalmayıp meleklerle ona secde etmelerini buyurdu.

Zebur da, Allah'ın insanlara bu kadar ilgi göstermesini tuhaf bulur. Hz. Davud şöyle yazmıştır:

İnsan nedir ki, sen onu anasın? Âdemoğlu nedir ki, sen onu arıyasın? Onu meleklerden biraz aşağı kıldın, İzzet ve hürmet tacını da ona giydirdin. Ellerinin işleri üzerine ona saltanat verdin.⁵

Allah, Adem ve eşi Havva'yı yarattıktan sonra, onlar tek bir ağaç dışında her meyvenin tadına varabilecekleri güzel bir bahçede yaşadılar. Ama daha sonra Şeytan geldi ve yasak meyveyi yemeleri için onları aldattı. Kur'an şöyle diyor: Şeytan oradan onların ayağını kaydırıp da buldukları yerden onları çıkardı. Yasak meyveden yemeden önce hangi durumdaydılar? Masum, suçsuz, utançsız, kabahatsiz bir durumda değil miydiler? Masumiyetlerini kaybettikleri zaman, Allah onları bahçeden çıkardı ve oraya dönmelerine izin vermedi.

Allah Yardım Vaadi Veriyor

Adem ve Havva ile onların soyundan gelen herkesin doğru kılavuzluğa ihtiyaçları vardı. Ama başka bir sorun var. Allah'ın yasalarını çiğnemenin suçu nedir? Bir kişinin bankadan 100 bin dolar çaldığını hayal edin. Polis sonunda hırsız yakalıyor. Adam Doğru Yolu bulduğunu söylüyor, bir yetimhaneye 50 bin dolar bağışlayacağını ve paranın gerisini iade edeceğini söylüyor. Bir daha asla hırsızlık yapmayacağına dair söz veriyor. Acaba amelleri ve tövbesi bütün borcunu silip suçunu kaldırabilir mi? Peki ya bankayı soyarken bir muhafızı öldürmüş olsa?

---

⁵ Zebur 8:4-6

Tevrat, Allah'ın Adem ve Havva'ya yasak meyve hakkındaki ikazını tanımlıyor. Allah onlara meyveyi yedikleri taktirde muhakkak öleceklerini söyledi.

Şeytan yalancıdır. Havva'ya, yasak meyveyi yedikleri zaman ölmeyeceklerini söyledi. Ama onlar öldüler. Öncelikle yaşlandılar, hastalandılar ve bedenen ölüme mahkûm oldular. İkincisi ve daha önemlisi, Allah'la alakaları öldü. Günahlarından ötürü utanca boğuldular ve Allah'tan saklanmaya çalıştılar.

Ne var ki, harika bir gelişme oldu. İlk olarak Allah, "Soy" adını verdiği çok özel bir kişi göndereceğine dair vaatte bulundu. Şeytan'ı ikaz ederek şöyle dedi: "Seninle kadın arasına, ve senin zürriyetinle onun zürriyeti arasına düşmanlık koyacağım; o senin başına saldıracak, ve sen onun topuğuna saldıracaksın."⁶ Şeytan'ı kim ezebilir?

İkinci olarak, insanlık tarihinin ilk kurbanı Allah tarafından sunulmuştur. Allah, utanç veren çıplaklık içinde kalmamaları için Adem ve Havva'yı hayvan derileriyle örttü. Bu hayvanların derileri nereden geldi? Adem ve Havva'nın utancını ve çıplaklığını örtmek için Allah'ın bizzat kendisi kurbanların canını aldı. İlk insanın utancını tatminkâr bir şekilde örtecek kurbanı yalnızca Allah tedarik etti.

*Allah, Adem ve Havva'yı
hayvan derileriyle örttü.
İlk insanın utancını
tatminkâr bir şekilde
örtecek kurbanı yalnızca
Allah tedarik etti.*

Gerçek mi Yalan mı? (Ayet 2:42)

Romalı vali bir keresinde İsa Mesih'e, "Gerçek nedir?" diye sormuştu. Kur'an, gerçeği yalanla örtmeye karşı uyarıda bulunur. Gerçeği bilmek özgürlük getirir. Kalbinde kusurlu bir kapak keşfeden kişi, acı dolu bir ameliyat geçirmek zorundadır, ama gerçeği bilmek onu uzun ve mutlu bir hayata götürecektir.

---

⁶ Tevrat, Yaratılış 3:15

Gerçeği Nasıl Biliriz?

Bilim ve teknoloji şaşırtıcı şeyler yapıyor. Uçakların dünyayı dönüp dolaşması saatler sürüyor. Bilgisayarlar ülkeleri aşır insanları birbirine anında bağlıyor ve dillerini çeviriyor. İlaçlar ve aşlar insan ömrünü uzatıyor. Ancak bunların hiçbiri bize Allah'ın ruhsal gerçeğini tümüyle açıklayamıyor. Allah'ın varlığı bizim maddi kainatımızdan ayrıdır.

İncil der ki, "her şeyi temyiz edin; iyi olanı sıkı tutun."⁷ Modern çağda bunun adı eleştirel düşünmedir. Bir şeyin gerçek olup olmadığını sorgulamanın bizi gerçeğe götüreceği anlamına gelir. Her şeyi sınamak çeşitli kanıtlar gerektirir.

İsa Mesih, "İki ya da Üç İlkesini" destekledi. Söylenen her şeyin iki ya da üç tanığın sözüyle doğrulanmasını buyurdu.⁸ Bu ilke doğal ve ruhsal gerçekleri belirlemek için gereklidir.

Eski bir özdeyiş şöyle der: "Birçok göz birden çok şey görür." Evet, ama sadece insanlar gözlerini açarsa. Birçok kör göz birden fazlasını görmez. Gerçek, onu araştıran, sorgulayan ve kulak veren insanlar tarafından bulunabilir.

İbrahim'in Çocukları (Ayet 2:40)

Ey İsrailoğulları!⁹ Size verdiğim nimeti hatırlayın. Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki ben de size verdiğim sözü yerine getireyim. Yalnız benden korkun.

İbrahim'in çocukları kimlerdir? Hz. Muhammed hayattayken nerede yaşadılar? Allah'ın onlarla ne gibi bir ahdi vardı? Ahit insanların aralarında yaptıkları antlaşmadır ve sözleşmeden daha derindir. Örneğin,

---

⁷ İncil, 1. Selanikliler 5:21

⁸ Matta 18:16, "Fakat seni dinlemezse, yanına bir ya iki kişi daha al da, iki veya üç şahidin ağzı ile her söz sabit olsun."

⁹ Peygamber İbrahim'in soyu çocukları.

birçok kültürde karı ve koca hayat boyunca birbirlerini seveceklerine dair ahit yaparlar.

Tevrat'ın Yaratılış (Başlangıç) adını taşıyan ilk kitabında Allah'ın İbrahim'le nasıl ahit yaptığını okuyabiliriz.¹⁰ İbrahim'in çocuklarını, Allah'ın bereketlerine sahip büyük bir ulusa dönüştüreceğini ve onların da bu bereketi diğer uluslara aktaracaklarına dair vaat veriyor.

İbrahim babasının evinden ayrıldığında ve putperestliği reddettiğinde ahdin kendi üstüne düşen kısmını yerine getirdi.

Peki Allah ahdin kendi üstüne düşen kısmını yerine getirdi mi? Eğer getirdiyse, ne zaman ve nasıl?

Kur'an, Allah'ın İsraililer'i Mısır'da kölelikten kurtardığını, Kızıldeniz'i açtığını, Firavun'un ordusunu yok ettiğini ve ardından onları çöle götürdüğünü hatırlatır.

On Emir (Ayet 2:53)

Ayet 2:53 şöyle diyor: “Hani, doğru yolu tutasınız diye Mûsâ'ya Kitab'ı (Tevrat'ı) ve Furkan'ı vermiştik.” Bu hükümler nelerdi? Bence bunlar *On Emir'di*.

Kur'an On Emir'in neler olduğunu sıralamaz. Listenin tamamını Tevrat'ta bulabiliriz:¹¹

1. Allah'tan başka ilahın olmayacak.
2. Putlara tapmayacaksın.
3. Allah'ın adını boşuna kullanmayacaksın.
4. Şabat gününü kutsal sayacaksın.

---

¹⁰ Tevrat, Yaratılış 12:1-3 RAB İbrahim'e, “Memleketinden, ve akrabandan, ve babanın evinden, sana göstereceğim memlekete git; ve seni büyük millet edeceğim, ve seni mübarek kılacağım, ve senin adını büyük edeceğim; ve bereket ol; ve seni mübarek kılanları mübarek kılacağım, ve sana lânet edene lânet edeceğim; ve yeryüzünün bütün kabileleri sende mübarek olacaktır.”

¹¹ Tevrat, Yasanın Tekrarı 5:6-21

5. Annene ve babana saygı göstereceksin.
6. Adam öldürmeyeceksin.
7. Zina yapmayacaksın.
8. Çalmayacaksın.
9. Yalan söylemeyeceksin.
10. Göz koymayacaksın.

Neden bu On Emir'e ihtiyacımız var? Zengin bir kumaş satıcısı hayal edin. Herkes onun güzel ipeğini, yününü ve pamuğunu biliyor. Krallar ve kraliçeler dahi saray giysileri için kumaş almak üzere ona geliyor. Ama bu satıcı yaşlandıkça hile yapmaya başlıyor. Kumaşı parlak güneşte değil de kandil ışığında gösteriyor. Büyük bir prens kumaştaki lekeleri keşfettiği zaman sahtekârlığı ortaya çıkıyor, tutuklanıp zindana atılıyor.

On Emir tıpkı parlak güneş ışığı gibidir. Bir kişi emirlerin ışığına çıktığı zaman günahın suçu ve lekeleri görülebilir. Bazı kişiler, suçlarının görünmemesi için tıpkı kumaş satıcısı gibi kendilerini yalnızca karanlıkta gösterirler.

Kutsal Kitap Tahrif Edilmiş mi? (Ayet 2:59)

“Sizin kitap tahrif edilmiş! Asla okumam.” Komşum İncil'i aceleyle bana uzattı. Sanki bir yılan tarafından sokulmuş gibi davranıyordu. “Onun ateşe atılması gerek. Bozulmuş o.”

“Bir dakika, bunu nereden duydun?” diye sordum.

“Tevrat'ın, Zebur ve İncil'in asılları kaybolup gitmiş. Senin elindeki tahrif edilmiş” diye karşılık verdi.

Müslüman arkadaşlarım bazen nazik, bazen pek de nazik olmayan bir tavırla, Kur'an'dan önce yazılmış olan hiçbir şeye güvenmemem gerektiğini söylerler. Yahudilerin Tevrat ve Zebur'u değiştirdiklerini, bu yüzden Allah'ın İncil'i gönderdiğini söylerler. Fakat sonra, Hristiyan-

lar da İncil'i tahrif etmişler ve Allah Kur'an'ı göndermiş. Bu fikir nereden geliyor?

Ayet 2:59'da şöyle diyor:

Derken, onların içindeki zalimler, sözü kendilerine söylenenden başka şekle soktular. Biz de haktan ayrılmaları sebebiyle o zalimlere gökten bir azap indirdik.

Allah'ın Sözü'nü değiştirmeleri ne anlama gelir? Allah'a itaatsizlik ettikleri manasına mı geliyor? Örneğin Tevrat'a göre, İsrailoğulları su istediği zaman Allah Musa'ya bir kayaya seslenmesini emretti. Ama Musa, Allah'ın sözünü dinlemedi. O'nun sözünü çarpıtarak elindeki asayı kayaya öfkeyle vurdu.

Oğluma "Oyuncaklarını kaldır ve odanı topla" dediğimi hayal edin. Bir saat sonra odasına giriyorum. Hala oyuncaklarıyla oynuyor ve odası da hala dağınık. "Sözlerimi çarpıttın. Oyuncaklarını kaldırmadın ve hala oynuyorsun." Oğlum sözlerimin sonucunu değiştirdi. Asıl sözlerim değişmedi. Allah'ın sözleri değişmez.

Müslümanlar, Yahudiler, Hristiyanlar, Diğerleri (Ayet 2:62)

Bu metin bütün insanlara ve dinlere karşı barışçıl, hoşgörülü ve kucaklayıcıdır.

Şüphesiz, inananlar ile, Yahudiler, Hristiyanlar ve Sâbîlerden "Allah'a ve ahiret gününe inanan ve salih ameller işleyenler için Rableri katında mükafaat vardır; onlar korkuya uğramayacaklar, mahzun da olmayacaklardır."

O halde, Tevrat, Peygamberler ve İncil güvenilir midir? Kutsal Kitap olmaksızın, Yahudilerin ve Hristiyanların Allah'ı ve Kıyamet Gününü bilmeleri mümkün değildir. Bütün dinlerin samimi inananları Cennet'e gidecek mi? Eğer kendi Kutsal Kitapına uyararak Cennet'e gidebilecekse, o zaman İncil'den sonra Kur'an'a sahip olmanın amacı nedir? Bu durumda İncil neden Tevrat ve Zebur'dan sonra verildi?

Bir de Müslüman, Yahudi ya da Hristiyan olmayan kişiler sorusu var. Tevrat, Zebur, İncil ya da Kur'an olmadan Allah'a ve Kıyamet Gününe inanmak mümkün mü? Allah neden kendisine ve Kıyamet Gününe inananları mükafaatlandırıyor? Şeytan Allah'a inanıyor ve bir anlamda Allah'ın var olduğunu biliyor. Cehenneme sadece ateistler mi atılacak? Samimi bir yürekle salih işler yapan bir ateist, Yaratıcı'ya inanmasa dahi Cennet'e girebilir mi? Eğer ateistler iyi bir hayat sürebiliyorsa, Allah neden insanların kendisinin varlığına inanmalarını mecbur kılıyor? Neden bütün insanları kendisinin varlığına dair içsel bir imanla yaratmamış? Belki de yaratmıştır. Dünya çapında yapılan araştırmalara göre, her toplumda birçok kişi her şeye gücü yeten bir Yaratıcıya inanıyor. Belki de bir kişinin Allah'ın var olmadığına dair kendisini ikna etmek için çok çaba göstermesi gerekiyor.

Musa ve İnek Kurbanı (Ayet 2:67-73)

İnsanlık tarihinin ilk kurbanını Allah'ın sunduğunu, böylece Adem ve Havva'nın utancını hayvan derileriyle örttüğünü hatırlarsınız. İlk kurbandan sonra, sözü geçen başka birçok kurban sunulmuştur. Kayın ve Habil kurbanlar sunmuştur. Kayın toprağının ürünlerinden sebze, Habil ise bir hayvan sunmuştur. Allah, Habil'in sunusundan hoşnut olmuş ama Kayın'ın sunusundan hoşnut olmamıştır. Belki Kayın'ın yüreğinde bencillik ve imansızlık vardı. Her halükârda, bir kıskançlık krizine kapılarak Habil'i katletti.

Kurban neyi başardı? Kur'an'a göre, kurban bazen bir işaret olarak kullanılır. Bu öyküde Allah, Musa'ya kurban edilen hayvanın bir parçasını alarak ölü bir adamın cesedine vurmasını buyurur. İşaretler başka bir şeyi gösterir. Kur'an'a göre, Musa'nın kurbanı, Allah'ın ölüleri diriltmeye kadir olduğunu gösteren bir işarettir. Allah'ın ölüleri diriltecek güçte olduğunu gösteren ve Musa'dan sonra gelen başka bir kurban var mı?

Kitabı Bilmezler (Ayet 2:78)

Cahil yaşamak karanlık bir mağarada yaşamak gibidir. 78. ayete göre,

Bunların bir de ümmî takımı vardır; Kitab'ı bilmezler. Onların bütün bildikleri bir sürü kuruntulardır. Onlar sadece zanda bulunurlar.

Mağara aynı zamanda yankı odası gibidir. Kilitli bir odada, yalnızca kendi sesinizi duyabilirsiniz. Bazı insanlar, dedikodu gibi kulaktan kulağa yayılan her şeye inanırlar. Asla kendileri gerçeği araştırmamışlardır. Komşuları ayın peynirden yapıldığını söylese buna sevinçle inanırlar. Bir kelebek nasıl yapraktan yaprağa konarsa, bu tür kişiler sadece kulaktan kulağa aktarılan dedikodulara inanırlar.

78. ayette geçen “Kitap” teriminin ne olduğu açık değildir. Ancak insanlar bir konuyla ilgili bilgi edinmeden yargıda bulunmamalıdır. Ben Kur'an'ı öğreniyorum çünkü mesajıyla ilgili bilgisiz kalmak istemiyorum. Kur'an'ın mesajıyla ilgili tahminlerde bulunmak istemiyorum. Ama Kur'an'ı okumak için zaman ayıran kaç kişi var? Acaba kaç kişi başkalarının söylediklerini dinlemek yerine oturup kendileri okuyor?

Önce Gelen Kitapların Onaylanması (Ayet 2:97)

Dedikodulara ve söylentilere inanmamanın iyi bir örneği buradadır. Ayet 2:97 şöyle diyor:

De ki: “Her kim Cebrail'e düşman ise, bilsin ki o, Allah'ın izni ile Kur'an'ı; önceki kitapları doğrulayıcı, mü'minler için de bir hidayet rehberi ve müjde verici olarak senin kalbine indirmiştir.”

Dedikodular Tevrat, Zebur ve İncil'in değiştirildiğini söylüyor ama bu ayet kitapları destekliyor. Araplar Kur'an'ı ilk kez işittiklerinde, ellerinde güvenilir nüshalar olmasaydı, Kur'an'ın önceki kitapları tasdik ettiğini nereden bilebilirlerdi? Bu ayet Yahudilerin, Hristiyanların ve

Müslümanların, birlikte oturup Kutusal Kitapları karşılaştırabildiklerini varsayıyor.

Ayetlerin Hükümünün Kaldırılması (Ayet 2:106)

Bir kişi Kur'an'da çelişki gibi görünen bir şeyle karşılaştığında ne olur? Bu durum sık sık nesh ya da hüküm kaldırma olarak açıklanır. Ayet 2:106 şöyle der:

Biz herhangi bir âyetin hükmünü yürürlükten kaldırır veya onu unutturur, yerine daha hayırlısını veya mislini getiririz. Allah'ın gücünün her şeye hakkıyla yettiğini bilmez misin?

Bu bir çelişki kaynağıdır. Müslüman bir yazar şöyle demiş:

İlk olarak alimler tarafından icat edilen bu kavrama göre, Kur'an'daki bazı ayetlerin başka ayetler tarafından hükmü değiştirilmiş ya da kaldırılmıştır.

Değiştiren ayete Nasih, hükümü kaldırılan ayete ise Men-suh denilir.

Bu kavram, Kur'an anlayışı kıt olması nedeniyle Müslüman alimler tarafından icat edilse de, gayrimüslim yazarlar tarafından kitabın mükemmelliğini ve ilahiliğini lekelemek için yaygın bir şekilde istismar edilmiştir.¹²

Ben bir Hristiyan olarak, bu tartışmayı dışarıdan izleyen bir kişi sıfatıyla yazıyorum. Bununla birlikte, sadece ayet 2:106'ya bakarak, bence Kur'an, Allah vahyinde hiçbir çelişki olmaması gerektiğini söylüyor. Şayet Allah Kur'an'ın bir yerinde bir şey söylüyorsa, başka bir yerde

*Dedikodular Tevrat,
Zebur ve İncil'in
değiştirildiğini söylüyor
ama bu ayet kitapları
destekliyor.*

¹² "Nesh, Kur'an'a Karşı Kullanılan En Büyük Yalan",
<http://submission.org/abrogation.html>, 2018.

söyledikleriyle ahenk içinde olmalıdır. Allah bir şeyi farklı sözcüklerle ifade edebilir, ama son vahiy ilk vahiyle çelişmemeli, en fazla onu tamamlıyor olmalıdır.

Başka bir bakış açısı, biz nedenini anlayamasak dahi Allah'ın istediği her şeyin hükmünü kaldırabileceğidir. Bazı insanlar buna inanıyor, sonraki hüküm ile önceki hüküm arasındaki çelişkiyi bu ilkeyle açıklama yoluna gidiyor.

Yabancılar ve Düşmanlar İçin Dua Etmek (Ayet 2:105)

Her gün doğumunda, insanların dünyasında yeni savaşlar çıkar. Ayet 2:105 şöyle diyor:

Ne Kıtâb ehlinden inkâr edenler ve ne de Allah'a ortak koşanlar, Rabbinizden size bir iyilik gelmesini isterler.

Bu ayeti okumak, beni üzüntüye boğuyor! Yahudiler ve Hristiyanlar, ilk Müslümanlara karşı düşmanlık besledi mi? İsa Mesih öğrencilerine, dostları da düşmanları da sevmeyi ve herkes için dua etmeyi öğretti.¹³ Eğer İsa'yı takip ediyorsam, dünyadaki Müslüman dostlarım ve komşularım için her şeyin en iyisini istemeliyim. Kötülük karşısında sevinmemeliyim. Onlara beddua etmemeliyim. Bütün Hindular, Budistler, Müslümanlar ve diğerleri için gerçek yaşam, esenlik ve sonsuz sevinç dileği duam olmalıdır. Eğer Müslümanlara hiçbir iyiliğin gelmemesi umut ediliyorsa, o zaman nasıl İsa Mesih'in gerçek takipçisi olabilirler?

İnsanların İmanını Çalmak (Ayet 2:109)

Tarih ilk Arap Müslümanların, İslamiyet'i kabul etmeden önce putperest olduklarını gösteriyor. Hz. Muhammed, yurdu Mekke'de putperestlere vaaz etti. Reddedildikten sonra, Medine'ye *Hicret* ederek o

---

¹³ İncil, Matta 5:43,44, "Sen komşunu sevecek ve düşmanından nefret edeceksin, denildiğini işittiniz. Fakat ben size derim: Düşmanlarınızı sevin, ve size eza edenler için dua edin ki."

şehrin putperestleri arasında daha büyük kabul gördü. Onları putperestlikten ve müşriklikten tek Yaradan'a döndürdü. Sonraki ayeti şartırtıcı yapan da işte budur:

Kitap ehlinden bir çoğu, hak kendilerine belirдикten sonra dahi, içlerindeki kıskançlıktan ötürü sizi, imanınızdan sonra küfre döndürmek isterler. Siz şimdilik, Allah onlar hakkındaki emrini getirinceye kadar affedin, hoşgörün. Şüphesiz Allah, gücü her şeye hakkıyla yetendir.

Ehl-i Kitap, yeni Müslüman olanları küfre döndürmeye çalışıyorsa, bunun anlamı onları putperestliğe döndürmek değil midir? Şayet onları Museviliğe ya da Hristiyanlığa döndürmeye çalışıyorsa, o zaman bu nasıl küfür olur? Ayet 2:62'de, Ehl-i Kitap'ın Allah'a gerçek imanla bağlı olduklarını ve iyi mükafaatlar alacaklarını görmüştük.

Günümüzde birçok kişi, kendilerini küfre döndürürler diye Yahudilerle ve Hristiyanlarla konuşmaktan korkuyor. Oysaki bu doğru değildir, çünkü Ehl-i Kitap tek Allah'a iman etmektedir. Yahudiler, Hristiyanlar ve Müslümanlar sahte ilahları reddeder. Hiçbiri putperestliği kabul etmez.

Yahudiler ve Hristiyanlar Aynı Kitabı mı Okuyor? (Ayet 2:113)

Yahudiler ve Hristiyanlar hangi kitabı ya da kitapları okuyor? Yahudilerin ve Hristiyanların, Allah'la ilgili farklı fikirleri vardır. Farklı isimler de bunun delilidir. Ayet 2:113 şöyle diyor:

Yahudiler, "Hristiyanlar bir temel üzerinde değiller" dediler. Hristiyanlar da, "Yahudiler bir temel üzerinde değiller" dediler. Oysa hepsi Kitab'ı okuyorlar... bilmeyenler de tıpkı bunların söyledikleri gibi demişti. Artık onların aralarında uyuşamadıkları davada, hükmü Allah verecektir.

Yahudiler ve Hristiyanlar bazı inançlar üzerinde mutabıktır ama bazılarında ihtilaf içindedir. Yahudilerin kitabı nedir? Yahudiler Tevrat ve Peygamberleri (Zebur dahil olmak üzere) okurlar. Tevrat, Musa'nın ilk beş kitabıdır ve bunların ardından İsrail'in önderlerinin tarihini anlatan kitaplar gelir. Daha sonra, Zülkifl (Hezekiel), Yeşaya ve Danyal (Daniel) gibi peygamberleri içeren çok sayıda peygamberlik kitabı gelir. İbranilerin Kutsal Yazıları, 39 kitaptan oluşan bir büyük kitaptır.¹⁴

İsa Mesih'in günlerinden beri, O'nun takipçileri Tevrat ve Peygamberleri içeren 39 kısmı Allah'ın Sözü olarak kabul eder.¹⁵ Hristiyanlar Allah'ın peygamberlerle ve onlar aracılığıyla vahiy yoluyla konuşarak sözlerini yazdığını inanır. Peygamberlerin tarih, yasalar, emirler hakkında ve gelecekle ilgili peygamberlikler yazmalarını sağlamıştır.

İncil sözcüğü "İyi Haber" anlamına gelir.¹⁶ İki, beş ya da yirmi değil, sadece tek bir İncil vardır. Birden fazla İncil ya da İyi Haber hiç olmamıştır.¹⁷ Aslında İncil'e En İyi Haber adını vermek mümkündür. İncil'in 27 kısmı tek bir kitabı oluşturur. Tevrat, Peygamberler ve İncil, sureler yani bölümler ve ayetler içerir.

Petrus, Yuhanna, Pavlus ve Matta, manevi olarak İbrahim'in çocuklarıydı ve İsa Mesih'i takip ediyorlardı. Tevrat'ın ve Peygamberlerin Mesih'ten söz ettiğine ve O'nun gelişini önceden bildirdiğine inanıyorlardı. Eski peygamberlikleri İsa gerçekleştirdiği için O'nu gerçek Mesih olarak kabul ettiler.

İsa Mesih'in takipçilerinin İncil'i yazmaları için vahiy veren Allah, buna ek olarak onların Tevrat ve Peygamberlerden alıntılar yapmalarını sağladı. Bazı alimler, İncil'in yüzde 25'inin, dolaylı ve dolaysız olarak önceki Kutsal Kitaplara referans yaptığını belirtmişlerdir. İncil,

---

¹⁴ Tevrat ve Peygamberlere Eski Ahit ya da Eski Antlaşma denilir. İncil ise Yeni Antlaşma olarak bilinir.

¹⁵ Örneğin Tevrat, beş kısımdan ya da beş kısa kitaptan oluşan tek bir Kitaptır.

¹⁶ Grekçe sözcük *euaggelion*, (εὐαγγέλιον).

¹⁷ Zaman zaman sahte İnciller ortaya çıkmış ama sahteliği kolayca anlaşılmıştır.

Tevrat ve Peygamberlerin sözlerini kendi ayetleriyle birleştirerek adeta güzel, ipek bir kilim gibi dokumuştur.

Ne var ki, İbrahim'in bütün çocukları Mesih'i kabul etmiş değildir. Mesih'in ilk takipçilerinin çoğu İbrahimogulları olsa da yine birçoğu O'nu reddetmiştir. Sonuç olarak İsa Mesih'in mesajı, Akdeniz'i aşarak birçok putperestin yaşadığı Avrupa'ya ulaşmıştır. Mesih'e dönen birçok kişi putlarını parçalamış ve O'nun adında ibadet etmek için toplanmaya başlamıştır. Yeni müminlerin sayısı çoğalırken, Mesih'in İbrani takipçilerinin sayısı azalmaya yüz tutmuştur. Hz. Muhammed'in döneminde, Arabistan ve çevresinde yaşayan İbrahimogulları'nın bazıları Tevrat'a ve Peygamberlere inanmakla birlikte İsa Mesih'i reddediyorlardı.

Yahudiler ile Hristiyanlar arasındaki ihtilafın kaynağına gelmiş bulunuyoruz. Yahudiler, Meryem oğlu İsa'nın, vaat edilen Mesih olmadığını söylerken Hristiyanlar O'nu vaat edilen Mesih olarak kabul ederler. İhtilafın esas sebebi Tevrat ve Peygamberler değildir. Asıl sebep, İbrahimogulları'nın İncil'i okumamaları ya da kabul etmemeleridir. Ne yazık ki günümüzde dahi Allah'tan söz eden *bütün* kitapları, Tevrat'ı, Peygamberleri, İncil ve Kur'an'ı okumaktan korkan insanlar vardır.

Allah Çocuk Edinmez (Ayet 2:116-117)

Bakara Suresinde çok sayıda önemli konu var ama muhtemelen 116-117 ayetlerinden daha önemlisi yoktur.

“Allah, çocuk edindi” dediler. O, bundan uzaktır. Hayır! Göklerdeki ve yerdeki her şey Allah'ındır. Hepsi O'na boyun eğmiştir. O, gökleri ve yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmetti mi ona sadece “ol” der, o da hemen olur.

İncil'in İsa Mesih'e tekrar ve tekrar “Allah'ın Oğlu” dediği bir sır değildir. O'na aynı zamanda “İnsanoğlu” da denilir. İncil şöyle der: “Zira Allah dünyayı öyle sevdi ki, biricik Oğlunu verdi; ta ki, ona iman

eden her adam helâk olmasın, ancak ebedî hayatı olsun.”¹⁸ Hz. Muhammed’in günlerinde, Afrika ve Ortadoğu’da İsa Mesih’in İncil’de Allah’ın biricik Oğlu olduğu biliniyordu. O günlerde de bu bir sır değildi.

Bu ayet Hristiyanlardan açıkça söz etmediği halde, “dediler” ifadesiyle kast edilen Hristiyanlar olsa gerek. Ben Mesih’in bir takipçisi olarak 116 ve 117. ayetleri olumsuz bir tepki göstermeden okuyabiliyorum. Neden mi? Çünkü İncil ve Kur’an’ın burada aynı şeyden söz ettiğini zannetmiyorum.

Ayet 5:116’yı düşünün:

Allah kıyamet günü şöyle diyecek: “Ey Meryem oğlu İsa! Sen mi insanlara Allah’ı bırakarak beni ve anamı iki ilah edinin dedin?” İsa da şöyle diyecek: “Seni bütün eksikliklerden uzak tutarım. Hakkım olmayan bir şeyi söylemem benim için söz konusu olamaz.”¹⁹

Burada putperestliğin güçlü bir dille kınandığı görülüyor. Tek gerçek Allah’tan başkasına tapma! Yahudi ve Hristiyan bu konuda aynı fikirtedir ve “Amin” derler. O halde sorun nedir? Belki karışıklığı yaratan bazı Hristiyanların, Meryem’in bebek İsa’yı kollarında tutan resmine mum yakmaları geleneğidir. Bu insanlar Meryem ve İsa’nın resmine tanrı olarak tapıyorlar mı? Bazen bana bile bu böyle görünüyor.

Ben hiçbir zaman bir resme, bir azize ya da Yaradan Allah’tan başkasına dua etmedim. O halde dünyadaki bütün gelenekler adına konuşamam. Bununla birlikte, bildiğim kadarıyla, Meryem’in resmine mum yakanlar onu bir tanrı olarak görmüyorlar. Meryem bir insandı. Peygamberler, İncil ve Kur’an, Meryem’in İsa Mesih’e mucize yoluyla gebe kaldığında bakire olduğunu öğretir. Kendisinin kocası ve İsa Mesih’in dünyasal bir babası yoktu.

---

¹⁸ İncil, Yuhanna 3:16.

¹⁹ Ayet 5:116 ile 4:169 ve 5:77-79; ayrıca Ayet 19:36; 19:91; 112:3

Ne var ki Hristiyanlar, İsa Mesih'in Allah'ın biricik Oğlu olduğuna gerçekten de inanır. Bu kulağa gerçekten fena gelebilir. Hatta bir kúfür gibi gelebilir. *Şirk! Kúfür!* Allah'ın oğul sahibi olması mı?

Belki de *biricik* sözcüğünü farklı düşünsek, buna bir cevap bulabiliriz. İsa Mesih ne zaman var oldu? Zamanın içinde mi yoksa sonsuzlukta mı? Kur'an'a göre Allah, İsa'yı "Ol!" diyerek yaratmış. İnsani bakış açısıyla, İsa Mesih'in fiziki bedeninin Meryem'in rahmine belirli bir anda düştüğü açıktır. Peki ama İsa'nın Ruhu ne zaman var oldu? İncil'in öğretisi olağanüstüdür. İsa Mesih, zaman ve mekân var olmadan önce Allah'ın yüreğinde ruhen vardı.

İsa Mesih'e Kelimetullah ve Ruhullah denilmesinin sebebi budur. Kur'an, bunları İsa'nın özel unvanları olarak kullanır. İncil "biricik" diyerek, Mesih'in diğer bebekler gibi dünyaya gelmediğini ifade eder. Allah'ın özünü ve

İsa Mesih, zaman ve mekân var olmadan önce Allah'ın yüreğinde ruhen vardı. İsa Mesih'e Kelimetullah ve Ruhullah denilmesinin sebebi budur.

şahsını taşıyarak geldiğini vurgular. Allah, İsa Mesih'in şahsında zuhur etmiştir. Bu sebeple İsa Mesih hem Allah'ın Oğlu'dur hem de İnsan oğlu olarak kabul edilir.

Üstelik İncil, Allah'ı Göksel Babamız olarak vasıflandırır ama bunun sebebi kendisine bir eş alıp çocuk sahibi olması değil (Asla! Hristiyanlar böyle bir şeye *Şirk* derler) O'nun her şeyin Başı, Birincisi, En Azamı olması ve en yüce amaçla hareket etmesidir. Örneğin, Türkiye'deki insanlar Mustafa Kemal'e hala "Atatürk" derler, Türkiye'nin kurucusudur.

Kur'an'ı okurken sürekli önümüze gelen büyük soru şudur: İsa Mesih kimdir?

Başkalarının Arzularına Uymak (Ayet 2:120)

İnsanların her arzusu iyi değildir. Yüreğimiz sık sık yoldan çıkan koyunlar gibi güvenlikten uzaklaşır. Kur'an yanlış arzularla yoldan çıkmaya karşı ikazda bulunuyor. Ayet 2:120 şöyle diyor:

Sen dinlerine uymadıkça, ne Yahudiler ve ne de Hıristiyanlar asla senden razı olmazlar. De ki: "Allah'ın yolu asıl doğru yoldur." Sana gelen ilimden sonra, eğer onların arzu ve keyiflerine uyacak olursan, bilmiş ol ki, Allah'tan sana ne bir dost, ne bir yardımcı vardır.

Benim ve bence başkalarının buna vereceği karşılık şöyle olmalıdır: "Evet biz kendi arzularımızın değil, Allah'ın kılavuzluğunun ardınca gitmeliyiz." İnsan yüreği sık sık güvenilir bir pusula olmaktan uzaktır. Eğer dürüst olacaksak, yüreğimizden kötü düşünceler, cinayet, zina, fuhuş, hırsızlık, yalan yere tanıklık ve iftira geçtiğini fark ederiz.²⁰ Tek umudumuz kendi arzularımızı değil, Allah'ın işaret ettiği yönü takip etmektir.

Ayet 2:62'de gördüğümüz gibi, Kur'an bazı Yahudilerin ve Hristiyanların Allah'tan büyük bir mükafaat alacaklarını söylüyor. Bu mükafaatı nasıl alacaklar? Tevrat'ta, Peygamberlerde ve İncil'de açıklanan söze uyarak alacaklar. Bu nedenle 2:120, Yahudilerin ve Hristiyanların gerçeği kaybettiklerini değil, bazılarının Allah'ın sözünü terk ettikleri anlamına gelir. Ayet 2:121 de bunu doğrular niteliktedir:

Kendilerine kitab verdiğimiz kimseler, onu gereği gibi okurlar. İşte bunlar ona inanırlar. Onu inkâr edenlere gelince, işte onlar ziyana uğrayanların ta kendileridir.

---

²⁰ İncil, Matta 15:19, "Çünkü kötü düşünceler, katiller, zinalar, fuhuşlar, hırsızlıklar, yalan şahadetler, küfürler yürekten çıkar."

Kâbe (Ayet 2:127)

Şimdi Kâbe konusuna dönelim. Mekke'nin merkezinde bulunan bu büyük küp yapı 13:1 m yüksekliğinde, yanları ise 11.03m ile 12:86 m. uzunluğundadır. Siyah ve altın kumaşla kaplıdır. Yapının doğu köşesine gömülmüş olan, muhtemelen göktaşı niteliğinde büyük bir taş vardır. Yıllık haccın bir parçası olarak sayısız hacı, Kabe'nin etrafında saat aksi yönünde yedi kez tavaf eder. Kutsal sayılan taşa dokunmak ya da onu öpmek için birçok kişi teşebbüste bulunur.

Ayet 2:127, İbrahim'i Kabe ve Mekke'yle bağdaştıran bir öykü anlatır: "Hani İbrahim, İsmail ile birlikte evin temellerini yükseltiyor." Kur'an'ı okuyan bir Hristiyan olarak, İbrahim'in hayatıyla ilgili bu anlatıyı hayret verici bulurum. Tevrat, Peygamberler ve İncil'de böyle bir öykü bulamadım. Tevrat, İbrahim'in Ur ülkesindeki çağrısından, Harran'a gezilerinden, Vaat Edilen Filistin ülkesinde konaklamasından, Mısır'a yaptığı seyahatten ve en sonunda Vaat Edilen Ülkedeki ölümünden söz eder.

Tevrat'ın, İbrahim'in Mekke'ye yaptığı yolculuktan neden söz etmediğini merak ediyorum. Allah, İbrahim'in öyküsünü yazdırırken Musa belki de bu öyküyü kayda geçmedi. İbrahim Mısır'a yaptığı yolculuk ve gezilerde güneye inip Mekke'yi ziyaret etmiş olabilir. Belki de Kabe'yi farklı bir şehirde ziyaret etti. Ama bu da başka bir soruyu gündeme getiriyor. İsmail'in yardımıyla Mekke'de bir yapı oluşturması için İbrahim'i harekete geçiren neydi?

Bu neden şaşırtıcıdır? İlk olarak, Allah İbrahim'e Akdeniz ile Şeria Irmağı arasındaki toprakları vermişti. Mekke, Allah'ın İbrahim'e ve ailesine vaat ettiği topraklardan yüzlerce kilometre güneydedir. İkincisi, İbrahim'in Vaat edilen Ülke'deki öyküsünün neresine İsmail oturuyor? İbrahim'in eşi Sara, Mısırlı cariyesi Hacer ile onun oğlu İsmail'i kıskanmış, İbrahim'den onları uzaklaştırmalarını istemişti. Onlar da çöle doğru yola çıktılar ve Allah onlarla ilgilendi. Ancak Hacer, Sara'nın cariyesi olduğundan İsmail kanunen İshak'a eşit bir oğul değildi. Allah ve İbrahim, İsmail'i sevdikleri halde, vaadin oğlu ve İbra-

him'in gerçek varisi İshak'tı. Allah, İshak'ı onlara ileri yaşlarında mucizevi bir gebelikle vermişti.

İbrahim'in ölümünden yüzlerce yıl sonra, Allah Davud oğlu Süleyman'a Kudüs'te kutsal bir mabet yapmasını buyurdu. Bu mabet, On Emiri içeren Antlaşma Sandığının konulacağı yer olacaktı. Kudüs mabedi yüzlerce yıl ayakta kaldı ve sonra Roma ordusu tarafından İ.S. 70 yılında yıkıldı. Mesih'in gelişinden önce mabede Allah'ın Evi denirdi. Bununla birlikte, İncil devrimsel bir beyanatta bulunuyor: "Dünyayı ve içinde olan bütün şeyleri yaratan Allah, gökün ve yerin Rabbi olduğundan, ellerle yapılmış mabetlerde oturmaz."²¹ Allah, Kudüs mabedini, kendisini memnuniyetle kabul eden insan yürekleriyle değiştirdi.

İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın, Davud'un ve İsa'nın İmanı (Ayet 2:135-136)

Kur'an insanları Allah'ın eski peygamberlerinin imanına davet eder.

"Yahudi olun" ve "Hristiyan olun ki doğru yolu bulasınız" dediler. De ki: "Hayır, hakka yönelen İbrahim'in dinine uyarız. O, Allah'a ortak koşanlardan değildi." Deyin ki: "Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Yakuboğullarına indirilene, Mûsâ ve İsa'ya verilen ile bütün diğer peygamberlere Rab'lerinden verilene iman ettik. Onlardan hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz ona teslim olmuş kimseleriz."

Belli ki bazı kişiler Hz. Muhammed'e ve takipçilerine yaklaşıp onları Yahudi ya da Hristiyan olmaya davet etmişler. Anladığım kadarıyla, Yahudiler, Müslümanların Musevilğe ve Hristiyanlar da Hristiyanlığa geçmelerini istemişler. Hz. Muhammed, Müslümanlara katı bir "Hayır!" cevabı veriyor. Musevi ya da Hristiyan olmak yerine, kendilerine önceki zamanların kutsalları tarafından verilen vahye bağlı kalmaya özendiriyor.

---

²¹ İncil, Elçilerin İşleri 17:24

Bu ciddi bir sorun yaratmaktadır. Gerçek bir Yahudi, İbrahim'e, Musa'ya ve diğerlerine verilen vahye zaten inanmaktadır. Hristiyan bir kişi de Tevrat'a, Peygamberlere ve İncil'e zaten inanmaktadır. Bu durumda ayet 135 ve 136 arasında çelişki olmadığını düşünmek çok zordur. 135 adeta şöyle diyor: "Musevi ya da Hristiyan olmayın". 136 ise şöyle diyor: "Yahudilerin inandığı şeylerin aynısına ve Hristiyanların inandığı gibi İsa Mesih'e inanın."

Bu noktada şöyle bir itiraz olabilir: "Bir dakika, 135. ayet İbrahim'in müşrik olmadığını, Allah'ın yanında başka tanrılar edinmediğini söylüyor. Belki Hz. Muhammed'in günlerinde Yahudiler ve Hristiyanlar, müşrik olmuşlardı." Tek Allah'tan başkasına inandığı iddiası karşısında her inançlı Yahudi dehşetle ellerini kaldırıp itiraz edecektir. Neticede her Yahudi *Şema*'yı ikrar etmeliydi: "Dinle, ey İsrail: Allahımız RAB bir olan RAB'DİR."²² Aynı şekilde Hristiyanlar da *Şema*'ya bağlıdır. "İsa cevap verdi: Birincisi, 'Dinle, ey İsrail; Allahımız Rab bir olan Rabdir.'"²³ Bu emir bundan daha ciddi ifade edilemezdi. Yahudiler ve Hristiyanlar putperestliğin her türlüsünü tamamen reddederler. Allah birdir.

*Yahudiler ve
Hristiyanlar
putperestliğin her
türüsünü tamamen
reddederler. Allah
birdir.*

Kıble'ye Yönelmek (Ayat 2:142)

Hz. Muhammed'in hayatının bir döneminde, kiblenin yönü başka bir şehirden Mekke'ye döndürüldü.²⁴ Ayet 2:142:

Bir takım kendini bilmez insanlar, "Onları yönelmekte oldukları kibleden çeviren nedir?" diyecekler. De ki: "Doğu

²² Tevrat, Yasanın Tekrarı 6:4

²³ İncil, Markos 12:29

²⁴ Bazı insanların kaya şehri Petra'ya dönerek namaz kıldıklarına dair deliller mevcuttur.

da, Batı da Allah'ındır. Allah dilediği kimseyi doğru yola iletir.”

Daha sonra, 144. ayette şöyle der: “yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir.”

Ne oldu? Belli ki bir süre için Hz. Muhammed ve ilk Müslümanlar Mekke'ye dönmeden namaz kılıyordu. Başka bir mukaddes mekâna yöneliyorlardı. Birçok kişi Müslümanların, Arabistan'da yaşayan İbrahimogulları gibi Kudüs şehrine döndüklerine inanır. Neden Kudüs'e yöneldiklerine dair bir açıklama yoktur. Belki bir sebep, İbrahimogulları'nı İslamiyet'e döndürme gayreti olabilir. Bu doğrultuda, önceki peygamberlerin devamı olarak Hz. Muhammed'in yeni bir peygamber olarak geldiğine dair Yahudilerin ikna edilmesi söz konusu olabilirdi. Ama Yahudiler İslamiyet'e dönmediler ve karşı koydular. İslamiyet'in yayıldığı bir dönemde, Hz. Muhammed Müslümanlara Kible'ye, Mekke'deki cami yönüne dönmelerini buyurdu. Bu değişim bazı kişilere tuhaf geldi ve sanki Allah'ın kararsız olduğunu düşündürdü. Hz. Muhammed, Mekke'ye yönelme kararını sorgulayan kişileri sefih olarak niteledi.

Kible'nin değişmesi bana mukakkes mekanlarla ilgili başka bir öyküyü hatırlatır. İsa Mesih bir gün uzun bir yolculuğun ardından, Kudüs'ün doğusundaki Samiriye bölgesinde bir kuyudan su içmek için durdu. Kuyunun yanında otururken, beşten fazla evlilik yapmış Samiriyeli bir kadınla karşılaştı. Kadının utanç verici hayatı, toplumdaki dışlanmasına neden olmuştu. Daima utanç içinde yaşadığından, kuyuya gelmek için yalnız başına kalabileceği bir saati seçmişti. Bununla birlikte, İsa Mesih onu mahkûm etmedi, ona günahını bağışlayacak ve hayatını değiştirecek “yaşam suyu” teklif etti. Kadın şüphe içindeydi. Kendi halkının Samiriye'deki mukaddes dağda ibadet ettiğini, Yahudilerin ise Kudüs'e döndüklerini ifade etti. Oysa Mesih, dağlarla ya da mabetlerle pek ilgili değildi.

İsa ona dedi: Kadın, bana inan, saat geliyor ki, o vakit Babaya ne bu dağda, ne de Yerusulimde tapınacaksınız. Siz

bilmediğimize tapınıyorsunuz, biz bildiğimize tapıyoruz; zira kurtuluş Yahudilerdendir. Fakat gerçekten tapınanların Babaya ruhta ve hakikatte tapınacakları saat geliyor, ve şimdidir; çünkü Baba kendine böyle tapınanları arar.²⁵

Bütün dünya Allah'ındır. Sema O'nun tahtıdır. Tarihi mekanları onurlandırmak iyi bir şey olabilir ama Allah insanın yüreğinden geçenlerle daha çok ilgilidir.

Ramazan (Ayat 2:185)

Ayat 2:185 Ramazan ayını tanıtır. Dikkatlice okuyalım:

İnsanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur'an'ın kendisinde indirildiği Ramazan ayıdır. Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa onu oruçla geçirsin. Kim de hasta veya yolcu olursa tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun. Allah size kolaylık diler, zorluk dilemez. Bu da sayıyı tamamlamanız ve hidayete ulaştırmasına karşılık Allah'ı yüceltmeniz ve şükretmeniz içindir.

Ramazan, zor bir oruç gününün ardından İftar yemeği için toplanan komşularına şenlik getirir.

Müslüman komşum, "Hristiyanlar oruç tutar mı?" diye sordu. Gözlerini açarak bir cevap bekledi.

"En büyük orucu duyduunuz mu?" diye sordum. "Şeytan'ın üzerinde gücünü göstermek için her şeyden vazgeçen büyük kralın öyküsüdür bu."

"Hayır, bilmiyorum" diye yanıt verdi.

İncil En Büyük Oruçtan söz eder. İsa Mesih 40 gün ve 40 gece boyunca yemek yememiştir. İnsan bedeni 3 ya da 4 gün susuz kalabilir,

---

²⁵ İncil, Yuhanna 4:21-23

bu nedenle O'nun sıvı tükettiğini biliyoruz. Ama yaşadığı açlık çok yoğundu. İsa Mesih kendisini en zayıf hissettiği anda Şeytan O'na taş ekmeğe çevirmesini söyledi. İsa da cevap verip dedi: “İnsan yalnız ekmele yaşamaz, fakat Allah'ın ağzından çıkan her bir sözle yaşar,” diye yazılmıştır.”²⁶

Sonra İblis O'nu Kudüs'e götürdü. Tapınağın tepesine çıkarıp, “Allah'ın Oğlu'ysan, kendini aşağı at,” dedi. “Çünkü şöyle yazılmıştır: ‘Allah, senin için meleklerine buyruk verecek.’ ‘Ayağın bir taşa çarpmasın diye Seni elleri üzerinde taşıyacaktı.’”

İsa İblis'e şu karşılığı verdi: “Allah'ın Rab'bi denemeyeceksin' diye de yazılmıştır.”

İblis O'nu son bir kez ayartmayı denedi, “Yere kapanıp bana taparsan, bütün bunları sana vereceğim” dedi.

İsa Şeytan'ı Allah'ın Sözüyle sert bir şekilde azarladı: “Çekil git, Şeytan! ‘Allah'ın Rab'be tapacak, yalnız O'na kulluk edeceksin’ diye yazılmıştır.”²⁷

Hristiyanlar oruç tutar mı? Evet, ama bunun mutlaka belli bir zamanda yapılması gerekmiyor. Dua ihtiyacımız doğrultusunda oruç tutarız. Oruç bizim yemeğe değil, Allah'a odaklanmamıza yardımcı olur. Daha yoğun bir şekilde Rab'be yönelmek için yüreklerimizi ve bedenlerimizi temizler. İsa Mesih'in, Şeytan'a karşı birçok savaş kazandığına ve zaferlerini bizimle paylaştığına inanırız. Oruç iyidir ama İsa Mesih'in çölde 40 günlük oruç sayesinde yaptıkları daha iyidir. Mesih mükemmelliğini kanıtladı.

Allah Yolunda Savaşmak (Ayet 2:190-193)

Bir sonraki ayette, Cihad (الجهاد) sözcüğüyle karşılaşıyoruz, ama buradaki Arapça ifade “اللَّهُ سَبِيلٍ فِي وَقَاتِلُوا”, “Allah yolunda savaşmaktır.” 2:190-193. ayetler bu savaşın niteliğini ortaya koyar:

---

²⁶ İncil, Matta 4:4

²⁷ İncil, Matta 4:10

Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşın. Ancak aşırı gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez. Onları nerede yakalarsanız öldürün. Sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. Zulüm ve baskı adam öldürmekten daha ağırdır. Yalnız, Mescid-i Haram yanında, onlar sizinle savaşmadıkça, siz de onlarla savaşmayın. Sizinle savaşırlarsa onları öldürün. Kâfirlerin cezası böyledir. Eğer onlar vazgeçerlerse, Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Hiçbir zulüm ve baskı kalmayınca ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Onlar savaşmaya son verecek olurlarsa, artık düşmanlık yalnız zalimlere karşıdır.

Müslüman bir arkadaşım beni düzeltti. "Sen anlamıyorsun."

"Neden söz ediyorsun?" diye sordum. Kafam karışmıştı.

"Cihadı anlamıyorsun. İçsel savaş demek. Her Müslüman, Allah yolunda kendi yüreğinde cihad yapmalıdır."

Biz Kur'an'dan söz ediyorduk. "İçsel cihad konusunda senden farklı düşünmüyorum. Ama ayet 2:190'un sözünü ettiği şey o değil. Burada içsel bir mücadeleden değil, silahlı, askeri bir savaştan söz ediliyor."

Kur'an'a dikkatlice baktı.

Ben sözlerimi şöyle sürdürdüm: "Burada düşmanı yakaladıktan sonra öldürme emrinden ve Mekke'deki Mescid-i Haram'da savaşmak gerekse bile insanları İslami bölgeden sürmekten söz ediliyor. 193. ayete göre savaşın amacı fitneyi bitirmek ve İslam'ı (Allah'ın dinini) hâkim kılmaktır."

"Anlıyorum" diyerek Kur'an'ı bana geri verdi.

Bu ayetler hakkında birçok soru var. Bu savaş nereleri kapsıyor? Arabistan'ı mı? Ortadoğu'yu mu? Bütün dünyayı mı? Metin açık bir cevap

vermiyor. Savaş günümüzde de devam ediyor mu? Müslümanlar, İslami adaleti ve inancı yaymak için askeri harekatlara katılmaları mı?

195. ayete göre, insanlar silahlı mücadeleye yalnızca katılmakla kalmayıp şahsi varlıklarıyla destek sunmalıdırlar:

Allah yolunda harcayın. Kendi kendinizi tehlikeye atmayın. İyilik edin. Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.

216. ayet, Allah yolunda savaşa katılmaktan korkan ya da tembellik edenleri azarlar:

Savaş, hoşunuza gitmediği halde, size farz kılındı. Olur ki, bir şey sizin için hayırlı iken, siz onu hoş görmezsiniz. Yine olur ki, bir şey sizin için kötü iken, siz onu seversiniz. Allah bilir, siz bilmezsiniz.

Sadık bir şekilde savaşmanın mükafaatı vardır: 2:218:

İman edenler, hicret edenler, Allah yolunda cihad edenler; şüphesiz bunlar Allah'ın rahmetini umarlar. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Bu ayet önemlidir çünkü *وَجَاهِدُوا* (savaşınlar) sözcüğünü içerir ki, cihad'ın kök sözcüğü budur. Önceki ayet gibi, bu metnin bağlamı da, bunun içsel, kişisel bir mücadele değil silahlı bir savaş olduğunu net bir şekilde ortaya koyar. Acaba bu ayet, daha sonra inen başka bir ayet tarafından nesh edilmiş olabilir mi? Kur'an okurken, birçok ayet cihad sorusu üzerinde düşünmemizi sağlayacaktır.

Hac (2:196-203)

Kur'an Müslümanlara Hac hakkında 196-203 ayetlerinde buyruklar verir. Tarihe göre, Hz. Muhammed'in doğumundan önce Mekkelilerin Kabe'ye Hac yolculuğu yaptıklarını ortaya koyar. Hz. Muhammed İslamiyet'i Mekke'ye getirdikten sonra, Müslümanlar Hac uygulamasını devam ettirmişler ama putperest yönlerini kaldırarak değiştirmişler-

di. Göktaş Kabe'de kalmış ve insanlar dua edip derin düşünmek için gelmeye devam etmişlerdir.

196. ayet, Mekke yakınlarında yaşamayan Müslümanlara özel buyruklar verir.

Hiçbir zulüm ve baskı kalmayınca ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Onlar savaşmaya son verecek olurlarsa, artık düşmanlık yalnız zalimlere karşıdır.

Mekke'ye yolculuk edemedikleri için bunu fidye, sadaka ve oruç ile telafi edebilirler.

Tevrat ve İncil'e baktığımda, İbrahim'in çocuklarının her yıl Çardak Bayramı için Kudüs'e hac yolculuğu yaptıklarını görüyoruz. Bütün İbrani erkekler, aileleriyle birlikte ondalıklarını, sunularını vermek ve Mısır'daki kölelikten kurtuluşu kutlamak için yolculuk yapıyorlar.

İsa Mesih de on iki yaşına geldiğinde ana babasıyla birlikte Kudüs'e yolculuk yaptı ve mabedin önderleriyle Tevrat hakkında görüştü. Mesih'in verdiği cevaplar onları şaşkına çevirdi. İsa'nın yanlarında olmadığını fark eden anne ve babası Kudüs'e dönerek onu buldular. Büyük bir kaygı hissettikleri için O'na soru sordular; O da cevap verdi: "Neden beni aradınız? bilmiyor muydunuz ki, benim için Babamın evinde bulunmak gerektir?"²⁸

Temizlik (2:222)

Ayet 2:222'de özellikle kocalar ve karılar arasındaki ilişki çerçevesinde temizliği düşünürüz. Vücut temizliği İslamiyet'te çok önemlidir. "Şüphesiz Allah çok tövbe edenleri sever, çok temizlenenleri sever."

Musa'nın günlerine baktığımızda, kişisel ve sosyal temizlik hakkında çok sayıda yasa olduğunu görürüz. Din adamları ellerin yıkanması,

---

²⁸ İncil, Luka 2:49

hastaların sıhhiyesi ve ölümlerin müsait şekilde gömülmesi hakkında şartlar öğretirdi.

Temizlik sağlıklıdır, ama İsa Mesih'in dönemindeki din adamları, yasaları çiğnedikleri gerekçesiyle herkesi kolaylıkla yargıladı. "Haram!" diye bağırarak sıradan insanların yüreğine korku salarlardı. Yalnızca Tevrat'ın yasalarını uygulamakla kalmayıp kendi kanunlarını ve geleneklerini koyarlardı. Dini yasalara uyamayan kişileri utanca ve tehditlere boğarlardı. Dini yasalar insanları korku ve utanç yükü altında ezerdi.

İsa Mesih din adamlarının riyakârlığını yüzlerine vurdu. Şöyle dedi:

Vay başımıza, yazıcılar ve Ferisiler, ikiyüzlüler! çünkü siz badanalı kabirlere benzersiniz ki, dıştan güzel görünürler, fakat içten ölü kemikleri ve her türlü murdarlıkla doludurlar. Siz de böylece insanlara dıştan salih görünürsünüz, fakat içten ikiyüzlülük ve fesatla dolusunuz.²⁹

Hangisi daha kolaydır, bedeni kirden temiz tutmak mı yoksa yüreği günahattan temiz tutmak mı?

İsa Mesih, din adamlarının yüreklerini gördüğü için, bütün yasalarıyla temiz gördüklerini ama yüreklerinde Allah'tan çok uzaklaşmış olduklarını biliyordu. Hangisi daha kolaydır, bedeni kirden temiz tutmak mı yoksa yüreği günahattan temiz tutmak mı?

Boşanma ve Evlilik (Ayet 2:221-241)

2:221-241 ayetleri, boşanma ve yeniden evlilikle ilgili ayrıntılı kurallar içerir. Örneğin 230. ayet şöyle der: "Eğer erkek karısını boşarsa, kadın, onun dışında bir başka kocayla nikahlanmadıkça ona helal olmaz." Kur'an boşanmayı teşvik etmemekte ama gerçekleştiği takdirde,

---

²⁹ İncil, Matta 23:27-28

müsaadeler ve tedbirler tedarik etmektedir. 233. ayet Müslüman bir adamın, çocuklu karısını boşaması durumunda onların yiyecek ve giyecek ihtiyaçlarını karşılaması gerektiğini belirtir.

Malaki peygamber boşanma hakkında güçlü sözler söyler:

Çünkü İsrail'in Allahı RAB diyor: Ben boşanmadan, ve esvabını gaddarlıkla örten adamdan nefret ederim, orduların RABBİ diyor; bunun için ruhunuzu sakının da hainlik etmeyin.³⁰

İsa Mesih'i sınamak isteyen din adamları Allah'ın boşanmaya izin vermediğini sordular. Mesih şöyle yanıt verdi:

İsa cevap verip dedi: Başlangıçtan yaratan onları erkek ve dişi yarattığını, ve: “Bunun için insan babasını ve anasını bırakacak, ve karısına yapışacaktır; ve ikisi bir beden olacaktır,” dediğini okumadınız mı? Şöyle ki, onlar artık iki değil, fakat bir bedendirler. İmdi Allah'ın birleştirdiğini insan ayırmasın.³¹

Dinde Zorlama Yoktur (Ayet 2:256)

Arkadaşım yüzünde büyük bir gülümsemeye “İslamiyet barışçıl bir dindir” dedi. Onun samimi olmadığını düşünecek hiçbir nedenim yoktu. Kendisi dürüst ve barışçıl bir kişiydi. Kuran diyor ki: ‘Dinde zorlama yoktur. Çünkü doğruluk sapıklıktan iyice ayrılmıştır.’”

“Paylaştığın için teşekkür ederim” diye karşılık verdim. Ayet 2:256 Müslümanların bana en çok okudukları üç ayetten biridir, yüzlerce kez duymuşumdur.

Allah'a inanmak, gerçekten gönül işidir. Bu ayeti örnekleyen basit bir öykü var. Bir gün, bir anne oğluna iskemleye oturup akşam yemeğini

---

³⁰ Peygamberler, Malaki 2:16

³¹ İncil, Matta 19:4-6

beklemesini söylemiş. Bu küçük çocuk yaramazmış ve kulak asmamış. Annesi tekrar oturmasını söylemiş. Çocuk yine reddetmiş. En sonunda, oturmazsa tokadı yiyeceğini söylemiş. Çocuk oturmuş ama annesine şöyle demiş: “Belki dışarıdan oturuyorum ama içimde hala ayak-tayım.”

Bu öyküde olduğu gibi, samimi ruhsal inanç zorla olmaz. Dinini 100 dolara değiştirecek kimse var mıdır? Vergi kaçırmak ya da hapse atılmamak için kimse dinini değiştirir mi? Alınıp satılan iman sahtedir. Gerçek iman, bedeli ne olursa olsun, yalana inanmayı reddeder. Gerçeğin ne olduğuna kanidir.

Bir Hristiyan Müslüman olduğu zaman Hristiyanlığın yanlış, İslamiyet’in doğru olduğuna karar vermemiş midir? Aynı şekilde, Hinduizm’in sahte, ateizmin gerçek olduğuna inanan bir Hindu, ateizmi seçebilir. İnsanlar inancını değiştirmek için fikirlerle ikna olabilir ama tehditle ya da parayla ikna olamaz.

“Gerçek” ne demektir? Gerçek olan bir düşünce gerçeklikle bağlantılıdır. Gerçeği nasıl keşfederiz? 256. ayet gerçeği yanılığdan ayırt etmenin apaçık olması gerektiğini söylüyor. Bazen açıktır, bazen değildir.

Başka bir öykü bunu anlamamıza yardımcı olabilir. Pilotlar uçağın kokpitindeki aygıtlara tamamen bağımlıdır. Aygıtlardan biri, irtifa göstergesidir. Pilota uçağın zemine göre hangi pozisyonda olduğunu gösterir. Eğer uçak ters yüz olursa, pilot normal bir uçuşmuş hissiyatını koruyabilir. Oysa fiziki hisleri ona yalan söyleyebilir. Ne var ki irtifa göstergesi yalan söylemez ve uçağın alt üst olduğunu gösterir. Pilot aygıtı güvenmelidir yoksa ölebilir.

Yıllar önce, bir pilot dağlık bir bölgede uçarken pozisyonundan kuş-kulanmış. Aygıtlar uçağın dümdüz dağa doğru uçtuğunu gösteriyor, bedeni ise yukarı yükseldiği hissiyatını veriyormuş. Ne yazık ki pilot irtifa göstergesine güvenmek yerine hislerine güvenmiş. Uçak dağa çakılmış ve pilot anında can vermiş.

Belki doğruyu eğriden ayırmanın çoğu kez kolay olduğunu sanabiliriz. Yakın dostlarımızı tanırsınız ve sahtekâr birini hemen ayırt ederiz. Ancak bazen neyin gerçek, neyin yanlış olduğunu bilmek zordur. Dinde zorlama olmaması gerektiği konusunda hepimiz hemfikiriz. Peki gerçeği nasıl bulabiliriz? İsa Mesih bizleri şöyle teşvik ediyor: “Dileyin, size verilecektir; arayın, bulacaksınız; kapıyı çalın, size açılacaktır. Çünkü her diliyen alır, arıyan bulur, ve kapıyı çalana açılır.”³²

Düşen uçağı hatırlıyor musunuz? Pilot kontrol kulesiyle irtibata geçip onları dinleyebilirdi. Aygıtları kontrol ederek gerçeği araştırabilirdi. Oysa paniğe kapıldı ve kafası karıştı. Aygıtlara değil, hislerine güvendi. Gerçeği araştırmak çalışmayı, sorgulamayı, soru sormayı, dinlemeyi ve gözlem yapmayı içerir. Kur'an'ı adım adım incelememin nedeni budur. Gerçeği bilmek istiyorum.

**Gerçeği
araştırmak
çalışmayı,
sorgulamayı, soru
sormayı, dinlemeyi
ve gözlem
yapmayı içerir.**

Diriliş (Ayet 2:259)

Kur'an, Allah'ın ölüleri diriltene gücüne şahitlik eder.

Yahut altı üstüne gelmiş bir şehre uğrayan kimseyi görmedin mi? O, “Allah, burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek?” demişti.

Diriliş konusu Kur'an'da birçok kez gündeme gelir. Tevrat, Peygamberler ve İncil'de de ana konulardan biridir. Doğal olarak, ölümden diriliş fiziki bir imkânsızlık olarak görülür. Ölüm bir insanı teslim almışsa, son gelmiştir. Ancak Allah'ın ölüleri dirilteceği umudu vardır. Allah imkansızı başarır. İnsanlar için imkânsız olan, Allah için mümkündür.

---

³² İncil, Matta 7:7

İyi Ameller ve Günah (Ayet 2:271)

İnsanın durumu evrensel olarak zayıflık ve günah içerir. Utanç ve suçlulukla mücadele etmeyen kim var? Ayet 2:271 şöyle diyor:

Sadakaları açıktan verirsiniz ne güzel! Fakat onları gizleyerek fakirlere verirsiniz bu, sizin için daha hayırlıdır ve günahlarınızdan bir kısmına da keffaret olur. Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

Bu ayet bana iki şeyi hatırlatıyor. İlk olarak, amellerin başka insanların takdiri için yapılmasına karşı ayet uyarıda bulunuyor. İsa Mesih de buna benzer bir şey söylemiştir:

Sakının, insanlara salâhınızı onların önünde gösteriş için yapmayın; yoksa göklerde olan Babanız'ın önünde karşılığınız olmaz. İmdi, sen sadaka verdiğin zaman, ikiyüzlü adamların insanlardan hürmet görmek için, havralarda ve sokaklarda yaptıkları gibi, önünde boru öttürme. Doğrusu size derim: Onlar karşılıklarını aldılar. Fakat sadaka verdiğin zaman, sol elin sağ elinin ne yaptığını bilmesin de, sadakan gizlide olsun; gizlide gören Baban da sana ödeyecektir.³³

İkinci olarak, Kur'an amellerin günahlara keffaret edeceği vaadini verir. Bir Hristiyan olarak bunu oldukça ilginç buluyorum. İyi Haber anlamına gelen İncil'in mesajıyla ilgili bütün anlayışım, Allah'ın günahı kaldırmak için bir yol açmış olmasıdır. Ayet 2:271'e göre, sadaka günahların bir kısmına keffaret olmakta ise, kalan kısmını nasıl kaldıracacağız? Eğer bir hırsız, komşusunun çiftliğini soyup götürür ve sonra bir ineği bir yetime bağışlarsa, günahının karşılığını ödemiş olur mu? BÜTÜN günahlarımıza keffaret edecek olan nedir?

---

³³ İncil, Matta 6:1-4

Faiz ve Faizcilik (Ayet 2:275)

Kur'an birçok metinde paradan söz eder. Parayla ilgili buyruklar İslami Şeriat'a katkıda bulunur. "Oysa Allah alışverişi helal, faizi haram kılmıştır." Bazı Müslüman yazarlar, faizciliğin uluslararası bankacılığın temelini oluşturduğunu kabul ederler. Kredi kartları, ev kredileri, araba kredileri, okul kredileri ve diğer krediler aracılığıyla para faizle ödünç alınır. Böylece insanlar ödünç aldıklarından çok daha fazlasını ödemek durumunda kalırlar. Dünyada yaygın bir şekilde geliştirilen ve kullanılan bir sistem haline gelmiştir bu.

Kur'an'a bağlı kalan birçok Müslüman, faiz bankacılığını reddeder. Bazı Müslüman ülkelerde paranın evler, arabalar, işler ve diğer ihtiyaçlar için ödünç verilebileceği ve geri ödemenin faizle yapılmadığı bazı sistemler geliştirilmiştir. Örneğin bir banka, başlamasına yardımcı olduğu işin ortağı olur ve karın da bir kısmını alır.

Tevrat, Peygamberler ve İncil'in faizcilik hakkında söyleyecek şeyleri azdır. Allah tamaha günah der ve eli açıklığı sever.

Ruhsal Ücretler (Ayet 2:281)

Allah ruhsal ücret öder mi?

Öyle bir günden sakının ki, o gün hepiniz Allah'a döndürülüp götürüleceksiniz. Sonra herkese kazandığı amellerin karşılığı verilecek ve onlara asla haksızlık yapılmayacaktır.

Ruhsal ücret konusu insan doğasının en derinlerine işler. İnsanlar özde iyi midir, kötü müdür yoksa ikisi de doğru değil mi? Neden iyi insanlar kötü şeyler yapar? Neden kötü insanlar iyi şeyler yapar? İnsanlar yaptıkları kötülüğü telafi edecek kadar sevap işleyebilirler mi? İnsanlar, içlerinde hem iyiliği hem de kötülüğü barındıran karmaşık ve çelişkili varlıklardır.

Başlangıçta Allah dedi; "Suretimizde, benzeyişimize göre insan yapalım; ve denizin balıklarına, ve göklerin kuşlarına, ve sığırlara, ve bütün

yeryüzüne, ve yerde sürünen her şeye hâkim olsun.”³⁴ Allah iyi ve sevecen olduğu için, insanlar da olabilir. Ama Allah kötülük yapmadığı halde, insanlar neden kötülük yapar? İncil der ki, “zira hepsi günah işlediler, ve Allah’ın izzetinden mahrum kaldılar.”³⁵ Adeta, telleri kopmuş bir gitar gibi, gerçekten pak bir sevgi şarkısını söyleyemez hale geldik.

Sonuç nedir? Ruhsal bir ücret kazandık: “Günahın ücreti ölümdür.”³⁶ Ölümden kaçmanın adil bir yolu var mı? Tek ümidimiz Allah’ın günahlarımızı kaldırmasıdır. Ayet 2:286 şöyle der: “Bizi affet, bizi bağışla, bize acı! Sen bizim Mevlâmızsın. Kâfırlar topluluğuna karşı bize yardım et!” Eğer sevaplarımız yeterli değilse, Allah’ın günahlarımızı kaldırması için ne gerekir?

---

³⁴ Tevrat, Yaratılış 1:26

³⁵ Romalılar 3:23

³⁶ İncil, Romalılar 6:23

3. Bölüm

3. Âl-i İmrân Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Kitaplar ve Anlamları (Ayet 3:7)

Kur'an'ın en uzun suresi olan, 2. Sureye bakışımızı bitirdik. 3. Sure de hemen hemen aynı uzunluktadır. Ben Tevrat'ı, Peygamberleri ve İncil'i yıllarca incelemiş bir Hristiyanım. Bunları özgün İbranice, Grekçe ve Aramice olmak üzere birçok dilde inceledim. Üniversitede ilk Müslüman arkadaşım ile konuştuğum günden beri Müslümanlarla aramda binlerce sohbet oldu.

Kur'an'ı da uzun yıllar boyunca inceledim ama bu kez ayet ayet çalışırken düşüncelerimi de yazmaya karar verdim. Arap halkları gibi çocukluğumda Arapça okumayı ve konuşmayı öğrenmek gibi bir ayrıcalığım olmadı. Buna rağmen, Kur'an'ın niyet edilen manasına mümkün olduğu kadar yaklaşılmaya çalışıyorum.

Ayet 3:7 Kur'an'daki iki tür ayeti tanımlar: “O, sana Kitab'ı indirendir. Onun bazı âyetleri muhkemdir, onlar kitabın anasıdır. Diğerleri de müteşabihdir.” Muhkem ve müteşabih ayetler arasındaki farkı nasıl bileceğiz? Aslında Kur'an müteşabih ayetleri sık sık bize söylüyor. 7. ayet şöyle devam ediyor: “ancak akıl sahipleri düşünüp anlar.” Ruhani mana nereden geliyor? Allah'tan değil mi?

Cehennem ve Ceza (Ayet 3:10).

Kur'an, İslam inancını reddeden insanlara karşı Allah'ın cezasını açık bir şekilde tarif eder. 10. ayet şöyle der:

Şüphesiz, inkâr edenlere, ne malları, ne de evlatları Allah'a karşı hiçbir fayda sağlamaz. Onlar ateşin yakıtıdır.

El Nar ya da cehennem ateşinin Kur'an'da 145 kez sözü geçer. Bazen de Kur'an *Cehennem*, *Sair*, *Leza*, *Sakar* ve *Haviye* tabirlerini kullanır.

İncil'de Gehenna, Allah'a karşı isyan içinde ölen insanların düşeceği işkence yeridir. İbranice'de Gehenna, Kudüs'ün hemen dışında çöplük olarak kullanılan derin vadiydi. O vadinin ateşi hiç sönmezdi. Orası nihai mahvoluş ve kayboluş yeridir.

Allah insanları neden cehenneme atar? Oraya kimler gidecek? Orası nasıldır? Tevrat, Peygamberler, İncil ve Kur'an bu sorulara cevaplar verir. Cevaplar son derece önemli olmalıdır.

Ruhsal Sağlık mı, Maddi Sağlık mı? (Ayet 3:14)

Kur'an insanları ruhsal sağlığın mı maddi sağlığın mı daha iyi olduğunu düşünmeye davet eder:

Kadınlar, oğullar, yük yük altın ve gümüş, salma atlar, davarlar ve ekinler gibi nefsin şiddetle arzuladığı şeyler insana süslü gösterildi. Bunlar dünya hayatının geçimliğidir. Oysa asıl varılacak güzel yer ancak Allah'ın katındadır.

Bu bir gönül sorusudur. İnsanın gönlü dünyanın zevklerinde mi yoksa Allah'ta mı sevinç bulur?

Uzun bir süre önce, zengin bir adamın verimli bir arazisi varmış. Herkesten çok ürün toplar, yıllar geçtikçe zenginliğine zenginlik katarmış. Güzel bir akşam terasında durup zeytinliklere, meyve bahçelerine, buğday tarlalarına bakıp şöyle demiş: “Bu harika, bu bolluğu koyacak kadar büyük ambarlarım yok. Ben şöyle yapacağım. Ambarlarımı yıkıp yerine mallarım ve ürünlerim için daha büyüklerini yapacağım. Bunca yıl çalıştıktan sonra, oturup artık zenginliğin tadını çıkaracağım. Partiler vereceğim, yiyip içerek hayattan zevk alacağım.”

Ne üzücü ki, o akşam güneş battıktan sonra Allah adama şöyle demiş: “Ey akılsız, bu gece canın senden isteniliyor; hazırladığın şeyler kimin olacak? Kendisi için hazine toplayan, ve Allah'ın indinde zengin olmıyan kimse böyledir.”³⁷

Davud şöyle demişti: “RAB korkusu temizdir; ebediyen durur; RAB'BİN hükümleri haktır; hepsi doğrudur. Altından, çok saf altından da ziyade özlenir; Baldan ve süzme gümeç balından tatlıdır.”³⁸

Altın kötü müdür? Hayır, ama Allah'ın sözleri daha iyidir. Zenginlik yanlış mıdır? Hayır, ama ibadet daha iyidir. Bazen Allah, mukaddes bir kişiye maddi zenginlik tedarik ederek yoksullarla paylaşmasını sağlar. Ama gönlünü zenginliğe kaptıran ebediyet boyunca hüsrana uğrayacaktır.

Din ve Dostluk (Ayet 3:28)

Ehl-i Kitap Kur'an'da aşına olduğumuz konulardan biridir. Hz. Muhammed, Yahudilerin ve Hristiyanların İslamiyet'e gelmelerini arzuladığını defalarca ifade eder. Kendisini İbrahim, Musa ve Davud gibi özel habercilerle aynı zümreye kabul etmelerini ister. Kur'an eski peygamberlerin kitaplarını tasdik ettiği iddiasındadır. Tevrat'a, Peygamberlere ve İncil'e yüce bir hürmetle yaklaşır. Kur'an'da önceki Kitapların tahrif edildiğine dair hiçbir işaret bulamadım. Bazen manaları çarpıtılıp yanlış tefsir edilebilir ama tahrif edilmek mi? Hayır. Araplar, kendi inançlarında kalan Yahudileri ve Hristiyanları tanıyorlardı. Bu iyi miydi yoksa kötü mü? Allah'a içtenlikle inanan ve itaat eden bir Yahudi ya da Hristiyan mükafaat alacak mıdır? Yahudilerin ve Hristiyanların Müslümanlar üzerinde iyi etkileri mi var yoksa kötü mü? Bir Müslümanın gayri Müslimlerle nasıl bir ilişkisi olabilir?

Ayet 3:28'e göre,

---

³⁷ İncil, Luka 12:17-21

³⁸ Zebur 19:9-10

Mü'minler, mü'minleri bırakıp inkârcıları dost edinmesin.
Kim böyle yaparsa Allah ile bir ilişği kalmaz. Ancak on-
lardan korunmanız başkadır.

Daha sonra, 5. Sure'de de Müslümanları Yahudiler ve Hristiyanlarla dost olmamaları için ikaz eden bir ayet var.

Dostluğun farklı seviyeleri var: yüzeysel, mesleki, eğlence amaçlı, yakın ve samimi. Ayet 3:28 dostluk türleri arasında herhangi bir tasnif yapmıyor. Bazı Müslümanlar, buna bakarak yegâne hakiki ve samimi dostlarının diğer Müslümanlar olduğu manasını çıkarabilir. Bu kulağa makul geliyor. "Birbirine benzeyen insanlar birbirini çeker" derler. Ortak noktaları olan insanların bir araya gelme temayülü vardır.

İsa Mesih'in günlerinde, İbrahim'in çocukları başka bir bölgeye ve millete ait oldukları gerekçesiyle Samiriyelileri *sapkın* kabul eder ve onlarla ilişki kurmazdı. Onlara tepeden bakarlardı. Oysa Allah'ın milletler arasındaki dostlukla ilgili başka bir planı vardı.

Uzun bir süre önce bir sabah, İbrani bir tacir mallarını toplayıp Yeruslaim'den Eriha'ya uzun bir yolculuk yapmaya başlamış. Günün ortasında, yol onu derin bir geçite götürmüş. Ansızın karşısına çıkan bir hırsız çetesi adamın üzerine atlamış. Haydutlara karşı savunmasız olduğundan sert darbelerin etkisiyle yere yıkılmış. Kıyafetini çıkarıp onu darp etmişler ve yarı ölü halde bırakıp gitmişler.

Rastlantı eseri, Yahudi bir rahibin yolu oraya düşmüş. Ama geçitin sarp duvarlarını, karanlık gölgeleri ve kan içindeki adamın üzerine toplanmış sinekleri görünce yolun öteki tarafına geçip devam etmiş.

Başka bir Yahudi din adamı kayalık geçitten geçerken yerdeki adama bakmış ve o da diğer yana geçmeyi seçmiş. Belki can çekişen adam, onların uzaklaşan adımlarını duymuştur. Belki yaşamaktan umudu kesmiştir. Ama sonra, uzun yoldan gelen bir Samiriyeli geçide girmiş. Köşeyi döner dönmez yerdeki adamı fark etmiş. Hızlıca koşup yolcunun yaralarına bakmış. Sevgi ve şefkatle yaraları sarmış, üzerine yağ ve

şarap dökmüş, adamı kendi hayvanına bindirmiş. Daha sonra, çok daha şaşılacak bir şey yapmış. Yaralı adamı iyileşmesi için bir hana götürmüş. Ertesi gün handan ayrılırken han sahibine para vermiş ve dedi: “Ona bak, ve bundan fazla ne harcedersen, yine döndüğüm zaman, sana öderim.”³⁹

Düşünün, İsa Mesih bu öyküyü İbrahimogulları’na anlattı. Onlar kendilerini “sapkın” Samiriyelilerden daha salih ve üstün görüyorlardı. Ama bu öykünün yıldızı onların hor gördüğü şahıslardan biridir.

İsa Mesih kalabalığa dönerek şöyle sordu: “Sence bu üç kişiden hangisi haydutlar arasına düşen adama komşu gibi davrandı?”

Bir din adamı şöyle cevap verdi: “Ona acıyıp yardım eden.” İsa, “Git, sen de öyle yap” dedi.

Dostluğun dini, ırki ve milli sınırları aşması gerekmez mi?

Yerleşik Kötülük (Ayet 3:30)

Kur’an, bir kez daha derin ve evrensel bir insan ikilemine dokunuyor. *Yerleşik kötülük*. Tevrat, Peygamberler ve İncil gibi, Kur’an da Kıyamet Günü’nün yaklaşmakta olduğunu öğretir.

Herkesin yaptığı iyiliği ve yaptığı kötülüğü hazır bulacağı günde kişi, kötülükleri ile kendi arasında uzak bir mesafe bulunmasını ister. Yine Allah sizi kendisine karşı dikkatli olmanız hakkında uyarmaktadır. Allah kullarını çok esirgeyicidir.

Buradaki anahtar sözcük herkestir. Hiçbir insan tümüyle suçsuz değildir. Bütün canlar Allah’ın suretinde yaratıldığı, Allah’a, meleklerle, peygamberlere ve Kıyamet Günü’ne inanarak iyilik ve dua gibi eylemlerde bulunabilme yetisine sahip olduğu halde, her biri içlerindeki kötülük tarafından bozulmuştur. İnsanın canı kötülükten kopmak için

---

³⁹ İncil, Luka 10:30-36

yanıp tutuşur. Ama bu nasıl olur? Kutsal Kitapların büyük sorusu budur. Kötülüğü kaldırabilecek güçte olan ne var?

Kur'an bu sorunun cevabını sonraki ayette sunuyor. De ki:

Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Kendime sorduğum iki soru var. Allah'ı, O'nun beni bağışlamasını sağlayacak kadar çok sevebilir miyim? İkincisi, günahımın cezası ölümse, Allah benim yerime kimi cezalandıracak? Şayet günahımı bağışlarsa, ruhani ve ahlaki borcumu kendisi bir şekilde ortadan mı kaldıracak?

*Günahımın cezası ölümse,
Allah benim yerime kimi
cezalandıracak? Şayet
günahımı bağışlarsa, ruhani
ve ahlaki borcumu kendisi
bir şekilde ortadan mı
kaldıracak?*

Bu soruyu ortaya koyan basit bir öykü var. Bir gün büyük bir kral ordusunu savaşa göndermiş. O akşam, muhafızları savaştan gizlice kaçan yerli bir asker keşfetmiş. Adam, prensin zırh taşıyıcısıymış ve görev yerini terk etmiş. Yakalandığı zaman, acı gözyaşları ve ağlayışla şefkatli kraldan özür dilemiş ve af dilemiş. Kral zavallı adama merhamet etmiş ve onu bağışlamış. Ne var ki, o gün daha erken bir saatte kralın kendi oğlu bir okun hedefi olmuş ve ölmüş. Eğer köylü, prensin zırh taşıyıcısı olarak savaşa gitmiş olsaydı, onu kurtarabilirdi. Bu durumda kral adamı bağışladı ama cezayı bir anlamda kendisi çekti; oğlunu kaybetti. Cezayı çeken kimse yoksa, af da olmaz.

Kur'an'da İsa (Ayet 3:33-59)

Kur'an'daki İsa Mesih hakkında düşünceli kitaplar yazmış olan çok sayıda yazar vardır. Müslüman arkadaşlarım çabucak, “Hz. İsa'yı sevi-

yoruz ve hürmet ediyoruz” derler. “Eğer etmesek, iyi Müslüman olmayız.” İsa Mesih’in kökeninden, doğumundan, yaşamından ve hatta ölümünden söz eden birçok ayet vardır. 33-59. ayetler bize Mesih’in emsalsizliğini gösteriyor. İnsan babası olmadan dünyaya gelmiş tek kişi Mesih’tir.

Yahudiler, Hristiyanlar ve Müslümanlar, İsa Mesih’in kimliğini 1.400 yıldır tartışıyor. Birçok geleneksel Yahudi, O’nu Mesih olarak kabul etmemiştir. Mucizelerini cinlerin gücüyle yaptığını iddia etmişlerdir. O’nu sahte bir peygamber olarak mahkûm etmişlerdir. Yalancı ve kâfir diye hakaret etmişlerdir. Din adamları kalabalıkları İsa Mesih’e karşı kışkırtmış ve Roma valisinin O’nu çarmıha germesini talep etmiştir. Roma hukuku İbrahimogulları’nın idam cezası uygulamasına izin vermediği için Mesih’i çarmıha germek amacıyla Romalılarla lobi yapmışlardır. İsrail’in yüzlerce yıl boyunca Roma İmparatorluğunun hükümranlığı altında olduğunu hatırlamak önemlidir.

İbrahimogulları’nın hepsi İsa Mesih’i reddetmedi. O’nun en yakın takipçileri İbrahim’in soyundan gelen sıradan kadınlar ve erkeklerdi. Annesi Meryem ve kardeşleri Yahudi’ydi. İncil’e göre, Kudüs’lü binlerce İbrani, en sonunda Mesih’in sağlam takipçileri oldu.

Eğer beş önemli kısma bakarsak, 3. Sureyi daha iyi anlayabiliriz.

1. Meryem’in Davet Edilmesi
2. Bakireden Mucizevi Doğum
3. İsa Mesih’in Hizmeti
4. İsa Mesih’e Karşı Kurulan Düzen
5. Adem ile İsa Mesih

Meryem’in daveti, Allah’ın dualara verdiği cevabın, kılavuzluğunun, tedarikinin ve himayesinin güzel bir öyküsüdür. Meryem ne kadar özeldir? Ayet 3:42 şöyle der:

Hani melekler, “Ey Meryem! Allah seni seçti. Seni tertemiz yaptı ve seni dünya kadınlarına üstün kıldı.”

Ne büyük bir onur! Yaratılmış ilk kadın olan Havva'dan bile üstündü. İbrahim'in annesinden üstündü. İbrahim'in karısı ve yaşlılığında İshak'ın annesi olan Sara'dan üstündü. İsmail'in annesi Hacer'den üstündü. Kral Davud'un annesinden ve bütün milletlerin kadınlarından üstündü. Meryem neden bu kadar yüce bir hürmete layık görüldü? Tarihteki en salih kadın mıydı yoksa Allah'a en yakın kadın mıydı?

Hayır. Meryem Adem ve Havva'nın tüm diğer çocukları gibi bir insandı. Meryem'in bu denli hürmet görmesinin nedeni en hürmetli görev için seçilmiş olmasıydı. Ayet 3:45 şöyle diyor:

Hani melekler şöyle demişti: "Ey Meryem! Allah seni kendi tarafından bir kelime ile müjdeliyor ki, adı Meryemoğlu İsa Mesih'dir. Dünyada da, ahirette de itibarlı ve Allah'a çok yakın olanlardandır."

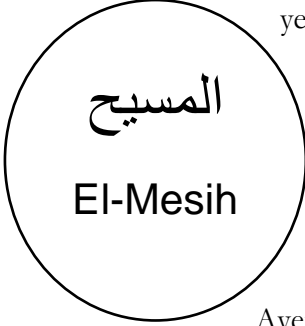
Meryem'in Mesih'i dünyaya getirme görevi neden en hürmetli görevdir? Bakireden doğum bir mucizeydi ama ondan daha fazlası vardı. Meryem, Semavi İnsan için dünyaya açılan kapıydı.

Fiziki dünyamızda, birçok emsalsiz madde buluruz. Toprak, su, rüzgâr ve ateş. Ateşten ateş çıkar. Topraktan toprak çıkar. Rüzgâr rüzgârı doğurur. Su suyu getirir.

Allah Ruhtur. Allah'ın özü Ruhtur. Allah'tan gelen bir şey var mı? Bunlar muhakkak derin sırlardır. Ama sır derin diye Allah bizim karanlıkta mı kalmamızı ister? Işığı açıklamak zordur ama gece yarısı yolumuzu bulmak için ışığı kullanmaktan çekinmeyiz. Allah muhakkak kendisini tamamen görür ve idrak eder. Allah kendisinin farkındadır ve hiçbir şey Allah'tan saklanamaz, ayet 3:5: "Şüphesiz yerde ve gökte Allah'a hiçbir şey gizli kalmaz."

Allah kâinat değildir ve kainat da Allah değildir. Ayet 3:2 şöyle der: "Allah, kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayandır. Diridir, kayyumdur." Yahudiler ve Hristiyanlarla birlikte ben de aynı fikirdeyim. Allah'ın başlangıcı ve sonu yoktur. Zamanın ve mekânın başlan-

gıcı vardır ve Allah'ın rızasıyla bir gün bunlar ortadan kalkacaktır. Toprak, su, rüzgâr ve ateş Allah tarafından yaratılmıştır. İncil şöyle der: “Çünkü onlar bunu isteyerek unutuyorlar ki gökler kadimden beri, ve yer Allah'ın sözü ile sudan ve su vasıtası ile kaim olarak mevcut idiler.”⁴⁰ Tevrat'ın ilk sözleri şöyledir: “Başlangıçta Allah göğü ve yeri yarattı.”⁴¹

Kâinat, Allah'ın özünün bir parçası değildir. Allah tarafından yaratılmıştır ve bir başlangıcı vardır. Kâinat, varoluşu için Allah'a muhtaçtır ama Allah kendi varoluşu için kâinata muhtaç değildir.

Ayet 3:45, İsa Mesih'i Kelimetullah (Allah'ın Sözü) olarak adlandırır. Allah'ın Sözü yaratılmış mıdır yoksa O'nun ruhani tabiatından mı kaynaklanmıştır? İnsanları inancın farklı yollarına getiren soru budur. Bazı insanlar Kelimetullah'ın tek anlamının Allah'ın İsa Mesih'i mucizevi bir işaret olarak göndermesi olduğunu söylerler. Bazıları ise İsa'nın Kelimetullah olarak adlandırılmasının nedeninin Allah'tan bir mesaj getirmesi olduğunu söylerler.

İsa Mesih'in Allah'ın Sözü olarak adlandırıldığı tek ayet 3:45 değildir. Kur'an Araplara gelmeden beş yüzyıl kadar önce, Allah İsa'nın sevdiği dostu ve şakirti olan Yuhanna aracılığıyla şöyle yazmıştı:

KELÂM başlangıçta var idi, ve Kelâm Allah nezdinde idi, ve Kelâm Allah idi. O, başlangıçta Allah nezdinde idi. Her şey onun ile oldu, ve olmuş olanlardan hiç bir şey onusuz olmadı. Hayat onda idi, ve hayat insanların nuru idi. Nur karanlıkta parlar, ve karanlık onu anlamadı.⁴²

Yuhanna, İsa Mesih hakkında yazarken Grek dilini kullanmıştı. Özgün Grekçe'de geçen terim *Logos'tur*. Yuhanna 14. ayette şöyle devam

⁴⁰ İncil, 2. Petrus 3:5

⁴¹ Tevrat, Yaratılış 1:1

⁴² İncil, Yuhanna 1:1-5

ediyor: “Söz, insan olup aramızda yaşadı. O’nun yüceliğini Baba’dan gelen, lütuf ve gerçekle dolu biricik Oğul’un yüceliğini gördük.”

Müslüman arkadaşım, şayet hala bu kitabı okuyorsanız, çok dikkatlice ve hikmetlice düşünmelisiniz. Bu Söz, Logos, Kelime kimdir? Sırların en büyüğü işte buradadır. Allah’ın şahsi Kelamı O’ndan kaynaklanmıştır. Kelam Allah’a o kadar yakındır ki O’ndan ayrı değildir. Allah’ın Sözü özde sonsuzdur, mükemmeldir, sevgidir, ışıktır (Nur), hayattır ve karanlık tarafından alt edilemez.

Daha sonra, ayet 3:59 İsa Mesih’i Adem’le karşılaştırır. Allah “Ol” demiş ve İsa mucizevi olarak Meryem’in rahmine düşmüştür. Dünyanın başlangıcında Allah “Ol” demiş ve Adem mucizevi olarak topraktan yaratılarak nefes almaya başlamıştı.

Hristiyanlar Adem ile İsa Mesih’in çok benzer olduğu konusunda hemfikirdir. Aslında İncil İsa’ya İkinci Adem adını verir. Ancak benzer demek aynıdır demek değildir. Örneğin, Adem topraktan yaratılmış ama İsa Mesih milyarlarca bebeğin doğduğu şekilde doğmuştur. Adem’in çocukluk dönemi oldu mu emin değiliz, ama İsa Mesih Meryem’in sütüyle beslenerek büyüdü. İsa asla evlenmedi ve hiçbir zaman çocuk sahibi olmadı, çünkü çok zorlu ve acılı bir göreve hazırlanıyordu.

O halde, İsa Mesih ve Adem hangi açılardan benzerdir? Hristiyanlar İsa’nın bedeninin normal bir insan bedeninden farklı olduğuna inanmazlar. Adem ve onun soyundan gelen her insan gibi, Mesih’in de damarlarında kan dolaşıyordu. İsa’nın da Adem’in de insani fiziki varlıkları vardı.

İşte burada yollar ayrılabilir. İnsanın fiziki bedeninden öte bir yönü var mıdır? Charles Darwin’in günlerinden beri, insanlar da dahil olmak üzere bütün canlıların ilkel organizmalardan başlayarak ağır bir evrim sürecinden geçtikten sonra bugüne geldikleri varsayılıyor. Maymunlar ve insanlar, örümcekler ve ıspanaklar çok eski bir ortak atadan gelmişler. Çağdaş dünyada, insanların denizanasından ya da

kurtlardan farklı olmadığı sonucuna vardıkları için öldüğümüz zaman varlığımızın da son bulacağı, bedenlerimizin toprağa döneceği ve ebediyyen unutulacağı söyleniyor.

Yahudiler, Hristiyanlar ve Müslümanlar Allah'a, Kıyamet Gününe, Cennet ve Cehenneme inanır. Beden ölse ve çürüse dahi, insan ruhunun yaşamaya devam ettiğine inanırız. Bedenin ölümden kıyam ettiği zaman ne olacağına dair bir soru var ama insanı insan yapanın sırf kimyasal olmadığına inanırız. Allah'ın yarattığı canlarımız var, fiziki bedenimiz olsa da olmasa da bu canlar yaşamaya devam ediyor.

Beden ve ruh. Hem İnsanoğlu hem de Allah'ın Oğlu olarak adlandırılan İsa Mesih'in sırrı budur. Allah "Ol" dediği zaman, İsa'nın fiziki bedeni Meryem'in rahmine düştü, ama ruhu nereden geldi? O'nun canı Adem gibi mi yaratıldı yoksa yaratılmamış mıydı? İsa Mesih yer-yüzüne Allah'ın özünden Kelimetullah olarak mı geldi?

Büyük Müslüman mimar Sinan, olağanüstü camileriyle bilinir. Bu camiler, onun ölümünden yüzlerce yıl sonra hala ayakta durmaktadır. Büyük Mimar Sinan'ın eserleriyle yaşadığını söylemek mümkündür. Mimar Sinan'ın başyapıtlarından her biri, ustanın aklında ve ruhunda başlamıştır. Henüz ağzından sözler dökülmeden ve planlar çizilmeden önce Mimar Sinan, kendi özünde düşünüyor, hayal ediyor ve akıl yürütüyordu. Öykü anlatabilmek ve uzaktaki geleceği planlayabilmek bizi insan yapan temel niteliklerden biridir.

Mimar Sinan, olağanüstü derecede zeki bir adam olsa bile sadece bir insandı. Kendisini (logosunu) binalarının içine nakşedemezdi. Bugün bilimadamları çağdaş teknolojiyle insan zihnini bir bilgisayara, hatta daha da şaşırtıcı bir şekilde bir robota ya da başka bir insan bedenine aktarmayı düşünüyorlar. İdealist bilimadamları insanlara ölümsüzlük bahşetmenin hayalini kuruyorlar.

Eğer insanlar, insan zihnini (*kalima*) alıp bir makineye ya da başka bir insana yüklemenin hayalini kurabiliyorsa, Allah'ın böyle bir şeyi bizzat yapmak için sevgiye ve asalete dayalı bir maksadı olamaz mı?

Arkadaşım, çay fincanını dikkatlice masaya koyarken “İmkânsız” dedi. “Allah neden böyle bir şey yapmak istedin? Allah ebedi olduğu için kendisini yeni bir insan bedeninin içine yerleştirmek gibi bir ihtiyacı olamaz. Zaten her şeye gücü yettiği için kendisini bir yaratığın şekline naksetmesi gerekmez. Bunu hayal etmek bile tiksinti verici. Ben bunu düşünürken bile kendimi kirlenmiş hissediyorum. Allah’ın hiçbir ihtiyacı yoktur ve Allah birdir.”

Bu tuhaf ve muammalı sorunun cevabı İncil’den geliyor:

Zira Allah dünyayı öyle sevdi ki, biricik Oğlunu verdi; ta ki, ona iman eden her adam helâk olmasın, ancak ebedî hayatı olsun.⁴³

Sevgi insanları tuhaf ve şaşkınlık yaratan şeyler yapmaya itebilir. Vatan sevgisi insanların savaş meydanlarında yapayalnız can vermelerine neden olabilir. Eşe ve çocuklara duyulan sevgi, sıcak bir yuva ve yiyecek sağlayabilmek için babaları perişan çalışma koşulları altında ezebilir. Erkeğin kadına duyduğu sevgi, kendini kanıtlamak adına okyanusları ve dağları aşırabilir.

İsa Mesih’i harekete geçiren de sevgiydi. İsa yüzündeki vaktini nasıl geçirdi? Ayet 3:49’da İsa Mesih’in körlerin gözlerini açtığını, cüzamlıları iyileştirdiğini ve ölüleri dirilttiğini söylüyor. Bunları Allah’ın kudretiyle yapıyordu. Başka nasıl yapabilirirdi? Yalnızca Allah imkansız başarılar ve İsa Allah’tan gelen Söz’dür. Allah’ın Sözü nereye giderse, mucizeler ve hayat O’nu takip eder.

*İsa Mesih’i
harekete
geçiren
sevgiydi.*

Kur’an, 54. ayette Allah’ın düşmanlarının İsa Mesih’e karşı tuzak kurduklarını tasdik eder. İncil’e göre bu düşmanlar, O’nun bir Roma çarmihına gerilmesi istemektedir. Ama bunu başaracaklar mıdır? Al-

⁴³ İncil, Yuhanna 3:16

lah'a karşı savaşıp da nasıl kazanırlar? Ayet 3:55 şöyle diyor: Allah buyurmuştu ki:

Hani Allah şöyle buyurmuştu: “Ey İsa! Şüphesiz, senin hayatına ben son vereceğim. Seni kendime yükselteceğim. Seni inkâr edenlerden kurtararak temizleyeceğim ve sana uyanları kıyamete kadar küfre sapanların üstünde tutacağım. Sonra dönüşünüz yalnızca banadır. Ayrılığa düştüğünüz şeyler hakkında aranızda ben hükmedeceğim.”⁴⁴

Bir gün öğleden sonra, komşum çok telaşlandı. “İsa ölmedi!”

Belli ki ayet 3:55'i hiç görmemişti. “Merak ediyorum” dedim, “Kur'an'da İsa'nın ölmediğini söyleyen bir ayet var mı?”

Komşum sessizdi.

Sözlerime devam ettim. “4:157'yi biliyorum ama o ayet bile Allah'ın İsa'yı ölümden kurtardığını söylemiyor, yalnızca Yahudilerin O'nu öldürmediğini söylüyor.”

Daha önce de söylediğim gibi, Kur'an yalnızca İsa'nın doğumundan değil, ölümünden de söz eder. Bazı yerlerde, Allah'ın İsa'yı çarmıhta ölmekten son anda kurtardığı ve O'nu bir başkasıyla değiştirdiği düşünülmemektedir. Ama bu durumda neden burada Allah'ın İsa'yı vefat ettirdiği ve sonra yükselttiği yazıyor (إِلَىٰ وَرَأْفَعُكَ مُتَوَفِّيكَ إِنِّي عَيْسَىٰ)?

Başka bir arkadaşım bana bir keresinde şöyle sordu: “İncil İsa Mesih'in öldüğünü gerçekten söylüyor mu?”

“Evet” diye karşılık verdim, “birçok metin O'nun ölümünden teferuatla söz ediyor.”

---

⁴⁴ Bahaeddin Sağlam Meali, “O zaman ki, Allah İsa'ya şöyle dedi: ‘Seni vefat ettireceğim, seni yanına yükselteceğim. Ve seni o kâfirlerden temizleyeceğim. Ve kıyamet gününe kadar sana tabi olanları o kâfirlerden üstün kılacağım. Sonra dönüşünüz bana olacak. İhtilaf ettiğiniz konularda sizi yargılayacağım.’”

İlk olarak, İsa Mesih çarmıhtaki ölümünü bizzat kendisi bildiriyor. Bir akşam öğrencilerine şöyle dedi:

“İnsanoğlu insanların ellerine verilecek ve onu öldürecekler; ve öldürüldükten üç gün sonra kıyam edecektir.”⁴⁵

Roma'ya özgü gaddarca idamdan sonra, Vali Pilatus İsa'nın çarmıh üzerindeki ölümünü tasdik etmeleri için subaylarına emir verdi.

Pilatus onun öldüğüne şaşıtı, ve yüzbaşısı yanına çağırıp: “Öleli epeyi oldu mu?” diye ondan sordu. Yüzbaşından öğrendiği zaman, cesedi Yusuf'a bağışladı. O da keten bezi satın aldı, onu indirip keten bezine sardı, ve kayada oyulmuş bir kabre koydu; ve kabrin kapısına bir taş yuvarladı.⁴⁶

Yuhanna, İsa Mesih'in ölümünü kayda geçti. “İsaya gelip onun zaten ölmüş olduğunu görünce, bacaklarını kırmadılar.”⁴⁷

Çarmıhtan ve dirilişten birkaç hafta sonra Petrus ve diğer takipçiler, İbrahim'in halkından büyük bir kalabalığa seslenerek şahitlik ettiler:

Ve o Mukaddesi ve Salihî inkâr edip bir katilin size bağışlanmasını istediniz. Ve hayat Reisini öldürdünüz; Allah onu ölümlerden kıyam ettirdi; bunun şahitleri biziz.⁴⁸

İncil der ki,

Çünkü biz henüz zayıf iken, muayyen zamanında Mesih fasıklar için öldü. ⁷ Zira bir kimse salih için güç ölür, fakat iyi bir adam için belki biri ölmeğe bile cesaret eder. ⁸ Fakat

---

⁴⁵ İncil, Markos 9:31

⁴⁶ İncil, Markos 15:44-46

⁴⁷ İncil, Yuhanna 19:33

⁴⁸ İncil, Elçilerin İşleri 3:14-15

Allah bize olan kendi sevgisini bununla ispat ediyor ki, biz henüz günahkârlar iken, Mesih bizim için öldü.⁴⁹

Bütün Kutsal Kitap'larda olduğu gibi, ayet 3:55'i anlamak için özgün dile dönmemiz gerekir. Mealler faydalıdır ama her zaman birbirleriyle mutabık değildirler. İnternet'in yardımıyla Arapça مُتَوَفِّكَ sözcüğünü istediğimiz her dile çevirebiliriz. Kazakçaya, Özbekçeye, Rusçaya, Türkçeye ve diğer dillere bakarak مُتَوَفِّكَ sözcüğünün mealinin “Öldüm” ya da “Öldürüldüm” manasına geldiğini tasdik ettim.

Allah, İsa Mesih'i mezarda bırakmayacağını vaat etmişti. “Çünkü sen canımı ölümler diyarına terketmezsin; Mukaddesini çürüme görmeğe bırakmazsın.”⁵⁰ İsa Mesih'in bazı kadın takipçileri O'nun cesedini değerli yağlarla meshetmek için geldikleri zaman mezarı boş buldular. Adamlar onlara dediler, “Niçin diriymi ölümler arasında arıyorsunuz?”⁵¹

55. ayetteki مُتَوَفِّكَ sözcüğü kaldırmak anlamına gelir. İsa Mesih'in cesedi, eski gelenekler uyarınca defin giysilerine sarılmış bir halde Allah'ın başka bir mucizesini bekliyordu. Umutsuz bir durum, Allah'ın Şeytan, günah ve ölüm üzerindeki kudretini sergilediği bir fırsata dönüştü.

İbrahim, Yahudi ya da Hristiyan Değildi

Milletlerin kökenine indiğimizde, İbrahim adındaki şahsı buluyoruz. İbrahim, “Birçokların Babası” manasına gelir. Çocuk sahibi olamayan bir adamken milyonların babasına dönüşen İbrahim, Allah tarafından emsalsiz bir vaade kavuşturulmak için seçildi.

Bir kişiyi Yahudi yapan nedir? Temel olarak, Yahudiler Yahuda oymağından gelenlerdir. Yahuda İbrahim'in torunuydu. Onun oymağı en sonunda kralların soyunu ve Mesih'i ortaya çıkaracaktı.

---

⁴⁹ İncil, Romalılar 5:6-8

⁵⁰ Zebur 16:10

⁵¹ İncil, Luka 24:5

Daha sonra İncil'de, Yahudi sözcüğü, günahattan özgür olmak için Allah'a gerçekten güvenen bir kişiyi tanımlamak için kullanılır. "Fakat içten Yahudi olan Yahudidir, ve harfte değil, ruhta yüreğin sünnetliliği sünnetliliğidir; kendisinin methi de insanlardan değil, Allah'tandır."⁵² Bu, İsa Mesih'in riyakârlığı dışarıdan güzel görünen ama içi ölümlü dolu olan badanalı mezara benzeten öğretisiyle ahenk içindedir. Gerçek hayat içten başlayıp dışa doğru etkin olur.

İbrahim bir anlamda Yahudi'ydi, çünkü Yahudilerin ve birçok halkın atasıydı. Ama kalbinin Allah tarafından temizlendiği düşünüldüğünde, o ismin daha derin manasını temsil etmiştir.

İsa Mesih, din adamlarıyla yaptığı hayranlık uyandıran bir tartışma sırasında şöyle dedi: "Babanız İbrahim benim günümü göreceği için mesrur oldu; gördü, ve sevindi."⁵³

İbrahim, İsa Mesih'in gelişini önceden görmüş müydü? Evet, çünkü o Allah tarafından özel olarak seçilmiş bir peygamberdi. İsa'nın gelişinden binlerce yıl önce, İbrahim Allah'ın kendisinin soyundan Mesih'i göndereceği vaadini almıştı. Mesih'in dünyasal babası olmadığı halde, Meryem İbrahim'in soyundan geliyordu. İbrahim, İsa Mesih'in gelişiyile ilgili bütün teferruatı bilmiyordu ama o günün düşüncesine sevinmişti.

Putperestlik Günahı (Ayet 3:80)

Kur'an putperestliğe karşı tekrar ve tekrar uyarıda bulunur. Ayet 3:80 şöyle der:

Onun size, "Melekleri ve peygamberleri ilahlar edinin." diye emretmesi de düşünülemez. Siz müslüman olduktan sonra, o size hiç inkârı emreder mi?

---

⁵² İncil, Romalılar 2:29

⁵³ İncil, Yuhanna 8:56

İbrahimogulları'nın Tevrat'ta ve Peygamberlerde kayıtlı tarihi, tekrar ve tekrar tek gerçek Allah'a ibadetten uzaklaştıklarını, putlar yaparak taptıklarını gösteriyor. Bazen komşu ülkelerden edindikleri putlara taptılar. Bazen de Baal adını verdikleri sahte bir ilaha taptılar. İlyas peygamber, Baal'ın rahiplerine meydan okuyarak Baal'ın mı yoksa Allah'ın mı gerçek olduğunu göstermek istedi. Onlara bir boğa kurban etmelerini, onu sunağa koyarak Baal'dan ateş göndermesini dilemelerini söyledi. Baal'ın rahipleri bunu yaptılar ve dua ettiler. Beklediler ama ateş gelmedi. Baal'ın cevap vermesi için bağırdılar, çağırdılar ve bedenlerini kesip kan akıttılar. Ama ateş düşmedi.

İlyas peygamber o akşam on iki taştan oluşan bir sunak yaptı. Sunağın etrafına hendek kazdı ve boğanın üzerine su dökerek hendeği doldurdu. İlyas sesini yükseltip dua etti: "Bana cevap ver, ya RAB, bana cevap ver, ve bu kavm bilsinler ki, ya RAB, sen Allah'sın, ve onların yüreğini sen geri çevirdin."⁵⁴ Allah bu duaya karşılık verdi. Gökten gelen ateş kurbanın üzerine düştü, hendekteki su dahil her şeyi yaktı. Bütün şüpheler dağıldı. Gerçek Allah kendisini açıkladı ve insanlar putperestlikten tövbe ettiler.

Yanlış Yola Sapmak (Ayet 3:100)

İmanı kaybetmek korkunç bir şeydir. Günümüz dünyasında birçok kişi bir Yaradan'a inanır. İbrahimogulları, Yaradan'a özel adı olan *Yahve* ile seslenirdi. Grekler *Teos* sözcüğünü kullanırlardı. Arap Mesihçiler Yaradan'a hala *Allah* derler. Farsça konuşanlar Yaradan'dan söz ederken *Kuda* sözcüğünü kullanırlar.

Daha önce sözünü ettiğimiz gibi, Kur'an, her şeyin Rab'bi ve Yaradan'ı olan Allah'a iman edenler için mükafaat olduğunu söyler.

Cennet'teki mükafaata erişmek için tek ve gerçek Allah'a inanmak yeterli midir? Allah'a inanmak ve O'ndan korkmak ne kadar önemlidir? Ayet 3:100'de şöyle diyor:

---

⁵⁴ Peygamberler, 1. Krallar 18:37

Ey iman edenler! Kendilerine kitap verilenlerden herhangi bir gruba uyarsanız, imanınızdan sonra sizi döndürüp kâfir yaparlar.

Kitap Ehlinden kimler bu hizbin içindeydi? İyi Müslümanları nasıl yoldan saptırıyorlardı? Neden Allah'a olan imanlarına saldırıyorlardı?

Benim için onların iyi Müslümanları nasıl saptırdıklarını hayal etmek zordur. Belirtildiği gibi, Yahudiler Yaradan Allah'a inanıyorlardı. Musa Allah'ın yeri ve göğü nasıl var ettiğini ve sonra Adem ve Havva'yı nasıl kendi benzerliğinde yarattığını ayrıntılı olarak yazmıştı. Yahudiler sadık bir şekilde *Şema* okurlardı, "Dinle, ey İsrail! Allahımız RAB tek RAB'dir" Hristiyanlar da tek Allah'a inanırlardı. İsa Mesih'in ikinci, Meryem'in da üçüncü bir tanrı olduğuna inanan kimse yoktu. Bu, Hristiyanlar için de şirk anlamına geliyordu.

Ayet 3:100 bazı Kitap Ehlinin putperest olduğunu ve yeni Müslümanları da putperestliğe düşürdüğünü mü söylüyor? Kesinlikle emin olmuyoruz. Ama, On Emrin putperestliği mutlak bir şekilde yasakladığını biliyoruz. İsa Mesih, 40 gün süresince çölde oruç tuttuğu zaman putperestliği açıkça mahkûm etti.

Kur'an'ın Kitap Ehli'nden bazı insanlara saygı duyduğunu biliyoruz. Ayet 3:110'da şöyle diyor: "Ehl-i kitap da inanmış olsalardı elbette onlar için hayırlı olurdu; içlerinden inananlar da var." Ayet 3:75 de bazılarının iyi insanlar olduğu konusunda mutabıktır: "Ehl-i kitap'tan öylesi vardır ki, ona yüklerle mal emanet etsen onu sana noksansız öder."

Kitap Ehli'nden bazı insanlar, önceki kitapların öğretilerini terk etmiş olabilir. Ama bunlar, Allah'ın kendilerine gösterdiğine sadık değildiler. Tevrat'a, Peygamberler'e ya da İncil'e bağlı olan bir Hristiyan veya Yahudi başkalarını nasıl putperestliğe özendirir?

Tehlikeli Düşmanlar (Ayet 3:111)

Kur'an, iman yolundan ayrılan ve Hz. Muhammed'le anlaşmasını bozanlara ağır cezalar öngörür. Ama bu insanlar ne kadar tehlikelidir? Ciddi bir tehdit oluştururlar mı? Ayet 3:111'e göre, en azından her zaman bir tehdit unsuru değildirlen. "Onlar size eziyetten başka bir zarar veremezler."

Bu, günümüzdeki popüler düşünceye karşı görünür. Belli dinsel gruplara karşı komplo teorileri yaygındır. Alman Naziler Hitler'in yönetimi altında, Avrupa'da uygarlığa karşı ölümcül bir tehdit olarak gördükleri Yahudi, Hristiyan ve diğer azınlıkları hedef almışlardır. Rus Çarı, imparatorluğu çökmeden önce Yahudi köylüleri sistemli olarak bölgesinden uzaklaştırmıştır. Ancak bu Ayet, Yahudileri korkulacak bir rahatsızlık olarak değil, zararsız bir zümre olarak görmektedir.

İyi Olan Kim? (Ayet 3:133-134)

Hepimiz bazı büyük kişilere karşı hayranlık duyarız. Futbolu seven gençlerin favori takımları ve özellikle beğendikleri bir oyuncuları vardır. Onların yıldız oyuncuları en iyi oyuncudur. Futbolun standardını belirler. Kızlar müzisyen yıldızlarını seyretmek için video ekranının önünde büyülenmiş gibi otururlar. Yıldızları endamlı hareketlerle dans eder, aşk ve meşk hakkında mükemmel şarkılar söyler. Kızlar, cazibe, alımlılık ve cinsellik açısından en yüksek standart olarak gördüğü yıldızın her şeyini taklit etmeye çalışır.

Ayet 3:133-134 en büyük mükafaatın ne olduğunu ve buna ulaşmanın standardını ifade eder. Müslüman idealini, en iyi erkek ya da kadını tarif eder:

Rabbinizin başışına, ve genişliği göklerle yer arası kadar olan, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için hazırlanmış bulunan cennete koşun. Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir. Allah iyilik edenleri sever.

Sonraki alem, kâinattan daha geniş, muazzam bir bahçe olarak tarif edilmektedir. Bu gerçekten muazzam olmalıdır, çünkü şu anda bildiğimiz kâinat o kadar büyüktür ki bir taraftan diğerine seyahat etmek için milyarlarca yıl gerekir. Kur'an, takva sahiplerinin bu bahçeye ulaşacaklarını söyler. Tarih boyunca, insanlık Aden Bahçesinde kaybettiğimiz mükemmel dünyaya kavuşmanın bir yoluna özlem duymuştur.

Günümüzdeki dünyaya baktığımızda, bir soruyla karşılaşırız. Kim? Cennet için kim yeterince iyidir. Kim kusursuz yıldızdır? Ben kendime baktığım zaman, iyilik yapmak için arzu olduğunu ama güç olmadığını görüyorum. Etrafıma baktığımda savaşlar ve savaş söylentileri, hainlikler, sadakatsizlikler, açgözlülükler ve bencillikler görüyorum. Ne zaman birini iyilik numunesi bir yıldız olarak kaide üzerine koysam, daha sonra oradan düşüp yıkıldıklarını görüyorum.

İncil, adeta dahi bir hekim gibi insan yüreğinin hakiki durumunu tespit ediyor.

İmdi ne? faziletimiz var mı? Hayır, asla; çünkü biz yukarıda, Yahudiler ve hem Yunanlılar, hepsi günah altındadır diye itham ettik; nitekim yazılmıştır: “Hiç salih yok, bir kişi bile yoktur; Anlıyan kimse yoktur, Allah'ı arıyan kimse yoktur”⁵⁵

“Ya Rab, ben bile mi? Ben bile mi senin kusursuz standardına ulaşamıyorum?” Aynaya bakıyorum ve “Evet, öyle” diyorum.

**Allah'ın iyiliğine
kıyasla,
yeryüzüne feci
bir şekilde
düşmüş bir yıldız
gibiyim.**

Sorunumuz budur. Allah'ın benim hayatımda cömertlik, özdenetim, merhamet görmek istediğini biliyorum. Ama bencil, itaatsiz ve merhametsiz olduğumu itiraf ediyorum. Komşuma kıyasla, belki bir yıldız olabilirim. Fakat Allah'ın iyiliğine kıyasla, yeryüzüne feci bir şekilde düşmüş bir yıldız gibiyim.

⁵⁵ Zebur 5:9 ve İncil, Romalılar 3:9-11

Elçi (رَسُولٌ) Fazlası Değil (Ayet 3:144)

Peygamber (*Nebi*, نَبِيٌّ) ile elçi (*Resul*, رَسُولٌ) arasında herhangi bir fark var mı? Yahudilerin, Hristiyanların ve Müslümanların anladığı haliyle peygamber (Nebi) nedir? Bu gruplar elçiyi nasıl tanımlar (Resul)? Her biri Yaradan Allah'ın zaman zaman insanlığa bireyler aracılığıyla mesajlar gönderdiğini kabul eder.

Tevrat'ta bir peygamberin önde gelen görevlerinden biri gelecekteki olayları bildirmektir:

RAB'BİN söylemediği sözü nasıl bilelim? diye yüreğinden derseni; peygamber RAB'BİN ismile söylediği zaman, o şey olmaz, ve çıkmazsa, RAB'BİN söylemediği şey odur; peygamber küstahlıkla söylemiştir, ondan yılmıyacaksın.⁵⁶

Bunlara ek olarak, Tevrat sahte peygamberler hakkında çok ciddi uyarılarda bulunur.

Eğer aranızda bir peygamber, yahut ruya gören çıkarsa, ve sana bir hârika yahut bir alâmet verirse,² ve: Bilmediğiniz başka ilâhların ardınca yürüyelim ve onlara kulluk edelim, diye hakkında söylediği alâmet yahut hârika vaki olursa; o peygamberin yahut ruya görenin sözlerini dinlemeyeceksiniz; çünkü Allah'ınız RABBÎ bütün yüreğinizle, ve bütün canınızla seviyor musunuz diye bilmek için Allah'ınız RAB sizi deniyor.⁵⁷

Eski peygamberlerin önceden bildirdikleri çok şey vardı. Gelecekteki savaşları, kıtlıkları, zor zamanları, kralların ve krallıkların yükselişini ve düşüşünü, Mesih'in hayatını önceden bildirdiler. Örneğin, Daniel peygamber, Büyük İskender'in ve Roma İmparatorluğunun yükselişini

---

⁵⁶ Tevrat, Yasanın Tekrarı 18:21-22

⁵⁷ Tevrat, Yasanın Tekrarı 13:2-3

bildirdi.⁵⁸ Daha sonra, Kıyamet Günü'nden önceki son savaşı ve ölü-
lerin kıyamını bildirdi.

Mika peygamber, İsa Mesih'in küçük Beytlehem köyünde doğacağını
bildirdi. Yeşaya peygamber bildirdi: Mesih'in yakalanacağını ve "Ona
kötü muamele ettiler, fakat alçaltıldığı zaman ağzını açmadı; boğaz-
lanmağa götürülen kuzu gibi, ve kırkıcılar önünde dilsiz duran koyun
gibi, ağzını açmadı."⁵⁹

Musa, günün birinde büyük bir peygamberin geleceğini bildirdi: "Al-
lah'ın RAB senin için aranızdan, kardeşlerinden benim gibi bir pey-
gamber çıkaracak; onu dinliyeceksin."⁶⁰ Bin yıl kadar sonra, İsa'nın
havarisi Petrus, din adamlarının huzurunda durarak Musa'nın pey-
gamberliğinin İsa Mesih'te yerine geldiğini beyan etti.⁶¹

Kur'an ayet 3:144'te şöyle diyor:

Muhammed, ancak bir peygamberdir.⁶² Ondan önce de
peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür veya öldürü-
lürse gerisin geriye (eski dininize) mi döneceksiniz? Kim
gerisin geriye dönerse, Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah
şükredenleri mükafaatlandıracaktır?

---

⁵⁸ Peygamberler, Daniel 2

⁵⁹ Peygamberler, Yeşaya 53:7

⁶⁰ Tevrat, Yasanın Tekrarı 18:15

⁶¹ Elçilerin İşleri 3:19-22, "İmdi günahlarınızın silinmesi için tövbe edin, ve dönün,
ta ki, Rab'bin önünden tazelenmek vakitleri gelsin; ve size tayin olunan Mesih İsayı
göndersin; Allah'ın kadimden beri mukaddes peygamberlerinin ağzı ile söylediği
bütün şeylerin iadesine kadar, gök onu kabul etmek gerektir. Gerçek Musa demiştir:
"Rab Allah size kardeşleriniz arasından benim gibi bir peygamber çıkaracak; bütün
şeylerde, size her ne söylerse, onu dinliyeceksiniz."

⁶² رَسُولٌ, "resul", *Elmahlı Meali*, "Muhammed de ancak bir Resuldür ondan evvel
Resuller hep keldi geçti, şimdi o ölür veya katledilirse siz ardınıza dönüverecek
misiniz? Her kim ardına dönerse elbette Allah'a bir zarar edecek değil, fakat
şükredenlere Allah'ın mükâfat verecek."

Elçiler (resul) ölümlüdür. Adem öldü, Musa da öldü. Kur'an, Müslümanlara Hz. Muhammed'in vefatı durumunda geri dönecekler mi diye soruyor. Tarihe göre, Hz. Muhammed bütün insanlar gibi, 632 yılının 8 Haziran günü vefat etti. Takipçileri onu Suudi Arabistan'ın Medine şehrinde bulunan Mescid-i Nebevi'ye defnettiler.

Kur'an elçiler (resul) ya da peygamberler (nebi) için ilahi ya da insanüstü bir vaziyet iddiasında bulunmaz. Özel görevleri vardır, ama tüm diğer insanlar gibi doğarlar, kendilerine verilen ömrü tamamlayınca vefat ederler, defnedilirler ve son kıyama kadar bedenleri mezarda kalır. Çok sayıda elçi yaşadı ve öldü ama tek bir Mesih dünyayı ziyaret ederek ölümden dirildi ve Cennet'e döndü.

Uhud Savaşı (Ayet 3:130-180)

3:130-180 ayetleri arasında yer alan sonraki metnimizin konusu Uhud Savaşıdır. Geleneğe göre, Hz. Muhammed savaşta yaralanmış ama birlikler yine de ilerlemeye devam etmiştir. Bununla birlikte, Müslümanların tümü savaşta sadık kalmamıştır. Ayet 3:167'ye göre, bazıları savaşmayı reddeden münafıklardı.

Bu da mü'minleri ortaya çıkarması ve münafıklık yapanları belli etmesi içindi. Onlara, "Gelin, Allah yolunda savaşın veya savunmaya geçin" denildi de onlar, "Eğer savaşmayı bilseydik, arkanızdan gelirdik" dediler. Onlar o gün, imandan çok küfre yakın idiler. Ağzlarıyla kalplerinde olmaya- nı söylüyorlardı.

Allah yolunda savaşmamalarının nedeni neydi? Korku mu, tembellik mi, inançsızlık mı?

Diğer savaşçılara ise yaralanıp ölseler dahi mükafaatlarını alacakları ümidi verildi, ayet 172:

Onlar yaralandıktan sonra Allah'ın ve Peygamberinin daveti- ne uyan kimselerdir. Onlardan güzel davranıp iyilik edenlere

ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara büyük bir mükafaat vardır.

Ayet 3:169:

Allah yolunda öldürülenleri sakın ölümler sanma. Bilakis onlar diridirler, Rableri katında Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiği nimetlerin sevincini yaşayarak rızıklandırılmaktadırlar.

Uhud Savaşının gayesi neydi? Belli ki savaş Müslümanlar ile gayrimüslimler arasındaydı ve hangi tarafın Arabistan'da hakim olacağını belirleyecekti. Genellikle silahlı savaşta zafer Allah'ın Müslüman ordulara bahsettiği bereketin işaretidir. Ayet 3:160 şöyle diyor:

Allah size yardım ederse, sizi yenecek yoktur. Eğer sizi yardımsız bırakırsa, ondan sonra size kim yardım edebilir? Mü'minler, ancak Allah'a tevekkül etsinler.

Bu nedenle, silahlı savaşın her zaferi Allah yolunda cehd edenler için birer tasdik olarak kabul görüyordu. Uhud savaşında birçok Müslüman öldüğü halde, sonraki savaşlarda Arabistan, Kuzey ve Afrika ve hatta Avrupa sınırlarında çok sayıda zafer kazanıldı.

Kılıcı Bırakmak

Eski çağın İbrahimogulları Kenan'ın merkezindeki ülke için savaştılar. Allah İbrahim'e yeni bir ülkenin vaadini verdi: RAB Avram'a, "Memleketinden, ve akrabandan, ve babanın evinden, sana göstereceğim memlekete git."⁶³ Yol uzundu ve İbrahim'le ailesi için çetindi. Allah onları Kenan'a götürdü ama orada başgösteren bir kıtlık sebebiyle Yakup'un çocukları Mısır'a göç etti. Yakup'un oğlu Yusuf büyük bir liderdi ama öldükten sonra Firavunlar zalimleşti ve İbrahimogullarını köle yaptılar. 400 yıl boyunca Allah'ın bir kurtarıcı göndermesini beklediler. Allah Musa'yı gönderdi ve Musa Firavun'a şöyle dedi:

---

⁶³ Tevrat, Yaratılış 12:1

“Kavmımı saliver ki, çölde bana bayram etsinler.”⁶⁴ Firavun kendini riske atarak bunu reddetti. Allah Mısır’a 10 bela gönderdi ve sonunda Firavun’un direnci kırıldı.

İbrahimogulları, Kızıldeniz’i geçerek çöle girdiler. Ancak kendilerini şikâyete ve isyana verdikleri için, İbrahim’e vaat edilen ülkeye hemen giremediler.

Bu ülke nerededir? Tevrat tam yerini veriyor: “Sen semereli oluncaya, ve memleketi miras alıncıya kadar onları senin önünden azar azar kovacağım. Ve Kızıl Denizden Filistilerin denizine kadar, ve çölden Irmağa kadar sana hudut koyacağım.”⁶⁵

Musa öldükten sonra, Yuşa İbrahimogulları’nı fetih ve iskân amacıyla Vaat Edilen Ülke’ye götürdü. Surlu Eriha şehrine geldiler. Ordu duvarlara saldırmadı, bunun yerine Allah duvarların çökmesini sağladı. Birçok savaşın ardından Allah Vaat Edilen Ülke’yi halka verdi. Daha sonraki nesillerde Allah Saul ve Şimşon gibi peygamberler ve hakimler çıkardı. Bu kişiler İbrahimogulları’nı Tevrat’a uygun bir şekilde yönettiler. Daha sonra İsraililer bir kral istediler. Allah onlara kralın hayatlarını zorlaştıracığını buyurduğu halde ısrar ettiler. İlk kral Saul oldu, ardından Davud ve Süleyman geldi. Onları takiben tahta birçok kral oturdu.

İsa Mesih’in gelişinden önceki dönemde İbrahimogulları Vaat Edilen Ülke’de birçok savaşa girdi. Bazen Allah onlara kılıçla savaşmalarını buyurdu, bazen onları düşmanlardan mucizevi olarak kurtardı.

Kral Süleyman’ın yönetimi altında, Allah’ın vaadi yerine geldi ve böylece İbrahimogulları, Allah’ın verdiği sınırlar içerisinde bolluk ve huzur içinde yaşadılar. Savaş asla bu sınırların ötesine geçmedi.

İsa Mesih’in gelişiyile birlikte, Allah’ın bereket vaadi İbrahim’in fiziki soyunu aştı. Allah’ın varlığı artık sadece İbrahimogulları’nın arasında

---

⁶⁴ Tevrat, Çıkış 5:1

⁶⁵ Tevrat, Çıkış 23:30-31

zuhur etmeyecekti. O'nun büyük maksadı, bütün ırklara, dillere ve diyarlara günahların affını sunmaktı.

Allah'ın Hükümranlığı ruhsal bir krallıktır. İsa Mesih şöyle dedi:

Benim kiralığım bu dünyadan değildir; eğer benim kiralığım bu dünyadan olsaydı, Yahudiler eline verilmeyeyim diye hizmetçilerim uğraşırlardı; fakat şimdi benim kiralığım buradan değildir.⁶⁶

İncil'e göre, Allah'ın Hükümranlığının siyasal ya da coğrafi hudutları yoktur. Orduları ve silahları yoktur. Yeryüzünde Vaat Edilen Ülkeleri yoktur. İsa bu hükümranlığı şöyle tanımladı: "Ne de: İşte burada! yahut: Orada! diyeceklerdir; çünkü işte, Allah'ın melekûtu içinizdedir."⁶⁷

İsa Mesih'in radikal fikri din adamlarını şoka uğratmıştı. Yüzlerce yıl boyunca Akdeniz'den çöle kadar uzanan Vaat Edilen ülkelerini hayal ediyorlardı. Bazıları ülkelerini kılıçla savunmaya dahi razı olmuştu. Bazı radikaller Romalıları, terör saldırıları da dahil olmak üzere mümkün olan her şekilde kovmak istemişlerdi.

İncil'de, İsa Mesih'in Yahudi ya da Roma hükümetlerini devirmeye çalıştığına dair hiçbir delil yoktur. Tam tersi söz konusudur. Yahudilerin vergi ödemeleri gerekir mi sorusuna İsa Mesih şöyle karşılık verdi: "Vergi öderken kullandığınız parayı gösterin bana!" O'na bir dinar getirdiler. İsa, "Bu resim, bu yazı kimin?" diye sordu. "Sezar'ın" dediler. O zaman İsa, "Öyleyse Sezar'ın hakkını Sezar'a, Allah'ın hakkını Allah'a verin" dedi.⁶⁸

Mesih'in tutuklandığı gece, arkadaşı Petrus O'nu şiddetle savunmaya çalışırken bir adamın kulağını kopardı. İsa adamın kulağını mucizevi

---

⁶⁶ İncil, Yuhanna 18:36

⁶⁷ İncil, Luka 17:21

⁶⁸ İncil, Matta 22:19-21

olarak iyileştirdi ve Petrus'a "Kılıcını kınına koy" dedi.⁶⁹ O nokta, dönüşü olmayan noktaydı. İsa'nın azarlamasından sonra, arkadaşlarından hiçbirini imanı şiddetle korumaya kalkışmadı.

Peki ya Haçlı Seferleri?

İsa Mesih'ten uzun yıllar sonra, Roma'da papalık denilen bir dinsel siyaset sistemi oluşmuştu. Roma Katolik Papası uluslararası bir grubun başı oldu. İncil'in öğretisinden öteye geçerek siyaseti ve insan geleneklerini sistemlerine eklediler. İslamiyet Kuzey Afrika, Filistin ve Ortadoğu'ya yayılırken, Avrupalılar endişeye kapıldılar. Ortadoğu'daki halifenin emrinde olan Müslüman orduları Roma Katoliklerinin merkezini tehdit etmeye başlarsa ne olacaktı? Buna ek olarak, Papa ve onun din adamları Kudüs'ü hac yolculuklarına açık tutmak istiyorlardı. O günkü dini ve siyasi kuvvetler, yoluna çıkan her şeyi yok etmeye hazır, korkunç bir fırtınaya dönüşüyordu.

İncil'in hiçbir yerinde Hristiyanlara silahlara sarılıp haç işaretinin altında savaşmaları buyrulmaz.

Ben Papa'nın ya da dini hükümetin bir takipçisi olarak değil, İsa Mesih'in ve İncil'in takipçisi olarak yazıyorum. İ.S. 1095-1291 yılları arasında birbirleriyle savaşan Katoliklerin ya da Müslümanların niyetlerini ya da davranışlarını eleştirmek yerine temel bir gerçeğe odaklanmak istiyorum. İncil'in hiçbir yerinde Hristiyanlara silahlara sarılıp haç işaretinin altında savaşmaları buyrulmaz. Münferit hükümetler, vatandaşlarını eşit bir şekilde kötü tehditlerden koruma hakkına ve sorumluluğuna sahip oldukları halde, Allah'ın Hükümranlığı milli hudutları aşar. İsa'nın yeryüzünde bir ordusu yoktur. İsa'nın İyi Haberi sözlerle ve sevgiyle kişiden kişiye yayılır.

İkinci olarak, Romalı Haçlılar Kudüs'ü hac yolculukları için mukaddes bir şehir olarak korumanın önemli olduğunu düşünsele dahi, İsa Me-

---

⁶⁹ İncil, Yuhanna 18:11

sih bu düşünceyi reddetti. Önce de gördüğümüz gibi, ruhsal tapınmanın belli bir şehre ya da dağa bağımlı olmadığını söyledi.

Haçlı seferleri yalnızca hayatları ve şehirleri yok etmekle kalmadı, Müslümanlar arasında İsa Mesih'in adını küçük düşürdü ve kiliseye büyük utanç getirdi.

Hristiyanların tümü bu yanılığa kapılmadı. Assisili Fransis, Mısır'a yolculuk yaparak Halifeyle buluştu ve böylece savaşta öfkeli muharebeler yerine barışçıl konuşmalara umut bağladığını gösterdi.

Martin Luther 16. yy'da şöyle yazdı: "Eğer savaş meydanında bir asker olsaydım, bir rahibin bayrağını ya da haçı görseydim, hatta bu çarım bile olsaydı, sanki İblis beni kovalıyormuş gibi kaçırdım!"⁷⁰ Luther haçlı seferlerini Allah'a karşı küfür olarak görüyordu. Askerlerin haçlı seferine katılmama hakları olduğuna, çünkü bu seferlerin ruhsallığın ve laikliğin sahte bir karışımı olduğuna inanıyordu.

Daha yakın bir zamanda, 21. yüzyılda Papa 2. John Paul'un kilise adına yapılan her türlü şiddet için özür dilediğini belirtmeliyim:

Affediyoruz ve af diliyoruz. Hristiyanlar arasındaki bölünmeler için af diliyoruz, gerçeğin hizmetinde başvuru şiddet kullanımı için, diğer dinlerin izleyicilerine karşı güvensizlik ve düşmanlık içeren tutumlar için af diliyoruz.⁷¹

---

⁷⁰ Martin Luther, *Türklerle Karşı Savaş*, 1528

⁷¹ "Kutsal Pederin Vaazı", "Af Günü", Pazar, 12 Mart 2000

https://w2.vatican.va/content/john-paul-ii/en/homilies/2000/documents/hf_jp-ii_hom_20000312_pardon.html, accessed February 2018.

Bu özürle ilgili olarak, Roma Katolik Kilisesi'nin birçok kötülüğün itirafını takdirle karşıladığını söylemeliyim. Onların af konusundaki arzularını da takdir ediyorum. Ancak, Roma Katolik öğretisinin İncil'den saptığı ve gelenekleri Kutsal Yazılar'la aynı düzeyde gördüğüne yönelik dürüst bir itiraf beni daha mutlu ederdi.

4. Bölüm

4. Nisâ Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Yetimler ve Eşler (Ayet 4:3)

Savaşın tek mağdurları askerler değildir. Muharebe meydanında ölen babalar ve kocalar, geride karılar ve çocuklar bırakır. Üstelik, savaşta zafer kazanan taraf, esir aldıkları ya da katlettikleri düşmanların kadınlarını ve çocuklarını da alırlar. Kur'an bu tür insanların durumu için kendi çözümünü sunuyor.

Eğer, yetim kızlar hakkında adaletsizlik etmekten korkarsanız, size helâl olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder olmak üzere nikahlayın. Eğer adaletli davranmayacağınızdan korkarsanız o taktirde bir tane alın veya sahip olduğunuz ile yetinin. Bu, adaletten ayrılmamanız için daha uygundur.

Kur'an'ın çok eşlilik (birden çok insanla evlilik) hakkındaki şartları, dört kadından fazla olmaması, kadınların her birine diğerleriyle eşit ve adil muamele gösterilmesidir.

Müslümanların cariye alması konusunda bazı sorular hala vardır. Köleliğin mümkün olup olmadığı da sorgulanmaktadır.

Erkekler ile kadınlar arasında içsel bir çekim vardır. Bu, zamanın başlangıcından beri böyledir. Üstelik, Aden bahçesindeki ilk evliliği planlayan ve bu konudaki "el kitabını" da içeriğe dahil eden Allah'tır.

Matta 19:5 der ki: “Bu nedenle adam annesini babasını bırakıp karısına bağlanacak, ikisi tek beden olacak.” Ve Tevrat, Yaratılış 2:25: “Ve adam ve karısı, ikisi de çıplaktılar, ve utançları yoktu.”⁷²

İlk masumiyet günlerinin gerçek güzelliği, Adem ve Havva'nın birbirlerine yakından bakmaları ama hiçbir utanç duymamalarıydı. Hiç utanç yoktu!

Adem ve Havva, tek eşliydim. Çok sayıda çocukları oldu, ama Adem'in başka kadınlar ya da cariyeler aldığına dair Tevrat'ta hiçbir kayıt yoktur. Bazı kişilere göre, bunun nedeni tüm diğer kadınların Adem'in kızları olmasıdır. Ancak Allah'ın Adem ve Havva'ya verdiği buyruk, tek kadın ve tek erkek içerir.

Adem ve Havva, sonraki evlilikler için örnek oluşturdular. Nuh peygamber, gemiye tek bir eş aldı. İbrahim eşi Sara'yla birlikte yaşlandı ve öldü. İbrahim'in soyundan gelenlerle birlikte bu örnek değişmeye başladı. Yakup, Lea adında yanlış kadınla evlilik yapması için kandırıldı. Bedbaht bir durumdaydı; daha sonra gerçekten sevdiği ve ilk kere sinde evlenmek istediği kızkardeş Rahel ile evlenme imkanı buldu. Oğlu Yusuf, kardeşleri tarafından bir köle olarak Mısır'da satıldı. Allah Yusuf'u takdis etti ve Firavun'un yetkisi altında en üst düzeydeki idarecilerden biri oldu. Tevrat, Yusuf'un Mısırlılar'dan bir eş aldığını söyler.

Tek eşlilikten çok eşliliğe asıl geçiş Kral Süleyman ile gerçekleşti. Süleyman kendi halkından ve komşu ülkelerden yedi yüz eş ve üç yüz cariye aldı.⁷³ Belki zaman zaman bu hayat tarzı kendisine zevk verdi ama Rab'den yüreği uzaklaştığı için bedeli çok ağır oldu.

---

⁷² Tevrat, Yaratılış 2:24-25

⁷³ Peygamberler, 1. Krallar 11:1-3, “Ve kiral Süleyman Firavunun kızı ile beraber Moabiler, Ammoniler, Edomiler, Saydalılar, ve Hittilerden çok ecnebî kadınlar sevdi. RAB'BİN İsrail oğullarına: Onların arasına gitmeyeceksiniz, ve onlar da sizin aranıza gelmeyecekler; çünkü mutlaka yüreğinizi kendi ilâhlarının ardınca saptıracaklardır, diye söylemiş olduğu milletlerden idiler; Süleyman onlara sevgi ile yapıştı. Ve

Süleyman'dan sonra, İsraili kralların büyük bir kısmı çok eşliydi. En sonunda yabancı güçler ülkelerini işgal ettiler ve fethettiler. İsa Mesih'in Beytlehem'de doğumuna kadar Romalılar Akdeniz'deki ülkelerin neredeyse tamamını kontrol ediyorlardı. Büyük hanedan krallarının dönemi ve bununla birlikte çok eşlilik günleri artık tamamen kapanmıştı.

İsa Mesih'in evlilik hakkında neler söyleyeceğini merak eden Yahudi din adamları O'na şöyle sordular: “Her sebeple karısını boşamak caiz midir?”⁷⁴ Bu din adamları İsa'yı tuzağa düşürmek istiyorlardı. Eğer Şeriat'a uygun deseydi, boşanmayı desteklediği gerekçesiyle O'nu suçlayacaklardı. Şeriat'a uygun değil deseydi, Musa'ya karşı geldiği gerekçesiyle O'nu suçlayacaklardı. Bu adamların gayesi gerçeği bilmek değil, insanların gözünde Mesih'i küçük düşürmekti.

İsa onların tuzaklarından kaçındı. Şöyle cevap verdi:

Başlangıçtan yaratan onları erkek ve dişi yarattığını, ve: “Bunun için insan babasını ve anasını bırakacak, ve karısına yapışacaktır; ve ikisi bir beden olacaktır,” dediğini okumadınız mı? Şöyle ki, onlar artık iki değil, fakat bir bedendirler. İmdi Allah'ın birleştirdiğini insan ayırmasın.⁷⁵

Dikkat ederseniz, İsa Mesih Allah'ın Adem ve Havva'ya verdiği ilk evlilik buyruğunu aktarıyor. Tek bir adam tek bir kadınla evlenmelidir. İsa Mesih, adeta kötü işleyen bir bilgisayarı yeniden çalıştırmak gibi evlilik sorusunu ilk günkü standarda döndürüyor. Boşanma mı? İyi değil. Çok eşlilik mi? İlk planda yok. İki birey bir araya gelip yeni ve tek bir beden oluşturmalıdır. Bu resmin ne kadar güzel olduğunu hayal edin. Erkekler ve güzel gelinleri arasındaki düğünleri konu alan ezgilere, romantik filmlere ve kitaplara her yıl milyarlarca dolar harcanmasına şaşmamak gerek.

---

onun yedi yüz karısı kırıl kızı olup, üç yüz de cariyesi vardı; ve karıları onun yüreğini saptırdılar.”

⁷⁴ İncil, Matta 19:3

⁷⁵ İncil, Matta 19:4-6

Yoksullara Adalet (Ayet 4:9-10)

Kur'an, yetimlerin ihtiyaclarına burada özel bir ilgi gösterir. Ayet 4:9-10 şöyle der:

Kendileri, geriye zayıf çocuklar bıraktıkları takdirde, onlar hakkında endişeye kapılanlar, ürperip korksunlar. Allah'a karşı gelmekten sakınsınlar ve doğru söz söylesinler. Yetimlerin mallarını haksız yere yiyenler, ancak ve ancak karınlarını doldurasiya ateş yemiş olurlar ve zaten onlar çılğın bir ateşe gireceklerdir.

Medine'deki ilk Müslümanların günlerinde, erkekleri savaşta öldüğü için sahipsiz kalan kadınlar ve çocuklar vardı. Muhtaç durumdaki bunca kadına ve çocuğa ne olacaktı? Kur'an böyleleriyle ilgilenmek için kurallar koyar. Onları aç bırakmak yerine, ihtiyaclarını adaletle karşılayacak, öz babalarından mal ve mülk miras almalarını sağlayacak olan ümmettir. Bununla birlikte, İslamiyet yetimlerin evlat edinilmesine asla izin vermez. Eğer bir aile, kapılarını bir yetime açacaksa, çocuk özel bir misafirdir ama asla öz evlatla eşit görülmez.

Cinsel Ahlaksızlığı Cezalandırmak (Ayet 4:15-16)

Kur'andaki birçok metin, Şeriat yasalarını toplumda geçerli kılmayı amaçlar. Ayet 4:15-16 cinsel ahlaksızlıkla mücadelede açık buyruklar içerir:

Kadınlarınızdan fuhuş yapanlara karşı içinizden dört şahit getirin. Eğer onlar şahitlik ederlerse, o kadınları ölüm alıp götürünceye veya Allah onlar hakkında bir yol açıncaya kadar kendilerini evlerde tutun Sizlerden fuhuş yapanların her ikisini de incitip kınayın. Eğer onlar tövbe edip ıslah olurlarsa onları incitip kınamaktan vazgeçin. Çünkü Allah tövbeleri çok kabul edendir, çok merhamet edendir.

Asya'da yaşadığım yıllarda, birçok kişinin batı kültürünü müstehcen, cinsel yönden serbest ve son derece ahlaksız gördüğünü öğrendim. Bunun nedenini anlayabiliyorum. Batıdaki Cinsel Devrim, insanlara canları ne isterse yapmalarını söyleyerek her türlü ahlaksal çizgiyi aştı. Doğum kontrol yöntemleri ve kürtaj sayesinde hamimelik riski ortadan kalktı. Televizyon filmleri ve müzikleri en adice eylemleri güzel gösterdi. Hollywood'daki birçok kişi eşcinselliğe, boşanmaya, zinaya, evlilik öncesi sekse, cinsel sapkınlığa ve madde bağımlılığına alışı tutuyor. Batıda cinsel yönden bu denli yozlaşmış bir kültür gören ahlaklı bir insan neler düşünür? Müslüman arkadaşlarım, tarihi yönden "Hristiyan" olan bir kültürdeki cinsel ahlak kaybını kınamakta haklıdır.

Batılıların giyim ve kuşamı, eğlence dünyası ve davranışları yavaş yavaş Müslüman dünyanın içine işlerken, dindar insanlar giderek daha çok rahatsız oluyor. Cinsel ahlaksızlık adeta ölümcül bir kanser gibi her yana yayılıyor, herkesi etkiliyor ve onları Allah'tan fersah fersah uzaklaştırıyor.

Bu iki ayet, Kur'an'da cinsel ahlaksızlığın nasıl cezalandırılması gerektiğini ifade ederken ceza tarzının teferruatına girmiyor. Tevrat'a döndüğümüzde ise o günlerdeki cezanın ne olduğunu görüyoruz.

Ve başka birinin karısı ile zina eden, komşusunun karısı ile zina eden adam, hem o, hem kadın mutlaka öldürülecektir.⁷⁶

Allah'ın adaleti, zinanın ölümlle cezalandırmasını gerektirir. Cinsel ahlaksızlığın her türlü son derece zararlı günahlar kategorisindedir. Aileleri ve sonraki kuşakları tahrip ederek dağıtacak güçtedir. Birçok kişi, kontrol edemedikleri şehvetlerin tuzağına düşerek bir anlık zevk uğruna onlarca senelik hayatlarını söndürürler.

---

⁷⁶ Tevrat, Levililer 20:10

Peki umut var mıdır? İnsan doğası Tevrat'ın ve Kur'an'ın günlerinden beri değişmemiştir. 21. yüzyılın insanı sefil durumdadır.

İncil ne diyor? Burada kaydedilen en olağandışı öykülerden biri var. İsa Mesih, sıkça yaptığı gibi bir sabah mabette ders vermeye gitti. O sabah din adamları yine kendisini tuzağa düşürmek amacıyla İsa'ya yaklaştılar. Avluya, herkesin gözü önünde zinada yakalanan bir kadın getirdiler.

Bu sahneyi hayal etmemiz kolaydır. Kadının etrafında, gözleri haklı öfkeyle ve düşmanlıkla dolu, kan görmeye hazırlanan sakallı, yaşlı adamlar vardı. Kadın dizleri üstüne çöktü, yüzünü kaldırmaya korkuyor, dehşetle açılmış gözleri tozlu zemine bakıyordu. Etrafını saran kalabalık, İsa Mesih'in ne diyeceğini bekleyerek nefeslerini tutmuştu.

Din adamları, "Tam zina anında yakalandı!" diye ısrar ettiler. "Musa'nın yasasına göre taşlanması gerekiyor."

İsa Mesih hareketsizce oturuyordu. Yerin tozuna parmağıyla bir şey yazıyordu. Kalabalık bekliyordu. Kadın bekliyordu.

Ne tuhaf ki, din adamları önemli birisini unutmuşlardı. Zinayı iki kişi yapar. Suçlu adam neredeydi? Musa'nın yasası, suçlu çiftin cezalandırılmasını buyurmuyor muydu? Birisi bu gerçeği göz ardı etmişti.

Bir süre sonra, İsa Mesih kadını suçlayanlara bakarak şöyle dedi: "Kadının üzerine sizden günahsız olan önce taş atсын!"⁷⁷

Nutku tutulan din adamları, yaşlılar önde olmak üzere dönüp birer birer oradan ayrıldılar.

İsa doğrulup ona, "Kadın, nerede onlar? Hiçbiri seni yargılamadı mı?" diye sordu. Kadın, "Hiçbiri, Efendim" dedi. İsa, "Ben de seni yargılamıyorum," dedi. "Git, artık bundan sonra günah işleme!"

Müslüman arkadaşlarımla yaptığım konuşmalarda bana sık sık şöyle

---

⁷⁷ İncil, Yuhanna 8:7

sorular: “Hristiyanlık çok kolay değil mi? Tek yapmanız gereken günahlarınızı itiraf etmek ve sonra gidip tekrar günah işlemek.”

Tam tersi geçerlidir. İsa Mesih zina yapan kadına doğru yanıtı vermiştir: “Git, artık bundan sonra günah işleme!”

Bu noktada, yoldaki şu kritik çatallardan birine vardık. İsa Mesih cinsel ahlaksızlığı mazur mu görüyor? Asla! Başka bir gün, İsa bir insana sadece yürekte şehvetle bakmanın zina yapmak kadar günah olduğunu söyledi. Başka deyişle, tamamen mukkaddes olan Yaradan’ın gözündeki, gizlide olan düşünce de en az eylemin kendisi kadar günahlıdır. İsa Mesih tarihte yaşamış olan herkesten daha yüksek bir iffet standardı koydu.

O halde İsa, kadının cezasız kalmasına neden izin verdi? Kendisi günahsız olduğu için kadını taşlama hakkı yok muydu? Yeşaya peygamber, günahın cezası hakkında Allah’ın radikal çözümünü şöyle açıkladı:

Fakat günahlarımızdan ötürü o yaralandı, fesatlarımızdan ötürü o zedelendi; selâmetimiz için olan ceza onun üzerine indi; ve onun berelerile biz şifa bulduk.⁷⁸

Allah’ın Kuzusu olan İsa Mesih, ahlaksız kadının canını alacak olan taşların önüne adeta bizzat kendisi çıktı. Kadının yaraları Mesih’in yaraları oldu. Kadının mahkûm olduğu cezayı İsa Mesih çekti.

Bu yol cinsel serbestliğe götürmez mi? Acı ve dert çekmeden, özgürce ve sınırsızca seks yapabilmemiz için sanki cinsel sigorta poliçesi satın almak gibi bir şey değil mi? Çocuğunuza ateşle istediği gibi oynayabileceğini ve asla yanmayacağını söylemek gibi bir şey değil mi? Hristiyan Batı’nın bu denli yozlaşmasının nedeni bu değil mi?

Hayır. Cinsel günahın bu dünyada sonuçları hala vardır. Bu sonuçlar cinsel hastalıklar, düşürülen bebekler, sevilmeyen çocuklar, kırılan

---

⁷⁸ Peygamberler, Yeşaya 53:5

itimatlar ve çığnenen haysiyetler olabilir. Üstelik, İncil cinsel günahın – ve her türlü günahın Allah'tan ebediyen ayrılıkla sonuçlanabileceğine dair insanları sevgiyle uyarır. Allah'ın bize vermek istediği özgürlük ümidini aramalıyız.

Kocalar Karılarına Nasıl Davranmalı? (Ayet 4:34)

Evlilik nasıl tanımlanmalıdır? Bir iş ortaklığı mı, çocuk yapma atölyesi mi, insanların birlikte yaşadıkları bir tür otel mi? Evliliğin sorumlusu kimdir? Ayet 4:34 şöyle diyor:

Erkekler, kadınların koruyup kollayıcılarıdır. Çünkü Allah insanların kimini kiminden üstün kılmıştır. Bir de erkekler kendi mallarından harcamakta dırlar. İyi kadınlar, itaatkârdırlar. Allah'ın koruması sayesinde onlar da 'gayb'ı korurlar. Başkaldırdıklarını gördüğünüz kadınlara öğüt verin, onları yataklarında yalnız bırakın. Onları dövün. Eğer itaat ederlerse artık onların aleyhine başka bir yol aramayın. Şüphesiz Allah çok yücedir, çok büyüktür.

Bu ayet, erkeğin evdeki rolü hakkında güçlü bir konum alıyor. Erkek karısını yetkisi altında tutmalı ve bunun için gerekirse onu bazen sevgisiz bırakmalı ve hatta dövmelidir.

Dünyadaki evliliklere bakıyorum ve sevginin evlilikle bir alakası kaldı mı diye düşünüyorum. İsa Mesih'in sevgiyle hareket eden karı kocaya ilişkin güzel resmini sadece okumakla kalıyoruz. Allah, İsa Mesih'e saygılarından ötürü karı ve kocalara birbirlerine bağımlı olmalarını buyuruyor. Kocaları sevgiyle fedakârlığın içten centilmenliğine çağırıyor. Özverili sevgiyle davranan kocalar, karıları için canlarını ortaya koymalıdır. Kocanın görevi, sadece yiyecek ve barınma tedariki değil, karısının arzularını kendi arzularından üstün görmektir.⁷⁹

---

⁷⁹ İncil, Efesliler 5:22-28, "Ey kadınlar, kendi kocalarınıza Rabbe tâbi olur gibi tâbi olun. Çünkü bedenini kurtarıcı Mesih kilisenin başı olduğu gibi, erkek de kadının başıdır. Fakat kilise Mesihe tâbi olduğu gibi, kadınlar da böylece her şeyde kocaları-

İnanılmaz mı? İmkansız mı? Bir keresinde, kocanın kendisine spor bir tekne almak için 20 bin dolar biriktirdiğini anlatan bir film seyrettim. Adam itfaiye görevi nedeniyle ölüm tehlikesi altında yaşadığı ve çok fazla çalıştığı için bunu hak ettiğini düşünüyordu. Aynı günlerde, karısının yaşlanan babasının evde yeni bir medikal yatağa ihtiyacı vardı. Yatağın bedeli de tam 20 bin dolardı. Koca aylarca yeni teknesinin hayalini bencilce kurup durdu ve yatağı almak için birikimini kullanabileceği aklına bile gelmedi. Adam sırf kendisini düşünürken karısı kuruyup gidiyordu. En sonunda kadın, iş yerindeki bir adamla flört etmeye başladı ve bencil kocasını terk etmenin düşünüyormuşuma başladı. Adam, evliliğinin ne denli kötüye gittiğini fark ettiğinde tövbe etti. İlk yaptığı şeylerden biri, 20 bin doları alıp kayınpederi için gizlice yeni bir yatak olmak oldu. Kadın kocasının sevgi dolu fedakârlığını öğrendiği zaman, evliliğin ateşi yüreğinde yeniden alevlendi.

Sapkınlığı Satın Almak (Ayet 4:44)

Hız. Muhammed'in Arabistan'da yaşadığı günlerde, binlerce kilometre doğuda Hindular ve Budistler yaşardı. Bu grupların 6. yy'da Araplarla pek az temasları vardı. Öte yandan Ehl-i Kitap'ın (Yahudiler ve Hristiyanlar) çoğu Ortadoğu'da ve Kuzey Afrika'da yaşıyordu. Kervanların onlarla düzenli temasları oluyordu. Çöllerde ve sahillerde ikamet ederlerdi. Kur'an, bazılarının sapkınlık yaydığını söyler. Ayet 4:44,

Kendilerine Kitaptan bir nasip verilmiş olanları görmüyor musun? Onlar sapıklığı satın alıyorlar ve sizin de yoldan sapmanızı istiyorlar.

---

na tâbi olsunlar. Ey kocalar, Mesih kiliseyi su yıkaması ile kelâmla temizliyerek takdis etsin diye, leke yahut buruşuk, yahut bu gibi şeylerden biri olmayarak, onu bizzat kendine izzetli olarak arzetsin, ve mukaddes ve lekesiz olsun diye, onun uğruna kendisini teslim edip kiliseyi sevdiği gibi, karılarınızı sevin. Böylece kocalar kendi karılarını kendi bedenleri gibi sevmeğe borçludurlar. Kendi karısını seven kendini sever.”

Tabii ki, muhakkak öyledir! Tarih Tevrat'tan, Peygamberlerden ve İncil'den saparak garip fikirlere kapılan çok sayıda insan olduğunu ortaya koyar. Örneğin, bazıları İsa Mesih'in evlendiğini ve çocuk sahibi olduğunu öğretmiştir. Bazıları Meryem'i azizlik mertebesinin de üzerine çıkararak ona ve ölü azizlere dua etmeye başlamıştır.

Hakikat varolduğu için sapkınlıklar da vardır. Paranın hakikisi olmasa, sahtesi de olmazdı. 2 artı 2 eşittir 4 gibi hakiki bir cümle olmasa 2 artı 2 eşittir 5 gibi bir matematik hatası olmazdı. Yanılgıların varlığı hakikatın varlığının ispatıdır. Yahudiler ve Hristiyanlar arasında sapkınlığa kapılanlar olsa da, Tevrat'ın, Peygamberlerin ve İncil'in güvenilirliğini değiştirmez. Aksi takdirde, Kur'an neden Ehl-i Kitap'ın kendi kitaplarına güvenebileceğini söylesin?

Affedilmeyen Günah (Ayet 4:48)

Affedilmeyen günah nedir? Cinayet değil. Zina değil. Hırsızlık değil. İnsanların haklarına tecavüz değil. Bu Kur'an ayetine göre, affedilmeyen günah putperestlik ya da Allah'a şirk koşturmadır.

Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışında kalanları ise dilediği kimseler için bağışlar. Allah'a şirk koşturmuş kimse, şüphesiz büyük bir günah işleyerek iftira etmiş olur.

Hristiyanlar ve Yahudiler putperestliğin ölümcül bir günah olduğu konusunda hemfikirdir. Bu korkunç günahı işleyen kimdir?

Mekkeliler, Hz. Muhammed doğmadan önce Allah'ın farkındaydılar. Hz. Muhammed'in babasının adı Abdullah'tı. Allah sözcüğü, Hz. Muhammed dünyaya gelmeden yüzlerce yıl önce yazılı belgelerde kayıtlıdır.⁸⁰ Allah Tanrı anlamına geliyordu. Putperest Araplar, Allah'ın en yüce Allah olduğuna inanıyorlardı.

---

⁸⁰ Arapça ve İslami Yazmalar: Arapça Eski Yazı Örnekleri, <http://www.islamic-awareness.org/History/Islam/Inscriptions/>, Şubat 2018'de girilmiştir.

Hiz. Muhammed, Kabe'nin İbrahim ve İsmail tarafından Arapların anavatanı Mekke'nin ortasında yapıldığını bizzat öğretiyordu. O halde, Araplar Allah'ı çok eski çağlardan beri biliyorlardı. Buna rağmen, Kabe'yi putlarla doldurdular. Allah'ı bildikleri halde putlara tapıyorlarsa, affedilmez günahtan ötürü suçlu değil miydiler?

Bunu düşünelim. Mekkeliler Allah'ın yanısıra başka tanrılar edindiyse, Allah onları nasıl affedebilirdi?

Belki de bu ayet, Hiz. Muhammed'in mesajını duyan bir şahsın putlara tapınmaya devam ettiği taktirde Allah'ın onu affetmeyeceği anlamına geliyordu. Fakat bu durumda, Hiz. Muhammed'in ikazını duyduktan sonra affedilmez günahı işlemeye devam eden putperestleri neden tövbeye davet ediyor?

Peki ya, İsa'yı Allah'ın yanısıra ikinci tanrı edinmekle itham edilen Hristiyanlara ne demeli? Şayet Hristiyanlar hakikaten iki ya da üç tanrıya tapıyorsa, onlar da affedilebilir mi? Yoksa, neden onlar da mütemadiyen tövbeye davet ediliyor?

Bu ayet, kimlerin affedilebileceğini bilmemizi çok zorlaştırıyor. Şayet sahte tanrı edinen ve bunu Allah'a eşit ya da O'ndan daha yukarıya çıkaran kimseler varsa, ne kadar tövbe etseler de yine de Cehennem'e atılacaklar gibi görünüyor.

Hristiyanlar da affedilmeyen günah konusunda mutabıktır. İsa Mesih bu günahı şöyle tarif eder: "Bunun için size diyorum: Her günah ve küfür insanlara bağışlanacaktır; fakat Ruha karşı küfür bağışlanmayacaktır."⁸¹ İsa Mesih bir adamdan cinleri henüz kovmuştu ki, din adamları O'nu cinleri Şeytan'ın gücüyle kovmakla itham ettiler. İsa Mesih aracılığıyla mucizeleri gerçekleştirenin Allah'ın Ruhu olduğunu inkâr ettiler. Allah'ın Ruhunun onları Mesih'e iman etmeye davet ettiğini kabul etmediler.

---

⁸¹ İncil, Matta 12:31

İsa Mesih, Allah'ın Ruhuna karşı mukavemet içinde olanların O'nun lütfuna nail olamayacağını söylüyor. Katı bir yürek, affa muhtaç olduğunu inkâr eder. Alçakgönüllü bir yürek Allah'a "Hayır" değil, "Evet" diyen bir yürekdir.

Şefa'at Edenler (Ayet 4:64)

Bir kişi başkasının adına Allah'tan af dileyebilir mi? Kur'an birçok yerde şefa'at edenlere karşı ikazda bulunur. Ancak ayet 4:64 bu olasılığa açıktır:

Biz her peygamberi sırf, Allah'ın izni ile itaat edilmek üzere gönderdik. Eğer onlar kendilerine zulmettikleri zaman sana gelseler de Allah'tan günahlarının bağışlanmasını dileseler ve Peygamber de onlara bağışlama dileseydi, elbette Allah'ı tövbeleri çok kabul edici ve çok merhametli bulacaklardı.

*Kişisel utancın
gölgesi, zamanın
sonuna dek tek bir
kişi hariç her
insanın üzerine
düşmektedir.*

Kâinatın Rab'bi olan Mukaddes Yaratıcı'nın huzuruna bir insan nasıl yaklaşabilir? Cennette O'nun tahtına gelmeye kim layıktır? Tamamen günahsız bir insan, başkasının adına ricada bulunabilir mi? Peki ya şefa'atçinin kendi suç yükü varsa ve kendisi de bir şefa'atçiye ihtiyaç duyuyorsa ne olacak? Örneğin, Âdem Allah'a yaklaşarak kardeşi Habil'i

öldüren oğlu Kayın için şefa'at etmeye kalksaydı, Allah'ın cevabı ne olurdu? "Âdem, yasak meyveyi unuttun mu? Onu yedin mi?" Adem en mukaddes Allah'a, utanç duymadan asla yaklaşamazdı. Şahsi utancın gölgesi, zamanın sonuna dek tek bir kişi hariç her insanın üzerine düşmektedir. Başkaları için Allah'tan af dileyen insanların sorunu budur.

Savaşmak İstemeyenler (Ayet 4:74-78)

Şayet birisi sigarayı bırakmak için mücadele veriyorsa, bedeni tek bir rahatlatıcı nefes çekebilmek için can atarken kendisi elem ve ızdırap çekecektir. Böyle bir insan nefsiyle savaş halindedir.

İslamiyet'in ilk günlerinde, Müslümanlar savaşın başka bir türünü veriyordu. Arabistan'ın güneşle kavrulmuş kumlarında, Şeytan'ın dostu olduğuna inandıkları insanlara karşı Allah'ın yolunda cehdediyorlardı. Ancak ilk müminlerin bazıları ölme ve yaralanma riskine girmek istemiyorlardı. Bazıları “Allah'tan çok insanlardan korkuyordu.” Kur'an bu korkakları azarlar. Savaş meydanından uzaktaki kalelerde saklanamayacaklarını, çünkü Allah'ın orada bile canlarını alabileceğini söyler.

95. ayet, Allah yolunda savaşan müminlerin, evde oturanlardan daha üstün olduğunu ifade eder. Savaşanların özel mükafaatları olacaktır. Müminler, savaş çetin geçse dahi cehdetmeye devam etmeleri yönünde gayrete getirilir. 104. ayet şöyle der:

Düşman topluluğunu izlemekte gevşeklik göstermeyin. Eğer siz acı duyuyorsanız, kuşkusuz onlar da sizin acı duyduğunuz gibi acı duyuyorlar. Üstelik siz Allah'tan onların ümit edemeyecekleri şeyleri umuyorsunuz. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

Bu ayetlerin, sigarayı bırakmaya çalışan insanların mücadelesi için sembolik olarak kullanılmasını anlayabilirim ama burada asıl kastedilen askeri savaşlardır.

İbrahim, Allah'ın Dostu (Ayet 4:125)

Kimin dini, iyilik yaparak kendini Allah'a teslim eden ve hakka yönelen İbrahim'in dinine tabi olan kimsenin dininden daha güzeldir? Allah İbrahim'i dost edindi.

İbrahim'i bu denli özel yapan neydi? Kur'an onu “Allah'ın dostu” olarak nitelendirir. Allah onu şahsen çağırılmış ve özel bir mükafaat

vaat etmiştir. İncil der ki, “Ve İbrahim Allah’a iman etti, ve kendisine salâh sayıldı.”⁸² Henüz hayırlı amelleri yokken, daha ilk kurbanını sunmamışken, Vaat Edilen Ülke’ye girmemişken, ilk yaptığı şey Allah’a güvenmek oldu. Neden? Çünkü İbrahim geleceğe, Allah’ın vaat ettiği mükafaata bakıyordu. Ufukta Mesih’in gelişini görüyordu. Mesih’e güveniyor ve seviniyordu.

Yahudiler İsa Mesih’i Öldürmediler (Ayet 4:153-161)

Bu metinler İbrahimogulları’nın bir sürü dert içine girdiklerini gösteriyor. Antlaşmayı çiğnediklerini, ayetleri reddettiklerini ve Allah’ın habercilerini öldürdüklerini söylüyor. Önceki kitaplara baktığımızda, İbrahimogulları’nın bazen peygamberleri reddettiklerini ve öldürdüklerini biliyoruz. İsa Mesih, önceki peygamberleri öldürdükleri gibi şimdi de kendisini öldürmek istedikleri gerekçesiyle din adamlarını mahkûm ediyor.⁸³

Hristiyanlar için, ayet 4:157-158 Kur’an’daki ayetlerin en ilginçlerinden biridir.

Bir de inkârlarından ve Meryem’e büyük bir iftira atmalarından ve “Biz Allah’ın peygamberi Meryemoğlu İsa Mesih’i öldürdük” demelerinden dolayı kalplerini mühürledik. Oysa onu öldürmediler ve asmadılar. Fakat onlara öyle gibi gösterildi. Onun hakkında anlaşmazlığa düşenler, bu konuda kesin bir şüphe içindedirler. O hususta hiçbir bilgileri yoktur. Sadece zanna uyuyorlar. Onu kesin olarak öldürmediler.

Düşünün ki, bütün tefsirleri ve fikirleri işitmeden bu ayeti ilk kez okuyorum. Bunu masum bir çocuğun gözlerinden okursam, sizce ne düşünürüm?

---

⁸² İncil, Romalılar 4:3

⁸³ İncil, Luka 11:47, “Vay başınıza! çünkü siz peygamberlerin türbelerini bina ediyorsunuz, ve onları babalarınız öldürdüler.”

Bir an için geri adım atarak, İncil İbrahimogulları'nın İsa Mesih'i bizzat öldürdüklerini ya da çarmıha gerdiklerini *öğretmiyor*. Suçluların tahata bir çarmıha çakılmaları Roma'nın keşfidir. Yahudiler insanları taşlayarak idam ederlerdi. Davud, öldürüldüğü zaman Mesih'in hiçbir kemiğinin kırılmayacağını bildirmişti.⁸⁴ Taşlayarak ölüm, Mesih'in kemiklerini muhakkak kıracağından, peygamberliği geçersiz kıları.

Havari Petrus, ilk vaazında İbrahimogulları'na şöyle demişti:

Allah'ın mukadder muradı ve ezeli ilmile ele verilmiş olarak günahkârlar elile onu haça gerdiniz, ve öldürdünüz; ²⁴ Allah ölüm acılarını çözerek onu kıyam ettirdi; çünkü onun ölüm tarafından tutulması mümkün değildi.⁸⁵

Din adamları, İsa Mesih'in ölümünü talep ettilerse de, O'nu bizzat öldürmediler. Mesih'i çarmıha çakan, putperest Romalıları. Allah en sonunda İsa Mesih'i Allah'ın makbul Kurbanı olarak, lekesiz ve kursesuz bir şekilde sunağa teslim etti.

Kur'an'daki sıkıntılı ifade, "Fakat onlara öyle gibi gösterildi," cümlesidir. Allah, İsa'nın yerine bir başkasını çarmıha koyarak onları kandırması mı oldu? Peki ama bu Allah'ı yalancı yapmaz mı? İsa'nın yerini kim almış olabilir? Hain Yahuda İskariyot mu? Başka bir şahıs mı? Bir melek mi? Bir cin mi? Bunların hepsi sadece tahminlerdir. Kur'an bu konuda sessizdir.

Kur'an'ın sessiz olduğu yerde İncil konuşur. İsa'nın bizzat kendisinin öldürüldüğünü ve arkadaşlarının cesedini üç gün süresince gömülü kalacak şekilde mezara teslim ettiklerini söyler. O zaman Yahudi din adamları, İsa'dan nihayet kurtulduklarını zannettiler. Ölmüş ve üç gün gömülü kalmış ama mahvolmamıştı. Büyük acılardan sonra daha büyük bir yücelik geldi. İsa Mesih üçüncü gün mezardan çıktı. Artık diriydi!

---

⁸⁴ Zebur 34:20, "Bütün kemiklerini tutar; Onlardan hiç biri kırılmaz."

⁸⁵ İncil, Elçilerin İşleri 2:23-24

Buna sade bir sırayla bakabiliriz:

1. Yahudi din adamları İsa Mesih'i öldürmek istediler.
2. İnsanlar İsa'nın çarmıhta öldüğünü gördüler.
3. Yahudiler planlarının işe yaradığını sandılar.
4. Allah Mesih'i ölümden diriltti.

Kur'an'da 3:55 ile 4:156-157'yi düşündüğümüzde, İsa'nın yeryüzündeki son günleri hakkında bu noktaların Tevrat, Peygamberler ve İncil'le, mutabık olduğunu görürüz.

1. Kıskanç Yahudi din adamları, atalarının önceki habercileri öldürdükleri gibi, Mesih'i öldürmek istediler.
2. Çarmıh, Yahudilerin değil Romalıların yöntemi.
3. Kimin yaşayıp kimin öldüğüne dair son kararı veren insanlar değil, Allah'tır.
4. Üç gün süresince planları başarılı olmuş gibi göründü ama Allah İsa'yı ölümden diriltti.
5. Kırk gün sonra, İsa Mesih göğe yükseldi.

Ne İncil'e ne de Kur'an'a, olmayan bir şeyi zorla söyletmek istemem. Bu, İncil için büyük bir risk sayılmaz, zira Mesih'in çarmıha gerilmesi-ne, gömülmesine ve ölümden dirilmesine, bütün teferruatıyla şahadet edilmektedir. Cinayet davalarındaki mahkeme evrakları gibi, İncil olan biten her şeyi en ince teferruatına kadar göstermektedir. Kötü insanlar Mesih'in yüzüne tükürdüler, haince sakalını yoldular, sırtını lime edilmiş et parçasına dönene kadar kırbaçladılar, sonra ellerini ve ayaklarını tahta çarmıha demir çivilerle çaktılar. Sancılarla zayıf düşen bedenini, nefes almak için doğrultamadı. En sonunda ciğerlerini dolduran vücut sıvısıyla boğuldu. Ölümünü tasdik etmek için, Romalı bir asker göğsünü mızrakla deldi. Su ve kan ayrı ayrı dökülünce, ölümü tasdik oldu. Tamamlanmıştı. Allah'ın kurban Kuzusu, dünyanın günahları için ölmüştü.

*Kur'an'ın
sessiz olduğu
yerde İncil
konuşur.*

Ayet 4:157-158 bize sadece aralık perdeden kısa bir görüntü sunar. Bazı soruları cevaplanmamış bırakır ama İncil'de okuduğumuz her şeyi aklımıza getirir. Elimizden gelen her şeyi yaptık ama insanlık Mesih'i yok edemedi. Üç karanlık gün boyunca, Mesih herhangi bir ölü peygamber gibiydi. Ama üçüncü gün, ölüm ortadan kalktı. İsa Mesih yok edilemeyen, izzetli bedeniyle, dirilişini takipçilerine ispat etti ve sonra Cennet'teki evine döndü. Geri gelene kadar orada olacaktır.

Üçtür Demeyin! (Ayet 4:171)

Hristiyanlar, Dikkat! “Üçtür” (ثَلَاثَةٌ) demeyin. Hristiyanlar gerçek *tektanrıcılıktan* (tek gerçek Allah'a tapmaktan) uzaklaşarak *üçtanrıcılığa* (üç ayrı tanrıya tapınmaya) kaymakla itham ediliyor.

Ey Kitab ehli! Dininizde sınırları aşmayın ve Allah hakkında ancak hakkı söyleyin. Meryemoğlu İsa Mesih, ancak Allah'ın peygamberi, Meryem'e ulaştırdığı kelimesi ve kendisinden bir ruhtur. Öyleyse Allah'a ve peygamberlerine iman edin, “üçtür” demeyin. Kendi iyiliğiniz için buna son verin. Allah ancak bir tek ilahdır. O çocuk sahibi olmaktan uzaktır. Göklerdeki her şey, yerdeki her şey onundur. Vekil olarak Allah yeter.

Ancak ben, 171. ayeti okuduğum zaman “Amin” diyorum. İsa Mesih'in bir haberci olduğuna, O'nun insan bedeninin Meryem'den dünyaya geldiğine, Allah'ın Sözü (كَلِمَتُهُ, Kelimetullah) olarak Ruhunun (رُوحٌ, Ruhullah) ebediyen Allah'tan kaynaklandığına inanıyorum. Ne ben ne de herhangi bir İncil mümini, tek Allah'tan başka bir ilah olduğuna inanmayız. Allah birdir.

“Bir dakika dostum” dedi bana. “Ben senin “Üç” (Üçlülük) dediğini çok duydum.”

“Evet, seni anladığımı sanıyorum” diye cevap verdim. “Ama ben üç tanrıdan söz etmiyorum.”

“Peki Üç’ün sırrı nedir? Putperestlik (şirk) değil midir?”

Hristiyanlar Allah’ın, erkek ve kadının bebek yaptığı şekilde bir oğul edindiğine inanmıyor. Bunlar üç farklı şeydir. Tekrar söyleyeyim, kendi düşüncelerimi Kur’an ayetlerine mal etmek istemem. İsa Mesih Allah’ın Sözüdür.⁸⁶ Fiziki doğumu, insan babası olmadan gerçekleştiği halde, emsalsiz bir şekilde Allah’ın Ruhunu taşıyordu.⁸⁷ Üstelik, İncil’de İsa’nın özel unvanlarından birinin, “Allah bizimle” manasına gelen *İmmanuel* olduğunu öğreniyoruz.⁸⁸

Hristiyanlar mutabıktır, üç tanrı demeyin! Haram! Peki ne diyelim? Yaradan Allah’ın tamamen ilahi olduğuna ama Allah’ın özünün tamamı olmadığına inanıyoruz. Söz olan Allah’ın tümüyle ilahi olduğuna ama Allah’ın özünün tamamı olmadığına inanıyoruz. Ruh olan Allah’ın tümüyle ilahi olduğuna ama O’nun özünün tamamı olmadığına inanıyoruz. Yaradan, Söz olan ve Ruh olan Allah, kusursuz münasebet içinde O’nun özünün tamamıdır. Ebedi ve mükemmel olan Allah, kendi özünde öncesiz ve sonrasız, sevgi ve birlik içinde varolmuştur. Allah’ın tevhid (birlik) kavramını ben böyle anlıyorum. O’na sonsuza dek hamdolsun!

Arkadaşım, “Yok, yok, yok” diye hissi bir itirazda bulundu. $1+1+1=1$ demeye getiriyorsun! Hristiyan matematiği bu mu?”

Bu matematik örneği elma, portakal ve muz gibi üç ayrı nesneden söz ediyor. Hristiyanlar üç ayrı tanrının birleşip de tek bir tanrıyı meydana getirdiğine inanmıyor.

---

⁸⁶ Yuhanna 1:1, “KELÂM başlangıçta var idi, ve Kelâm Allah nezdinde idi, ve Kelâm Allah idi.”

⁸⁷ İncil, Luka 1:35, “Melek cevap verip ona dedi: Ruhülkudüs senin üzerine gelecek, Yüce Olan’ın kudreti üstüne gölge salacak; bunun için de doğacak olan mukaddese Allah’ın Oğlu denecektir.”

⁸⁸ İncil, Matta 1:23, “İşte, kız gebe kalacak, ve bir oğul doğuracak, Ve onun adını İmmanuel koyacaklar;”

Şu misali hayal edin. Gün ışığına çıkın. Işığı görürsünüz, sıcaklığını hissedersiniz ve göze görünmeyen radyasyon teninizi yakmaya başlar. Bu üç dalga, aslında mükemmel birliğe sahip tek bir dalgadır.

Başka bir Müslüman, şöyle karşılık verdi: “Peki ama ayet 4:172 Mesih’in Allah’a kulluk etmekten geri durmadığını söylemiyor mu?” Demek ki Mesih sadece bir yaratılmış. Belki öyle diyordur. O zaman ben hürmetle buna katılmıyorum. İncil, İsa Mesih’in nasıl hem Allah’ı sevdiğini ve övdüğünü hem de kendisinin Allah’tan kaynaklandığını kabul ettiğini ortaya koyar. Bu nasıl olabilir?

Belki de cevap, Allah’ın kendisine izzet vermesi ve hamdetmesi gerçeğinde saklıdır. Zebur der ki, “Benimle beraber RABBİ tazim edin, Ve ismini birlikte yükseltelim.”⁸⁹ Allah melekleri, insanları, gökleri ve yerleri yaratmadan önce, ezeli olarak vardı. Allah, İradesinde, Sözünde ve Ruhunda tümüyle kendisinin farkındaydı. Hiçbir ihtiyacı yoktu. Kendisi sonsuzdur ve kusursuz sevgidir. Allah’ın özündeki İrade, Söz ve Ruh, kusursuz sevginin birliğinde yaşıyordu.

Arkadaşım ellerini kaldırıp “Bu imkânsız!” diye karşılık verdi.

Ben imkânsız olduğundan emin değilim. Ben kendi içimde bile zihnimin (düşüncelerimin) yüreğimle (hislerimle) bir olduğunu görmekle birlikte, bazen onların iki farklı şekilde ve birbirine hizmet ederek işlev gördüğüne tanığım. Zihnim hislerimi takdir ediyor ve hislerim zihnime kulluk ediyor. Bazen insanların Zihin-Beden-Ruhtan oluştuğunu ifade ederiz. Bu beni üç ayrı insan mı yapıyor? Tabii ki hayır. Ama örneğin, beni üçten daha karmaşık yapıyor.

Buradaki esas husus nedir? Hristiyanlar, İsa Mesih’e sınımsız bağlı olmadan Allah’ın merhametine ve lütfuna bağlı olmayı hayal edemezler. Allah’a olan sevgimiz ve İsa’ya olan sevgimiz tek Allah için tek sevgide birleşmiştir.

---

⁸⁹ Zebur 34:3

5. Bölüm

5. Mâide Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Haram ve Helal (Ayet 5:1-5)

Tevrat, İncil ve Kur'an'da yiyeceklerle ilgili sıkı kurallar bulmak mümkündür. Örneğin, Tevrat domuz etinin yenilmesini yasaklar. Kur'an da birçok şeyi yasaklar. Örneğin, “ölü eti, kan, domuz eti ve Allah'tan başka ilahların adına kesilen kurbanların eti” yasaktır. İncil yeni Hristiyanlara, “Fakat biz, iman eden Milletler için, putlara kurban edilen şeylerden ve kandan ve boğulmuş olandan ve zinadan kendilerini korumalarına karar vererek yazdık.”⁹⁰

İsa Mesih Cennete döndükten kısa bir süre sonra arkadaşı Petrus'u çok şaşkırtan bir şey oldu. Dua ederken kendinden geçen Petrus çok tesirli bir görüm gördü. Büyük bir çarşafı andıran bir nesnenin dört köşesinden sarkıtıldığını gördü. Çarşafın içinde, yeryüzünde yaşayan dört ayaklılar, yabanıl hayvanlar, sürüngenler ve kuşlar vardı. Allah ona “Kalk ve ye” dedi.

Petrus şiddetle reddetti: “Asla olmaz, ya Rab. Ağzıma hiçbir zaman bayağı ya da murdar bir şey girmedi.” Aynı şey üç kez tekrarlandı.

Ardından semavi ses tekrar işitildi: “Allah'ın temizlediği şeyleri sen bayağı etme.”⁹¹

---

⁹⁰ İncil, Elçilerin İşleri 21:25

⁹¹ İncil, Elçilerin İşleri 11:5-10

İncil, yiyecekler ve içecekler konusunda son derece temel bir ilkeyi ortaya koyar. Her şey Allah ve komşu sevgisi için yapılmalıdır.⁹²

Allah sevgisi, bedenlerimize özen göstermemizi gerektirir.⁹³ İ.S. 70 yılında Romalı askerler, İsa Mesih'in bildirdiği gibi Kudüs'teki Mabedi yerle bir ettiler. Allah artık insan ellerinin yaptığı mabetlerde değildir. Bizim bedenlerimiz O'nun mabedidir. Bedenlerimiz mukaddestir. Allah'a duyduğumuz sevgiden ötürü bedenimizi kirletmekten ve mahvetmekten sakınırsınız. Tamahtan, sarhoşluktan, tembellikten, tütün ve uyuşturucular gibi tehlikeli maddelerden kaçınırsınız. Allah'ın insan-daki mabedine zarar verecek her ne varsa günahdır.

Komşularımızı sevmek, onların ihtiyaçlarına ve hislerine karşı hassas olmamızı gerektirir. Eğer komşum şaraptan rahatsız oluyorsa, ona duyduğum sevgiden ötürü şaraptan kaçınırım.

Bir akşam eşi yeni bir Asya restoranına götürdüm. Yanımızda oturan insanların büyük bir et ve sebze tabağından yediklerini gördüm. Henüz siparişimizi vermemiştik ve o tabak lezzetli görünüyordu. Garsona, "Şu nedir?" diye sordum.

"Köpek eti" diye sınıtarak cevap verdi.

Şahsen, köpek eti yemek bana rahatsız edici geliyor ama İncil buna günah demiyor. Koreli Hristiyan dostlarım benim köpek etinden rahatsız olduğumu bildikleri için, sevgiden ötürü benim huzurumda yememeyi seçiyorlar. Başkalarına olan sevgimiz kararlarımıza yön verir.

---

⁹² İncil, Romalılar 14:21, "Et yememek, şarap içmemek ve kardeşinin onunla sürçeceği bir şeyi yapmamak iyidir."

1. Korintliler 10:31, "İmdi gerek yer, gerek içer, ve her ne yaparsanız, her şeyi Allah'ın izzeti için yapın."

⁹³ 1. Korintliler 3:16 "Bilmez misiniz ki Allah'ın mabedisiniz, ve Allah'ın Ruhu sizde durur? Eğer bir kimse Allah'ın mabedini bozarsa, Allah onu bozacaktır; çünkü Allah'ın mabedi mukaddestir;"

Abdest (Ayet 5:6)

Hayatın en büyük armağanlarından biri sudur. Dağlardaki ormanlarda kayalardan buz gibi sular fışkırır. Çiğ gibi pak sular, dünyanın ilk günlerinden beri temizler, yeniler, iyileştirir.

Tevrat, Peygamberler, İncil ve Kur'an çeşitli yıkanma türleri buyurur. Ortadoğu'dan Hindistan'a seyahat ettiğimizde, milyonlarca Hindu'nun, mukaddes Ganj Nehri'ne girerek günahıtan, ölümden ve yeniden dünyaya gelme çemberinden kaçmak için yıkandıklarına tanık oldum. Başka birçok din, kötülükten kaçarak mukaddese sığınmak için yıkanma törenleri kullanır.

Ayet 5:6, Müslümanlara şöyle buyurur:

Ey iman edenler! Namaza kalkacağınız zaman yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi ve -başlarınıza mesh edip- her iki topuğa kadar da ayaklarınızı yıkayın. Eğer cünüp iseniz iyice yıkanarak temizlenin.

Suyla yıkanmanın fiziki sağlık açısından muazzam yararları vardır. Son 200 yıl içerisinde doktorlar, ameliyattan önce yıkanmanın enfeksiyona ve ölüme mâni olduğunu keşfettiler. Modern tıbbi yöntemlerden önce, hastaneler dünyadaki en pis ve en tehlikeli yerlerden biriydi. Yıkanmak hayat kurtarır.

Yıkanmak insanların sağlıklı kalmalarını sağlar ama ruhsal değeri nedir? Dini yıkanmalar bizi dünyadaki günahıtan koparıp Allah'a bağlayabilir mi?

Bir gün din adamları İsa Mesih'e yaklaştılar. "Öğrencilerin neden atalarımızın töresini çiğniyor?" diye sordular, "Yemekten önce ellerini yıkamıyorlar."

İsa Mesih hemen konunun özüne geldi: “Dinleyin ve anlayın; ağza giren şey insanı kirletmez; fakat ağızdan çıkan şeydir ki, insanı kirletir.”⁹⁴

İnsan yüreğinde neler var? Bunu en iyi İsa Mesih bilir. “Çünkü kötü düşünceler, katiller, zinalar, fuhuşlar, hırsızlıklar, yalan şahadetler, küfürler yürekten çıkar. İnsanı kirleten şeyler bunlardır; fakat yıkanmamış ellerle yemek insanı kirletmez.”⁹⁵

Burada iki nokta var. Birincisi, insan yüreğindeki ruhsal kirliliği ne mukaddes sular ne de dini törenler temizleyebilir. İkincisi, bu derin günah, sadece dini bir törene uymamaktan çok daha ciddidir.

İsa Mesih, dini bir törenin varlığının günahı silmediğini ya da yokluğunun günahı yaratmadığını söylüyor mu?

İncil, mukaddes yıkanmayı öğretir mi? Evet, bu vaftizdir. Vaftiz, İsa Mesih’le birlikte ölmenin, gömülmenin ve dirilmenin işaretidir. Yeni bir mümin, vaftiz aracılığıyla İsa Mesih’le arasındaki sevgi bağına şahadet etmektedir. Vaftiz, Mesih’le yeni hayata başlayan kişinin hayatında sadece bir kere olur. Tıpkı evlilik ya da sünnet gibi, Mesih’te mukaddes yıkanma büyük bir sevinç ve umut anıdır.

Tıpkı evlilik ya da sünnet gibi, Mesih’te mukaddes yıkanma büyük bir sevinç ve umut anıdır.

Allah, Mesih midir? (Ayet 5:17-18)⁹⁶

İsa Mesih’in kimliğiyle ilgili anahtar soruya yeniden geldik. Mesih ile Allah arasındaki ilişki nedir?

⁹⁴ İncil, Matta 15:11

⁹⁵ İncil, Matta 15:19-20

⁹⁶ Ayrıca ayet 5:69-78’i düşünün. Mesih’e iman edenler Allah’ın üç tanrıdan biri olduğuna inanmaz. Bu küfürdür.

“Allah, Meryemoğlu Mesih’dir”, diyenler kesinlikle kâfir oldular. De ki: “Şâyet Allah, Meryemoğlu Mesih’i, onun anasını ve yeryüzünde olanların hepsini yok etmek istese, Allah’a karşı kim ne yapabilir? Göklerin, yerin ve bunların arasında bulunan her şeyin hükümrânlığı Allah’ındır. Dilediğini yaratır. Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir.”

Düşünürken tamamen dürüst olabilir miyim? İlk olarak, İncil İsa Mesih’in annesi Meryem’in sadece bir insan olduğunu mutlak bir dille öğretir. Tabii ki, Allah onun bedenini ve canını helak edebilirdi. Hayatının sonunda o da herkes gibi öldü ve gömüldü.

İkinci olarak, İncil sanki Allah’ın bütün varlığı İsa Mesih’in insan bedenindeymiş gibi “Allah Mesih’tir” ifadesini kullanmaz. O’nun hakkında söyledikleri çok daha şaşılası ve harikadır.

Güzel bir elmas hayal edin. Bir kuyumcu onu ayna gibi tek tarafı yumuşak olacak şekilde düz kesiyor. Düz elmas bir anda yalnızca tek bir yöne dönebilir. Diğer elmasın ise üç yöne bakan yüzleri vardır. Bir arkadaş bir yanı seyrederken diğeri öteki yanından zevk alır.

Bu basit bir benzetmedir. Bu çok yüzlü elmas, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adını verdiğimiz yüzlerin arasında parlayan sevgi bağıyla Allah’ı daha iyi anlamamızı sağlar.

Daha net bir şekilde söyleyecek olursak, Hristiyanlar İsa Mesih’in elmasın yüzlerinden biri gibi olduğunu belirtir. Elmas tektir ama elmasın hiçbir yüzü bütünü değildir. Elmasın bir yüzüne işaret edip “Elmas şu yüzden daha fazlası değildir” diyemeyeceğim gibi İsa Mesih’e işaret edip “Allah Mesih’tir ve O’ndan fazlası değildir” diyemem.

Allah, Mesih’i helak edebilir mi (هل يستطيع الله أن يقتل المسيح)? İncil’e göre tam da böyle olmuştur. Allah’ın planı en baştan beri İsa Mesih’i Allah’ın Kurban Kuzusu olarak ölüme teslim etmektir. Ne Romalılar ne de Yahudiler, Allah’ın izni ve planı olmaksızın İsa’ya dokunamazlardı. İsa öldü ama ölü kalmadı.

Allah'ın Oğulları (Ayet 5:18)

Kur'an 5:18 şöyle der:

Yahudiler ve hristiyanlar, “Biz Allah'ın oğulları ve sevgili kullarıyız”⁹⁷ dediler. De ki: “Öyleyse size neden günahlarınız sebebiyle azap ediyor? Hayır, siz de onun yarattıklarından bir beşersiniz.”

Peki bu övüngen insanlar kimlerdi? Onlara gerçek Ehl-i Kitap denilemez. Tevrat, Peygamberler ve İncil bütün insanlığın topraktan geldiğini ve toprağa döneceğini öğretir.⁹⁸ Acaba Yahudiler ya da Hristiyanlar arasında kendilerini yaratılmış insanlardan daha yukarıda gören kimseler mi vardı? Adem ve Havva'dan başka bir anababadan geldiklerini mi iddia ediyorlardı?

Bu imkansızdır!

İncil, Allah ile aramızda farklı bir ruhsal bağı ortaya koyar. Allah Ruh'tur ve fiziki oğulları yoktur. İncil der ki:

Fakat onu kabul edenlerin hepsine, onun ismine iman edenlere, Allah'ın oğulları olmak salâhiyetini verdi. Onlar ne kandan, ne bedeninin iradesinden, ne de insanın iradesinden değil, ancak Allah'tan doğdular.⁹⁹

Allah kendisine ruhsal yönden evlat edinmeyi seçebilir. Allah fiziki olmadığı için insan çocuklar edinemez. Fakat, İsa Mesih'i kabul edenlere evlatlığın yasal haklarını verir. Bu insanlar hala Adem'de yaratılan

---

⁹⁷ وَأَحِبَّاؤُهُ، “sevgilileriyiz”

⁹⁸ Tevrat, Yaratılış 3:19, “toprağa dönünciye kadar, alınının terile ekmek yiyeceksin; çünkü ondan alındın; çünkü topraksın, ve toprağa döneceksin.”

İbraniler 9:27, “Ve insanlara bir defa ölmek, ve ondan sonra hükmolunmak mukadder olduğu gibi, böylece de Mesih çoğunun suçlarını taşımak için bir defa takdim edilmiş olup ikinci defa, günahsız olarak, kurtuluş için kendisini bekleyenlere görünecektir.”

⁹⁹ İncil, Yuhanna 1:12-13

ve toprağa dönecek olan kişilerdir. Ancak Allah'la bağları onarılmış ve yenilenmiş, düşmanlık korkusunun yerini sevginin güvenliği almıştır. Ancak bu yine de övünmek için bir mazeret değildir.

Bir Başkasının Günahı İçin Ölmek (Ayet 5:29)

Bu ayet beni şaşkınlığa uğrattıyor. Bir insan başka birinin günahının cezasını çekebilir mi? 5:29'un cevabı nedir? Kayın, kurbanını kıskandığı için Habil'i öldürmek amacıyla pusu kurdu. Habil, şiddetle karşılık vermeyi reddetti ama Kayın'e şöyle dedi:

Ben istiyorum ki, sen benim günahımı da, kendi günahını da yüklenip cehennemliklerden olasın. İşte bu zalimlerin cezasıdır.

Esasen, “Benim suçumun bedelini ödeyeceksin” (بِإِثْمِي تَبُوءُ) diyor. Habil hem kendisinin hem de Kayın'ın günahkârlığını kabul ediyor. Her ikisi de Allah'ın paklığına erişmekten uzaktır ama bu metne göre sadece biri Cehennem ateşiyle yüzleşecektir.

İncil, günahlı insanın başka bir şahsın günahının cezasını çekebileceğini öğretmez. Habil Cehenneme gitmemişse, bunun nedeni Kayın'ın onun günahının cezasını üstlenmesi değildir. Bununla birlikte, İncil'de, günahsız bir şahsın başka birinin günahının cezasını çekebileceğini söyler. Bunun adı sevgi dolu fedakârlıktır. Bir kurban kuzusunun Allah'ın gazabı altında can vermesi gibi, günahsız bir insan, başka bir kişinin günahı için canını verebilir.

Öldürmeye Ne Zaman İzin Var? (Ayet 5:32-33)

11 Eylül 2001'de, teröristler dört yolcu uçağını kaçırdılar. Uçakların ikisi, New York'ta bulunan Dünya Ticaret Merkezi kulelerine daldı. Çok sayıda masum çocuk da dahil olmak üzere binlerce insan can verdi. El Kaide, İslam adına bu saldırıyı üstlendi. Müslümanları çok öfkeliendiren bir olay oldu bu. Arkadaşım başını sertçe sallayıp “İslam

bu değil! Müslümanlar asla masum insanları öldürmez. Kur'an der ki, bir canı öldüren bütün insanlığı öldürmüştür.”

Merak ediyordum. Müslüman arkadaşlarımla çoğu ayet 5:32-33'ten alıntı yaptıkları için, ben de kendim için okumayı çok istedim:

Bundan dolayı İsrailoğulları'na şunu yazdık: “Kim, bir insanı, bir can karşılığı veya yeryüzünde bir bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın öldürürse, o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birini yaşatırsa sanki bütün insanları yaşatmıştır. Andolsun ki, onlara resûllerimiz apaçık deliller getirdiler. Ama onlardan birçoğu bundan sonra da yeryüzünde aşırı gitmektedir.

Allah'a ve Resûlüne savaş açanların ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya çalışanların cezası; ancak öldürülmeleri, yahut asılmaları veya ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi, yahut o yerden sürülmeleridir. Bu cezalar onlar için dünyadaki bir rezilliktir. Ahirette de onlara büyük bir azap vardır.

32. ayeti okuyan birçok kişi, bunun Yahudiler, yani İbrahimogulları için yazıldığını bilmez.

Bu ayete göre, masum bir insanı öldürmek, bütün insanlığı öldürmeye eşittir. Peki ya tersi de doğruysa? Masum bir insanın ölümü herkesi kurtarabilir mi?

Ansızın, aklıma İncil'deki bir öykü geldi. Din adamları İsa Mesih'i kışkırdıkları için öfkeyle doluydular ve O'nu öldürmek için düzenler kurdular. Özel toplantıları sırasında, liderleri farkında olmadan İsa'nın bir kurban olarak ölümünden söz etmeye başladı:

Bütün millet helâk olmasın diye kavm uğruna bir adamın ölmesi bizim için hayırlı olduğunu düşünmüyorsunuz. Bunu kendiliğinden söylemedi, ancak o yıl başkâhin olduğundan, millet için, ve yalnız millet için değil, fakat Al-

lah'ın dağılmış çocuklarını bir etmek için İsanın öleceğini peygamberlik edip söyledi.”¹⁰⁰

İsa Mesih'in ölümüyle, bütün insanlık öldü. O'nun dirilişi de herkesin kurtuluşunu sağladı.

Ayet 5:32 insan canının değerini kabul eder ama yalnızca masumların cezadan muaf olduklarını söyler. Peki cinayet işleyen ya da fesat çıkararlara (فَسَادًا) ne olacak? Allah'a ve habercisine karşı savaşanlara ne olacak?

Kur'an, 33. ayette onların cezalarını ortaya koyar:

...ancak öldürülmeleri, yahut asılmaları veya ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi, yahut o yerden sürülmeleleridir. Bu cezalar onlar için dünyadaki bir rezilliktir. Ahirette de onlara büyük bir azap vardır. Ancak onları ele geçirmenizden önce tövbe edenler bunun dışındadırlar.

Teferruat olmadığı için, “bozgunculuk çıkarmaya çalışanların” ya da Allah'a ve peygamberine karşı savaşmanın manasını net bir şekilde anlamıyoruz. Bunun manası, 7. yy'da Hz. Muhammed'e ve ordularına karşı savaşan düşmanlar mıdır? Daha sonraki surelerde öğreneceğiz.

Değiştirilmiş mi Yoksa Güvenilir mi? (Ayet 5:47-48)

Kur'an, Hristiyanlara İncil okumalarını ve gerçeği bulmak için onu kullanmalarını söyler. Eğer İncil, Hz. Muhammed'in günlerinden önce tahrif edildiyse, Kur'an Hristiyanlara onu okumalarını söyleyemezdi. İncil tahrif edilmiş olsaydı, Kur'an Hristiyanlara, “Sizin kitabınız tahrif edildi, Hz. Muhammed'in mesajını muhakeme etmek için onu *kullanmayın*” derdi. Ancak Kur'an böyle bir şey söylemez. Hristiyanlara ve bir diğer ayette Yahudilere, hakikati bulmak için önceki kitapları kullanmalarını söyler.

---

¹⁰⁰ İncil, Yuhanna 11:50

Bu ayet, İncil'i Allah'ın indirdiğini öğretir:

İncil ehli Allah'ın onda indirdiği ile hükmetsin. Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler fasıkların ta kendileridir.

Bu gerçek, ayet 5:68 ile uyum içindedir:

De ki: “Ey Kitap ehli! Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni uygulamadıkça hiçbir şey üzere değilsiniz.” Andolsun ki sana Rabbinden indirilen bu Kur'an onlardan çoğunun taşkınlık ve küfrünü artıracaktır. Öyle ise o kâfirler toplumu için üzülme.

Bu ayetin dili daha kuvvetli olamazdı. Tevrat, Peygamberler ve İncil asla değişmeyen temel zemindir.

Tevrat'ı, Peygamberleri ve İncil'i kim tahrif edebilirdi? 48. ayete göre, önceki kitaplar tahrif edilemez, çünkü bunları Allah muhafaza etmektedir.

Sana da o Kitab'ı hak, önündeki kitapları doğrulayıcı, onları gözetici olarak indirdik.

2:59 gibi Allah'ın Sözü'nü değiştiren insanlardan söz eden bir ayete, 48. ayet nasıl uyabilir? Belli ki, orada sözlerin değil tefsirin tahrifinden söz edilmektedir. Örneğin, saygısızlık etmem istemem ama birçok tefsir üzerinde Sünnilerin Şiilerden farklı olduklarına dikkat ettim. Her iki grup da aynı Kur'an'ı kullanmakla birlikte farklı tefsirlere ulaşmaktadır. Örneğin, Hristiyanlar arasında da aynı İncil'i okuduğu halde farklı yorumlara ulaşanlar vardır. Onlar mesajı değiştirmiş mi olur? Hayır, yazılı söz değişmez. Ancak tefsirler ve gelenekler daima mutabık değildir.

Yahudiler ve Hristiyanlarla Dostluk (Ayet 5:51)

Gayrimüslimlerle dostluk hakkında yine bir uyarı var:

Ey inananlar! Yahudi ve hristiyanları dost edinmeyin.

Onlar birbirlerinin dostlarıdır. Sizden kim onları dost edinirse kuşkusuz o da onlardandır. Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu doğruya iletmez.

Farklı dinlerden insanların ilişkileri çoğunlukla zor olmuştur. Bu ayetin dediği gibi, bazen Yahudiler ve Hristiyanlar birbirlerine dostça davranmıştır. Ancak tarih gösterir ki, bazen de öyle davranmamıştır. 1492 yılında İspanyol Katolik monarklar, Elhambra kararnamesiyle bütün Yahudileri krallıklarından sürdüler. Can kaygısıyla kaçan birçokları, Sultan II. Beyazıd'ın davetiyle İstanbul'a taşındı. Avrupa'nın bazı dönemlerinde, Hristiyan idareciler Yahudilere zulmettiler ve baskı altına aldılar. 2. Dünya Savaşında Nazi Almanlar milyonlarca Yahudiyi, erkek, kadın, çocuk demeden katlettiler.

İbrahimoğulları söz konusu olduğunda, Yahudi olmayanlarla bağlarında törensel kirlilikten kaçınmak için yüzyıllar boyunca kendi içlerine kapalı kaldılar. Modern çağda bazı nüfuzlu Yahudiler, Hristiyanlarla ve İsa Mesih'le alay etmek için etkilerini kullandılar.

Bazı insanlar, bu ayetin Müslüman liderlerin gayrimüslimlerle ittifak kurmalarına karşı ikaz gayesi taşıdığını düşünürler. Bazıları gayrimüslimlerin himayesinden sakınmak için ikaz olarak görürler. Her halükârda, Müslümanların çoğu daimî olarak gayrimüslimlerin yetkisi altında kalmamayı tercih eder. Yine de bu ayeti şahsi seviyede alarak imanlarını pak tutmak için gayrimüslimlerle dostluktan sakınanlar vardır.

Bazen dostluklar insanların başını riyakârlarla derde sokabilir. İncil'de Yahudi din adamlarının, İsa Mesih'in hangi insanlarla arkadaşlık yaptığına bakarak O'nu ayıpladıklarını görürüz. "Ferisiler ve yazıcılar: Bu adam günahkârları kabul ediyor, onlarla beraber yiyor, diye mırıldanıyorlardı."¹⁰¹ Başka bir durumda, İsa Mesih'in bir fahişeyi affettiğini ve ona yeni bir hayat sunduğunu gördüler. İsa, sosyal kaidelerin dışına çıkarak, sevgiyi en az hak eden insanlara sevgi gösterdi.

---

¹⁰¹ İncil, Luka 15:2

Aynı Ayet (Ayet 5:69)

Özgün Arapça'da 5:69, 2.62'nin neredeyse harfi harfine aynısıdır. Bu yalnızca ilginç bir tekrar olmakla kalmayıp gayrimüslimlerin korku ve kederden azat olacaklarını vaat eder.

Şüphesiz inananlar ile Yahudiler, Sabîiler ve Hristiyanlardan “Allah’a ve ahiret gününe inanan ve salih ameller işleyenler için hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır.”

5:69'un atladığı tek sözcük “mükafaattır.” Yine de bu iki ayet, Yahudilere, Hristiyanlara ve diğer inançlı insanlara kıyamet gününde korkacak bir şeyleri olmadığına dair güvence verir.

Gerçekten korkacak bir şey yok mudur? Kur'an'ın mesajını duyduklarında, Müslüman olmazlar mı? Fakat bu ayet yalnızca İslamiyet'i duymamış dindar gayrimüslimlerden söz ediyorsa, neden böyle demiyor? Dindar gayrimüslimler İslamiyet'i duydukları zaman kabul etmezlerse mahkûm mu olurlar? Bu soru tartışmaya açıktır.

Hayat Ekmeği (Ayet 5:68-120)

5. surenin kalan kısmı çoğunlukla İsa Mesih hakkındadır. Hastaları iyileştirmiş, ölüleri diriltmiş, çamurdan diri bir kuş yapmış ve mucizevi olarak gökten sofrayı indirmiştir. Ayet 5:111'e göre, onun havarileri kendilerini Müslüman olarak adlandırır.

Semavi sofrayı ilginçtir. İsa Mesih sevgi ve hizmet eylemi olarak insanları birkaç kez doyurdu. Bir keresinde, beş somun ekmeği mucizevi olarak çoğaltarak beş bin kişiyi doyurdu. Başka bir keresinde, yedi somun ekmeği çoğaltarak dört bin kişiyi doyurdu.¹⁰² Semaya yükselmeden önce, öğrencilerine sahilde balık yaptı. Cömertçe ve hak edilmeden yapılan bu eylemler, Allah'ın sevgisini ortaya koyuyordu. Bu-

---

¹⁰² İncil, Markos 8:19-20, “Yedi ekmeği dört bin kişiye parçaladığım zaman, kaç sepet dolusu parçalar kaldırdınız? Onlar da: ‘Yedi’, dediler”

nunla birlikte, ayet 5:112'de sözü geçen Semavi sofraya, başka bir yemeğe daha uygun düşmektedir.

İbrahimogulları, Mısır'da kölelikten kurtarıldıklarını her sene anmak için Fısh Yemeği yerlerdi.¹⁰³ Kölelikten kurtuldukları gece, her aile kusursuz bir kuzu sunar ve onun kanını evlerinin kapı sövelerine sürerlerdi. Daha sonra kızarttıkları kuzu etini acı otlar ve mayasız ekmele yerlerdi. Melek kanı gördüğü zaman, ilk doğanları öldürmeden evlerin üzerinden geçirdi. Kapıda kan olmayan evler, Allah'ın adil cezasına uğradı.

Fısh bayramı gecesini, İsa Mesih ve takipçileri kuzuyu, mayasız ekmeği ve içeceği hazırladılar. Ancak daha sonra İsa, fevkalade bir şey yaptı. Eline ekme aldı, şükredip ekmeği böldü ve onlara verdi. "Bu sizin uğrunuz feda edilen bedenimdir" ve "Bu kâse, sizin uğrunuz akıtılan kanımla gerçekleşen yeni antlaşmadır" dedi.¹⁰⁴

Keşke takipçilerin yüzlerindeki ifadeyi hayal edebilsek! İsa Mesih bu bayram için bir hayvan kurban etmiyordu. Bizzat kendisini sunuyordu! Allah'ın Kuzusu.

---

¹⁰³ Tevrat, Çıkış 12

¹⁰⁴ İncil, Luka 22:19-20, "Ve İsa ekme aldı, ve şükrettikten sonra onu kırdı: Bu sizin için verilen benim bedenimdir; bunu benim anılmam için yapın, diyerek onlara verdi. Ve akşam yemeğinden sonra: Bu kâse sizin için dökülen benim kanımla olan yeni ahittir, diyerek aynı suretle kâseyi de onlara verdi.

6. Bölüm

6. En'âm Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

İmansızların Yargılanması (Ayat 6:1-15)

Mahvoluş, yargı ve ceza. Kur'an insanları imansızlığın sonuçlarıyla ilgili olarak ikaz eder. İmansızlığın cezasından tek kaçış Allah'ın merhametidir. Bir insanı Cennet'te mutlu mu kılacağına yoksa Cehennem'de azap mı çektireceğine karar veren sadece Allah'tır.

İncil'e göre, bu mahvoluş sonsuzdur.¹⁰⁵ İsa Mesih aracılığıyla Allah'la barış yapmayan her insan Son Yargıya maruz kalarak sonsuza dek karanlığa göçecektir. Bir kişi, yargıyla birlikte Allah'tan ayrılmışsa, kendisi için hiçbir umut yoktur. İncil'de, günahların cezasının çekildiği ve oradan Cennet'e aktarma yapıldığı Araf gibi bir yer düşüncesi yoktur. Allah, Yargı Günü'nden önce bütün insanlara İsa Mesih'te bir kurtuluş yolu sunar.

Delil Önemli midir? (Ayat 6:19)

Bir adamın komşusuna hırsızlık zannıyla dava açtığını hayal edin. Hâkim “Hırsızlığın delili nerede?” diye soruyor. Adam diyor ki, “Altınım gitti ve bu komşuya güvenmem.” Hâkim şöyle karşılık veriyor: “Senin güvensizlik hislerin bu adamın suçuna delil değil, kayıp altının da delil değil. Belki altını kaybettin, belki başka birisi aldı, belki de hiç altının yoktu ve masum bir adamı yalan yere itham ediyorsun.”

---

¹⁰⁵ İncil, 2. Selanikliler 1:9-10, “O günde kendi mukaddeslerinde taziz edilmek, ve bütün iman edenlerde hayret olunmak için geldiği zaman, onlar Rab'bin yüzünden ve kudretinin izzetinden ebedî helâk cezasını çekeceklerdir.”

Mahkemeler ve bilim delile dayalıdır. Bu nedenle günlük hayatta herkes delile dayalıdır. Şayet denizin içine çökmeyeceğine dair yeterince delil yoksa, hiçkimse bir köprünün üzerinden geçmez.

Allah'tan gelen her mesajın delili vardır. Ayet 6:19 şöyle der:

“Şahitlik bakımından hangi şey daha büyüktür?” De ki: “Allah benimle sizin aranızda şahittir. İşte bu Kur'an bana, onunla sizi ve eriştiği herkesi uyarayım diye vahyolundu. Gerçekten siz mi Allah ile beraber başka ilahlar olduğuna şahitlik ediyorsunuz?”

Delil aramak iyi bir şeydir. Birden çok şahit olması da iyidir. Umumi bir hatayı düzeltebilmek için bunu anlamamız gerekir. Birçok insan Hristiyanların birkaç tane İncil'i olduğuna inanıyor. Şunu doğru bilelim, Hristiyanların tek bir İncil'i var.

***Şunu doğru
bilelim,
Hristiyanların tek
bir İncil'i var.***

Büyük İslam bilgini Gazali hakkında birisinin kitap yazmak istediğini düşünün. Bu biyografi, doğumundan ölümüne kadar Gazali'nin düşündüklerini ve yaptıklarını anlatacaktır. Çeşitli yazarlar kendi açılarından onun hakkında yazılar yazacaklardır.

Gazali'nin hayatı hakkında tek bir anlatıma kıyasla birkaç doğru anlatım bize çok daha sağlam bir resim verecektir.

Birden çok şahit, daima tek bir şahitten iyidir. Allah'ın, İsa Mesih hakkında birkaç şahite vahiy vermesinin nedeni budur. Matta, Markos, Luka, Yuhanna ve Pavlus'un şahadetlerini okuyabiliriz. Onlar İsa Mesih'le ya da O'nun en yakın dostlarıyla vakit geçirmiş şahitlerdir. Örneğin, Havari Yuhanna şöyle yazmıştır: “Evet, gördüğümüzü ve işittiğimizi size de ilân ediyoruz; ta ki, sizin de bizimle beraber müşareketiniz olsun; gerçek müşareketimiz de Baba ile ve Oğlu İsa Mesih ile dir.”¹⁰⁶ Luka şöyle yazmıştır: “Aramızda vaki olmuş şeylerin hikâ-

¹⁰⁶ İncil, 1. Yuhanna 1:3

yetini, başlangıcından gözlerle görenlerin ve kelâmın hizmetçisi olanların bizlere nakil ettiklerine göre tertip etmeğe birçok kimseler giriştiklerinden, ben de, ta başından beri hepsini dikkatle araştırıp tahkik ederek.”¹⁰⁷

İsa Mesih'in yaptığı birçok mucizeyi Kur'an'ın tasdik ettiğini, Ayet 3:55'in de Allah'ın onu vefat ettirip kendi katına yükselteceğini söylediğini görmüştük. İsa Mesih'in ölümden dirildiğine daha fazla delil var mı? Tarsuslu Pavlus, “Aldığım bilgiyi size öncelikle ilettim: Kutsal Yazılar uyarınca Mesih günahlarımıza karşılık öldü, gömüldü ve Kutsal Yazılar uyarınca üçüncü gün ölümden dirildi” dedi. Hem yakın dostlarına hem de beş yüzden fazla takipçiye aynı anda kendisini diri olarak gösterdiğini belirtti.¹⁰⁸

İsa Mesih'in Romalılar tarafından tutuklandığını yüzlerce kişi gördü. Çarmıhını Kudüs sokaklarında taşıdığına şahadet ettiler. Şehir surlarının dışındaki bir tepede Roma usulü çarmıha çakıldığını gördüler. Romalı bir askerin mızrakla bağrını deştığını gördüler. Cansız bedeninin çarmıhtan alınıp defin giysilerine sarıldığına şahadet ettiler. Mezarı gördüler. Gömüldüğünü gördüler.

Üçüncü gün, bütün beklentilerin aksine, bazı kadın takipçiler ve bazı erkekler İsa Mesih'in diri ve iyi olduğuna şahadet ettiler. Mesih yeryüzünde kırk gün geçirdi ve o süre içerisinde beş yüzden fazla insana göründü!

İsa'nın hayatıyla ilgili bir delilin yüzlerce güvenilir şahidi var. Bu insanların yalan söylemek için hiçbir nedenleri yoktur. İsa'yı takip etmenin sonucunda hapse atılıp idam edilebileceklerini biliyorlardı. İsa'yı takip eden on iki takipçiden yalnızca biri hariç hepsi idam edil-

---

¹⁰⁷ İncil, Luka 1:1-2

¹⁰⁸ İncil, 1. Korintliler 15:3-7, “Çünkü her şeyden evel aldığımı size teslim ettim; şöyle ki kitaplara göre Mesih günahlarımız için öldü; ve gömüldü; ve kitaplara göre, üçüncü günü kıyam etti; ve Kifas'a, sonra Onikiler'e göründü; ondan sonra, beş yüzden ziyade kardeşlere bir defada göründü, onlardan ekserisi şimdiye kadar bakirdirler, fakat bazıları uyudular; ondan sonra Yakub'a, sonra bütün resullere.”

mişti. Onlar zalimce idam edilen İsa'nın tekrar yaşadığına şahadet ettiler. Ellerindeki çivi izlerine dokundular, sahilde onunla birlikte balık yediler. Nasıl şüphe edebilirlerdi?

Şahitlik önemlidir.

Sıkça duyduğum bir soru şudur: “Sence Kur'an nereden geldi? Allah'tan mı?” İnsanlar meraklı yaratıklardır. Adeta mutfaktaki dolaplarımızı karıştıran yakın bir dostumuz gibi, “Bunu nereden aldın? Şu nereden geldi?” gibi sorular sorarlar.

Alelaide şeylerin alelaide kökeni vardır. Domatesler ilk kez Amerika'da yetişti ve kahve Afrika'dan geldi. Tevrat, Peygamberler, İncil ve Kur'an olağanüstü bir köken taşıdığını iddia eden kitaplardır. Allah'tan vahiy olarak geldiklerini öne sürerler.

Burada bir yol çatalına geldik. Tevrat, Peygamberler ve İncil'de, Allah'ın peygamber adını taşıyan insanlara dolaysız olarak konuştuğunu görüyoruz. Peygamberler O'nun mesajını iletiler. Örneğin, Allah Musa aracılığıyla Firavun'a bir mesaj gönderdi, “Kavmımı salıver ki, bana ibadet etsinler.”¹⁰⁹ Allah, Musa peygambere bir melek aracılığıyla seslenmek yerine, iyi dostların sohbetine benzer, dolaysız bir şekilde Musa'yla konuşuyordu.

İncil'e göre Allah, peygamberler aracılığıyla seslenmek yerine, bütün insanlığa Mesih aracılığıyla dolaysız olarak seslenmeye başladı. “ALLAH eski zamanda çok parçalar ve çok tarzlarla peygamberlerde babalara söylemiş olup bu günlerin sonunda bize her şeye varis tayin ettiği ve vasıtası ile âlemleri yarattığı kendi Oğlunda söyledi.”¹¹⁰ İsa Mesih sadece Allah'ın Sözü'nü (*Kelime*) konuşmakla kalmamıştır, kendisi bizzat Kelimetullah'dır. Cennetteki Allah'tan yeryüzüne indirilen İsa Mesih'in yaptığı her şey Allah'ın Müjde mesajıydı.

Ayet 16:102 Kur'an'ın kaynağına ilişkin bir izah sunar:

---

¹⁰⁹ Tevrat, Çıkış 8:1

¹¹⁰ İncil, İbraniler 1:1-2

Ey Muhammed! De ki: “Kur'an'ı, Ruhul-Kudüs¹¹¹ inanların inançlarını sağlamlaştırmak, müslümanlara doğru yolu göstermek ve onlara bir müjde olmak üzere hak olarak indirdi.”

Müslümanlar ruhulkudüs'ün Cebrail melek olduğunu düşünüyor. Örneğin, İsa Mesih'e vahiy veren Mukaddes Ruh'un, Cebrail melek olduğuna inanıyorlar.

Bu kavşakta durup muhakeme ediyorum. Önümüzde uzanan iki emsalsiz ve sevilen yol var.¹¹² Hristiyanlar, imanla Allah'ın Kelimetullah'ı olan İsa Mesih'te gerçekleşen yolu takip ediyorlar. İslami yol ise, Cebrail melek aracılığıyla geldiğine inanılan mesajı takip ediyor. Acaba bu farklı yollar nereye gidiyor? İsa Kelimetullah'ın yoluna baktığımızda lütuf ve gerçekle dolu olan Tek Söz'ü görüyoruz. Diğer yolda ise, Cebrail meleğin şirke karşı ciddi ikaz içeren bir mesaj getirdiğini görüyoruz. Şirkin felakete sonuçlandığına hepimiz mutabıkız. Lütuf ve gerçekle dolu olan Kelimetullah hakkında ne düşünüyoruz?

Denizde Ölüm mü? (Ayet 6:63-64)

Denizcilerin dev dalgaların ve vahşi rüzgârların yarattığı dehşet hakkında emsalsiz bilgileri olabilir. Fırtınalar yaklaşan ölümün acısıyla geminin iskeletini inletir. 63. ayet şöyle sorar:

De ki: “Sizler, açıktan ve gizlice ona ‘Eğer bizi bundan kurtarırsa elbette şükredenlerden olacağız’ diye dua ederken, sizi karanın ve denizin karanlıklarından kim kurtarır?”

---

¹¹¹ Cebrail

¹¹² Birçok Yahudi'nin İsa'nın Mesih olduğunu inkâr ettiklerini biliyorum. Ancak, Tevrat'ta ve Peygamberlerde (Zebur da dahil olmak üzere) açıklanan İsa Mesih'i ilk Hristiyanların bulduğu gerçeğini düşünüyorum. Günümüzde Yahudiler de İsa Mesih'i Tevrat ve Peygamberlerde keşfediyorlar. Onlara Mesihçi Yahudiler deniliyor. İsa Mesih'i takip edenler, Tevrat'ı, Peygamberleri ve İncil'i “Kutsal Kitap” adı altında tek ve eksiksiz bir kitap olarak kabul ederler.

Bu korkutucu resim, beni birinci yüzyılda Celile Gölü üzerindeki narin bir tekneye götürüyor. İsa Mesih'in arkadaşları, bir balıkçı teknesi üzerinde sahilden açıldılar. Vahşi bir hayvanı inceleyen bir adam gibi denize dikkatlice baktılar. O gece, yüreklerini büyük bir korkunun pençeleri teslim alacaktı.

Her şey sert rüzgârlar ve kabaran dalgalarla başladı. Celile Gölü okyanus seviyesinin yüzlerce metre altındadır. Gece gibi karanlık dev bulutlar derin vadiye muazzam bir ağırlıkla çöktü. Sular patladı. Küçük tekne çabucak doluverdi. Koca denizde bir nokta gibi olan takipçiler acımasız dalgaların altında feryat etmeye başladılar. Koskoca adamlar dehşet içinde "İmdat!" diye bağıyorlardı.

Ne tuhaftır ki İsa Mesih, teknenin arkasında başını bir yastığa yaslamış, fırtınaya rağmen uyuyordu. Arkadaşlarının feryatlarına uyandı.

Ayağa kalkan İsa rüzgâra durmasını buyurdu. Göle "Sus, sakın ol!" dedi.

Anında her şey sülیمان oldu. Takipçiler dalgalara bakakaldılar. Teknedeki suya baktılar. İsa Mesih'e baktılar. Birbirlerine korku içinde baktılar ve şöyle fısıldadılar: "Acaba bu kimdir ki, hem yel hem deniz kendisine itaat ediyor?"¹¹³

İsa Mesih, denizde ölümü engelledi. Mesih'in yaşamının esas amacı buydu. Mesih ölümü engeller. İnsanları yıkımdan ve mahvoluştan kurtarır. İsa nereden geçerse, orada esenlik bırakır.

Çocuklarınızı Öldürmeyi (Ayet 6:151)

Bize iğrenç gelse de çocuk kurban edilmesi ya da öldürülmesi birçok toplumda yer almış bir adettir. Hz. Muhammed gelmeden önce, Araplar kız çocuklarını kuma gömerlerdi. Bazı başka toplumlar, erkek çocuklarını kızlara tercih ettikleri için kız bebekleri dışarıda ölüme

---

¹¹³ İncil, Markos 4:41

terk ederlerdi. Eski çağlarda bazı Ortadoğu toplumları, Yahudiler de dahil olmak üzere kendi çocuklarını putlara kurban ederdi.

21. yüzyılda bilim, yeni bir çocuk cinayet türü yarattı. Dünyadaki hastanelerin tıbbi personeli, hayat kurtarmaları gerekirken, bebekleri annelerinin rahminden söküp alıyorlar. Çeşitli kürtaj teknikleriyle, henüz doğmamış insanları öldürüp, minik bedenlerini çöpe atıyorlar.

Kur'an şöyle diyor: “Anaya babaya iyi davranın. Fakirlik endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin.” Bu ayet, On Emirin yankısıdır. İlk aile olan Adem ve Havva’dan günümüze kadar, anababalar ile çocukları arasındaki bağların hayatı geliştirmesi ve koruması gerekir. 6. yüzyılın Arapları, çocukların öldürülmesini yasaklayarak bu adete son verdiler.

Kur'an Neden Verildi? (Ayet 6:155-156)

Arkadaşım, “Allah’ın Kur’an’ı göndermesi gerekiyordu” dedi.

“Sebebi neydi?” diye sordum.

“Çünkü insanlar Tevrat’ı, Peygamberleri ve İncil’i, tahrif edip düzeltilemeyecek bir hale getirmişlerdi. Her şey kayboldu.”

Kulağa makul gelen bu iddianın Kur’an’da yeri yoktur.

“Bu da bizim indirdiğimiz bereket kaynağı bir kitaptır. Artık ona uyun ve Allah’a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin. Kitap, yalnız bizden önceki iki topluluğa indirildi. Biz onların okumalarından habersiz idik” demeyesiniz.

Bu metin, önceki kitapların tahrif edildiğini söylemiyor. Tam tersine, o günlerde Araplar, önceki kitaplara aşinaydılar, fakat Yahudiler ve Hristiyanlar onları dikkatlice incelemişlerdi. Eğer önceki kitaplar tahrif olmuşsa, Arapların ruhsal cahillikleri için meşru bir mazeretleri olurdu. “Önceki kitaplar tarafından kandırıldık” derlerdi. Ayrıca, Yahudilerin ve Hristiyanların kitapları tahrif olmuşsa, neden onları ince-

lıyorlar? Onlar kendilerini titiz çalışmalara vermiş ve Allah'la ilgili ilim sahibi olmuşlardı. Demek ki Yahudiler ve Hristiyanlar kitaplarına çok kıymet verip güveniyorlardı.

Arapların Tevrat'a, Peygamberler'e ve İncil'e sahip olmadıkları ya da bu kitapları nasıl okuyacaklarını bilmedikleri görülüyor. Yahudilerin ve Hristiyanların nasıl kendi kitapları varsa, Araplara da Kur'an verildiği söylenmektedir.

7. Bölüm

7. A'râf Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

İyilikler ve Kötülükler Tartısı (Ayat 7:8-9)

Yargı Günü neler olacak?

O gün amellerin tartılması da haktır. Kimlerin sevabı ağır basarsa işte onlar kurtuluşa erenlerdir. Ama kimlerin sevabı da hafif gelirse işte onlar âyetlerimize haksızlık etmiş olmaları sebebiyle kendilerini ziyana sokanlardır.

Birçok sene önce, büyük bir Asya şehrinde, bir Müslüman ile Hristiyan bir araya gelerek Yargı Günü'nü tartışmışlar. Müslüman arkadaş şöyle demiş: "Allah benim bütün iyiliklerimi alıp tartının bir tarafına, günahlarımı da öbür tarafına koyacak."

Hristiyan arkadaş küçük bir tartı alıp aralarındaki masanın üzerine koymuş. "Şöyle bir şey, değil mi? Fakat bir sorun var." Bir tarafı taşlarla doldurmuş. "Bizim günahlarımız mukaddes Allah'ı gücendirir." Diğer tarafa tüyler koymuş. "Allah'ın standardı söz konusu olduğunda bizim sevaplarımız tüy gibi hafiftir." Tartı hareket etmemiş.

Müslüman arkadaşım tartıyı bir süre incelemiş. "O zaman ne ümidimiz var?"

Hristiyan arkadaş çantasından kalınca bir tuğla çıkarmış ve tüylerin üzerine koymuş. Tartı aniden masaya düşmüş. "Görüyor musun? Tuğla İsa Mesih'in kusursuz salahı, O'nun nurudur. İsa, kendisine güvenen kişilerle salahını severek paylaşır."

“Düşün ki,” diye devam etti. “Yeşaya peygamber dedi ki, ‘Çünkü hepimiz murdar gibi olduk, ve bütün salâh işlerimiz kirlî esvap gibidir; ve hepimiz yaprak gibi soluyoruz; ve bizi fesatlarımız yel gibi alıp götürüyor.’”¹¹⁴

“Bu, kulağa doğru gelmiyor. Allah nasıl kendi salahını bizimle paylaşır ki?”

Ne var ki Kur'an 7:26 bile Allah'ın kendi salahını paylaşmasından söz ediyor:

Ey Âdemoğulları! Size avret yerlerinizi örtecek giysi ve süslenecek elbise verdik. Takva elbisesi var ya, işte o daha hayırlıdır. Bu, Allah'ın rahmetinin alametlerindedir. Belki öğüt alırlar.

İncil der ki, “giysilerini Kuzu'nun kanıyla yıkayıp aklayanlar” Allah'a yaklaşabilirler. Allah'ın sevgisi günahlarımızı bağışlar. Allah'ın lütfü, O'nun salahını bizimle paylaşır.

İğne Deliği (Ayet 7:40)

Bir devenin iğne deliğinden geçmesi ne denli imkansızsa, günahkâr için kaçmak da aynı şekilde imkânsız olacaktır.

Âyetlerimizi yalanlayanlar ve o âyetlere uymayı kibirlerine yediremeyenler var ya, onlara göklerin kapıları açılmaz. Onlar, deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete de giremezler! Biz suçluları işte böyle cezalandırırız!

Bir gün zengin bir adam, İsa Mesih'e ebedi hayat hakkında soru sormaya geldi. İsa bu adama her şeyini satıp kendisini takip etmesini söyledi. Adam “Hayır” dedi. İsa'nın istediği, adamın kısmi değil tam sevgisiydi.

---

¹¹⁴ Peygamberler, Yeşaya 64:6

Daha sonra İsa takipçilerine şöyle dedi: “Yine şunu söyleyeyim ki, devenin iğne deliğinden geçmesi, zenginin Allah’ın Hükümrânlığına girmesinden daha kolaydır.”¹¹⁵ Şaşkına dönen takipçiler, “Öyleyse kim kurtulabilir?” diye sordular. Eğer zenginlerin ve zengin olmak isteyenlerin tümü için kurtuluş imkansızsa, nasıl bir ümit olabilir?

İsa Mesih onların dikkatini semaya çevirdi: “İnsanlar için bu imkânsız, ama Allah için her şey mümkündür” dedi.¹¹⁶

Allah’ın günahkârları yargılamakla ilgili tutumu nedir? “Onlara de: Varlığım hakkı için, RAB’İN sözü, kötünün ölümünden değil, ancak kötü adamın yolundan dönüp yaşamasından zevk alırım; dönün, kötü yollarınızdan dönün; çünkü niçin ölesiniz, ey İsrail evi?”¹¹⁷

İsa Mesih der ki, Allah O’nu dünyayı yargılamak için değil, dünya kendisi aracılığıyla kurtulsun diye göndermiştir.¹¹⁸

Allah Dünyayı Ziyaret Ediyor (Ayet 7:143)

7. Sure çok sayıda peygamberden söz eder. Nuh kendi halkına gönderildi. Hud Ad kavmine seslendi. Salih Semud kavmine gitti. Lut cinsel ahlaksızlıktan ve günahtan yargılanan kendi halkına gitti. Şuayip Medyen halkına gitti. Her durumda, Kur’an peygamberin Allah’ın ikazlarını bildirdiğini, ama insanların inanmadıklarını ve helak olduklarını belirtir. Bunun belli bir sırası vardır: insanlar isyan eder, haberci gelir, haberci reddedilir, Allah cezalandırır.

103. ayet Musa’yı tanıtır. Musa, Allah’tan gelen buyrukla Firavun’a gitti ve İbrani köleleri serbest bırakmasını söyledi. Mısırlılar Musa’ya karşı koydular. Ardından suyun kana dönüşmesi, ateş, dolu ve kurbağaların istilası gibi korkunç belalara maruz kaldılar. Ansızın, 143. ayet-

---

¹¹⁵ İncil, Matta 19:24

¹¹⁶ İncil, Matta 19:26

¹¹⁷ Peygamberler, Hezekiel 33:11

¹¹⁸ İncil, Yuhanna 3:17

te Allah ile bu dünya arasında çok sarsıcı bir karşılaşma olduğunu görüyoruz.

Bu kadar şaşırtıcı olan nedir? Müslümanların ve Hristiyanların arasındaki Allah anlayışındaki ana farklılıklardan biri, Allah'ın zaman ve mekanla olan ilişkisi hakkındaki görüşleridir. Birçok arkadaş bana şöyle sordu: “Eğer İsa'daki Allah çarmıhta ise, Cennette kim vardı? Allah Cennet'i boşalttıysa, kim her şeyin üzerinde hüküm sürebilir? Allah tahtını bırakıp da her şeyin kaosa dönüşmesine izin verir mi?”

Ben Kusursuz Sevginin üçlü ifadesini dile getiren bir resim sunmuştum. Bu kusursuz sevginin yüzlerinden biri, zamanın ve mekânın içinde yaşayan İsa Mesih'ti. Aynı anda Kusursuz Sevgi, Cennetteki tahtta hüküm sürüyordu. Allah birdir.

Bu saçma mı görünüyor? Yeryüzündeki Allah ve Cennetteki Allah? Kur'an'ın büyük sürprizi buradadır. Ayet 7:143,

Mûsa, belirlediğimiz yere gelip Rabbi de ona konuşunca, “Rabbim! Bana göster, sana bakayım” dedi. Allah da, “Beni katiyen göremezsin. Fakat dağa bak, eğer o yerinde durursa sen de beni görebilirsin.” dedi. Rabbi dağa tecelli edince onu darmadağın ediverdi. Mûsâ da baygın düştü. Ayılınca, “Seni eksikliklerden uzak tutarım Allah'ım! Sana tövbe ettim. Ben inananların ilkiyim” dedi.”

Bu öykü Tevrat'ta da görülür. Musa, “Niyaz ederim, kendi izzetini bana göster.”¹¹⁹ Allah şöyle karşılık verdi:

Yüzümü göremezsin; çünkü insan beni görüp de yaşayamaz. Ve RAB dedi: İşte, yanımda bir yer var, ve kaya üzerinde duracaksın; ve vaki olacak ki, izzetim geçtiği zaman seni kayanın bir kovuğuna koyacağım, ve ben

---

¹¹⁹ Tevrat, Çıkış 33:18

geçinciye kadar elimle seni örteceğim; ve elimi kaldıracam, ve arkamı göreceksin; fakat yüzüm görülmiyecek.¹²⁰

Kur'an ve Tevrat, Allah'ın zaman ve mekân içerisinde zuhur edebileceğini tasdik eder. Allah dağda Musa ile beraberken, Cennet'te kim vardı? Her şeye gücü yeten Allah'ın Cennetteki tahtı boş muydu? Asla olmaz!

Allah için her şeyin mümkün olduğunu söylemek kolaydır. Çoğu insan, makul olan her şeyin mümkün olduğuna inanır. Allah, kendisinin kaldıramayacağı kadar ağır bir nesne yaratabilir mi? Allah kare şeklinde bir daire yaratabilir mi? Bunlar mantıki imkansızlıklardır. Allah için hem dağda Musa ile birlikte olması hem de Cennet'teki tahtında bulunması mantiken imkânsız mı?

Bu sorunun cevabının bir kısmını Tevrat'ın ilk bölümünde bulmak mümkündür: "Ve Allah yaptığı her şeyi gördü, ve işte, çok iyi idi."¹²¹ Fiziki dünya iyiydi, çünkü Allah onu yaratmıştı. Dağlar, çiçekler, ağaçlar, hayvanlar ve insanlar, fiziki şekillerinde iyiydi. Âdem ve Havva, Allah'a karşı günah işledikleri zaman ruhani hayatları çürümeye başladı. Ancak bu durum, yıldızların, göklerin, ırmakların ve çöllerin iyiliğini değiştirmede. Allah fiziki dünyaya dilediği zaman girebilirdi, çünkü O'nun iyiliği ya da saygınlığı asla lekelenmezdi.

Peki ama Allah nasıl iki ayrı yerde aynı anda bulunabilir? Allah mekânla sınırlı değildir. Bir anlamda, Allah her şeyi doldurur. Kral Davud şöyle sormuştu:

"Senin Ruhundan nereye gideyim?
Ve senin yüzünden nereye kaçayım?
Eğer göklere çıksam, sen oradasın;
Ve ölümler diyarında yatağımı sersem, işte, oradasın."¹²²

---

¹²⁰ Tevrat, Çıkış 33:20-23

¹²¹ Tevrat, Yaratılış 1:31

¹²² Zebur 139:7-8

Ancak bunun daha derin bir cevabı vardır. Allah'ın sözü, O'nun sevgisinin bir ifadesi olarak Allah'tan kaynaklanır. Biz "Söz" dediğimizde, bir sohbette geçen sözlerden çok daha fazlasını ifade ederiz. Söz, Allah'ın zihninin özüdür. Bu nedenle, Allah'ın tahtında bulunurken, sevgi dolu Sözü'nün yeryüzünü özel olarak ziyaret etmesi mümkündür. Allah, Musa'yı dağda ziyaret etti ve yıllar önce Musa'yı tükenmeyen çalıda ziyaret etmişti.¹²³ İbrahim'i Sodom ve Gomora'yı helak etmeden önce üç "adama" ziyaret etmişti.¹²⁴ İncil'e göre, bu ziyaretlerin sonuncusu İsa Mesih'te gerçekleşti. Allah'ın zamana ve mekâna girişinin zirvesi İsa Mesih'tir. Daha önce de bunu yapmıştı ama onlar ziyaretten çok uğramak gibiydi. Allah, İsa Mesih'te kendi halkını lütuf ve hakikat ile ziyaret etti.¹²⁵

On Emir Tarafından Yargılanmak (Ayet 7:145)

145. ayet On Emir'den söz etmektedir.

Mûsâ için, Tevrat levhalarında her şeye dair bir öğüt ve her şeyin bir açıklamasını yazdık ve ona şöyle dedik: "Şimdi onları kuvvetle tut, kavmine de emret. Onları en güzeliyle alsınlar. Yakında size fasıkların yurdunu göstereceğim."

Allah bu emirleri neden vermişti? İnsanları Allah'ın huzurunda salih kılmak için mi? Ne acıdır ki, hayır. Her insan, ne kadar gayret gösterirse gösterebilir, Şeriat'ı çiğner.

İncil şöyle der: "Şöyle ki, şeriat mukaddestir, ve emir mukaddes ve doğru ve iyidir."¹²⁶ Bununla birlikte, Şeriat hiçbir şeyi yetkinleştiremedi.¹²⁷ İncil ayrıca der ki; Allah katında hiç kimsenin Şeriat'la aklanma-

---

¹²³ Tevrat, Çıkış 3, ayrıca bkz. 20:11

¹²⁴ Yaratılış 18:2

¹²⁵ İncil, Yuhanna 1:14

¹²⁶ İncil, Romalılar 7:12

¹²⁷ İncil, İbraniler 7:19

dığı açıktır. Çünkü “Salih, iman ile yaşıyacaktır.”¹²⁸ ”Fakat salâh kanunu ardınca giden İsrail o kanuna erişmedi.”¹²⁹

Allah’ın yasalarını neden yerine getiremiyoruz? “Çünkü bedenin düşüncesi Allaha düşmanlıktır; çünkü Allah’ın şeriatine itaat etmez, hem de edemez;”¹³⁰

Bu bizi çok zor bir duruma koyuyor. Allah, doğruluk yasasını Musa aracılığıyla gönderdi. Sadece kendisine ibadet etmemizi emretti. Ana babamıza hürmet etmemizi emretti. Hırsızlığı, sahtekârlığı ve zinayı mahkûm etti. Kusursuz insan, Allah’ın yasalarına kusursuz riayet eden kişidir.

Ama bunu kim yapabilir? Her insan en az bir kez bile olsa tökezler. Üstelik buna, yüreğin gizli hayatı bile dahil değildir. İncil der ki, “Çünkü her kim bütün şeriatı tutar, fakat bir şeyde sürçerse, hepsinde suçlu olur.”¹³¹ Şeriat ile aklanmak ya heptir ya da hiçtir. Allah’ı memnun etmek ve mahkumiyetten kaçınmak, O’nun yasasına hayatın her günü ve her dakikası kusursuz bir şekilde riayet etmeyi gerektirir. En küçük bir itaatsizlik dahi tam bir suçluluk getirecektir. Başka bir deyişle, kişi ya %100 salihtir ya da %0. Hepimiz Aden bahçesindeki ilk ana babamızdan ezik bir yürek miras aldığımız için Şeriat’ı çiğniyoruz ve %0 salih oluyoruz. Yerçekimi yasasına %99 riayet edebilirsiniz, ama uçurumdan atlayarak onu bir kez çiğnerseniz, mutlaka ölürsünüz.

Allah’ın yasası bizi salih kılacak bir yol sağlamaktan başka bir amaca hizmet eder. O yol imkansızdır. “Çıkışı olmayan” bir sokak gibidir. Götürdüğü tek yer karanlıktır. Daha sonra, Şeriat’ın asıl amacına daha dikkatlice bakacağız.

---

¹²⁸ İncil, Galatyalılar 3:11

¹²⁹ İncil, Romalılar 9:31

¹³⁰ İncil, Romalılar 8:7

¹³¹ İncil, Yakup 2:10

Tevrat, Peygamberler ve İncil, Hz. Muhammed'den Söz Ediyor mu? (Ayat 7:157)

Arkadaşlarım bana sık sık, “Kitaplarınızda Hz. Muhammed’in gelişi bildiriliyor. Musa kendisi gibi bir peygamberin geleceğini söylemişti. İsa da kendisinden sonra bir peygamber geleceğini bildirdi” diyorlar. Akıllarında, ayet 7:157 gibi metinler vardır.

De ki: “Ey insanlar! Şüphesiz ben, yer ve göklerin hükümranlığı kendisine ait olan Allah’ın hepinize gönderdiği peygamberiyim. O’ndan başka hiçbir ilah yoktur. O, diriltir ve öldürür. O halde Allah’a ve O’nun sözlerine inanan Resûlüne, o ümmî peygambere iman edin ve ona uyun ki doğru yolu bulasınız.”

Kur’an’ı okumadan çok önce, diğer kitapları incelemiştim. Öykü Adem ve Havva’yla, Nuh, İbrahim ve Musa’yla başlıyor. Ardından Kral Davud ve Süleyman’la devam ediyor. Yahya peygamber Mesih’in gelişi için yol hazırlamaya geldi. İsa Mesih, kendisi doğmadan binlerce yıl önce bildirilen peygamberlik sözlerini olağanüstü bir şekilde yerine getirdi.

İsa Cennet’e yükseldikten sonra, Havari Petrus Musa peygamberin sözünü ettiği kişinin İsa Mesih olduğunu açıkça belirtti.

Ve size tayin olunan Mesih İsayı göndersin; Allah’ın kadimden beri mukaddes peygamberlerinin ağzı ile söylediği bütün şeylerin iadesine kadar, gök onu kabul etmek gerektir. Gerçek Musa demiştir: “Rab Allah size kardeşleriniz arasından benim gibi bir peygamber çıkaracak; bütün şeylerde, size her ne söylerse, onu dinliyeceksiniz.”¹³²

---

¹³²Elçilerin İşleri 3:22-25

Hristiyanlar, Musa'nın bildirdiği peygamberin İsa Mesih olduğunu kabul ederler.¹³³

İsa Mesih'in, kendisi Cennet'e döndükten sonra vaat ettiği Yardımcı'ya ne demeli? Bazı Müslümanlar, İncil'in Hz. Muhammed'in gelişini önceden bildirdiğini düşünüyor. Soru Grekçe *parakletos* (παράκλητος) ya da *periklutos* (περικλυτος) arasındaki farka dayalıdır.¹³⁴

İsa Mesih, arkadaşlarıyla Aramice konuştuğu halde, İncil'in büyük bir kısmı Grekçe (Koine) halk dilinde yazılmıştır. Akdeniz bölgesinde Grekçe uluslararası bir dildi ve çok önemlidir.

Bir gün İsa Mesih, takipçilerine gelecekte söz ediyordu. Onların arasından ayrılacağını açıklıyordu. 33 yıl kadar yaşamıştı. Hala genç bir adam olduğu halde yeryüzündeki vakti hızla geçiyordu. Arkadaşları tabiatıyla korkuya kapıldılar ve şaşkınlara uğradılar. Yapacak bu kadar çok iş olduğu halde onları neden bu kadar erken terk edecekti? Onları Romalı yöneticilerden kurtarmayacak mıydı? Nereye gidiyordu? O'nun önderliği olmadan nasıl devam edebilirlerdi? İsa Mesih onları bu sözlerle teselli etti: "Ben de Baba'ya yalvaracağım, ve o size başka bir Tesellicisi, hakikat Ruhunu, verecektir; ta ki, daima sizinle beraber olsun; onu dünya kabul edemez, çünkü onu görmez, ve bilmez; siz onu bilirsiniz, çünkü yanınızda duruyor, ve içinizde olacaktır."¹³⁵

İsa Mesih başka bir parakletos (παράκλητος), yani yardımcı, teselli edici, destekçi vaat etmişti. Parakletos, tıpkı iyi bir dost, ana baba, akıl hocası gibi onlara doğru öğüt, güçlü teşvik ve mükemmel esenlik verecekti.

İsa'dan sonra yüzlerce yıl geçti. Hz. Muhammed ünlü oldu ve Müslüman alimler araştırmaya başladı. İncil onun gelişini bildirmiş miydi?

---

¹³³ Tevrat, Yasamın Tekrarı 18:15 İsa Mesih hem bir peygamberdi hem de daha fazlasıydı. Allah'ın kurban kuzusu olarak canını feda eden semavi kişiydi. Musa gibi, O da insanları özgürlüğe kavuşturdu.

¹³⁴ İncil, Yuhanna 14

¹³⁵ İncil, Yuhanna 14:16-17

İncil'i okudular ve İsa Mesih'in bir ruh yerine Ahmed (övülen) adlı bir insanın gelişini vaat ettiğini öne sürdüler. Onlara göre, İncil "O size başka bir Ahmed verecek" diyor ve İncil'in güya aslı, övülen anlamına gelen *periklutos* (περικλυτος) sözcüğünü içeriyordu.¹³⁶

Bu iddia sorunludur. Birincisi, İncil'in eski ya da yeni hiçbir nüshasında Ahmed sözcüğü (*periklutos*, περικλυτος) geçmemektedir. Hiçbir yerde böyle bir ayet yoktur. İncil'in en eski nüshalarından birine Papirus 66 adı verilir. Bunu diğer İncil nüshalarıyla karşılaştırdığımızda hiçbir fark görmüyoruz. Hepsî Yardımcı (*parakletos*, παρακλητος) diyor. Bu konuda hiçbir şüphe yoktur.

İkinci olarak, İsa Mesih Yardımcı'yı bir insan olarak değil, bir ruh olarak tanımlıyor. Yardımcı, İsa Mesih'in günahkârları kurtarma ve teselli etme faaliyetini devam ettirecektir. Dünya tarafından görülme-yecek ve tanınmayacak, ama Mesih'in takipçileri tarafından (görülme-se de) tanınacaktır. Sonsuza dek Mesih'in takipçileriyle birliktedir ve onları tüm gerçeğe yöneltmektedir. Allah'ın özünden gelen Yardımcı, ne bir melektir ne de insan.¹³⁷

Başka metinlerde, İncil Yardımcı'ya Kutsal Ruh der. Aslında, İncil'deki yirmi üç farklı ayet O'nu "Mesih'in Ruhu" olarak niteler.

---

¹³⁶ İncil, Yuhanna 14:1

¹³⁷ İncil, Yuhanna 14:16-26, "Sizi öksüz bırakmam; size gelirim. Biraz zaman daha, ve dünya artık beni görmez, fakat siz beni görürsünüz; mademki ben yaşıyorum, siz de yaşıyacaksınız. O günde bileceksiniz ki, ben Babamdayım, ve siz bendesiniz, ve ben sizdeyim. Emirlerim kendinde olup onları tutandır ki, beni sever; beni seven Babam tarafından sevinecektir; ben de onu seveceğim, ve kendimi ona göstereceğim. Yahuda (İskariyot değil) ona dedi: Ya Rab, ne oldu ki, kendini dünyaya değil, bize göstereceksin? İsa cevap verip ona dedi: Kim beni severse, sözümü tutar; ve Babam onu sever, ve biz ona gelip yanında mesken tutarız. Beni sevmiyen sözlerimi tutmaz; ve işittiğiniz söz benim değildir, fakat beni gönderen Babanıdır. Yanınızda dururken, size bu şeyleri söyledim. Fakat benim isimle Babanın göndereceği Tesellicî, Ruhülkudûs, o size her şeyi öğretecek, ve size söylediğim her şeyi hatırlanıza getirecektir

İsa Mesih arkadaşlarına şöyle dedi: “Ben bütün günler, dünyanın sonuna kadar, sizinle beraberim.”¹³⁸ Mesih bir dönem için fiziki olarak onları bırakmış olsa da Yardımcı olarak daima onların yanındaydı ve hatta içlerindeydi.

İncil'deki bu ayetler, Musa'nın kendisinden sonra başka bir peygamberin gelişine dair vaadini İsa Mesih'in gerçekleştirdiğini, takipçilerini yalnız bırakmadığını ve Yardımcı (*parakletos*, *παράκλητος*) olarak ruhen onlarla birlikte olduğunu ortaya koymaktadır.

Bazen Müslüman arkadaşlarım güçlü bir şekilde karşı koyarlar: “Hayır! Tevrat, Peygamberler ve İncil, Hz. Muhammed'in gelişini muhakkak bildiriyor.” Bu sohbet, bir ileri bir geri devam eder.

“Size bir soru sorayım” derim. “Tevrat'ın, Peygamberlerin ve İncil'in tahrif edildiğine inanıyorsanız, Hz. Muhammed'in gelişini bildiren ayetleri neden bulmaya çalışıyorsunuz?”

“Çünkü Kur'an, önceki kitapların onun gelişini bildirdiğini söylüyor. Orada yazması gerek.”

“Tevrat'ta, Peygamberlerde ve İncil'de yazılı herhangi bir şeyi neden dikkate alıyorsunuz? Eğer bu kitaplar tahrif olmuşsa, Hz. Muhammed hakkında söyledikleri her şeyin kaybolmuş olması gerekir. Zaten elinizde Kur'an olduğuna göre, neden Önceki Kitaplara ihtiyaç duyuyorsunuz?”

Bu, düşünmeye değer bir sorudur.

“Haklısınız” diye cevap verilir. “Tevrat'a, Peygamberlere ve İncil'e gerek yok, ama bazı kısımları tamamen tahrif edilmemiş olabilir.”

“Çok ilginç. Demek ki bazı Müslümanlar, önceki kitapların kısmen de olsa tahrif edilmediğini düşünüyor. Kur'an'ın önceki kitaplara saygı duyduğunu da gördük, o zaman belki de Tevrat'ın, Peygamberlerin ve

---

¹³⁸ İncil, Matta 28:20

İncil'in tahrif edilmediği olasılığını yeniden düşünmemiz gerekmez mi?"

Eğer hakikatı gerçekten bilmek istiyorsak, araştırmamız gerçeğe dayanmalıdır.

Allah'ın Güzel İsimleri (Ayet 7:180)

Çoğu Müslüman, Allah'ın 99 güzel ismi olduğuna ve bunları ezberlemekle özel bereketlere kavuşacağına ve hatta Cennet'e kabul edileceğine inanır. Bazı insanlar saklı olan bir 100'üncü isimden söz ederler. Eski bir hikâyeye göre, Allah 100'üncü ismi sadece deveye söylemiş. İnsanların bilmediği ismi kendisi bildiği için deve insanlara tepeden bakıp gülümsermiş.

Bu isimler, Allah'ın merhametini, kuvvetini, affediciliğini ortaya koyan çeşitli vasıflardır.

100'üncü ismi araştıralım mı? Öğrenebileceğimiz başka ne var? İşte bir ipucu.

Bir gün, dindar bir Müslüman kız, ünlü bir imamın mesajını dinliyormuş. En sonunda şöyle sormuş: "Hocam, ben Allah'ın kutsiyetinin ışığında durduğum zaman kendi günahkârlığımı ve itaatsizliğimi görüyorum. Bana söyleyebilir misiniz? Allah günahkârları sever mi? Allah, bir günahkâr olan beni sever mi?"

Hoca, kızın yüzünü incelemiş ama cevap verememiş. Onun inanişinde, Allah sadece salah işleyenleri sever. Allah günahkârları sevmez.¹³⁹

*Bize
seviyoruz,
çünkü önce O
bizi sevdi*

En karanlık anlarda, insan yüreğinin en derin ve en asi sırları Allah'ın huzurunda açığa çıktığında, O nasıl bir karşılık verir? Şu keşif ne hayranlık vericidir. "Fakat Allah bize

¹³⁹ Ayet 7:55

olan kendi sevgisini bununla ispat ediyor ki, biz henüz günahkârlar iken, Mesih bizim için öldü.”¹⁴⁰ Allah bizi, önce bizim O’nu sevmemiz şartına dayanarak sevmez. “Biz seviyoruz, çünkü önce o bizi sevdi.”¹⁴¹ Allah sadece iyi insanları sevseydi, kimse O’nun sevgisine nail olamazdı. Kimseyi sevemezdi, çünkü sevgisine layık kimse olamazdı. Allah, *lütfundan* ötürü seviyor. Şayet tek bir günahkârı severse, hepsini seviyor. O’nun sevgisinde ayırım yoktur. Allah’ın 100’üncü ismi Sevgi olabilir mi?

---

¹⁴⁰ İncil, Romalılar 5:8

¹⁴¹ İncil, 1. Yuhanna 4:19

8. Bölüm

8. Enfâl Sûresi (Savaş Ganimetleri)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Ne Tür Bir Savaş (8. Sure)

Allah yolunda savaşmanın modern hayatla bir ilgisi var mı? Hz. Muhammed'in ve ilk takipçilerinin günlerinde, silahlı savaşlar ve düşmanlıklar hayatın bir parçasıydı. Birçok kişi kılıçla yaşıyor ve kılıçla ölüyordu. Her şeyden önce bunu anlamamız gerekir. 8. Sure Müslümanlar ve gayrimüslimler arasındaki silahlı savaştan söz etmektedir. Ayet 8:12,

Hani Rabbin meleklerle, “Ben sizinle beraberim. İman edenlere sebat verin. Ben kâfirlerin kalplerine korku salacağım. Şimdi vurun boyunlarının üstüne. Vurun, onların bütün parmaklarına” diye vahyedyordu.

Neden savaşıyorlardı? Müşrikler, Müslümanların “mukaddes camiye” girmelerine engel oluyorlardı.¹⁴² Üstelik, Müslümanlara karşı kuvvetlerini birleştiriyorlardı. Ayet 8:5'e göre, müminlerin bazıları evlerinden çıkıp imansızlarla savaşma konusunda isteksizdiler.¹⁴³

Savaş nereye kadar yayılmalıydı? Tevrat bana İbrahimioğulları'nın sadece kendilerine vaat edilen sınırlı ülkelerini korumak amacıyla savaştıklarını söylüyor. Ülkeye yerleştikleri vakit savaşlar da son buldu.

---

¹⁴² Ayet 8:34, “Onlar Mescid-i Haram'dan (mü'minleri) alkoyarken ve oranın bakımına ehil de değillerken, Allah onlara ne diye azap etmesin? Oranın bakımına ehil olanlar ancak Allah'a karşı gelmekten sakınanlardır. Fakat onların çoğu bilmez.”

¹⁴³ Ayet 8:5, “Nasıl ki, Rab'bin seni hak uğruna evinden çıkarmıştı. Mü'minlerden bir grup ise bu konuda kesinlikle isteksizlerdi.”

Allah, İbrahimogulları'na bütün dünyayı vereceğini vaat etmedi. Onlara küçük bir toprak vaadi verdi. Dünyasal beklentilerin aksine, İsa Mesih takipçilerine silahları bırakmalarını ve imansız hükümdarlara itaat etmelerini söyledi.

Çin ya da İtalya gibi ülke ve hükümet kavramları yalnızca birkaç yüzyıldır var. Hz. Muhammed'in günlerinde krallar ve prensler ülkelerini yönetirlerdi. Bazen eski Çin İmparatorluğu gibi karmaşık hükümetler vardı, bazen yoktu. Roma İmparatorluğu 6. yy'da neredeyse çöktü. İbrahim'in halkının artık hükümeti ya da kralı yoktu. Grekler Akdeniz'e dağılmışlardı. Arap kabileleri Arabistan yarımadasında her yana yayılmışlardı ve zaman zaman birbirleriyle çatışıyorlardı.

İşte İslamiyet, bu parçalı dünyaya yeni bir Şeriat ve ümmet tanıttı. Kendilerini Arap Müslüman ya da Çinli Müslüman olarak değil, sadece Müslüman olarak görüyorlardı. Hepsinin Hz. Muhammed'i takip etmeleri ve Şeriat'a teslim olmaları bekleniyordu. İslamiyet'i benimseyen kabilelerin sayısı yavaş yavaş çoğaldı. Birçok farklı dilden ve bölgeden gelen insan Müslüman oldu.

Bazen Müslümanlar, gayrimüslimler tarafından tehdit edildiklerini hissederek silahlandılar. Örneğin, 8. yüzyılda Kuzey Afrika Müslümanları, İspanya'daki Gotların bir tehdit oluşturduğunu ve İspanya'da yaşayan halka baskı yaptıklarını düşündüler. Denizaşırı bir askeri kampanya başlatarak İspanya'ya saldırdılar. En sonunda ülkeyi ele geçirerek İslami bir yönetim kurdular. Fransa'daki kâfirlerin tehdit oluşturdukları gerekçesiyle İ.S. 734 yılında güney Fransa'ya doğru ilerlediler. Tours'lu Charles Matel ile baş edemeyip geri çekildiler ve yüzlerce yıl İspanya'da kaldılar.

Doğu cephesinde İslamiyet Arabistan'ı aşarak ümmetin ve Halife'nin kontrolü altına daha çok bölgede yayıldı. İ.S. 1071'de Bizans İmparatorluğu Malazgirt'i Selçuk Türklerine kaptırdı. İki yüz yıl kadar sonra Osmanlı İmparatorluğu oluştu. Bizanslılar tarafından tehdit edildiğini ve ihanete uğradığını hisseden Faith Sultan Mehmet İ.S. 1453'te Bizans'ın son kalesi İstanbul'u fethetti. Büyük surlu şehirde İslamiyet

bayrağının yükselmesiyle Kuzey Afrika, Arabistan, Orta Asya ve Uzak Doğu'nun büyük bir kısmı İslamiyet'le mühürlendiği gibi Avrupa kapısı da açılmış oldu.

Müslüman bir alim, çok heyecanlanarak "Cihad daima savunmadır" demiş. "Hristiyanlar İslamiyet'in kılıçla yayıldığını telkin etmekle yanlış yapıyorlar." Öykünün onun tarafını duymak için kulak verdim.

Adaletsizliğe karşı silahlı cihadla ilgili tartışmada, Müslümanların asla saldırgan olmamaları gerektiği öne sürülür. Savaşmak, kendimizi müdafa etmek olarak haklı çıkarılır. Ayet 8:39 şöyle der: "Fitne ortadan kalkıncaya ve dinin tamamı Allah için oluncaya kadar onlarla savaşın. Vazgeçerlerse kuşkusuz Allah yaptıklarını görmektedir."

İslam alimleri dünyayı iki ana gruptan ibaret görür, *Darül Harb* (Savaş Evi) ve *Darül İslam* (İslam Evi). İspanya'nın ve daha sonra İstanbul'un fethine baktığımda, Müslümanların İslamiyet'e karşı neyin tehdit oluşturduğuna nasıl karar verdiklerini merak ediyorum. Ayet 8:39'a göre, Darül Harb'teki (Savaş Evi) yerlere ve insanlara karşı silahlı mücadelelenin, İslamiyet inancının ve adaletinin bütün dünyaya hâkim olana kadar bitmemesi gerektiği sonucunu çıkarıyorum. İnançsız bir medeniyet ya da hükümet, İslamiyet için kendi başına bir tehdit midir? Başka bir deyişle, inançsız insanlar Müslümanlara saldırmadığı halde, İslamiyet daima inançsızların tehdidi altında mıdır? O insanların inançsızlığı, onları boyunduruk altına almak, Allah'a imanı, ezanı ve Şeriat'ı ülkede hâkim kılmak için yeterli bir gerekçe midir? En iyi müdafa iyi bir taarruz mudur?

Bu soruların sıkıntılı olabileceğinin farkındayım. Bazı insanlar cihad fikrini tamamen içselleştirip kişinin daha iyi bir Müslüman olmak için mücadele etmesi manasına geldiğini söylüyorlar. 8. Surenin modern dünyaya uygun olmadığını söyleyen birini hayal edebilirim. Fakat bunun manası nedir? 8. Sure modern dünyaya uygun değilse, Kur'an'ın hangi kısımlarının günümüze uygun olduğunu ve hangilerinin olmadığını kim bilebilir?

Bir kişi bana haklı olarak bu konuyu anlamadığımı söyleyebilir. Bu tamamen mümkün olabilir ve haddimi bilirim. Fakat bu sureyi okumak zor değildir. Savaşın herhangi bir zamanla ya da mekanla sınırlı olduğundan söz edilmemektedir. Herhangi bir zaman diliminde yaşayan insanlar için asıl soru, inançsız insanlar tarafından yönetilen ülkelerde Müslümanların nasıl bir ilişki içinde olmaları gerektiğidir.

9. Bölüm

9. Tevbe Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

İnançsızlarla Antlaşma Kuralları (Ayet 9:1-29)

Tarih bize Hz. Muhammed'in ömrü boyunca en az yirmi yedi askeri sefere çıktığını öğretir. Başlıca savaşları arasında Bedir, Uhud ve Hendek vardır. Bir keresinde yaralanmış, ama ayağa kalkmıştır.

Müslümanlar zaman zaman gayrimüslimlerle barış antlaşmaları yapmışlardır. Bu metin, antlaşmaların kalıcı olmadığını ve sadece belli bazı şartlar altında meşru olduklarını öne sürmektedir. Ayet 9:4,

Haram aylar çıkınca bu Allah'a ortak koşanları artık bulduğunuz yerde öldürün, onları yakalayıp hapsedin ve her gözetleme yerine oturup onları gözetleyin. Eğer tövbe ederler, namazı kılıp zekâtı da verirlerse, kendilerini serbest bırakın. Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

Daha önce olduğu gibi, 9. Sure her yerde ve her zaman Müslüman ümmeti için geçerli bir emir mi diye sormamız gerekir. İslami ümmet bir ülkeden ya da bir insan ırkından ibaret değildir. Hz. Muhammed'in ve sonra halifelerin önderliği altında Müslümanlar gayrimüslimlerle ateşkes antlaşmaları yapmışlardır.

5. ayet bu kısımdaki en dolaysız buyruktur. Bunun anlamı, müşriklerle, Yahudilerle ve Hristiyanlarla (Ehli Kitap) savaşmak manasına mı gelir, yoksa kastedilen sadece müşrikler midir? Acaba Allah'a şirk

koşmakla itham edildikleri için Yahudiler ve Hristiyanlar da müşrik midir? Her halükârda, ayet 9:29 savaşın boyutunu genişletiyor:

Kendilerine kitap verilenlerden Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen, Allah'ın ve Resûlünün haram kıldığını haram saymayan ve hak din İslam'ı din edinmeyen kimselerle, küçülerek kendi elleriyle cizyeyi verinceye kadar savaşın.

Bu ayetler, temel bir soruya bağlanıyor. Bunlar, günümüzde de geçerli midir? Kur'an müdafaa ya da taarruz veya her ikisi amacıyla savaş buyuruyor mu?

İspanya ve Anadolu örneklerine bakmıştık. İslamiyet komşu bölgelere yayılırken, her türden inançsızlarla karşılaşacaktır. Bu inançsızlar İslamiyet'in mesajını duyup da kabul etmeyi redderse, tehdit oluşturur mu? İnançsızlar ezana ya da camilerin yapılmasına engel olmaya çalışırsa bu bir tehdit midir?

4. ayet, Müslümanlarla antlaşmalarına riayet eden bazı inançsızları tanımlar. Ancak 4. ve 5. ayetler arasındaki geçiş, antlaşmaların süresi dolunca ne olacağı hakkında açık değildir. Müslümanlar o zaman inançlarını yaymak için yine savaşacaklar mıdır?

Bazı insanlar şöyle karşılık verebilir: "Bu iyi ve doğru fakat 7. yüzyılın dünyası 21. yüzyılın dünyasından çok farklıdır. Her şey çok daha karmaşık ve ileri düzeydedir. Artık kimse çölde develerle dolaşmıyor, bir yudum su bulmak için yerleri eşelemiyor, kumdan korunmak için cüppe giyip dolaşmıyor. 4G internetimiz, kalp nakli ameliyatlarımız ve gezegenlerarası seyahatlerimiz var. Bu eski yazılar hakkında modern bir yaklaşımımız olmalı."

Bu kısmen doğrudur. Teknolojide ve bilimde çok büyük ilerlemeler oldu. Geçmişe oranla insanlar artık daha uzun ve daha konforlu yaşam sürüyor. Fakat aynı zamanda, hala çölde yaşayan ve atalarının binlerce yıldır yaptığı gibi yeri kazıyarak yaşayan insanlar var.

Teknoloji gelişti. Dünya çoğu insan için değişti. Fakat Kur'an değişti mi? 7. yuzyılın insanları için söylediği bir Şey bugun aynı manayı taşı-mıyor mu?

Yahudilerin, Hristiyanların ve diğer inançsızların 9. Sureyi ve ona benzer metinleri kullanarak İslamiyet'e saldırdıklarını ne süren İslami websiteleri var. "İslamiyet barışıldır ve asla Şiddet içermez. Sadece İslamiyet'in düşmanları Müslümanların Şiddet uyguladığı yalanını yayı-yor. İnsanların Müslüman olmasını engellemek istiyorlar."

Asya'da bir gün öğleden sonra etkili bir İslami liderle oturup O'nun İslamiyet hakkında görüşlerini dinliyordum. Kahvesini içerek Şöyle dedi: "Amerika'daki medya, sadece hakiki, samimi İslamiyet'in nasıl olduğunu gösterse, bütün ülke bir günde Hz. Muhammed'in dinine geçer."

İnsanların başka dinleri ktlediklerini ve başka inançlar hakkında yalanlar yaydıklarını inkâr etmediğim halde, birçok kişinin önceki ki-taplarda ve Kur'an'da savaşın hakiki manasını neden bilmek istedikle-rine dair bir sebep düşünmek durumundayım.

Peki ya insanlar endişeliyse? Peki ya bazıları korkuyorsa? Örneğin Kanadalı dürüst bir insanın, Sudan, Suriye ya da Afganistan'daki so-runlara bakarak oradaki Müslümanların, Yahudiler ve Hristiyanlar tarafından zulme ve saldırya uğrayacaklarından korktuklarını ya da endişelendiklerini düşünebilir mi? Bu Kanadalı, Yahudi bir arkadaşına Şöyle sorabilir: "Sizin Kutsal Kitapınız, Yahudi olmayanlara saldıryp boyunduruğa vurmayı buyuruyor mu?" 21. yuzyılın belki de en ünlü ateisti olan Richard Dawkins Şöyle yazmış:

Eski Ahit'in tanrısı tartışmaya açık olarak, tüm literatürün en tatsız karakteridir. Kıskanç ve bundan gurur duyan, dar kafalı, adaletsiz, bağışlamak bilmez bir hakimiyet bağımlı-sı, kindar, ete susamış bir etnik temizlikçi, kadın düşmanı, homofobik, ırki, bebek katili, soykırımcı, evlat katili, bir

salgın hastalık gibi salgın saçan, megalomanyak, dönekek bir zorba...¹⁴⁴

Yahudiler ya da Hristiyanlar, Dawkins'e cevaben ne diyecekler? Dinler şiddete neden olur mu? Şöyle diyebilirsiniz: "Endişelerinizi anlıyorum ama sonucunuza mutabık değilim. Tevrat'ta ve Peygamberler'de gördüğünüz şiddet, Allah'ın kötü insanlara karşı adil gazabıydı. Üstelik, öykü O'nun gazabıyla bitmiyor, İsa Mesih ile devam ediyor. Mesih çarmıhta acı çekmeye ve ölmeye razı olarak Allah'ın bizi sevdiğini ispat etti. Bizim acılarımıza dahil olmaya razı oldu ve sonra ölüm üzerinde zafer kazandı. İsa'nın İncil'de açıklanan yolu, Hristiyan emperyalizmini tamamen yasaklar. İsa'nın ilk takipçileri barış elçileriydi. Hemen hepsi imanları uğruna can verdiler ama düşmanlarını bağışladılar ve kötüye iyilikle karşılık verdiler."

Tevrat, Peygamberler ve İncil, Hristiyan olmayanlara kötü muamele etmek için bir kılavuz içeriyor mu? İncil Hristiyanlara, "Mesih'in yolunda savaşmayı buyuruyor mu?" Hayır, İsa Mesih takipçilerine silahları bırakmalarını söyledi, çünkü O'nun hükümranlığı ruhanidir. Richard Dawkins ve inançsız arkadaşlarının, İsa'nın takipçileri tarafından taarruza uğramaktan korkmaları için hiçbir sebep yoktur.

Gayrimüslimler, ayet 9:29 gibi metinlere yaklaştıkları zaman neler düşünmelidir? "Korkmalı mıyım? Birisi bana cizye ödetmeye kalkacak mı? Boyunduruk altında hissedecek miyim?"

Arkadaşım, yanımızdaki büyük camileri ve kiliseleri işaret ederek bana öyle dedi: "Dünya, Osmanlı Müslümanlarının günlerindeki gibi bir dinsel özgürlük görmemiştir. Yahudiler, Hristiyanlar ve Müslümanlar mükemmel bir barış içinde, hepsi kendi dinini korkusuzca yaşıyordu. Avrupa uzun karanlık çağlara gömülürken, medeniyet İslam'ın yönetimi altında gelişmedi mi? İslamiyet en hoşgörülü dindir."

---

¹⁴⁴ Richard Dawkins, *Tanrı Yanılgısı*.

Tarih, İslami idarenin nasıl faaliyet gösterdiğini ortaya koyar. Yahudiler ve Hristiyanlar, Müslümanların idaresi altında zımmi, yani gayrimüslim azınlıklar olarak yaşadılar. Gayrimüslimlerin riayet etmesi gereken şartların bazıları şöyleydi:

- Bütün gayrimüslim erkekler, Müslüman idareye tabi olduklarını göstermek için cizye ödemeliydi. (Birçok belge, ödeme sırasında aşağılandıklarını ortaya koyar, örneğin boyunlarına vurulurdu). Eğer toprakları varsa, toprak vergisi (haraç) ödemek zorundaydılar.
- Gayrimüslimler askere alınmazdı, çünkü bu onları Cihad'a, yani mukaddes savaşa dahil ederdi.
- Yahudilerin ve Hristiyanların, Müslümanlara ait bölgelerde yeni kiliseler ya da havralar yapmalarına izin verilmezdi.
- Kiliselerin dışında çarmıhın görünmesine ya da açık havadaki dini törenlere izin yoktu.
- Evleri, Müslümanların evlerinden daha yüksek olamazdı.
- Elbiseleri, Müslümanların elbiselerinden farklı olmalıydı. Onları Müslümanlardan ayıran bir nişan takmak ve bazen de başlarını traş etmek zorundaydılar.
- Atlara binmeleri yasaktı, katır ya da eşeğe binebilirlerdi.
- Müslümanlara saygı göstermeli, örneğin koltuklarını onlara vermeliydiler.¹⁴⁵

Yahudiler ve Hristiyan toplumlar, taş ibadethanelerin çürümesiyle, halk arasında aşağılanmakla ve hükümetten dışlanmakla, ortadan kalkmasalar dahi tabiatıyla zayıf düşmezler miydi?

Arabistan'da durum çok daha katıdır. Gayrimüslimlerin Mekke'ye girişleri dahi tümünden yasaklandı. Halife Ömer, Hz. Muhammed'in buyruğuna uyarak Arap yarımadasında iki dinin bulunmaması için, bütün gayrimüslimlerin orayı terk etmelerini emreden bir ferman çı-

---

¹⁴⁵ Colin Chapman, *Cross and Crescent*, IVP Books; 02 edition, February 28, 2008.

kardı. Suudi Kraliyet Ailesi ülke üzerinde katı bir hakimiyet uygular ve orada resmen tek bir dinin varolabileceğini teminat altına alır.¹⁴⁶

Bütün bunları hesaba katan bir Hristiyan'ın, 9. Sureyi okurken kendisini nasıl hissetmesi gerek? İki zor seçenek arasında kalan bir kişi kendisini nasıl hisseder? Zımni olarak yaşamayı seçen bir kişi, idari zümreye tabi olup biat etmek durumundadır. Şayet sırf zımni olmamak için Müslüman olmayı seçerse, dünyasal menfaat uğruna dinini değiştirmiş olacaktır.

*Eski kitapların
sözleri büyük
kayalara
benzerken fikirler
rüzgârda uçan
tüyler gibidir.*

Modern bir Müslüman şöyle diyor: “Burada çok akılsızca, karanlık çağlardan kalma bir hayattan söz ediyoruz. Biz 21. yüzyılda aydınlanmış, demokrasiye inanan insanlarız. İnsan olmak yeterli. Dine dayalı ayırım yapmıyoruz.” Bu sözler kulağa ilerici gelebilir ama eski kitapların sözleri büyük kayalara benzerken fikirler rüzgârda uçan tüyler gibidir.

Kur'an'ın En Eski Nüshaları

Hiç kimsede, Hz. Muhammed'in kendisi tarafından yazılmış orijinal bir Kur'an yoktur. Aslında, tarih Hz. Muhammed'in okuma ya da yazması olmadığını öne sürer. Cebrail melek, Kur'an'ı Hz. Muhammed'e ezberletilmiş, O da ayetleri takipçilerine aktarmıştır. Onlar ise bu sözleri ezberlemişlerdir. En sonunda ayetler, tahta ya da parşömen gibi farklı materyallerin üzerine yazılmaya başlanmıştır. Tarihe göre, Hz. Osman kendisinin resmen tasdik ettiği nüsha dışında Kur'an'ın bütün nüshalarının yakılmasını buyurmuştur. Hz. Osman'ın nüshası standart kabul edilmiştir. Tüm diğer nüshalar yakılmıştır.

---

¹⁴⁶ Petrol zenginliğiyle birlikte, körfez ülkelerde çalıştırılmak üzere yüzbinlerce gayrimüslime iş verildi. Bunların çoğu, dinlerini katı yasalar altında yaşayabilen Asyalı Hristiyanlardır.

Ondan sonra ne oldu? Müslüman yazmanlar Kur'an'ın birkaç nüshasını yaptılar. İlk nüshalar Arapça yazı tarzıyla ayırt edilmektedir. Bu tarzların arasında *Sülüs*, *Muhakkak*, *Nesih* ve *Kuşi* vardır. Alimler tarzları kullanarak nüshaların hangi yüzyılda yazıldığını tespit ederler.

Kur'an'ın en eski nüshalarından biri İstanbul'daki Topkapı Sarayında, diğeri ise Özbekistan'da, Taşkent'te bulunur. Parşömen kâğıdı üzerine yazılı olan bu nüshaların 8. ya da 9. yüzyıllara ait olduğu tespit edilmiştir. 2015 yılında bulunan daha eski bir Kur'an nüshasının ise İslamiyet'in ilk günlerinden kaldığı düşünülmektedir.

Kısmi Kur'an nüshalarından hala onlarca sayıda vardır. Bunlar dikkatlice muhafaza edilmekte ve incelenmektedir. Alimler nüshalar arasında çeşitli değişiklikler tespit etmiştir. Orijinal olan Kur'an sayısı birden çoktur. 1924 yılında, standard Mısır Hafs Kur'an baskısı yayınlanmıştır.¹⁴⁷

Ne kadar ilginçtir ki, Kur'an'ın çok sayıda eski kopyasını birbiriyle karşılaştıran Müslüman alimler, tam olarak çoğu Hristiyanın İncil hakkında öğrendiklerini söylemeye başlamıştır: “Eski metinler arasında bazı değişiklikler olsa dahi esas mesaj değişmemiştir.”

Neden Yahudiler ve Hristiyanlarla Savaşılır? (Ayet 9:30-31)

Şu ana kadar Kur'an'da, Şeriat hükmü altında görülen bir sebep olmadıkça Müslümanlara savaşmalarını buyuran bir emir görmedim.

---

¹⁴⁷ “Kur'an'ı Muhafaza ve Himaye Etmek”, Ümme, “Mısır baskısını en eski Kur'an olan Taşkent Kur'an'ı ile karşılaştırdığımızda, Taşkent Kur'an nüshasında bulunan sayısız insan hatası görülmektedir, ki bunların Mısır baskısı çıktıktan sonra düzeltilmeleri gerekir. Hatalar bellidir, çünkü Kur'an daima tamamen ezberlenmiş ve bugünlere kadar sözlü aktarımla devam etmiş olup her yazılı kitapla aşağıdakine göre doğrulanabilir. Allah'ın yazılmış olan kitapları (Taşkent Kur'an'ı) insan hatalarıyla dolu olduğu halde Osman'ın muhafaza ve himaye etmek istediğini düşünmek imkansızdır. Allah'ın vaadi, her yazılı Kur'an'ı, 85:21-22'de gördüğümüz Levh-i mahfuzdakiyle doğrulama imkanı tanımaktır.”

<http://www.ummah.com/forum/showthread.php?66079-Is-the-Qur'an-preserved>, accessed February 2018.

Sadece İslamiyet'in adil bir toplum ve doğru bir din sağladığına dair temel bir inanç vardır. Kur'an, sadece İslamiyet'in kötülüğe, adaletsizliğe (örneğin, yeni doğan kızların öldürülmesi) ve putperestlik gibi sahte dinlere son verdiğini öğretir.

Peki ama Yahudiler ve Hristiyanlar neden putperestlikle itham ediliyor?¹⁴⁸ Aytet 9:30 şöyle diyor:

Yahudiler, "Üzeyr Allah'ın oğludur" dediler. Hristiyanlar ise, "İsa Mesih Allah'ın oğludur" dediler. Bu onların ağızlarıyla söyledikleri sözleridir. Onların bu sözleri daha önce inkâr etmiş kimselerin söylediklerine benziyor. Allah onları kahretsin. Nasıl da haktan çevriliyorlar!

Bunu ilk kez okuduğumda şaşırđım. Tevrat'ı ve Peygamberler'i gençliğimden beri incelemiş birisi olarak dindar Yahudilerin katı tek Tanrıacı olduklarını biliyordum.¹⁴⁹ "Dinle, ey İsrail; Allahımız Rab bir olan Rabdir."¹⁵⁰ Onların hiç kimseye Allah'ın oğlu diye taptıklarını hayal edemem. Bilakis, böyle bir küfür sebebiyle insanları taşıyarak öldürürlerdi.

Bunun en iyi delili İncil'de verilir. Bir gün İsa Mesih, kendisi hakkında din adamlarıyla görüşüyordu. Çok cesur bir iddiada bulunarak, "Ben ve Baba biriz" dedi. Din adamları Mesih'i öldürmek için taş toplama-ya başladılar.¹⁵¹ İsa, "İyi işlerimden hangisi için beni taşıyorsunuz?" diye sordu. Onu iyi işlerinden ötürü değil, Allah'la bir olduğunu

---

¹⁴⁸ Tevrat, Peygamberler ve İncil'in mutlak bir dille putperestliği mahkûm ettiklerini vurguluyorum. Putperestler Yahudi ya da Hristiyan olarak nitelendirilemez.

¹⁴⁹ Dindar olmayan Yahudi toplumunun %60'ı ateisttir. Bu kesim düşüncede tamamen sekülerdir.

¹⁵⁰ Bkz, İncil, Marko 12:29

¹⁵¹ İncil, Yuhanna 10:30-33: "Ben ve Baba biriz. Yahudiler onu taşlamak için yine yerden taş kaldırdılar. İsa onlara cevap verdi: Size Baba'dan bir çok iyi işler gösterdim; bu işlerden hangisi için beni taşıyorsunuz? Yahudiler ona cevap verdiler: Seni iyi işten dolayı değil, fakat küfürden dolayı, ve sen insan iken, kendini Allah ettiğinden dolayı taşıyoruz."

söylerek küfre düştüğü için taşladıklarını söylediler. Başka bir deyişle, O'na şöyle diyorlardı: “Senin işlerin iyi ama sözlerin kötü.”

İsa Mesih'ten beş yüz yıl kadar sonra, Kur'an bazı Yahudilerin Üzeyir'e Allah'ın oğlu dediklerini söylüyor. 6. yüzyılda Arabistan yarımadasına yayılmış olan Yahudi toplumları hakkında her şeyi bilmiyoruz. Üzeyir'e kim tapıyordu? Bilmiyoruz. Ama emin olduğumuz bir şey varsa, o da Üzeyir diye birine tapıldığını duyan Yahudilerin, İsa Mesih'e yapmaya çalıştıkları şeyi ona da yapacaklarıdır. Onu öldürmek için taş toplamaya başlarlardı. Dindar Yahudilerin küfre karşı hiç hoşgörüleriyoktu. Hepsiyede Allah'ın bir olduğunu ikrar etmeye mecburdu.

Yahudiler ve Kur'an küfrü cezalandırır. Ama İsa Mesih'le ilgili sorumuz hala duruyor. Hristiyanlar küfürden ötürü suçlu mudur? Gördüğümüz gibi, bu İsa'yla ilgili fikirlere değil, O'nun gerçekten kim olduğuna bağlıdır. Şayet İsa Mesih, tüm insanlar gibi Allah'ın yarattığı bir ruha sahip çamurdan yapılmış bir yaratık olsaydı, o zaman Hristiyanlar küfürden ötürü suçlu olurlardı. Bu durumda, bir ağaca Allah'ın oğlu ya da bir dağa Allah'ın kızı demelerinden farksız olurdu. Şayet Allah tarafından yaratılan, Allah'a eşit ya da O'nun bir kısmı olarak kabul edilen bir şeye tapılıyorsa, burada küfür suçu vardır. Ebediyolan Allah ile temel tabiatlarıyla geçici olan yaratıklar arasında mutlak fark vardır.

Sahte Müminler (Ayet 9:56)

İslamiyet'in ilk yüzyılında, Kur'an Müslümanların çoğunu gayrimüslimlere karşı savaşmaya çağırırdı. Fakat savaş zor ve tehlikeli olduğundan bazı insanlar güvenli evlerinde saklanmak istediler. Kur'an bu insanları kınar. 9:56'da bazı Müslümanların samimi olmadığına dair ikazda bulunur. Bunlar sahte müminlerdir.

Kesinlikle sizden olduklarına dâir Allah'a yemin ederler.
Oysa onlar sizden değildir. Fakat onlar korkudan ödleri patlayan bir topluluktur.

Yüzyıllar boyunca, kim gerçek Müslümandır sorusu ortaya atılmıştır.

Bir kişiyi gerçek Müslüman yapan nedir? Şehadet midir? Müslüman ismi midir? Ayet 9:56'ya göre, Allah'a yemin etmek bile hakiki imanın delili değildir. O zaman, günümüzde dahi kendilerine Müslüman diyen bazı insanların kendilerini aldatıyor olması mümkün müdür?

Yeni Bir Düşman Tanıtılıyor (Ayet 9:73)

Kur'an müşrikleri, bazı Yahudileri ve bazı Hristiyanları adaletsizlikleri ve imansızlıkları yüzünden düşman olarak görür. Ayet 9:73 yeni bir düşman tanıtır:

Ey peygamber! Kâfirlere ve münafıklara karşı cihad et ve onlara karşı çetin ol. Onların varacakları yer cehennemdir. Ne kötü bir varış yeridir orası.

Bu münafıklar (المنافقون) kimlerdir? Ayet 9:74'e göre, bu insanlar İslamiyet'i kabul ettikten sonra küfre düşmüşler, Hz. Muhammed'e tuzak kurmuşlar ve bu konuda yalan söylemişlerdir.¹⁵² Hz. Muhammed'den ganimet payı aldıktan sonra bunları yapmışlardır. Üstelik, vaat ettikleri gibi hayır yolunda harcama yapmamışlardır.

Kur'an münafıklara neler olacağını söylüyor? Ayet 9:74,

Şayet yüz çevirirlerse Allah onları dünyada ve ahirette elem dolu bir azaba çarptıracaktır. Artık onlar için yeryüzünde ne bir dost ne de bir yardımcı vardır.

Liderlerini Takip Etmek (Ayet 90:86-88)

Bu ayetler, Hz. Muhammed'in askeri bir lider olduğunu gösteriyor. Onun takipçilerinin, onun yanında savaşıp cihad etmeleri emrediliyor.

---

¹⁵² Söylemediklerine dair Allah adına yemin ediyorlar. Oysa inkârcılık içeren sözü söylemişler, Müslüman olduklarını beyan ettikten sonra inkârcılığa sapsınlar ve başaramadıkları o işe yeltenmişlerdir. Onların oç almaya kalkışmaları için Allah'ın ve O'nun lütfü sayesinde resulünün kendilerini zengin etmesinden başka bir sebep de yoktu! Eğer pişman olup tövbe ederlerse bu kendilerinin iyiliğine olur; yüz çevirirlerse Allah onları dünyada da âhirette de elem verici bir azaba uğratar; artık yer yüzünde onlara ne bir dost ne bir yardımcı bulunur.

Savaşta yaralanma ve ölme tehlikesiyle yüzleşen bazı muktedir insanlar, acılardan kaçınmanın mazeretini bulmuşlardır. Evde kalmışlardır.

“Allah’a iman edin ve Resûlü ile birlikte cihat edin” diye bir sûre indirildiğinde, onlardan servet sahibi olanlar, senden izin istediler ve “Bizi bırak da oturup kalanlarla birlikte olalım” dediler. Onlar geride kalanlarla birlikte olmaya razı oldular ve kalpleri mühürlendi. Artık onlar anlamazlar.

Yaralıların, hastaların ya da yoksulların savaşmayıp evde kalmaya hakları vardır. Bazen herkesi savaş meydanına çıkaracak kadar çok sayıda at yoktu ve bazı savaşçılar geride kalırdı ama orduya katılmadıkları için büyük hayal kırıklığına uğurlardı.

Sahte Mescidler (Ayet 9:107-110)

Bazı münafıklar İslamiyet için yalana ve küfre başvurup savaştan kaçabilirlerdi ama burada müminlerin arasına ayrılık sokmak için utanmazca mescid kuranlar vardı. 97. ayete göre, Bedeviler inkârcılık ve riyakârlıkta daha ileriydiler.

Kendilerine Müslüman diyen herkesin ve hatta bütün mescidlerin birbiriyle aynı olmadığını görüyoruz.

Sureleri okuyan bir Hristiyan olarak, hangi Müslüman grubun en nezih olduğunu söyleyecek vasıflardan yoksunum. Sünni, Şii, Alevi kökenli ve Süfi dostlarım var. Bir keresinde Sünni bir arkadaşım, kuzey Nijerya’daki Boko Haram mensubu Müslümanların hakiki Müslümanlar olmadığını söylemişti. Sanırım, Allah’ın ve Habercisinin esas yolunda yaşamadıklarını ve savaşmadıklarını ifade etmek istiyor. Kendisine hakiki Müslümanları nerede bulabileceğimi sordum. Bazılarının Anadolu dağlarında yaşadığını zannettiğini söyledi.

9. sure, Yahudiler ve Müslümanlar gibi müşrik gayrimüslimler, rahatını bozup savaşmak istemeyen tembel Müslümanlar, hakiki mümin olmadıkları halde Müslüman olduklarına dair yemin eden münafıklar-

dan söz eder. Benim bakış açımdan, hakiki bir Hristiyanı müşrikten ayırt etmek, gerçek bir Müslümanı münafıktan ayırt etmekten daha kolaydır. Neyse, buna hükmedecek olan ben değilim.

Kendisini Hristiyan addeden herkes Hristiyan olmadığı gibi, bütün Müslümanların da aynı olmadığını fark etmek ilginçtir. Avrupa'da yaşayan, ama İncil'i hiç okumamış ve bir Yaradan'a inanıp inanmadığından emin olamayan Hristiyanlar tanıdım. Atalarından bir din miras almışlar. Dini binaları ve bayramları var ama şahsi inançları yok. Bu insanların bazıları altın bir haç takıyor. Bazıları semaya bakıp "Allah'a şükür" diyor, ama İsa Mesih'in doğum yerini sorsanız, yüzünüze boş boş bakarlar. Bu tür insanlar için, Hristiyan olmak domuz eti yiyebilmek, şarap içebilmek ve günahlarını bir rahibe itiraf edebilmek manasına geliyor. İsa Mesih'e göre, bu tür şeylerin hiç kimseyi ölümden diriltip sonsuz hayata kavuşturacak gücü yoktur.

Bir gün, İsa Mesih'in takipçileri, O'nu izleyen çoğu kişinin riyakâr olduğuna dair şikâyette bulundu. İsa, tarlada yan yana yetişen buğday ve deliceler gibi, gerçek müminlerin ve riyakârların birlikte çoğalacaklarını söyledi. Riyakârları rahat bırakmalarını, aksi taktirde kazayla buğdayı da delicelerle birlikte sökebileceklerini ifade etti. Kıyamet günü, Allah'ın kendisi buğdayı delicelerden ayıracaktır.¹⁵³

Allah'ın İyiliği Ne Kadar Büyük? (Ayet 9:113)

Şimdiki yolculuğumuz, bizi çok hassas bir mevzuya taşıyor. Allah'ın iyiliğinin sınırı var mı?

Cehennem ehli oldukları açıkça kendilerine belli olduktan sonra, -yakınları da olsalar- Allah'a ortak koşanlar için af dilemek ne Peygambere yaraşır ne de mü'minlere.

---

¹⁵³ İncil, Matta 13:30, "Hasada kadar bırakın, ikisi beraber büyüsün; hasat vaktinde ben orakçılara diyeceğim: Önce deliceleri toplayın, ve yakmak için onları demet yapın; fakat buğdayı ambarıma toplayın."

114. ayete göre, İbrahim müşrik olan kendi babasının affedilmesi için Allah'a dua etmiş. Ama tövbe edip Allah'ın dostu olmadığını görünce ondan uzaklaşmış.

İbrahim'in, babası için af dilemesi, sadece ona verdiği bir söz yüzündendi. Onun bir Allah düşmanı olduğu kendisine açıkça belli olunca, ondan uzaklaştı. Şüphesiz İbrahim, çok içli, yumuşak huylu bir kişiydi

Allah'ın günahkârlara karşı iyiliğinin sınırları hakkında konuşmadan önce dua konusunu düşünelim. İnsanlar dua ettiklerinde neler olur? Dua genellikle Allah'ın huzurunda sarf edilen belli bazı sözcükler olarak anlaşılır. Muntazam duaların (*namaḥ*) sabit bir şablonu vardır. İbrahim'in ezberden dua okuduğunu görmüyoruz. Bunun yerine, Allah ile yürekten konuştuğunu görüyoruz.

Şimdi hassas soruya gelelim. Allah günahkâr insanlara iyilik etmekten ne zaman vazgeçer? 113-114. ayetlere göre, bir şahsın cehennemlik olduğu açıklık kazanınca Allah'ın iyiliği de son bulur. Bazı kişiler, bunun yalnızca İslamiyet'i kabul etmeden ölen insanlarla ilgili olduğunu düşünüyor. Belki de öyledir, ama ayetler İbrahim'in babası henüz hayattayken onun için dua etmeyi bıraktığını gösteriyor.

Ayet 9:80 daha fazla anlayış sunuyor:

Onlar için ister bağışlanma dile ister dileme. Onlar için yetmiş kez bağışlanma dilesen de, Allah onları asla affetmeyecektir. Bu, onların Allah ve Resûlünü inkâr etmiş olmaları sebebiyledir. Allah fasık topluluğu doğru yola iletmez.

Bu ayet, cehennemliklerin affedilmesi için Allah'a dua etmekten mi söz ediyor? Acaba bir gayrimüslim, İslamiyet'i kabul etmediği için inançsızlığa teslim edilmeden önce kendisine yapılan kaç candan ve şefkatli daveti geri çevirmelidir? 80. ayete göre 70 kere de dua edilse, Allah o inkârcılara merhamet etmeyecektir.

Bazen insanlar, İsa Mesih'in tekrar geleceği ümidiyle alay ederler. İlk takipçilerinin günlerinde bile alaycılar ortaya çıkmıştı. Ancak Allah'ın beklemek için geçerli sebepleri var. İncil der ki: "Bazılarının gecikmek zannettikleri gibi Rab vadi hakkında gecikmez, fakat bazılarının helâk olmalarını istemiyerek ancak bütün insanlar tövbeye dönsünler diye, sizin hakkınızda tahammül ediyor."¹⁵⁴

Romalılar İsa Mesih'i çarmıha gerdikleri zaman, O'nunla birlikte sağında ve solunda iki haydutu çarmıha gerdiler. İlkönce, sefalet ve utanç içinde olan bu iki adam da İsa'ya hakaret ve lanet etti. Şüphesiz ki, ismi Kudüs'te ve kırsal bölgede yayılmış olan İsa'yı işitmişlerdi. Bir kuzu gibi sessiz ama aslan kadar güçlü olan İsa asla kötüye kötülükle karşılık vermedi. Kendisine zulmeden ve öldüren kişileri dahi affetti. İsa'nın korkunç acılar ve haksızlıklar karşısında gösterdiği ilahi sevgiyi gören haydutlardan biri yumuşamaya başladı. Kendisinin ne kadar değersiz olduğunu fark ediyordu. En sonunda, kan kaybından ve bitkinlikten zayıf düşerek, "Ey İsa, kendi egemenliğine girdiğinde beni an" dedi. İsa ona, "Doğrusu sana derim: Bugün sen benimle beraber cennette olacaksın, dedi."¹⁵⁵

İsa Mesih'in örneği, Allah'ın merhametinin ve şefkatinin son ana dek, son nefes alınana dek beklediğini ortaya koyar. Allah tekrar ve tekrar günahkârlara elini uzatarak onlara eve dönmeleri için çağrıda bulunur. Buna rağmen, Allah'ın günahkârı kendi yüreğinin katılığına terk edeceği vakit gelecektir.

---

¹⁵⁴ İncil, 2. Petrus 3:9

¹⁵⁵ İncil, Luka 23:43

10. Bölüm

10. Yûnus Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Doğru Yol (Ayet 10:25)

10. sure yine ikazlar ve vaatler beyan eder. Bazı insanlar inançlıdır ve doğruluğa dayalı eylemlerde bulunur. Diğerleri ise inançsızdır ve sadece bu dünya için yaşar. Ayet 10:8 onları korkunç bir yargının, ateş yerinin beklediğini söyler.

İster iyi isterse kötü olsun, bütün insanlar arayış içindedir. Belki de bir kişinin arayışı, ekmek ve su kadar sadedir. Belki bir başkası sevgi ve şefkat peşindedir. Gücü ve zenginliği arayan insanlar da vardır. Bazı kişiler ise Cehennem ateşinden kaçmak ve Cennete girebilmek için Allah'ı memnun etmenin yollarını samimiyetle aramaktadır.

Bu evrensel arayış, insanları çok çeşitli yollara sokar. Bu yolların çıktığı yer aynı yer değildir. Ayet 25, doğru yoldan söz ederek şöyle der:

Allah esenlik yurduna çağırır ve dilediğini doğru yola iletir.

Doğru yol sağa ya da sola sapmaz. Adalete ve doğruluğa işaret eder. Zorlukların ya da heveslerin etkisiyle savrulmaz. Doğru yolda yürüyen bir kişi tarafsız ve ferasetsiz olmalıdır.

Yollar daima bir yere çıkar. Her yolun bir yönü vardır. Bir akşam, İsa Mesih'in takipçileri, O'nun ölümden sonraki hayatı tarif edişini dinliyorlardı. Onlardan fiziksel olarak ayrılacağı halde, Cennette onlar için konutlar hazırlayacağını söyledi. Gelecekte geri dönecek ve onları alacaktır. İncil Allah'ın konutunun Cennet olduğunu öğretir. Cennet

Allah'ın varlığıyla dolu muhteşem bir şehir gibidir. Allah'ın halkı, O'nun varlığından zevk alacak ve ebediyyen O'na kulluk edecektir.

İsa Mesih'in arkadaşı Tomas, sağlam hakikatları görme arzusuyla tanınırdı.

Tomas, “Ya Rab, senin nereye gideceğini bilmiyoruz, yolu nasıl bilebiliriz?” dedi. İsa, “Yol ve hakikat ve hayat benim; ben vasıta olmadıkça, Babaya kimse gelmez” dedi. “Eğer beni tanımış olsaydınız, Babamı da tanımış olurdunuz; şimdiden onu biliyorsunuz, ve gördünüz.”¹⁵⁶

İsa Mesih kendisiyle ilgili olarak başka alışılmadık şeyler de söyledi: “Dünyanın ışığı Ben'im.” “Kapı Ben'im.” “Ben İyi Çoban'ım.” “Diriliş ve Yaşam Ben'im.” “Ben gerçek asmayım.” “Yol Ben'im.”¹⁵⁷

Ayet 10:25'in doğru yoldan söz etmesini takdir ediyorum. Her insanın bir “hayat yolu” vardır. Bu hayat tarzlarının hepsi eşit değildir. Günümüz dünyasında iki ana yol vardır. Birinci yolun geniş bir girişi ve enli bir devamı vardır. Bu yolu takip edenler çoktur ama yolun sonu helaktır. İkinci yolun ise küçük bir girişi vardır. Bu dar yol sonsuz hayata götürür ama onu bulanlar azdır.

Peygamberlik Kitapları (Ayet 10:37-40)

Hız. Muhammed kendisini sahtekârlıkla suçlayan insanlara meydan okudu. Ayet 38,

Yoksa onu uydurdu mu diyorlar? De ki: “Eğer doğru söyleyenler iseniz, haydi siz de onun benzeri bir sûre getirin ve Allah'tan başka, çağırabileceğiniz kim varsa onları da yardıma çağırın.”

---

¹⁵⁶ İncil, Yuhanna 14:5-7

¹⁵⁷ Bunlar İsa'nın, takipçisi Yuhanna tarafından kaydedilmiş olan “Ben'im” beyanlarıdır.

Hız. Muhammed, hiçbir insanın Kur'an'ın tek bir ayetini bile yazamayacağına dair bir savunma oluşturdu. Kur'an'ın mucizevi olduğunu ileri sürdü. Ayet 37,

Bu Kur'an, Allah'tan başkası tarafından uydurulmamıştır.

Kur'an'ın mucizevi olup olmadığını münakaşa edecek değilim. Öncelikle Kur'an'ın tümünü dikkatlice okumak ve neler söylediğine kulak vermek istiyorum.

Hayatım boyunca birçok ülkede yaşamış bir kişi olarak, çeşitli dinlere ve Allah'tan geldiği iddiasında bulunan başka kitaplara aşinayım. Orta Asya'da bazı Müslüman komşularım ünlü bir *tayyfa* büyük hürmet gösterirlerdi. Bu adam 20 bin kişilik bir futbol stadyumunu doldurabiliyordu. Takipçileri hastalıkları iyileştirebildiğine ve hayat veren sözler söylediğine inanırlardı. Ona peygamber dememekle birlikte Allah'tan gönderilen özel bir kişi muamelesi yaparlardı.

1830 yılında, Joseph Smith isimli New Yorklu bir adam, *Mormon Kitabı* diye bir kitap yayınladı. Takipçilerine Tevrat, Peygamberler ve İncil'in tahrif edildiğini, Moroni isimli ölümden dirilmiş bir peygamberin kendisini Allah'tan yeni vahiy içeren gizli altın levhalara yönlendirdiğini öğretti. Birçok kişi onun mesajını reddetti ama takipçileri çoğaldı ve Amerika'daki Büyük Tuz Gölünün yakınlarında bulunan yeni topraklara hicret gibi bir hac yolculuğu yaptılar. Günümüzde Joseph Smith'in öğretilerini ve *Mormon Kitabını* takip eden insanların sayısı milyonlara ulaşmıştır.

Üniversiteden mezun olduktan hemen sonra bir organizasyondan mektup geldi. *Urantia Kitabının* ücretsiz bir nüshasını göndermek istiyorlardı. Websitelerinde şöyle diyordu: “Urantia Vakfı tarafından ilk kez 1955'te basılan *Urantia Kitabı*, bize insanlığın kökenini, tarihini ve kaderini sunuyor.”¹⁵⁸

---

¹⁵⁸ “A Brief Description of The Urantia Book”, <https://www.urantia.org/urantia-book>, accessed February 2018.

“Bunu neden onların kitabı bana anlatsın ki?” diye düşündüm. “Tevrat, Peygamberler ve İncil bütün bunları bize zaten gösteriyor!”

1879 yılında, Kuzey Amerika’da Yehova Şahitleri adlı yeni ve gizemli bir dini grup baş gösterdi. 21. yüzyılda dünya çapında sayıları milyonlara ulaştı. Bunlar Joseph Smith gibi yeni bir mukaddes kitap yayınlamadılar. Bunun yerine, yazarlarından ve editörlerinden oluşan bir takımla Tevrat’a, Peygamberlere ve İncil’e kritik değişiklikler yaptılar. Önceki kitapların kendileri tarafından değiştirilen haline *Yeni Dünya Çevirisi* adını verdiler. Müslüman arkadaşlarım Önceki Kitapların tahریف edildiğini söylerken, bahsettikleri Yehova Şahitlerinin tercümesi ise, haklıdır. Bir Hristiyanın Kuran’ı kendisine göre tercüme edip küçük ama kritik değişiklikler yaptığını hayal edin. Bilgisayarı ve yazımcısı olan herkes, sahte paradan bile daha kolay sahte kitap basabilir.

Dünyaya baktığımızda, Hinduların *Vedas* adını verdikleri mukaddes kitapları var. Budistler, *Aydınlanmış* ya da *Uyanmış* Kişi olarak kabul ettikleri efendileri Buda’yı takip etmek için *Tripitaka’yı* okurlar.

Kur’an’ın gelişinden yüzlerce yıl sonra, Guru Nanak Hindistan’da yeni bir Sikh dini başlattı. Sikhler, İslamiyet’in ve Hinduizm’in emsalsiz bir karışımı olan Guru Grant Sahib’e hürmet ederler. Herkesi mutlu etme çabası içinde Sikhlerden daha ileri gitmek isteyen Bahailer, Allah’ın birçok tezahürü olduğuna inanırlar. Bab ile Baha’u’llah’ın Hz. Muhammed’ten sonra geldiğine inanırlar. Bab şöyle demiştir: “Ey Bana ilk inanan kimse! Gerçekten de diyorum ki, Ben Bab’ım, Allah’ın Kapısıyım...”¹⁵⁹ Müslümanlar tarafından sapkın addedilen Bab, 9 Temmuz 1850’de idam edildi. Takipçilerinin çoğu hapse atıldı ve idama mahkûm edildi.

---

¹⁵⁹ “Bab’ın Gelişi”, BBC,

http://www.bbc.co.uk/religion/religions/bahai/history/bab_1.shtml, accessed February 2018.

Burada devam edecek yerim yok. Her kıtada ve her çağda peygamber olduklarını iddia eden insanlar kitaplar yazmışlar. Dürüst olmak gerekirse, insanın kafası karışıyor! Neden bir şeye inanalım ki!

Eşimle birlikte Kudüs'ü ziyaret ederek İbrahimogulları'nın ve Mesih'in nerede yaşadıklarını görmek istedik. Günümüzde Kudüs, hem çok eski hem de son derece modern kesimleri olan hareketli bir şehirdir. Kahvemizi içtikten sonra dar bir sokağı takip ederek şehrin Müslüman mahallesine indik. Güzel kemerli yolları ve dar sokak aralarındaki bal renkli duvarları takip ettik. Oyun seven bazı Arap gençleri koşup bizi karşıladılar. Değişik göründüğümüzü çabucak fark edip şüpheyle yaklaştılar. Onlara gülümsedik ve Arapça "*Selamünaleyküm*" dedik. Birden durdular ve bize gülümsediler. Yokuş aşağı inerken El Aksa caminin kaidesine geldik ve Kral Süleyman'ın hakimiyetinde kurulan mabet temellerini inceledik.

Yaffa kapısında bulunan küçük otelimize yürüdük ama ilkönce İsa Mesih'in geleneksel gömülme yerinde durduk. Taş avluda her renkten, her türden ve her boyuttan insan vardı. Son derece hüzünlü bir yerdi.

İsa Mesih'in, onun cesedini koydukları gerçek mezar burası mıydı yoksa onu başka bir yere mi gömdüler? Bilmiyorum. Ama kesin olarak bildiğim bir şey var. Kimse O'nun cesedini bulamadı. Melekler, üçüncü günün sabahı O'nun arkadaşlarına şöyle demişlerdi: "Niçin diriye ölüler arasında arıyorsunuz?"¹⁶⁰

"Bize delil göster!" Herkes delil ister. Kimse bedava güven dağıtmıyor. Güvenimiz kazanılmalıdır. İsa Mesih'i sınavan Yahudi din adamları da farklı değildi. "Bize bir belirti göster!" dediler. İsa şöyle karşılık verdi: "Çünkü nasıl Yunus üç gün üç gece iri balığın karnında kaldı ise, İnsanoglu da üç gün üç gece yerin bağrında öyle kalacaktır."¹⁶¹

Acaba en büyük delili bulabilir miyiz? İnternette şaşırtıcı bazı elçabukluğu hileleri izledim. Bazı illüzyonistler o kadar başarılı ki, fizik

---

¹⁶⁰ İncil, Luka 24:5

¹⁶¹ İncil, Matta 12:40

kanunlarına bile meydan okur gibi görünüyor ve beni korkutuyorlar. Beynim bunun illüzyon olduğunu, gözlerim ise mucize olduğunu söylüyor. Ama neticede bunlar sadece hiledir. Bilimsel tetkiklerden geçemezler.

Bazı insanlar İsa Mesih'i büyücükle suçluyor. Ama İsa en önemli işaretin ve hakiki delil olan işaretin, kendisinin ölümden dirilişi olduğunu ifade etti. Eğer bir kişi, ölme ve üç gün sonra ölümden dirilme illüzyonunu kusursuz bir şekilde başarabilirse, en büyük sihirbaz odur. Mezarın taşı yuvarlandığı zaman, takipçileri O'nu diri olarak gördüler. Yahudi din adamları, pür telaş kaybolan cesedi aradılar. Şayet İsa Mesih'in cesedini bulabilselerdi, bugün O'ndan böyle söz edemezdik. İnsanlar İncil'i tamamen susturabilmek için O'nun kemiklerini iki bin yıldır can havliyle aradılar. Ancak Mesih'in dirilişi, hala O'nun mesajını ispat eden en büyük mucizedir.

Kur'an'ın sözlerinin Hz. Muhammed tarafından ilk kez okunduğunda kulağa nasıl geldiğini bilmiyoruz. Kur'an'ın ilk yazılı nüshaları ünlü noktalama işaretleri içermezdi. Ünlü noktalama olmadan, bir sözcüğü birçok farklı şekilde telaffuz etmek mümkündü. Farklı bir telaffuz, farklı manalar taşıyabilen değişik bir sözcük demektir. Hz. Muhammed'den sonraki yüzyıllarda, din alimleri Kur'an'a ünlü işaretler eklediler, ama Hz. Muhammed'in 7. yüzyıldaki ses kayıtları olmadığı için tahmin yürütmeleri gerekiyordu.¹⁶²

Hz. Muhammed'in Kur'an'ın sözlerini nasıl okuduğunu kimse tam olarak bilmediği için, Müslümanlar geleneksel olarak ciddi ölçüde Tefsir'e dayanmışlardır. Tefsir yorumları olmadan, Kur'an'ın bazı kısımlarını anlamak mümkün olmazdı. Bu yüzden, Kur'an'ın sesinin niteliği ve orijinal metnin manası hakkında bir yorumda bulunmak zordur.

Bu bizi daha derin bir soruya getiriyor. Ayet 10:38, Arapça ayetlerin sesinin mi mucizevi ve emsalsiz (şürin kafıye ve ritm ile güzelleşmesi

---

¹⁶² İslamiyet'in farklı dallarında Kur'an'ın değişik okunmasının sebebi budur.

gibi) olduğunu yoksa mesajının ya da her ikisinin mi böyle olduğunu ifade ediyor? İnsanların çoğununun, Kur'an'ın hem mesajının hem de sesinin mucizevi olduğuna inandıklarını tahmin ediyorum. Bu bizi bir milyardan fazla Müslümanın Kur'an'ı dinlediği ama duyduklarını anlamadığı sonucuna getiriyor. Demek ki, birçok Müslüman için mesaj ve ses bağlantılı değildir.

Bir süre Kıbrıs'ta, Rum Ortodoks kilisesinin karşısında oturdum. Bir gün, yerel bir rahibin eski Rumca'da nağmeler söylediğini duyup şaşırđım. Herhalde İncil'den bir kısım okuyordu ama emin değilim. Her halükârda, Yunan komşularım rahibi benden daha iyi anlamadıklarını özel olarak itiraf ettiler. Sözleri duyuyor, bunun güzel olduğunu düşünüyor ama mesajı anlamıyorlardı.

Buna benzer bir durum, Roma Katolikleri arasında yüzlerce yıl sürüp gitti. Rahipler Latince konuşuyorlardı. Onları kim anlayabilirdi? Sıradan halk anlayamazdı. Kulağa son derece yüce, ulu ve gizemli gelen bu sesin günlük hayatları için hiçbir pratik anlamı yoktu.

Allah, sevgisini insanlara iletmek için anlaşılmayan dillerle konuşmayı asla planlamadı. İletişim bu değildir. Allah'ın Ruhu, İsa Mesih'in takipçilerinin üzerine ateşten dillere benzer bir şekilde indiği zaman, hiç öğrenmedikleri dillerde mucizevi olarak konuşmaya başladılar. Kudüs'ü ziyaret eden insanlar, onları işittikleri zaman "Ve nasıl biz, her birimiz kendi ana dilimizi işitiyoruz?" dediler.¹⁶³ Günümüz dünyasında, insanların konuştuğu 20 binden fazla dil vardır. Allah bunların hepsini bilir.

Nuh'un Gemisi (Ayet 10:73)

Kötülük Adem'in günlerinden beri insan yüreğinin derinlerindeki günah tohumunun açlığıyla sürüklenerek bütün dünyada bir veba gibi yayıldı. Allah her şeyi helak edebilirdi ama Nuh'un ailesini gemi ile kurtararak insanlığa merhamet etti. Ayet 10:73:

---

¹⁶³ İncil, Elçilerin İşleri 2:8

Onu yine de yalanladılar. Biz de onu ve onunla beraber gemide bulunanları kurtardık ve onları ötekilerin yerine geçirdik. Âyetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Bak, uyarılanların sonu nasıl oldu!

Gerçekten de insanlık tarihinin çok karanlık bir dönemiydi ama Allah yine de bir ışık sağladı.

Nuh'un Gemisi, Tevrat'taki çoğu öykü gibi Allah'ın Mesih aracılığıyla vaat ettiği kurtuluşun bir resmidir. Gemiden en çok zevk alan çocuklardır. Oyuncak bir gemiyle saatlerce oynayabilirler. Egzotik aslanları, filleri, hipopotamları ve maymunları çiftleştirip gemiye sokarak kapıyı kapatırlar. Gemi mahvoluşun ortasında umudu temsil eder.

Nuh'un Gemisi sekiz kişiyi tufanın sularından güvenle geçirerek taşıdığı gibi, İsa Mesih de kendisini takip edenleri mezardan güvenle geçirmeyi vaat eder. Nuh ve ailesi hayatlarını gemiye koydukları gibi, İsa'nın takipçileri de imanla kendilerini Mesih'in dirilişine koyarlar. Gemi tufanda batmadığı için Nuh ve ailesi helak olmamıştır. İsa Mesih ölümü ve mezarı aştığı için O'na güvenen takipçiler de helak olmayacaktır. Mesih'in işareti dirilişidir.

Ehl-i Kitab'a Sor (Ayet 10:94)

Kur'an önceki kitapları yine tasdik etmektedir. Kur'an, şüpheleri olan insanların, önceki kitapları okumuş olan Yahudilerden ve Hristiyanlardan yardım istemeleri gerektiğini ifade eder. Ayet 10:94:

Eğer sana indirdiğimiz şeyden şüphe içinde isen, senden önce Kitab'ı okuyanlara sor. Andolsun ki, sana Rabbin-den hak gelmiştir. O halde sakın şüphe edenlerden olma!

11. Bölüm

11. Hûd Sûresi (Hud Peygamber)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Eğer siz, Müslüman arkadaşım bu kitabı hala benimle birlikte okuyorsanız –umarım okuyorsunuz– uzunca bir yol geldik. Artık Sureler, sondaki 114. Sureye kadar giderek kısalıyor. Her okuduğum metin üzerine bir yorum bırakırsam bu kitabın sonu gelmez. Bu yüzden, okudukça dikkat ettiğim özel düşüncelere dürüstçe karşılık vermeye çalışıyorum.

Lütuf Nedir? (Ayet 11:3)

Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra da O'na tövbe edin ki sizi belirlenmiş bir süreye kadar güzel bir şekilde yararlandırısın ve her fazilet sahibine faziletinin karşılığını versin. Eğer yüz çevirirseniz, ben sizin adınıza büyük bir günün azabından korkuyorum.

Lüfuf kavramını birkaç kez gördük. Arapça فَضْلِهِ sözcüğü bazen *mağfiret*, bazen de *fazilet* diye tercüme edilir. 3. ayet, dileyenlere *mağfiret* gösterildiğini ifade ediyor. İncil, lütuf düşüncesini ifade etmek için *karis* (χαρις) ve *agape* (ἀγάπη) terimlerini kullanır.

Hakiki lütuf, ödül ya da ücretten farklıdır. Hakiki lütuf sadece cezanın iptaliyle gösterilen bir merhamet eylemi değildir. Hakiki lütuf, bunu hiç hak etmeyen bir kişinin üzerine boca edilen sevgi ve berekettir.

Uzun bir süre önce, sabahın erken vaktinde bir bağcı kente inmiş ve birkaç işçi tutmuş. Ücret üzerinde anlaşmışlar. Günün ilerleyen saa-

tinde tekrar gitmiş ve başka işçiler tutmuş. Öğlen vaktinde, saat üçte ve beşte yine işçi tutup getirmiş. Güneş batarken işçiler ücretlerini almaya gelmişler. Fakat bağcı hepsine aynı ücreti vermiş.

İlk işçiler itiraz etmişler, “Ne yapıyorsun? Güneşin altında uzun saatler boyunca çalıştık. Bu adamlar sadece birkaç saattir burada.”

Bağ sahibi şöyle cevap vermiş: “Arkadaş, sana haksızlık etmiyorum ki! Seninle bir dinara anlaşmadık mı? Hakkını al, git! Sana verdiğimi sonuncuya da vermek istiyorum. Kendi paramla istediğimi yapmaya hakkım yok mu? Yoksa cömertliğimi kıskanıyor musun?”¹⁶⁴

Bir gün kızkardeşim benimle bu öykü hakkında konuştu. “Bunun adil olmadığına ilişkin şikâyet ederdim. İş sahibi, nasıl herkese aynı miktarda ücret öder? Fakat sonra bu öykünün Allah’ın lütfuyla ilgili olduğunu fark ettim. Lütuf karşılıksız verilen, karşılıksız kabul edilen bir armağandır.”

Allah’ın bir bağı var. Yeryüzünün tümü O’nun tarlasıdır. Allah, orada çalışsınlar diye insanları yerleştirir. Bazıları diğerlerinden daha iyi iş çıkarabilir ama hiçbiri bağcı kadar iyi çalışamaz. Allah’ın bize verdiği her şey, bizim hak ettiğimizden çok fazlasıdır.

Sara’nın Gülmesi (Ayet 11:71)

İbrahim’in karısı ayakta idi. Güldü. Ona da İshak’ı müjdeledik; İshak’ın arkasından da Yakûb’u.

İbrahim’in yanlış seçimlerinden ötürü hayatına nifak girdi. Allah ona bir oğul vaat etmiş ve soyundan bütün milletlere kurtuluş geleceğini buyurmuştu.

Hacer köle bir kadındı. Sara özgürdü ve İbrahim’in meşru karısıydı. 71. ayet, Tevrat’ta mukaddes misafirlerin İbrahim’in ailesiyle yemek yemek için onun çadırına geliş öyküsüyle ilgilidir.

---

¹⁶⁴ İncil, Matta 20:1-16

Rab İbrahim'e "Sara nerede?" diye sordu.

İbrahim, "Çadırda" dedi.

Allah, bundan sonra Sara'nın bir oğula hamile kalacağını söyledi. Sara çadırda güldü. Bu nasıl olabilirdi? İbrahim de kendisi de çok ileri yaş-taydı.

Daha sonra, misafirler ona neden güldüğünü sordular. Korkuya kapı-lan Sara, güldüğünü inkâr etti. Fakat Allah, "Evet, güldün" dedi. Aylar sonra oğulları dünyaya geldi. Allah'ın buyurduğu gibi, ona gülmek anlamına gelen İshak adını verdiler. İshak antlaşmanın ürünü olan oğuldu ve onun aracılığıyla kurtuluş Tohumu gelecekti.¹⁶⁵

Tevrat ve İncil, Adem'in, İbrahim'in, İshak'ın, İsmail'in, Yakup'un, Yu-suf'un, Musa'nın ve Davud'un soyu-nu İsa Mesih'e kadar titizlikle kay-detmiştir. Bu listeler uzun ve ayrıntı-lıdır.¹⁶⁶

Neden? Neden bunca zahmete girdi-ler? Bu soyağaçları İsa Mesih'in, kurtuluş Tohumu olduğunu tasdik eder. İsa Mesih'ten Davud'a, İshak'a ve İbrahim'e kadar adım adım uza-nan bir kanıt zinciri oluştururlar.

Neden? Neden bunca zahmete girdiler? Bu soyağaçları İsa Mesih'in, kurtuluş Tohumu olduğunu tasdik eder. İsa Mesih'ten Davud'a, İshak'a ve İbrahim'e kadar adım adım uzanan bir kanıt zinciri oluştururlar.

Sara oğluyla ilgili düşünceye güldüğü zaman, Allah'ın İsa Mesih'teki lütuf aracılığıyla insanların yüzlerini ne kadar güldüreceğini hayal edebilir miydi?

¹⁶⁵ Tevrat, Yaratılış 17:19, "Ve Allah dedi: Gerçek senin karın Sara sana bir oğul doğuracak; ve onun adını İshak koyacaksın; ve onunla ve ondan sonra zürriyetile ahdimi ebedî ahit olarak sabit kılacağım."

¹⁶⁶ Bkz İncil, Matta 1; İncil, Luka 3

12. Bölüm

12. Yûsuf Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Kıssadan Hisseler (12. Sure)

Kur'an'ın Tevrat ve İncil'deki birçok öyküye yer verdiğini keşfettim. 111. ayet bu öykülerin akıl sahipleri için ibretler içerdiğini söyler. Ben de hemfikirim.

12. sure Kur'an'daki en uzun öykülerden biridir. Yusuf'un kardeşleri, onu Mısır'a köle olarak sattılar, efendisinin karısı onu ayartmaya çalıştı ve iftira attı, efendisi onu zindana attı. Fakat Allah daha sonra Yusuf'u Firavun'un sarayında yüksek bir amir yaptı. Birkaç sene sonra, Akdeniz havzasında bir kıtlık başgösterdi, açlık çeken kardeşleri Mısır'a yiyecek aramaya geldiler. Allah'ın Yusuf'u büyük bir amir yaptığını bilmiyorlardı. Yusuf kardeşleriyle barıştı ve Yakup'u da yanlarına alarak hepsi Mısır'a taşındılar.

Tevrat'ta Yusuf'un öyküsüyle ilgili dramatik detayları keşfedebiliriz.¹⁶⁷ Yakup Yusuf'a renkli ve çok güzel bir giysi verdi. Kardeşleri hem bu giysiden hem de bir gün hepsinin onun önünde eğileceğine ilişkin rüyalarından ötürü Yusuf'u kıskanmaya başladılar. Bir gün Yakup, Yusuf'u kardeşlerine ve sürüye göz kulak olsun diye çöle gönderdi. Bunu fırsat bilen kardeşleri, onu öldürmek için düzen kurdular ama babasına duyduğu sevgiden ötürü Yusuf'u kurtarmayı umut eden en büyük kardeş Ruben buna müdahale etti. Kardeşlerden biri olan Yahuda, Yusuf'u gümüş karşılığında satmayı önerdi. Yusuf'u öldür-

---

¹⁶⁷ Tevrat, Yaratılış 37-39

mek yerine bir kuyuya attılar ve bekletiler. Ruben kuyuya çok geç döndü. Kardeşleri Yusuf'u İsmaili tacirlere satmıştı.

Yusuf, Mısır'a vardığında, muhafız birliği komutanı Potifar'ın evinde hizmet etmeye başladı. Yusuf'un hikmetli liderliği sayesinde, Potifar'ın evi gelişmeye başladı. Becerikli ve yakışıklı olduğu için Potifar'ın karısı şehvetle yanmaya başladı. Yusuf ayartıya karşı direndi ama Potifar karısının suçlamalarını kabul edip Yusuf'u zindana attırdı.

Yusuf yıllarca karanlıkta bekleli. Bir gün, kendisiyle tutuklu bulunan kralın sakisinin ve fırıncısının rüyalarını yorumladı. Ne yazık ki saki, zindandan çıkınca Yusuf'u unuttu.

Firavun kendisini çok rahatsız eden bir rüya gördü ve yorumlayacak birisini istedi. Saki aniden zindandaki Yusuf'u hatırladı ve firavuna ondan söz etti.

Yusuf büyük taht odasında Firavun'a hasta ve cılız ineklerin, yaklaşmakta olan bir kıtlığın habercileri olduklarını açıkladı. O'nun doğüstü hikmeti, Firavun üzerinde öyle derin bir tesir yarattı ki, onu ülkedeki en üst mevkiye getirdi.

Kıtlık bütün bölgeyi kasıp kavururken, sadece Mısır'da yeterli oranda tahıl vardı. Yusuf'un kardeşleri açlıktan ölmek için yardım istemeye geldiler.

Yusuf kardeşleriyle barıştığı zaman gözyaşı döktü. Onlar şiddetli bir cezaya uğramaktan korkuyorlardı. Fakat o lütuf gösterdi ve şöyle dedi: "Ve siz bana karşı kötülük düşündünüz; fakat Allah onu bugün olduğu gibi yapsın diye, çok kavm yaşatmak için iyilik olarak düşündü."¹⁶⁸

Nuh'un gemisi gibi, Yusuf'un yaşamı daha büyük bir kişinin resmidir. Bu resim, babası tarafından özel olarak sevilen, itibarlı bir giysiyle onurlandırılan, kardeşlerinin ihanetine uğrayan, ülkedeki en üst mevkiye çıkarılan, düşmanlarıyla barış sağlayan ve birçoklarına kurtuluş sağlayan birisinin resmidir. Bu harika bir kişidir.

---

¹⁶⁸ Tevrat, Yaratılış 50:20

13. Bölüm

13. Ra'd Sûresi (Gökgürültüsü)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Başlangıçta (Sure 13:16)

Büyük fizikçi Albert Einstein kulaklarına inanamıyordu. Hubble adlı bir bilimadamı teleskopu kullanarak kâinatın genişlediğine dair delil bulmuştu. 20. yy'ın ilk yarısında Einstein ve diğerleri, kâinatın başı ya da sonu olmadığına, ezelden beri varolduğuna inanıyorlardı. Hubble aniden kâinatın başlangıcı olduğuna dair deliller getirdi. Şayet kâinatın başlangıcı varsa, ondan önce ne vardı?

Bilim insanları giderek kuvvetlenen aygıtlarla evrenin 100 milyar kadar galaksi ve 70 milyar trilyon yıldız içerdiğini öğrendiler. Bu sayısız yıldızların arasındaki mesafeler milyarlarca ışık yılını buluyordu. Zamanı 13 milyar yıl geriye döndürürsek, bu yıldızların birbirine çok yakın olduğunu bulacağımızı söylüyorlar. Geçmiş bir vakitte her şey küçücük bir maddeden ibaretti. Tıpkı bir kamp ateşi gibi alevlendi, yayıldı ve bugün bildiğimiz kâinata dönüştü.

Kamp ateşini kim yaktı? Odunu nerede büyüdü? İnsanlığın başlangıcından beri insanların kendilerine sorduklarını soru budur. Hiçbir şey yok muydu? Bir şey var mıydı? Talih miydi? Birisi miydi?

Tevrat bu soruyla hiç utanıp sıkılmadan yüzleşiyor: “Başlangıçta Allah gökleri ve yeri yarattı.”¹⁶⁹ Süleyman şöyle yazdı: “RAB dünyayı hikmetle kurdu; Gökleri anlayışla pekiştirdi.”¹⁷⁰ ²² “Dünya dairesi üzerin-

---

¹⁶⁹ Tevrat, Yaratılış 1:1

¹⁷⁰ Peygamberler, Özdeyişler 3:19

de oturan odur, ve onun içinde oturanlar çekirgeler gibidir; gökleri perde gibi geren, ve oturmak için onları çadır gibi açan odur.”¹⁷¹

Ayet 13:16 şöyle diyor:

Yoksa Allah'ın yarattığı gibi yaratan ortaklar buldular da bu iki yaratma arasındaki benzerlikten dolayı mı şaşırdılar?” De ki: “Her şeyi yaratan Allah'tır. O birdir, karşı konulamaz güce sahiptir.”

Tevrat ve Kur'an, tek bir Yaradan olduğu konusunda hemfikirdir. Sahte tanrılar yoktur ve hiçbir şey yaratamazlar.

Allah ruhtur ve bedeni yoktur. Peygamber, Rab'bin elinin “bilgelikle” yarattığını ifade ederken ne demek istiyor? Ya da İncil neden Allah'ın kâinatı Sözüyle yarattığını söylüyor?¹⁷²

Bu bilmecenin anahtarı şudur. Bir sanatçı heykeli nasıl yaratır? Öncelikle zihninde oluşan fikir, yetenekli eller aracılığıyla ifade bulur. En büyük Sanatçı olan Yaradan Rab Sözüyle buyruk verdi. “Yerde ve gökte, görünen ve görünmeyen her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için yaratıldı.”¹⁷³

İslamiyet'in belki de en temel fikri Tevhid'tir. Allah birdir (El Ehad) ve Tek'tir (El Vahid). İnsanların Tevhid hakkında birçok fikri vardır. Bu soruyla bağlantılı olarak, Kur'an'ın ebedi mi yoksa yaratılmış mı olduğu da sorulur. Tevhid'i düşünürken yaratılmamış bir Kur'an'dan söz etmek biraz rahatsız edicidir.

---

¹⁷¹ Peygamberler, Yeşaya 40:22

¹⁷² İncil, 2. Petrus 3:5, “Çünkü onlar bunu isteyerek unutuyorlar ki gökler kadimden beri, ve yer Allah'ın sözü ile sudan ve su vasıtası ile kaim olarak mevcut idiler.”

¹⁷³ İncil, Koloseliler 1:16, “Gerek riyasetler, gerek hükûmetler, bütün şeyler onda yaratıldı; bütün şeyler onun vasıtası ile, ve onun için yaratılmıştır.” Kur'an bu tasviri kullanır. Ayet 15:26, 27 Andolsun biz insanı şekillenebilir özlü balçıktan, (şekil verilip) kurutulmuş çamurdan yarattık.

Her halükârda, hakiki din başlangıçta tek Allah'ın her şeyi Söz'üyle yarattığını öğretir. Söz Allah'la birliktedir ve Söz Allah'tır. Bunun aksini iddia etmek, bir insanın canı olmadan yaşayabileceğini söylemek gibidir. Can kişiyle birliktedir ve can kişidir. Söz birdir ve Allah ile mükemmel birlik içindedir.

Bu sebeple İncil şöyle der: "Her şey onun ile oldu, ve olmuş olanlardan hiç bir şey onsuz olmadı."¹⁷⁴ Söz Allah'ın bir ortağı ya da yardımcı değildir. Söz başka bir kâinat yaratmaz. Söz Allah ile rekabet içinde değildir. Ebedi Söz, yaratılış aracılığıyla Yaradan'ı tenzih eder. Hristiyanlar, Allah'tan başka bir yaradan olduğunu söyleyen kişinin karanlıkta olduğu konusunda hemfikirdir.

Daha Fazla Ceza (13. Sure)

Ra'd suresinin kalan kısmı Hz. Muhammed'i takip edenler için mükafaatlardan, etmeyenler için ise Cehennem'den söz eder. Başka ayetlerde olduğu gibi, Hz. Muhammed peygamberliğinin delili olarak Kur'an'ı gösterir. İmansızlar onun mesajını sorguladığı ya da eleştirdiği zaman, konuşmalarının herkesten üstün olduğunu öne sürer. İmansızları bekleyen cezalar, lanetler ve hükümler bazen muğlaktır. Ayetler imansızların bu dünyada mı, Cehennem'de mi yoksa her iki yerde mi cezalandırılacağını söylüyor? Bu ikazlar imansızları korkutur mu? Cehennemin kızgın sularından ve sönmeyen işkence ateşlerinden kaçmak için Müslüman olan kişiler var mı?

---

¹⁷⁴ İncil, Yuhanna 1:3

14. Bölüm

14. İbrâhîm Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Arap Dilinde Bir Haberci (Ayet 14:4)

Biz her peygamberi, ancak kendi kavminin diliyle gönderdik ki, onlara iyice açıklasın. Allah dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. O mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

Kureyş kabilesinde bir Arap olarak dünyaya gelen Hz. Muhammed, doğumundan önce en az bin yıldır konuşulan Arap dilini konuşuyordu. Arap yarımadasına yerleşmiş olan Araplar, hayatlarını göçebe ve tacir olarak sürdürüyorlardı. Rüzgârın kasıp kavurduğu çöllerde hayat şartları çok zordu. Yağmur nadiren yağardı ve çimen çok değerliydi.

4. ayet bizi Kur'an'ın kökeniyle ilgili soruya döndürür. Hz. Muhammed, Kur'an için 7. yy'ın Arapçasını kullandıysa, bu nasıl Cennetin dili olur? Arap dili, yüzlerce yıllık bir süreç içerisinde gelişim gösterdi. Üstelik, Kur'an yüzde yüz Arapça da değildir. Etiyopya, Grekçe, Aramice, Asurca, Süryanice ve başka dillerden yabancı sözcükler içermektedir.

Bu ayete göre, Arapların açık açık anlaması için Arap dili kullanılmıştır. İbranice yazılan Tevrat'ı ve Grekçe yazılan İncil'i okuyamadıkları için mi bu böyle oldu? Peki ya Arap olmayan insanlar? Onlar Kur'an'ı nasıl anlayabilirdi? İnsan soyunun tamamınının Arapçayı akıcı bir şekilde öğrenmesi mi gerekir? Herkes Arapça'yı öğrenebilse dahi, Kur'an Arapçanın eski bir formunu kullanmaktadır. Arapçanın hangi lehçesini öğrenmeliyiz? Günümüzde en az 30 Arapça lehçe ve onlarca deği-

şik yerel konuşma tarzı var. 7. yy'da Hz. Muhammed'in Kur'an'ı okuduğunu duyan Araplar, neler söylendiğini anlıyordu. Bugün bir Arap zamanda yolculuk yapıp Hz. Muhammed'i dinlese, anlayabilir mi?

4. ayete göre, Kur'an Mekke ve Medine halklarının "açık açık anlamları" için verilmişti. O günkü insanlar için bu mesaj ne kadar açık olsa da 1400 yıl sonra bu açıklık kaybolmuştur. İnsanların *Tefsir'e*, şeyhlere ve imamlara bel bağlamalarının sebebi budur.

Müslüman dostlarım şöyle der: "Bu doğru, ama siz Hristiyanların da aynı sorunu var. İncil eski Grekçe yazılmış. Siz de tercümelere ve meallere bel bağlamıyor musunuz?" Evet ve hayır. İncil, dünyadaki tüm diğer kitaplardan çok daha fazla sayıda dile tercüme edilmiştir. Özgün dilden doğru yapılan her tercüme, Allah'ın Sözü'nü okura aktaracaktır. Biz ayrıca, Allah'ın Ruhu'nun tefsirler ve izahlar olmadan insanlara yön verip eğittiğine inanıyoruz.¹⁷⁵

İnsanlığın Hakiki Özü? (Ayet 14:34)

İnsanlar özde iyi midir, kötü müdür yoksa ikisi de değil mi? Ayet 34,

Şu bir gerçek ki, insanoğlu çok zalim, çok nankördür.

22. ayette, Şeytan insanın suçuna işaret ediyor, "O halde beni kınamayın, kendinizi kınayın." Aden bahçesinde, Âdem ve Havva Allah'a karşı günah işlediler. Allah her şeyi hemen durdurup yeni bir günahsız ırk mı yarattı? Hayır. Ama yeni insanlar yaratsaydı ne olurdu? Yine birileri özgür iradeyle er ya da geç günah işlerdi. Günah kalıtsal bir

---

¹⁷⁵ İncil, 1. Yuhanna 2:27 "Size gelince, O'ndan aldığınız mesh sizde kalır. Kimsenin size bir şey öğretmesine gerek yoktur. O'nun size her şeyi öğreten meshi gerçektir, sahte değildir. Size öğrettiği gibi, Mesih'te yaşayın." Kur'an'ın ve Kutsal Kitap'ın dilleri arasındaki farkları karşılaştırmak, *anadilin mutlaklaştırılması* ve *anadilin tercümesi* gibi kavramlara girilmesine sebep olur. Hristiyanlar hiçbir dilin mutlak ya da mukaddes olmadığına inanır. Allah insani ve semavi dillerin hepsini anlar. Bu nedenle, Tevrat'ın, Peygamberlerin ve İncil'in özgürce tercüme edilmesi mümkündür. Hakikat mukaddesdir, Allah'ın zihni mukaddesdir.

hastalık gibi babadan oğla bulaşarak yayılır. Bütün insanların çok nankör ve çok zalim olmalarına şaşmak mümkün mü?

Allah'ı memnun etmeye yönelik iyi işler söz konusu olduğunda, daima puslu kurmuş karanlık bir gölge var. En samimi mümin bile bencillik ve gururdan müzdarıptır. İnsan Allah'a diz çöker ve sonra kalkıp komşusunun hakkını gaspeder. Neticede, her türlü nankörlük ve zalimlik Allah'a karşı isyandır. O'nun yasalarını ihlal etmenin sonucu mahkumiyettir.

Çünkü hepimiz bir murdar gibi olduk, ve bütün salâh işlerimiz kirliliğe esvap gibidir; ve hepimiz yaprak gibi soluyoruz; ve bizi fesatlarımız yel gibi alıp götürüyor.¹⁷⁶

Günahın kiri, Allah'ın huzurunda tuttuğumuz oruca bile ilişir.

İşte, siz kavga ve çekişme için, ve kötülük yumruğu ile vurmak için oruç tutuyorsunuz; bugün öyle oruç tutmuyorsunuz ki, yüksek yerde sesinizi işittiresiniz.¹⁷⁷

Tabii ki ben böyle değilim! Ama ben insanlık ailesinin bir üyesi değil miyim? Benim ilk ana ve babam Âdem ve Havva değil miydi? Ben de onlarla birlikte Cennet'ten kovulmadım mı?

Eğer bu doğruysa, kim kötülükten çok iyilik yapabilir? Kıyamet Günündeki yüce terazide benim en iyi gayretlerim bile eksik çıkacak. Günahın gölgesi zamanın saatini çoktan örtmüştür. Saat işlemektedir. Zaman daralmaktadır. Benim en iyi gayretlerim yine de eksiktir.

---

¹⁷⁶ Peygamberler, Yeşaya 64:6

¹⁷⁷ Peygamberler, Yeşaya 58:4

15. Bölüm

15. Hicr Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Allah Mesajını Muhafaza Eder (Ayet 15:9)

Adımlarımız kısa surelerle hızlanıyor. Bu ayet açık bir dille Allah'ın mesajını koruduğunu belirtir:

“Şüphesiz o zikri biz indirdik biz! Onun koruyucusu da elbette biziz.”

Kimsenin gücü mesajı (Zikr) tahrif etmeye yetmez. “Mesaj” sözcüğü sadece Kur'an'dan söz etmiyor. Tevrat, Peygamberler ve İncil'i de kapsıyor.¹⁷⁸

Çok dikkatli olalım. Allah, Musa'ya, Davud'a ve bizzat Kelimetullah, yani Cennet'ten gelen Müjde olan İsa Mesih'e verilen sözü muhafaza etmeyi vaat etmiştir. Allah'ın muhafaza ettiğini insan nasıl tahrif edebilir?

Kur'an'a Saldırmak (Ayet 15:91)

Ki onlar, Kur'an'ı da parça parça edenlerdir.

91. ayetin sözleri dikkatimi çekti. Birçok Müslüman dostum, Allah'ın Kuran'ı tahrife karşı muhafaza ettiğini söyler. Fakat bu, insanların Kur'an'a kötü niyetlerle saldırmadığı anlamına gelmez. Bu ayet, bazı imansızların Kur'an'ı parçalara ayırdıklarını ifade ediyor. Acaba

---

¹⁷⁸ Ayet 16:43, “Senden önce de ancak, kendilerine vahyettiğimiz birtakım erkekleri peygamber olarak gönderdik. Eğer bilmiyorsanız ilim sahiplerine sorun.”

Kur'an'ı fiziksel olarak lime lime mi ettiler? Yoksa, ayetleri alarak bunlara yeni bir anlam mı yüklemeye çalıştılar? Hz. Muhammed'in sözleri hakkında yalan ve iftira mı yaydılar? Tam olarak ne olduğunu söylemiyor. Fakat bu ayeti okuduğumuzda, imansızların Kur'an'ı tahrif etmeden parçalamalarına bakarak, önceki kitapları da tahrif etmeden parçalayabildiklerini söyleyebiliriz.

16. Bölüm

16. Nahl Sûresi (Bal arıları)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Allah'ın Suretinde Yaratılmak mı? (Ayet 16:17)

İnsanoğlunun kökeniyle ilgili çok sayıda tartışma var. Evrim Teorisine göre, insanlar ve maymunlar ortak bir atadan türemişler. Uzak geçmişe dönmemiz mümkün olsa, bütün hayvanların ortak atasını, büyük olasılıkla çok büyük ağzı olan çirkin bir solucanı görebiliriz.

İnsanoğlunun kökeninden söz eden birçok ayet var:

Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı “alak” dan yarattı.
(96:2)

Andolsun, biz insanı kuru bir çamurdan, şekillendirilmiş bir balçıktan yarattık. (15:26)

Şüphesiz Allah katında İsa'nın durumu, Adem'in durumu gibidir: Onu topraktan yarattı...(3:59)

İnsan, daha önce hiçbir şey değil iken kendisini yarattığımızı düşünmez mi? (19:67, ayrıca 52:35).

İnsanı nutfededen yarattı. Böyle iken bakarsın ki o, Rabbine açık bir hasım kesilmiştir. (16:4)

Bu ayetlere bakarak, Allah'ın insanları yaratmak için hangi metodu kullandığını tam olarak söyleyemeyiz. Balçık mı, hiçbir şey mi, alak mı yoksa başka bir şey mi?

Her halükârda, Tevrat'ı açıp başlangıca döndüğümüzde yaratılış öyküsünü okuyabiliriz. Öncelikle şöyle der: “Başlangıçta Allah gökleri ve yeri yarattı.”¹⁷⁹ Daha sonra Allah, altı günden oluşan yaratılış haftasında güneşi ve yıldızları, okyanusu ve karayı, kuşları, balıkları ve her çeşit hayvanı yaratır. Hepsinin ardından, yaratıklarının zirvesi olarak insanları yaratır.

Ve Allah insanı kendi suretinde yarattı, onu Allah'ın suretinde yarattı; onları erkek ve dişi olarak yarattı.¹⁸⁰

Allah'ın insanları kendi suretinde yaratması ne demektir? Sadece insanlarda böyle bir fark vardır. İnekler, atlar, kediler ya da maymunların böyle bir imtiyazı yoktur.

Ayet 16:17 bu soruya ilişkin bir ipucu verir:

Şu halde yaratan, yaratamayan gibi olur mu? Artık siz düşünmez misiniz?

Başka bir deyişle, Allah yaratıcı değil midir? Allah'ın harika yaratıcılığına şahit olmak için ormanlara, çiçeklere, yıldızlara ve ırmaklara bakmamız yeterlidir. Yaratmak, Allah'ın özünde vardır. O'nun yaratmaya kudreti vardır.

Şimdi insanları düşünelim. Bazı hayvanların temel yapılar inşa ettikleri doğrudur. Kunduzlar ırmaklarda su bentleri, kuşlar dağ falezlerinde yuvalar yapar. Allah'ın onlara içgüdüsel olarak verdiği şeyi yaparlar. Öte yandan insanlar, hayret verici derecede yaratıcıdırlar. Sadece Allah, hiç yoktan maddeyi yaratabilir. Fakat Allah'ın suretinde yaratılan insanların da yaratması mümkündür. Mısır piramitleri binlerce yıla rağmen muhteşem bir tasarımın ürünüdür. Çin müziği insan duygularını adeta kanatlandırır. Belki de hepsinin en büyüğü, erkek ve kadının

---

¹⁷⁹ Tevrat, Yaratış 1:1

¹⁸⁰ Tevrat, Yaratış 1:27

sevgiyle bir araya gelerek yaratıcı yeni bir bebeği yaratabilmesidir.¹⁸¹ Yaratıcılık, Allah'ın suretinden kaynaklanır.

Bütün insanlar Allah'ın suretinde yaratıldı, ama Âdem ve Havva günah işlediği zaman o suret korkunç derecede bozuldu. Mükemmel sevgi, şehvete dönüştü. Cesaretin yerini zalimlik aldı. Merhamet eziyete dönüştü. İbadet kibir ve putperestlik oldu. Adaleti cinayetler ve

*Bütün insanlar Allah'ın
suretinde yaratıldı,
ama Âdem ve Havva
günah işlediği zaman o
suret korkunç derecede
bozuldu*

savaşlar bozdu. Günah her şeye bulaştı. Güzelliğin yerini tahkir ve çirkinlik oldu.

Her insan, bunca bozulmaya rağmen yine de Allah'ın suretini taşır. Büyük başarılar ve keşiflere muktedirdir. Fakat ne acıdır ki mütemadiyen bencillığe düşmektedir.

Bütün insanların şifaya ihtiyacı vardır. Aslında daha iyisi, bütün insanların ruhsal yönden yeniden doğması gereklidir. Yepyeni bir başlangıç. Yepyeni bir suret.

Son Diriliş (Ayet 16:38)

İnsanların çoğu, sevdiklerinin acı veren ölümüne şahit olmuştur. Sonunda her can ölümü tadacaktır. Beynin, nefesin ve kalbin faaliyeti durunca, beden çabucak soğur, sertleşir ve ardından çürüme başlar.

Çağdaş bilimciler, bedenin parçalarını birleştirmenin ve yeniden diriltmenin mümkün olmadığını söylüyorlar. Binlerce yıl, natüralist insanlar, bunu böyle gördüler. Ayet 16:38 şöyle diyor:

Onlar, “Allah ölen bir kimseyi diriltmez” diye var güçleriyle Allah'a yemin ettiler. Hayır diriltecek! Bu, yerine getirilmesini Allah'ın üzerine aldığı bir vaaddir. Fakat insanların çoğu bilmezler.

¹⁸¹ Tabii ki bütün yaratıklar bebek yapabilir, ama sadece insanlar evlenmeyi, çoğalmayı ve ardından çocuklarını nasıl yetiştireceklerini seçebilir.

İsa Mesih'in günlerinde, diriliş umudunu inkâr eden bazı Yahudi din adamları ve Grekler vardı. İnsanlar, "Bu saçmalık. Kanıt nerede?" diyorlardı.

Ölüleri diriltebilen bir doktor ya da makine yoktur. İnsanın bakış açısından, diriliş imkansızdır. Bunun kanıtı var mı? Eğer ölüler dirilme-yecekse, "yiyelim, içelim. Nasıl olsa, yarın öleceğiz."¹⁸²

Allah bize sadece dirilişin mümkün olduğuna dair söz vermekle kalmamıştır. Bunun en yüce işaretini de vermiştir. İsa Mesih'in, eski peygamberlik bildirimleri doğrultusunda üçüncü gün ölümden dirilmesi, ölülerin dirilişinin Allah'ın iradesine ve vaadine uygun olduğunu ortaya koymaktadır.

Bazı kişiler, "Son diriliş nasıl olacak?" diye düşünebilir. Elçi Pavlus şöyle açıklıyor: "Ölülerin kıyamı da böyledir. Çürümede ekilir, çürümezlikte kıyam eder; hüremetsizlikte ekilir, izzette kıyam eder; zayıflıkta ekilir, kudrette kıyam eder; tabii beden olarak ekilir; ruhanî beden olarak kıyam eder. Tabii beden olduğu gibi, ruhanî beden de vardır."¹⁸³

Ölü beden, adeta buğday tohumu gibi toprağa gömülür. Zamanı gelince, yerden yeni hayat filizlenir. Olgunluğa erişen buğdayın yüceliği tohumdan çok daha büyüktür. Yeni meyve, yeni hayatla birlikte güneş ışığında büyümeye devam eder. İsa Mesih'in bedeninin dirilişi böyleydi ve O'nu takip edenler de böyle dirilecektir.

Bir Hristiyana Sorun (Ayet 16:43)

Acaba bir Müslüman, bir Hristiyandan İncil'i açıklamasını isteyebilir mi?

Senden önce de ancak, kendilerine vahyettiğimiz birtakım

---

¹⁸² İncil, 1. Korintliler 15:32, "Eğer ölüler kıyam etmiyorlarsa, yiyelim ve içelim, çünkü yarın öleceğiz."

¹⁸³ İncil, 1. Korintliler 15:42-44

erkekleri peygamber olarak gönderdik. Eğer bilmiyorsanız ilim sahiplerine sorun.

Bir dakika! Bir Müslüman, bir Hristiyana gelip “Bana Musa, Davud ve diğer haberciler hakkında daha fazla bilgi verebilir misin?” diye sormalı mı? Buna karşı gösterilebilecek tek mazeret İncil’in tahrif edilmesi olabilir. Fakat bu doğru değildir. 21. yüzyılda elimizde bulunan İncil, Hristiyanların 7. yüzyılda ve 1. yüzyılda sahip oldukları İncil ile aynıdır. Hiçbir şey değişmemiştir.

Yine de bu ayet, peygamberlerin “kişiler” olduğunu söylemiyor mu? Hristiyanların İsa Mesih hakkında yanıldıkları anlamına gelmiyor mu? Hristiyanlara nasıl güvenilebilir?

İsa Mesih hakkında okuduklarımızı unuttuk mu? Sadece İsa Mesih, bir peygamber ve daha fazlasıdır. Yeni Adem olarak bakireden doğan, Kelimetullah ve *Allah bizimledir* manasına gelen *İmmanuel* O’dur. Musa, Davud ve Yunus’tan sadece birer insan olarak söz edebiliriz. Ama İsa Mesih’i onlara dahil edemeyiz. İsa bir haberciden çok daha fazlasıdır. Şayet bu ayet, İsa Mesih’in sadece bir peygamber olduğunu söylüyorsa, saygıyla aynı fikirde olmadığımı belirtmeliyim. İncil’e ek olarak, Kur’an da İsa Mesih’in bütün insanlar arasında hem işleri hem de kimliğiyle eşsiz olduğunu kabul eder.

Otuz yıldır Müslüman dostlarımla Kur’an ve İncil hakkında konuşuruz. Hiçbir Müslüman dostum ayet 16:43’ü okuyup da benden açıklama bekledi mi? Ne yazık ki asla. Ne gariptir ki, Müslüman dostlarımla çoğu Kur’an’ın her ayetini okumuş degildir.

Belki bazıları ayet 16:43’ü okumuştur ama benden yardım istemeye korkuyorlar. “Öteki Müslümanlar benim hakkımda ne der?” diye düşünüyorlar. “İncil tahrif edilmedi mi? Ya Allah beni cezalandırırsa?”

16:43’te yazılanı yapıyor diye Allah birini neden cezalandırsın? Ayet açıkça “Sorun” diyor. “Tartışın” demiyor. “Gözardı edin” demiyor. “Kınayın” demiyor.

Bu kulağa riskli geliyor. Belki Hristiyanlar insanları kandırmak istiyor-
dur. Doğruyu söyleyeceklerine dair onlara güvenebilir miyiz? Zaten
Kur'an konusunda bilgisiz değiller mi? Belki bazıları öyledir. Fakat
benim Kur'an'ı ayet ayet okumamın nedeni budur: adil olmak, doğru
bilgiye sahip olmak, hakikati söylemek.¹⁸⁴

İki Tanrı Edinmeyin (Ayet 16:51)

Allah şöyle dedi: "İki ilah edinmeyin. O, ancak tek ilahdır.
O halde yalnız benden korkun."

Bunu daha önce söylemiştim ama tekrarlamaya değer. Ayet 51'de
Allah, "İki ilah edinmeyin" der. Tevrat, Peygamberler ve İncil müşrik-
liği (çok tanrıcılık) *onaylamaz*. İlk ve en büyük emir, Allah'ı bütün kal-
binle, aklınla ve gücünle sevmektir. Başka bir tanrıya verecek hiçbir
şeyimiz kalmayıncaya dek yüzde yüz tek hakiki Allah'a nasıl teslim
oluruz?

İyi Olan Kimse Yok (Ayet 16:61)

Ayet 61, iyi olan kimse olmadığına dair İncil ile hemfikirdir.

Eğer Allah, insanları zulümleri yüzünden hemen cezalan-
dırsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı bırakmazdı.

İnsan yüreğiyle ilgili teşhis, orada yanlış bir şey olduğunu ortaya koyar.
Herkes cezayı hak eder. İncil ve Kur'an'ın yollarının kesiştiği bu nok-
tada ikisinin kötülük sorununa farklı cevaplar verdiğini görüyorum.
İncil beni İsa Mesih'te sevgiyle sunulan semavi affa götürüyor. Kur'an
ise beni iyi ve kötü işlerimin tartılacağı ilahi teraziye götürüyor. Fakat
61. ayet herkesin cezayı eşit derecede hak ettiğini söylüyor. Doğruluğa
dayalı bir ev kurmak, günah fırtınasından ötürü mümkün değil. Bizi
mutlak cezadan kim kurtaracak?

---

¹⁸⁴ Tevrat, Peygamberler ve İncil'den bilgiler vermemin nedeni budur. Ayet 16:43
Müslümanlara Hristiyanlardan yardım istemelerini buyuruyor.

Kölelik (Ayet 16:71-76)

Batılı ülkelerde insan köleliği yasaklandı. 1860'larda Amerika Birleşik Devletleri köleliğe son vermek için korkunç bir iç savaşa sürüklendi. Milyonlarca Afrika kökenli Amerikalı serbest bırakıldı.

75-76 ayetleri insan eşitliğiyle ilgili konuya girer. Bir kölenin cömert ve asil sahibine, zincirli ve güçsüz bir adamın kudretli bir kişiye eşit olmayacağını söyler. Kur'an ayet 76. şöyle sorar:

Bu, adaletle emreden ve doğru yol üzere olan kimse ile eşit olur mu?

Kuran'ın Şeriatı, Batı'nın laik hukuki sistemleri gibi değildir. Batının laik kanunları, farklı ırklardan insanlar arasında eşitlik gözetir. Gayrimüslimler zaman zaman Şariat'ın altında zümmiler olarak, başka insan sınıfları da köleler olarak yaşamıştır. 21. yüzyılda, bu gibi ayetler nedeniyle bazı yerlerde kölelik hala uygulanmaktadır. Müslümanlar nasıl askeri cihadın modern dünyaya uygulanıp uygulanmadığını tartışırken, kölelik uygulamasını da tartışmaktadırlar.

Her Ümmetin Kendi Tanığı (Ayet 16:89)

Ayet 14:4'te, Hz. Muhammed'in Arapça konuşan Araplara gönderildiğini gördük. Şimdi de 89. ayet şöyle diyor:

Her ümmetin kendi içinden üzerlerine bir şahit göndereceğiz, seni de onların üzerine bir şahit olarak getireceğiz günü düşün. Sana bu kitabı; her şey için bir açıklama, doğru yolu gösteren bir rehber, bir rahmet ve Müslümanlar için bir müjde olarak indirdik.

Yıllar önce, bir asmanın gölgesinde arkadaşım ile oturmuş, çay içiyordum. "Allah'ın Musa'yı ve İsa'yı Yahudilere gönderdiğini biliyor muydun?" diye sordu. "Her millete kendi peygamberini göndermiş!"

“Hayır, daha önce böyle bir şey duymadım” diye karşılık verdim. Mesela Vikinglere ya da Kızılderililere hangi peygamberlerin gönderildiğini hayal etmek zordu.

Kur'an'a göre, Hz. Muhammed Araplara gönderilmiş. Eğer her kabileye ya da insan grubuna bir şahit gönderilmişse, onlara Hz. Muhammed'in Arap dilindeki mesajını götürmenin amacı nedir? Nasılsa, anlamayacaklar! Zaten kendi dillerinde gönderilmiş bir tanık yok mu?

Üstelik, 89. ayete göre Allah Hz. Muhammed'i Araplara tanık olarak göndermiştir. En azından bu ayet, O'nun bütün insanlar için bir tanık olduğunu söylemiyor.

Fikir Değişikliği (Ayet 16:106-107)

Kur'an, bir Müslümanın kendisini korumak amacıyla kendisine imansız demesine izin verir, yeter ki yüreğinde imanını kaybetmesin. Ancak bu kişi aklını ve yüreğini değiştirip İslamiyet'i terk ederse, bunun cezası şiddetli olacaktır. Ayet 106,

Kalbi imanla dolu olduğu halde zorlanan kimse hariç, inandıktan sonra Allah'ı inkâr eden ve böylece göğsünü küfre açanlara Allah'tan gazap iner ve onlar için büyük bir azap vardır.

Sultan Abdülmecit 1844 yılında, Osmanlı İmparatorluğundaki dinden çıkma yasasını kaldırdı ve Müslümanların idam cezasına maruz kalmadan İslamiyet'ten çıkmalarına izin verdi. Klasik Şeriat, dinden dönenlerin katlini icap eder.

Bir Müslüman neden İslamiyet'ten çıkar? 107. ayete göre, bunun nedeni, bu dünya hayatını ahirete tercih etmeleridir. Kur'an'ın, Allah yolunda savaşmaktansa evlerinin refahını tercih eden bazı Müslümanları riyakârlıkla itham ettiğini görmüştük. 7. yüzyılda İslamiyet uğruna yaşamak tehlikeli olabilirdi.

Bazı Müslümanlar, savaşta zarar görmekten başka nedenlerle İslamiyet'ten çıktılar mı? Benim bir arkadaşım, Yaradan olmadığına ikna olarak İslamiyet'ten çıktı. Kainatın kendi kendine var olduğunu düşünüyor. Kendisine bilimsel ateist diyor. Tanıdığım başka insanlar, araştırmaları sonucunda başka inançları tercih ettiler.

Günümüzde bir Müslüman, ailesi ve dostları tarafından reddedilme ve bazı yerlerde dinden döndüğü için idama mahkûm edilme riskini alıyorsa, İslamiyet'ten çıkmakla hayatı nasıl bir ilerleme kaydedecek? Savaşlar patlak verirse ve Müslümanlar Allah davasında tehlikeye atılmak durumunda kalırlarsa, en kolay şey her şeyi olduğu gibi bırakmak olacaktır.

İslamiyet'i Yaymak (Ayet 16:125)

Eski bir taş avluda, küçük arkadaş grubumuz, akşam geç saatlere kadar Allah inancı hakkında sohbet ettik. Biri şöyle dedi: "Bence misyonerlik yanlışdır. İslamiyette misyonerlik diye bir şey yoktur."

"Garip" diye karşılık verdim, "ben Avrupa'da ve Afrika'da Müslüman olmayanları ikna ederek İslamiyet'e geçmeleri için büyük gayret sarfeden Müslümanlarla tanıştım."

Belki de dostumuz, 125. ayeti hiç okumamıştı:

Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et. Şüphesiz senin Rabbin kendi yolundan sapanları en iyi bilendir. O, doğru yolda olanları da en iyi bilendir.

Bu ayetleri ciddiye alan Müslümanlar, dünyada İslamiyet'i yaymak için ciddi manada zamanlarını ve paralarını feda ederler. Dindar Müslümanlar, dünyanın hemen her ülkesinde ofisler ve camiler açmıştır. Kitap yazarlar, münazaralara girerler, televizyonda, radyoda ve internette fikirlerini yayarlar. Bu kişiler Müslüman misyonerlerdir.

Dostlarım bazen “Hayır, bu yanlış” diye karşılık verir. “*Milyoner* dinlerini değiştirsinler diye insanlara baskı yapan kişidir. Müslümanlar sadece hakikatı tebliğ ederek imansızları Allah yoluna davet ederler.” Hristiyan misyonerler, insanları ikna etmek için para, siyaset ve beyin yıkama gibi şeyleri mi kullanıyor? Çaresiz insanlara isteklerini yaptırmak için karanlık bir niyetleri mi var? Rivayete göre, İncillerin içine 100 dolar –gerçi şimdi enflasyondan ötürü belki 1.000 dolar olmuştur!– koyarak insanları Doğru Yoldan caydırmayı umut ediyorlarmış. Bazı dostlarım da şöyle der: “Müslümanların inançlarını tebliğ etmeye çalışmalarına gerek yok. Din insanların özeli.”

Burada iki yanlış görüyorum. Birincisi, parayı ya da siyaseti kullanarak birini dinden döndürmeye çalışan bir Hristiyan, şarlatandır. Gerçek bir Hristiyan, hakikate inanmaktadır. Gerçeği seçmek, futbol takımı seçmek gibi bir şey değildir. Örneğin, insanların benim en sevdiğim futbol takımının maçını seyretmelerini istersem, onlara bedava bilet dağıtırm ve böylece adeta daha fazla hayran varmış gibi görünür. Benim takımımı beğenmişler ya da beğenmemişler, umurumda olur mu? Fakat insanları Allah inancına davet etmek gerçek sevgiden kaynaklanan bir arzudur. Gerçek sevgiyi satın alamazsınız.

İkinci olarak, Müslümanların İslamiyeti özelde tutması gerektiğini düşünen bir kişi 125. ayeti okumamış demektir. Bu ayet, diğer Müslümanları camideki Cuma namazına davet etmekten söz etmiyor. İslamiyeti kabul etmeleri için imansızları ikna etmeye çalışmaktan söz ediyor. Bu özelde değil, aleni bir şeydir. Fikirler dünyasında binlerce ses her gün en iyi ve en hakiki fikre sahip olduğunu iddia ederek çağrıda bulunuyor.

17. Bölüm

17. İsrâ Sûresi (Gece Seyahati)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Kudüs Ziyareti (Ayet 17:1)

Tarih önemlidir. Tarihi bilmek bizi hikmetli kılar. Tarihe göre, El-Aksa Cami İ.S. 679-690 tarihleri arasında Süleyman'ın mabedinin temeli üzerine inşa edildi. Mekke'deki Mescid El-Haram Kabe'de İ.S. 690 yılında inşa edildi. Hz. Muhammed'in İ.S. 570-632 yılları arasında yaşadığını biliyoruz. Bu hakikatleri bilmek, ayet 17:1'i hayret verici kılıyor.

Kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götüren Allah'ın şanı yücedir. Hiç şüphesiz o, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

Gece Ziyareti (Mirac) Kur'an'ın tek bir ayetinde geçiyor. Hiçbir teferuat, isim ya da tarih verilmiyor. Bu ayet hangi kulun seyahat ettiğini ve hangi şehirleri ziyaret ettiğini belirtmiyor. En uzun camiye neden seyahat edildiğini ve bu seyahatin nasıl yapıldığını izah etmiyor.

Genellikle, söz konusu kulun Hz. Muhammed olduğuna, mukaddes caminin Mescid El-Haram, en uzaktaki caminin ise El-Aksa olduğuna inanılır. Tarih bilgisi olmayan bazı kişiler bunu şaşırtıcı bulmayabilir. İnsanlar, Hz. Muhammed'in bugün hala ayakta olan binaları ziyaret ettiğini varsaymaktadır. Oysa tarihe göre, Mekke ve Kudüs camileri Hz. Muhammed'in ölümünden 60 yıl sonra yapılmıştır.

Bazı kişiler, cami sözcüğünün (المَسْجِد) yalnızca özel bir mekâna işaret ettiğini öne sürmüşlerdir. Ben bu konuda bilgili değilim. Ancak, bu-

gün Mekke ve Kudüs'te bulunan camiler, Hz. Muhammed'in ölümünden 60 yıl sonra yapıldıysa, ayet bu binalardan söz ediyor olamaz. Hz. Muhammed, Kudüs'teki El-Aksa'yı ziyaret etmiş olamaz, çünkü Cami o gün henüz yoktu.

Ayet 17:1 bize pek az söz ve pek çok soru bırakıyor. Hz. Muhammed'den sonraki yıllarda yazılan hadisler bu konuyu genişletir. Sahih Buhari, Hz. Muhammed'in *Beyt El-Makdis'i* (Kudüs'teki El-Aksa'yı) kendi gözleriyle gördüğünü yazar.¹⁸⁵ Fakat bu fiziksel açıdan mümkün değildir, çünkü Hz. Muhammed'in takipçileri El-Aksa'yı yapmaya başlamadan 60 yıl önce kendisi vefat etmişti.

İsa Mesih'in takipçisi olarak bu seyahatin maksadını merak ediyorum. İslamiyet'in nasıl başladığını, güçlendiğini, Medine, Mekke ve Kudüs gibi merkezleri nasıl oluşturduğunu anlamak istiyorum. Müslümanların İslamiyet'in sınırlarını nasıl Arabistan'ın ötesine, İbrahimogulları'nın ülkesine kadar genişlettiklerini, Hz. Muhammed'in ölümünden sadece 60 yıl sonra Kudüs'ü nasıl işgal ederek El-Aksa camiini yaptıklarını öğrenmek istiyorum.

El-Aksa camiinde Miraç ile ilgili hiçbir kayıt bulunmamıştır. Ancak ilerleyen yıllarda, ayet 17:1'e bakılarak Kudüs'ün Müslümanlar için özel bir yer olduğu düşüncesi oluşmuştur. İslamiyet'in Musevilik ve Hristiyanlık'a galip geldiğinin ve önceki semavi dinlerin devamı olduğunun delili olarak kabul edilmiştir. Şayet Hz. Muhammed Kudüs'ü ziyaret etmişse, Müslümanlar o şehri İslamiyet uğruna muhafaza etmeleri gerektiği sonucuna varmışlardır. Yahudilerin Mabet Dağı üzerine kurulan El-Aksa ve El-Haram camileri, Yahudilerin bir daha asla küllerinden doğmayacağına ve yeni bir Mabet yapmaya kalkışmayacağına ilişkin bir garanti olarak görülür. Çoğu insan için El-Aksa camii, Kudüs şehrine basılmış adeta dev bir taş mühür gibidir ve İslamiyet'in imansızlar üzerinde daima en yüce yeri alacağıının teminatıdır.

---

¹⁸⁵ Sahih Buhari, Cilt 5, Kitap 58, Sayı 228 ve Cilt 6, Kitap 60, Sayı 233

18. Bölüm

Ayet 18: Kehf Sûresi (Mağara)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Mağarada Uyuyanlar (Ayet 18:9-26)

Bir gün uzun bir taksi yolculuğuyla Efes'ten ayrılırken, şoförün Yedi Uyuyanlar öyküsünü anlatmasını dinledim. Eski şehir harabelerinin hudutlarında, turistler gençlerin rivayete göre yüzlerce yıl mucizevi bir uykuya daldıkları bir iki mağara bulabilirler. Yine rivayete göre, gençler uyudukları devire kıyasla dünyanın ne kadar değiştiğini görünce büyük bir hayrete düşmüşler.

Öykünün ilk kayıtları Saruk'lu Yakup, Teodosius ve bir Süryani eserinde Mahra Tepeli Dionisius tarafından yazılmış. Akdeniz bölgesinde yaşayan sıradan insanların çoğu bu öyküyü biliyorlardı.

19. sure, Yedi Uyuyanlarla ilgili pek az teferruata girer. Bu mağaranın Efes yakınlarında mı yoksa bilinen başka bir şehirde mi olduğundan bahsedilmez. Bu olayın ne zaman gerçekleştiği, kralların ve hükümdarların isimleri ifade edilmez. Hz. Muhammed kaç kişinin uyuduğunu bilmediğini söyler. Acaba üç kişi ve bir köpek mi, dört kişi ve bir köpek mi, altı kişi ve bir köpek mi yoksa yedi kişi ve bir köpek mi vardı?

Bu benim merakımı uyandırıyor. Allah neden Kur'an'da kaç kişinin uyuduğunu söylemiyor? Bunu sadece kendisi bilebilirdi. Uykunun kaç yıl sürdüğü söz konusu olunca da aynı şey geçerlidir. 300 yıl mı, 200 yıl mı yok başka bir rakam mı mevzu bahistir? 26. ayet şöyle diyor:

De ki: “Kaldıkları süreyi Allah daha iyi bilir. Göklerin ve yerin gaybını bilmek O’na aittir.”

Tarihin ve Önceki Kitapların bir öğrencisi olarak, geçmişi daima bazı sorularla birlikte değerlendiririm. Birincisi, İsa Mesih bunun olacağını bildirdi mi? Örneğin, Kudüs Mabedinin yıkılacağını bildirdi ve bu bildiri gerçekleşti. İsa Mesih’in özel olarak bildirmediği birçok tarihsel gelişme oldu ama O’nun bildirdiklerine çok dikkat ediyorum. İsa, Yedi Uyuyanlar diye bir olay bildirdi mi? Görebildiğim kadarıyla, hayır.

İkinci olarak, bu öykü tarihsel deliller tarafından destekleniyor mu? Pek sayılmaz. Efes’te, mezarlarla dolu bir mağara var, ama kimse yüzlerce yıldır uyuyan insanlara şahit olmamış. Bir hakikatten ziyade bir halk rivayetini andırıyor.

Üçüncü olarak, mukaddes bir öykünün tarihsel olmadığını keşfettiğim zaman, Allah’ın halkıyla olan sevgiye dayalı ilişkisi hakkındaki inançlarım değişir mi? Örneğin, Kızıldeniz’in açılması hakkındaki öykünün aslında hiç olmadığını keşfetsem, Allah ile ilişkim nasıl değişir? Allah’ın Sözüne olan güvenim sarsılır. 18. Sure’nin belirttiği gibi, Allah’ın mucizeler yaptığına ve her şeyi bildiğine katıldığım halde, tarihsel olsun ya da olmasın, Yedi Uyuyanlar öyküsü benim Rab ile ilişkiyi etkilemiyor.

“Onun Kelimelerini Kimse Değiştiremez” (Ayet 18:27)

Kur’an okumamızda bayağı bir mesafet katettik. Tevrat’ın, Peyamberlerin ve İncil’in tahrif edildiğine dair hiçbir kanıt göremedik. Hatta tam tersini gördük. 27. ayeti okuduğumuzda bir kez daha aynı hakikati görüyoruz: “Onun kelimelerini değiştirecek hiç kimse yoktur.” Acaba bunu anlayabilmemiz için kaç kez tekrarlanması gerekir?

Allah’ın Beğenisini Kazanmak (Ayet 18:46-53)

Kur’an’ın yolunu takip ederken, başka bir kritik yol ayrımına geliyorum. Bu metin, iyi davranışların Cennet’e ulaşmamızda katkıda bu-

lunduklarını ifade ediyor. 46. ayet şöyle diyor:

Mallar ve evlatlar, dünya hayatının süsüdür. Baki kalacak salih ameller ise, Rabbinin katında, sevap olarak da ümit olarak da daha hayırlıdır.

Müslüman bir dostum bir gün bana şöyle sordu: “Sizin dininiz, bir rahibe günah çıkartma şartıyla, Cennet’i kötü insanlara bile vaat etmiyor mu? İyi işleriniz olması gerekmez. Sadece günah çıkartın, sonra tekrar istediğiniz gibi günah işleyin! İslamiyet’te Cennet’e ulaşmayı umut ediyorsak, iyi amellerimiz olmalıdır.”

İyi bir soru.

Bir atı ve yük arabası olan bir adam hayal edin. Evine un götürmek isteyen adam, arabayı atın önüne çekip hayvana bağarmaya başlıyor. Arabanın atı çekmesini istiyor! Araba hiçbir şeyi çekemez, atın arabayı çekmesi gerekir.

İsa Mesih, “Ben asmayım, siz çubuklarsınız; bende duran, ve kendisinde durduğum kimse çok meyva verir; çünkü bensiz bir şey yapamazsınız” dediği zaman, söylemek istediği şey budur.¹⁸⁶

Atlı arabayı çekmeye çalışmak, Allah’ı memnun etmek için iyi işler yapmaya çalışmak gibidir.

Neden? Çünkü Allah ile doğru bir ilişki olmadan, O’nu memnun etme çabalarımız boştur. Arabayı bıraktığımızda, olduğu yerde kalacaktır. Günahlarımız ve zayıflıklarımız içerisinde bırakıldığımızda, en iyi işlerimiz bile Allah’ı memnun edemez.

İncil bize, öncelikle Allah’ın yeniden doğmamızı ve böylece O’nun gücüne dayanarak hakiki iyi işler yapabilmemizi sağlaması için O’na güvenmemiz gerektiğini öğretir. Atı arabanın önüne koymak budur.

---

¹⁸⁶ İncil, Yuhanna 15:5

Bu nedenle, iyi işler Allah'ın bizim üzerimizdeki lütfunun sebebi değil, ürünüdür. İncil der ki, “çünkü iman yolu ile inayete kurtuldunuz; ve bu sizden değil, Allah'ın atiyesidir.”¹⁸⁷

Dostum şöyle karşılık verdi: “O zaman sen iyi işlere hiç inanmıyorsun!”

“Lütfen yanlış anlama” dedim. “Ben iyi işlere tamamen inanıyorum. İsa Mesih'te kendisinin yeni bir insan olduğunu söyleyen ama iyi işleriyle bunu desteklemeyen bir kişi yalancıdır. İsa Mesih, iyi ağaçlardan iyi meyve, kötü ağaçlardan kötü meyve toplanabileceğini söyledi. Günahlı davranışları çokça arzulayan bir kişinin, günahlarını ne kadar çok itiraf ederse etsin, yüreği hala ölü durumdadır.”¹⁸⁸

İblis bir Melek miydi Yoksa Cin miydi? (Ayet 18:50)

İblis'in kimliği bir sırdır. Ayet 2:34 İblis'i melekler arasında sıralar. Diğer meleklerle birlikte Adem'e secde etmediği için mahkûm edilir. Ardından bir cin olduğu belirtilir.

Hani meleklerle, “Adem için saygı ile eğilin” demiştik de İblis hariç bütün melekler hemen saygı ile eğilmişler, İblis kaçınmış, büyüklük taslamış ve kâfirlerden olmuştu.

Allah meleklerle secde etmelerini buyurmuş. Şayet Allah, cinlerin de secde etmelerini istediye, onlar neden buna dahil edilmedi? Melekler

---

¹⁸⁷ İncil, Efesliler 2:8

¹⁸⁸ İncil, Matta 7:15-23, “Yalancı peygamberlerden sakının; onlar size koyun esvabında gelirler, fakat iç yüzden kapıcı kurtlardır. Onları meyvalarından tanıyacaksınız. İnsanlar dikenlerden üzüm, yahut deve dikenlerinden incir toplarlar mı? Böylece her iyi ağaç iyi meyva verir; fakat çürük ağaç kötü meyva verir. İyi ağaç kötü meyva veremez; çürük ağaç da iyi meyva veremez. İyi meyva vermeyen her ağaç kesilir ve ateşe atılır. Öyle ise, onları meyvalarından tanıyacaksınız. Bana: Ya Rab, ya Rab, diyen her adam göklerin melekûtuna girecek değildir; ancak göklerde olan Babamın iradesini yapan girer. O günde birçokları bana: Ya Rab, ya Rab, biz senin isminle peygamberlik etmedik mi? ve senin isminle cinleri çıkarmadık mı? ve senin isminle çok kudretli işler yapmadık mı? diyecekler. Ve o zaman ben onlara açıkça söyleyeceğim: Ben sizi hiç tanımadım, yanımdan gidin, fesat işliyenler!”

ve cinler aynı varlıklarsa, neden isimleri farklıdır? Başka farklar da var. Bir Müslüman şöyle yazmış: “Melekler ışıktan, cinler ise ateşten yaratılır... meleklerin hepsi hataya düşmesi mümkün olmayan müminlerdir ve daima iyilik yapanlara yardım ederler. Cinler arasında iyiliğe ve kötülüğe yardım edenlerin yanısıra, Müslüman ve kâfir olanlar vardır... Meleklerin arzuları yoktur ama cinlerin insanlara benzer arzuları vardır.”¹⁸⁹

Dürüst olmak gerekirse, semavi bir yaratığın Adem’e secde ettiğini gözümde canlandırmak oldukça zordur. Adem sadece topraktan yapılan, günaha düşecek olan bir insandı. Belki de bunun yerine Adem bir meleğe eğilebilirdi. Fakat zaten, Allah’tan başka secdeye layık olan kimse yoktur. Bütün yaratılış O’nun huzurunda yere kapanıp şöyle diyecektir. “Ya Rabbimiz ve Allahımız, izzeti ve hürmeti ve kudreti almağa lâıyıkısın, çünkü bütün şeyleri sen yarattın, ve senin iradenle mevcut idiler, ve yaratıldılar.”¹⁹⁰

Zülkarneyn, Çift Boynuzlu Miğfer Takan Efendi (Ayet 18:83-99)

Başka bir gizemli şahsa geldik. Birçok Müslüman, Zülkarneyn’in Asya’nın büyük bir kısmını fetheden Grek Cengaveri Büyük İskender olduğuna inanır. Fakat 18. Sure bu gizemli şahsı Allah’ın bir kulu olarak tarif eder. Bu nasıl İskender olur? Tarih İskender’in putperestlik ve eşcinsellik adetleri olduğunu gösterir. Yine bu ayetlerin İbrahimogulları’na yardımı dokunmuş Pers hükümdar Keyhüsrev’den söz ettiğini düşünenler vardır. Fakat Keyhüsrev, tek tanrıca Yahudilere dostça davrandığı halde kendisi Zerdüş adetlerine bağlıydı. İskender’in ya da Keyhüsrev’in Müslüman olduğunu iddia eden bir kişinin, bir müşriğin nasıl Müslüman olabileceğini açıklaması gerekir.

---

¹⁸⁹ “Melekler, Cinler ve İblisler Arasındaki Fark”, Islamweb,

<http://www.islamweb.net/emainpage/index.php?Id=16265&Option=FatwaId&page=showfatwa>, accessed February 2018.

¹⁹⁰ İncil, Vahiy 4:11

Güneş Nerede Batıyor? (Ayet 18:86)

Güneşin battığı yere varınca, onu siyah balçıklı bir su gözesinde batar buldu. Orada bir kavim gördü. “Ey Zülkarneyn! Ya (onları) cezalandırırsın ya da haklarında iyilik yolunu tutarsın” dedik.

“Jacques Cousteau’nun Müslüman olduğunu biliyor muydun? Okyanuslardaki seyahatleri, Kur’an’ın hakiki olduğuna dair onu ikna etmiş.” Dostum ünlü denizci bilim adamının öyküsünü bana anlatırken mutluydu. Ben de ilgiyle kulak verip dinledim.

Birçok dostum Kur’an’ın içinde, Hz. Muhammed’in sadece ilahi vahiy yoluyla öğrenebileceği bilimsel hakikatler bulunduğu inanır. Şayet Kur’an’da mucizevi olarak açıklanan bilimsel hakikatler varsa, bunlar İslamiyet’e kuvvetli bir destek oluşturacaktır. Ben Cousteau’yu araştırdım ve Fransa’daki ofislerinden çıkan şu resmi mektubu buldum:

Paris, Kasım 2, 1991

Beyefendi,

Mektubunuzu aldık ve faaliyetlerimize gösterdiğiniz alakadan ötürü size teşekkür etmek isteriz.

Rivayetin aksine, Komutan Cousteau’nun Müslüman olmadığını ve bu rivayetin asılsız bir şekilde yayıldığını mutlak bir dille belirtiriz.

Samimiyetle,

Didier CERCEAU
Charge de Mission¹⁹¹

---

¹⁹¹ Jacques Cousteau (İslamiyet’e Geçiş)”, WikiIslam, [http://wikiislam.net/wiki/Jacques_Cousteau_\(Conversion_to_Islam\)](http://wikiislam.net/wiki/Jacques_Cousteau_(Conversion_to_Islam)), accessed February 2018.

Cousteau'nun Kur'an'ı okuyup okumadığını bilmem. Okyanus hakkında çok bilgiliydi. Vefatında ailesi onu Fransa'daki Hristiyan bir mezarlığa defnetti. Müslüman olduğuna dair hiçbir delil yoktur.

Fakat yine de Kur'an'da mucizevi olarak açıklanmış bilimsel hakikatler var mı diye sormamız gerekir.

Üniversitede bilim okudum ve mikrobiyoloji alanında diploma aldım. Eğitimim gözlem ve deney metodlarına hazırlanmamı sağladı. Ayrıca, İncil de bana "her şeyi temyiz edin; iyi olanı sıkı tutun" öğretir.¹⁹² Bilim sadece insanın idrakı kadar başarılıdır. İnsan zihni mükemmel değildir, fakat Pasteur ve Rontgen gibi bilimciler insan sağlığını ve hayatını geliştiren büyük keşifler yapmışlardır. 21. yüzyılda dünya, güneş ve yıldızlar hakkındaki bilgimiz bin yıl öncekinden çok daha fazladır.

Merak insanın tabiatındadır. İnsanlar, engellere rağmen araştırmaya ve keşfetmeye devam ederler. Polinezyalılar, ellerinde hiçbir harita ya da pusula olmadan küçük kanolarla Pasifik Okyanusu'na açıldılar. Hawaii adalarını buldular ve orada bir hakimiyet oluşturdular. Arapların da tabiatın tertibini merak etmeleri doğaldır. Örneğin güneşe baktılar, "Güneş nedir ve her gece nereye gider?" diye sordular.

Ayet 18:86'e göre, Zülkarneyn güneşin battığı yere varınca, onu kara bir balçıkta batır (gibi) buldu. Süneni Abu Davud 3991'a göre:

Abu Dharr şöyle dedi: Güneş batarken eşşeğe binmiş olan Allah'ın Resulünün arkasında otuyordum. Bana sordu: "Bu nerede batır?" Ben dedim ki: "En iyi Allah ve Resulü bilir." Şöyle cevap verdi: "Ilık bir su kaynağında batır."

Belki de 86. ayet bir mecazdır. Asıl niyeti bilmek güçtür. Fakat 21. yüzyılda, güneşin suda batmadığını biliyoruz. Bu bilimsel bir beyan değildir. Allah hakkında Tevrat'ta, Peygamberler'de, İncil'de ve

---

¹⁹² İncil, 1. Selanikliler 5:21

Kur'an'da çok sayıda ilginç öykü okuyabiliriz ama bunlar teknik bilimsel bilgiler vermezler.

Ne demek istiyorum? Kur'an'ın şöyle dediğini hayal edin: “Zülkarneyn semaya baktı ve güneşin dünyadan kat ve kat büyük ve Medine'nin Mekke'ye olan mesafesinden 330 bin kat daha uzakta olan dev bir nükleer enerji topu olduğunu gördü.” 6. yüzyılda, Hz. Muhammed'in güneşin dünyaya uzaklığını ya da yanan bir nükleer enerji topu olduğunu bilebilmesi hakikaten imkansızdı. Tevrat'ın, Peygamberlerin, İncil'in ve Kur'an'ın dili böyle değildir. Bize bir uçak yapmayı ya da kanseri iyileştirmeyi anlatmazlar. Ayın dünya yörüngesinde, dünyanın da ayın yörüngesinde nasıl döndüğünü açıklamazlar. Kur'an'da tabiatla ilgili birçok ilginç gözlem vardır, fakat birisi bunların Allah'tan geldiğini ispat etmek isterse, mucizeyle vahiy edilen bilimsel hakikatlardan başka yollar bulmalıdır.

19. Bölüm

19. Meryem Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Yahya Peygamber (Ayet 19:1-15)

Birçok öykü, Allah'ın insanları ve özellikle çocuk sahibi olamayan anababaları bebek sahibi yaptığını anlatır. İbrahim ve Sara'nın yaşı bir hayli ilerlemiş olduğu halde onlara İshak bebeği verdi. Meryem'e, bir babanın yardımı olmaksızın İsa bebeği verdi. Zekeriya ve Elizabet, ileri yaşlarında Yahya bebeğe sahip olunca Allah'tan özel bir armağan almış oldular.

Zekeriya, Yahuda kralı Hirodes'in günlerinde yaşayan İbrani bir kadindi. Karısı Elizabet, bin yıl kadar önce yaşamış olan Harun'un soyundan geliyordu. Bir gün Kudüs'teki tapınakta ibadet eden Zekeriya bir melek gördü. Rab ona bir oğul vaadi verdi ama Zekeriya şüphe duyuyordu. Vaadini ispat etmek ve Zekeriya'yı terbiye etmek için Rab birkaç ay onun dilinin tutulmasını sağladı. Yahya doğduğu zaman, ana babası onu sünnet olması için Tapınağa götürdüler. Aile bebeğe hangi ismi vereceklerini konuşurlarken Zekeriya bir yazı levhasına Yahya ismini yazdı ve o anda dili açıldı.

Yahya, çok özel bir sebeple Allah'a adanmıştı. Yemek yemiyor, alkol almıyor, çölde yaşıyor ve deve derisinden yapılmış giysiler giyiyordu. Genç bir adam olarak, insanları yeni kavuşacakları ruhani hayatın işareti olarak Şeria nehrinde vaftiz ediyordu. Kendisine gelen büyük kalabalıklar, Yahudi din adamlarının kiskançlığına sebep oluyordu.

Yahya bir haberciydi. “Çölde çağırmanın sesi: RAB’İN yolunu hazırlayın, Onun yollarını düz edin.”¹⁹³ Adeta bir sultan naibi gibi, Mesih’in gelişinden önce, O’nun yolunu hazırlamak için gelmişti.

Bir gün kalabalıklar Şeria nehrinde toplanmışlar ve Yahya’nın sözlerini dinleyerek O’nun tarafından suya batırılmayı bekliyorlardı. Yahya için olağan bir gündü, ta ki kalabalığın içerisinde olağanüstü bir kişi çıkana dek. Yahya, huzurunda duran genç, sakallı adama bakarken içi titremişti. “O’nun çarıklarının bağını çözmeye bile layık değilim” diye düşünüyordu.

İsa’ya bakarak, “Senin beni vaftiz etmen gerekir” dedi.

İsa Mesih tevazuyla karşılık verdi: “Doğru olan şeyler yerine gelmelidir.”

Yahya itaat ederek İsa Mesih’i nehre götürdü ve soğuk sulara batırdı.

Aniden sema açıldı ve bir güvercin gelip Mesih’in üzerine kondu. Allah’ın sesi duyuldu: “Sen benim sevgili Oğlumsun, senden razıyım.”¹⁹⁴

Orada ne oldu? İki temel gelişme oldu. Teyit ve takdir. İbrahimogulları ikibin yıldır Mesih’i bekliyorlardı. O’nu kalabalıkta teşhis etmenin bir yolu olmalıydı. Celileli ve sakallı çok sayıda marangoz vardı. Yahya İsa’nın Mesih olduğunu teyit etti. Yahya, “İsa Mesih’tir” diye ilan etmek için ortaya çıktı

Müslüman dostlarım beni burada durduruyor. “Yapma lütfen. Neden sürekli şu *oğul* sözünü duyuyoruz? Hristiyanlar neden apaçık üç tanrıya taptıklarını göremiyorlar?”

Yeni bir yaklaşım düşünelim. Eski alim Augustine şöyle yazmış: “Kutsal Yazılar’a göre hem Baba’dan hem de Oğul’dan çıkan Kutsal

---

¹⁹³ İncil, Luka 3:4

¹⁹⁴ İncil, Matta 3; İncil, Luka 3.

Ruh, Baba ve Oğul'un birbirlerini karşılıklı olarak sevdiği sevgiyi bize bildirir.”¹⁹⁵

Oğul'un ne manaya *gelmediğini* şöyle izah edeyim. Allah'ın fiziksel bir bedenle Meryem'i (ya da bir başkasını) kendisine eş olarak aldığı manasına gelmez. İsa'nın Allah'a eş ikinci bir tanrı olduğu manasına gelmez. İsa'nın varlığının uzun bir süre önce yaratıldığı manasına da gelmez. Allah'ın özünden bir özün, insan olan İsa Mesih'in içinde bulunması manasına gelir. Çarmıhtaki ölümüyle affedilmemizi mümkün kılmak amacıyla bizzat aramızda yaşamıştır.

Tevrat'ın Allah'ı sık sık merhametli (Rahman) ve şefkatli (Rahim) olarak nitelendirdiğini daha önce görmüştük. Tarihe göre, Hz. Muhammed dünyaya gelmeden çok önce, Süryani Hristiyanlar İsa Mesih için *El Rahman* unvanını kullanırlardı.¹⁹⁶ Bu Allah'ın tam bir temsilidir. Allah'ın gösterebileceği en büyük merhamet, dünyamıza bizzat gelecek günahlarımız için kusursuz ve mukaddes bir kurban olmasıdır. Merhameti ve şefkati, O'nun ilahi sevgisinin ürünleridir.

İsa Mesih'in Ölümü (Ayet 19:33)

Komşuma “Bir dakika” dedim, “bana İsa Mesih'in ölmediğini ispat etmek için sürekli ayet 4:156'yı gösteriyorsun. Fakat bu ayet İsa'nın ölmediğini değil de Yahudilerin O'nu öldürmediğini söylüyor. Kur'an'da İsa'nın ölmediğini söyleyen başka ayetler var mı?”

Bekledim ama dostum bir cevap veremedi. Başka bir ayet yoktu.

Aslında, İsa'nın öldüğünü söyleyen başka ayetler keşfetmeye devam ediyoruz. Örneğin, 33-34 ayetleri şöyle diyor:

---

¹⁹⁵ Augustine, Üçlü Birlik Üzerine XV.17.2

¹⁹⁶ “El Rahman'ın anlamı”, Kur'an ve Mesajı, “El Rahman unvanının, orta ve güney Arabistan'daki tek Tanrı için kullanılırken İslamiyet tarafından sahiplenildikten sonra, RHM kökünden türetilen bir sözcük olarak karşımıza çıkmış olması makuldür.”

“Doğduğum gün, öleceğim gün ve diriltileceğim gün bana selâm.” Hakkında şüpheye düştükleri hak söze göre Mer-yem oğlu İsa işte budur.

Ne?! Bu ayet sadece Mesih'in öleceğini söylemekle kalmıyor, olayların tertibi ayet 3:55 ile ahenk içerisinde gerçekleşiyor. İsa Mesih yaşadı, öldü ve ölümden dirildi. İncil'i bilen bir kişi için bunun ne kadar etki-leyici olduğunu tahmin edebilir misiniz?

20. Bölüm

20. Tâhâ Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Musa ve Yanan Çalı (20. Sure)

20. sure, çok sayıda ilgi çekici hususa değinir. Anahatların bazılarını odaklanacağım.

Öncelikle, Musa'nın şahsen Allah'ın sesini duyduğuna dikkat ettim. Öykü şöyle geliyor.¹⁹⁷ Musa dağda bir ateşin yandığını gördü. Ne olduğunu merak ederek yaklaştı. Allah, yanan ama tükenmeyen bir çalıdan Musa'ya seslenerek çarıklarını çıkarmasını çünkü bulunduğu yerin kutsal olduğunu söyledi. Allah bundan sonra Musa'ya, Mısır'a dönmesini ve kardeşi Harun'la birlikte İbrahimogulları'nı esaretten kurtarmak için Firavun'un huzuruna çıkmasını buyurdu. Musa Mısır'a döndü ama Firavun Allah'ın sözüne kulak asmadı. Mısır'ın üzerine birçok bela geldi. Firavun sonunda köleleri serbest bıraktı ve Allah Mısır ordusunu Kızıldeniz'de boğarak cezalandırdı. Kızıldeniz yoluyla Mısırlılardan kaçan İbranilerin bazıları, Musa dağda On Emiri aldığı sırada altın bir buzağı yaparak ona taptılar. Musa dağdan indiği zaman Allah'ın gazabı putperestlerin üzerine döküldü ama Allah'a sadık insanlar kurtuldu.

Onun yanına geldiğinde kendisine “ey Mûsâ!” diye seslenildi. “İyi bil ki ben, evet yalnız ben senin Rabbinim.”

---

¹⁹⁷ Ayrıntılar için Tevrat, Çıkış 3. bölüme bkz.

Tarih, Sevgi Rabbi'nin Muhteşem Öyküsüdür. Bu öykü Adem ve Havva'yla birlikte bahçede başlamış, sonra İbrahim, Musa, Saul ve Kral Davud ile devam etmiştir. İncil'de öykünün eşiği aşarak İsa Mesih ile birlikte en kutsal yere ulaştığı görülür. Bu sevgi öyküsü daima ilahi bir irtibat içerir. Allah'ın Sözü (ya da Sesi) sadece O'nunla *birlikte* değildir, Allah'ın özüdür, Kelimetullah'tır.

**Bu sevgi
öyküsü daima
ilahi bir irtibat
içerir.**

Doğrudan irtibat neden bu kadar önemlidir? Bir kişi, irtibatın her ilişkinin candamarı olduğunu söylemiş. Birbirlerini seven karı ve kocalar, konuşmaya ve dinlemeye vakit ayırırlar. Sadece bedenlerini değil, yüreklerini de paylaşırlar. Sevgi ana babaların çocuklarıyla oturup konuşmalarını, iyi dostların hayatlarıyla ilgili bilgileri paylaşmalarını sağlarlar.

Allah'ın kendi halkına doğrudan seslenmesi imkansız mıdır? Neden değildir? Bir baba çocuklarıyla nasıl konuşursa, Allah Adem ve Havva'yla öyle konuşmuştu. İki dost nasıl konuşursa, Allah Musa ile öyle konuşmuştu.

Allah'ın Sözü olan İsa Mesih geldiği zaman, takipçilerine artık kul değil, dost dediğini söylemişti. Dostları için canını vermekten daha büyük bir sevgi olmadığını ifade etmişti.¹⁹⁸ Allah'ın Yüce Sevgisi ilk mükemmel dostluğun bahçede itaatsizlik yüzünden bozulduğunu ama Allah'ın sürekli olarak sevgi köprüsü kurmaya devam ettiğini gösteriyor. Bu köprü'nün köşetaşı İsa Mesih'tir.

Bir adamın, okyanusun diğer tarafındaki bir kadına aşık olduğunu hayal edin. Ona ilkönce eliyle yazdığı mektupları gönderecektir. Daha sonra onunla telefonda konuşacaktır. Sonunda bir uçağa atlayıp onun yanına gidecektir. Yüz yüze görüştüklerinde sevinçleri tamamlanmış olacaktır.

---

¹⁹⁸ İncil, Yuhanna 15:13, "Bir adamın, dostları uğruna canını vermesinden daha büyük sevgi kimsede yoktur."

Bu sebeple, bazı Müslüman toplumlarda Allah'ı yeni bir şekilde düşünerek kendilerine Allah'ın Sevgilileri (عشاق الله) diyorlar. “Kâmil sevgi korkuyu dışarı atar.”¹⁹⁹ İsa Mesih aracılığıyla Allah'a kavuşmak, insanları Adem'in henüz günahsızken yaşadığı, utancın olmadığı ilk vakte götürür. Utanç, suçluluk ve cezalandırılma korkusu olmadan adeta Cennetten dökülen muhteşem bir şelaleyi andıran sevgiyle Allah'a yaklaşmak mümkündür.

Adem'in Utancı (Ayet 20:115-123)

Adem, Allah'ın huzurunda zihni ve cismani olarak çıplak bulunduğundan utancını saklamak için beyhude uğraştı. Havva'yla birlikte incir yapraklarından örtüler yapmaya çalıştılar. Onların utancını her insan paylaşır. İnsanların çoğu hala bedenlerini elbiseler, baş örtüleri, pantolonlar, paltolar ve envai çeşit kıyafetlerle örterler. Halkın önüne çıplak çıkmak, Allah'a karşı lakayt bir tavrın işaretidir.

Tevrat Allah'ın incir yapraklarını örtü olarak kabul etmediğini gösteriyor. Bunun yerine Adem ve Havva'ya yeni örtüler verdi. Allah'ın kendisi bizzat hayvanları kurban ederek Adem ve Havva'yı derileriyle giydirdi. İçsel utancımız için yegâne örtü O'nun tedarik ettiği kurbandır. Bu nedenle, İsa Mesih hizmet edilmeye değil, hizmet etmeye ve canını bizim uğrumuza fidye olarak vermeye geldiğini söylemiştir.

---

¹⁹⁹ İncil, 1. Yuhanna 4:18, “Sevgide korku yoktur; ancak kâmil sevgi korkuyu dışarı atar, çünkü korkuda işkence vardır; ve korkan adam sevgide ikmal edilmemiştir. Biz seviyoruz, çünkü önce o bizi sevdi.”

21. Bölüm

21. Enbiyâ Sûresi (Peygamberler)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hız. Muhammed'in İsimleri (Ayet 21:107)

Bu surenin mesajı açıktır. Müşrikliği bırakın, tek Allah'a dönün ve Hz. Muhammed'i kabul edin. Ayet 107:

Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.

107. ayet bizi ilginç bir soruya getiriyor. Hz. Muhammed'in isimleri ve Hüsna İsimleri arasında ne gibi bir ilişki var? Örneğin, bu ayette Hz. Muhammed'in Allah'tan *rahmet* (رَحْمَةً) olduğunu okuyoruz. "Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik." Ayet 1:1'de Allah'ın *Rahman* olduğunu okuyoruz (الرَّحِيم). Başka bir örnek ayet 22:64 ve ayet 61:6'dır. Ayet 22:64 Allah'ın *Hamid* olduğunu ifade eder (الْحَمِيدُ). Ayet 61:6'da Hz. Muhammed için *Abmed* (أَحْمَدُ) ismi kullanılır.

Dalail-ul-Khairat: İyi Ameller Kılavuzu adlı kitapta Allah'ın 99 ismi (Esmâ El Hüsna) ve Peygamberin 201 (Esmâ En Nebî) ismi sıralanır. İsimlerinin çoğunun kökleri aynıdır, fakat Allah'ın isimlerinin başında *El* tanımlığı yer alır.

Hız. Muhammed, kendisinden önceki bütün insanlar gibi Adem ve Havva'dan geliyordu. Hız. Muhammed'in bütün diğer insanlar gibi öldüğünü ve toprağa döndüğünü biliyoruz. Tarihte büyük liderler yaşadığı halde onların hiçbirine hamdetmeyiz. Örneğin, Musa peygamber, yanan çalıda Allah ile görüştüğü ve On Emri aldığı halde, Adem'in kanını damarlarında taşıyan herkesle aynı insanıyeti paylaşı-

yordu. Birisinin dediği gibi, Adem'in kanı en yüce kralın başını utançla eğilmesini, en düşkün dilencinin ise onurla kaldırmasını sağlamalıdır.

Ayet 3:144'te şöyle der:

Muhammed, ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür veya öldürülürse gerisin geriye mi döneceksiniz?

Bu ayet peygamberleri gereğinden fazla izzetlendiren insanlara bir ikaz değil midir?

22. Bölüm

22. Hac Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Cahilce Tartışmalar (Sure 22:8)

Dostlarım bana sık sık Allah, İsa, İncil ve Kur'an hakkındaki fikirlerini bildirirler. Oradan buradan bir şeyler öğrenmişler ama Tevrat, Peygamberler, İncil ya da Kur'an'ın tamamını okumamışlardır. Kur'an cahilce tartışmalar konusunda ikazda bulunur. 8. ayet şöyle der:

İnsanlardan öylesi de vardır ki, ne bir ilmi, ne bir yol göstericisi, ne de aydınlatıcı bir kitabı olmadığı halde kibirlenerek insanları Allah'ın yolundan saptırmak için, Allah hakkında tartışmaya kalkar. Ona dünyada bir rezillik vardır. Ona kıyamet gününde de yangın azabını tattıracağız.

Ben cahilliği geride bırakma yolculuğunda bu kitabı yazıyorum.

Cehennem (Sure 22:19-22)

Kur'an Cehennemle ilgili tutarlı ve canlı bir resim sunar.

İşte iki hasım taraf ki, Rableri hakkında tartışmaya girmişlerdir. Bunlardan inkâr edenler için ateşten giysiler biçilmiştir. Başlarının üstünden de kaynar su dökülür. Onunla, karınlarının içindekiler ve derileri eritilir. Onlar için bir de demirden topuzlar vardır. Her ne zaman cehennemden, o ızdıraptan çıkmak isteseler, oraya geri döndürülürler ve onlara, "Tadın yangın azabını" denilir.

Bundan daha korkunç bir şey tahayyül edemem. Kaynar suların baştan aşağı dökülmesiyle beden korkunç acılara maruz kalacaktır. İşkenceden kaçıp da kuvvetini toplamaya çalışanlar demir sopalar yiyecektir. Üstelik bunun sonu asla gelmeyecektir. Sonsuz bir azap ve işkencedir bu!

Modern insanlar bu inanç karşısında duraksarlar. Belki de çocukluğumuzda anlatılan, anababasının sözünü dinlemeyen çocukları yiyip yutmak için evin önünde bekleyen kocaman beyaz dişli canavarları anımsarlar. “Karanlıktan sonra yataktan çıkma, yoksa sarı gözlü, kanlı dişli kötü bir canavar, daha sen gözünü kırpmadan üstüne atlayıverir. Dişlerini fırçalamayı unutursan, yatağının altından çıkıp gece yarısı ayaklarını koparır. O zaman sabahleyin dişlerin de ayakların da olmadan kalkarsın.”

Richard Dawkins’e göre, çocuklara Cehennem’den söz etmek tacize girer:

Şükürler olsun ki, Cehenneme inanmanın –hakikaten, derin bir şekilde inanmanın– ne demek olduğunu şahsen hiç tecrübe etmedim. Bence böyle derin bir itikat, bir çocukta hafif fiziksel tacizin geçici utancına nazaran kalıcı zihinsel bir travma yaratabilir.²⁰⁰

Öte yandan, zengin ve eğitimli bir Müslüman, bir keresinde bana insanlara Cehennem öykülerinin lazım olduğunu söyledi. Her ne kadar kendisi Allah’a inanmasa da, Cehennem korkusu olan bir toplumda insanların hadlerini bildiklerini iddia etti. Ona göre cehennem, çocuklara dişlerini fırçalamak için anlatılan yeşil gözlü canavar masallarından biriydi.

Kur’an Cehennem (جَهَنَّمَ) sözcüğünü 77 kez, ateş sözcüğünü 172 kez ve yanmak fiilini 41 kez kullanır.²⁰¹ Cehennem sözcüğünü kullanma-

---

²⁰⁰ “Richard Dawkins ve Cehennem”, Conservapedia,

http://www.conservapedia.com/Richard_Dawkins_and_Hell, accessed February 2018.

²⁰¹ Arapça’daki sözcük biçimine göre toplam rakam farklılık gösterebilir.

dan yargı, azap ve işkence gibi terimlerden söz eden çok sayıda ayet vardır. Cennet (الْجَنَّة) sözcüğü çeşitli biçimlerde 102 kez geçer.²⁰² Kur'an, okurların zihnine iyi Müslümanların ebedi zevkler tadacağı, gayrimüslimlerin ise ebedi ıstıraplar çekeceği düşüncesini yerleştirir.

Cehennem kavramı Kur'an'la başlamamıştır. Önceki peygamberler ve İsa Mesih, kötülerin Allah'tan ayrı, karanlık bir yerde mahvolacağına dair ikazlarda bulunurlar. Firavun ve halkının Mısır'da maruz kaldığı belalar, Allah'tan kasıtlı olarak dönmenin sonuçlarını ortaya koymuştur.

Karanlığın hâkim olduğu yeri tarif etmek için kullanılan İbranice sözcük Şeol'dür (שְׁאוֹל). İncil ise Hades (Ἅδης) sözcüğünü kullanır. Başka metinlerde, Kudüs halkının çöpleri ve hatta cesetleri şehrin ucundaki derin Gehenna vadisine attıklarını okumak mümkündür. İsa Mesih'in Gehenna tarifini dinleyen herkes, iğrenç dumanları ve kokuları tahayyül edebilirdi.

Kur'an'a kıyasla, İncil Cehennem hakkında pek az teferruata girer. "Ve ölüm ve ölümler diyarı ateş gölüne atıldılar. Ateş gölü, ikinci ölüm budur. Ve her kim hayat kitabında yazılmamış bulundu ise, ateş gölüne atıldı."²⁰³ İsa Mesih kendileri için yaşayanların ebedi cezaya uğrayacaklarını söyledi.²⁰⁴

Cehennem düşüncesi en iyi dostlarımdan birini cidden çok üzüyordu. Allah'a inanıyor ve İsa Mesih'i seviyordu. Allah'ın sevgisi ve Cehennem problemi üzerinde birçok sohbetimiz olmuştu. Onun sorularını paylaşan çok sayıda kişi var. Bu denli sevgiyle dolu olan Allan insanları nasıl ebedi cezaya mahkûm edebilir?

Başkaları Cehennem'de yanarken kendisinin nasıl Cennet'te yaşayabileceğini tahayyül edemeyen bir adam şöyle yazmıştır:

---

²⁰² Tevrat, Zebur ve İncil'de Cehennem ile ilgili sözcüklerin 54 referansı vardır.

²⁰³ İncil, Vahiy 20:14-15

²⁰⁴ Matta 25:46, "Ve bunlar ebedi azaba, fakat salihler ebedi hayata gideceklerdir."

Allahım, yerleri değiştirmemize izin ver, çünkü dostlarım ve sevdiklerim Cehennem’de azap çekerken benim Cennet’te mesut bir şekilde havalarda süzülmemi, bulutlarda senin merhametini, lütfunu ve sevgini öven ilahiler söylememi bekliyorsan, yanılıyorsun. Hem de çok yanılıyorsun. Hatta senin cennetin benim cehennemime dönmüştür.²⁰⁵

Müslümanlar arasında da Cehennem hakkında çok sayıda soruları olanlar vardır. Cehennem ebedi midir? Bir müddet sonra Cehennem’den çıkış var mıdır? Müslümanların hepsi Cehennem’den geçecek mi?²⁰⁶ Bazı Müslümanlar önce Cehennem’e girip küçük günahların cezasını çektikten sonra çıkacak mı? Hristiyanlar, Yahudiler ve putperestler en sonunda Cehennem’den çıkacaklar mı? Cehennem bir gün tamamen boşalacak mı? Ahmediyye tarikatı ve diğerleri Cehennem’in gün gelince tamamen boşalacağına ve her canın serbest kalacağına inanıyor.

Hezekiel peygamber şöyle yazdı: “Çünkü ölen adamın ölümünden ben zevk duymam, RAB’İN sözü; öyle ise, dönün de yaşayın.”²⁰⁷ İsa Mesih, Kudüs’e yaklaşırken şehre baktı ve ağlamaya başladı. Günahkâr insanlar için kalbi acıdı!²⁰⁸ Allah, insanlığı sevdiği ve mahvolmamızı istemediği için İsa Mesih’i gönderdi.

---

²⁰⁵ Steve McSwain, “Neden Cehenneme İnanmıyorum” Huffpost, https://www.huffingtonpost.com/steve-mcswain/why-i-do-not-believe-in-h_b_7762130.html, accessed February 2018.

²⁰⁶ Ayet 19:71,72 نَقُوا (varuda) kavuşmak anlamına gelir, ve bu bağlamda Cehennem ateşlerine kavuşmak kastedilmektedir.

²⁰⁷ Peygamberler, Hezekiel 18:32

²⁰⁸ İncil, Luka 19:41-44, “İsa yaklaştığı vakit, şehri gördü, ve onun üzerine ağlıyarak dedi: Bugün olsun, selâmete yarıyan şeyleri keşke sen bilseydin! Şimdi ise, senin gözlerine onlar saklıdır. Çünkü senin üzerine günler gelecek ki, düşmanların çevrene siper yapacaklar, çevreni kuşatacaklar, her yandan seni sıkıştıracaklar, seni ve içinde olan evlâdını yere çalacaklar; ve senin içinde taş üstünde taş bırakmayacaklar; zira sen ziyaretinin vaktini bilmedin.”

Allah Cennet ve Cehennem'in hakiki yerler olduğunu açıkça ifade etmiştir. İncil'e göre, zamanın sonunda her insan yargılanacaktır. Bazıları Allah'ın huzurunda ebedi hayata kavuşacaktır. Diğerleri ise ebedi Cehennem'e atılacaktır.²⁰⁹

Şayet Cehennem hakikaten varsa, Allah'ın sevgisinin hakiki olmadığı sonucu ortaya çıkmıyor mu? Eğer Allah hakikaten sevgiyle doluysa, Cehennem'in varolmaması gerekmiyor mu? Allah günahkâr insanları hem sevip hem de niye Cehennem'de yakabilir? Bu iki tarafın adeta aynı anda varolmaması gerekir.

İsa Mesih bu soruya cevaben bize bir pencere açıyor. Allah sevgiyle dolu olduğu için günah hastalığımızın çaresini tedarik etmiştir. Adil olduğu için günahlarımızın cezasını İsa Mesih'e çarmıhta çektirmiştir. İsa'ya iman edenler aklanırlar ve Cehennem'den kurtulurlar. Ancak günahın çaresi olarak bu sunuyu kabul etmeyenler için Cehennem azabı vardır. Allah'ın sevgisi, iyiliği ve adaleti mükemmeldir. İsa Mesih'in çarmıhtaki ölümü ve dirilişi aracılığıyla affedilmemiz için sevgisiyle bir kapı açmıştır. Adalet, Allah'ın Kurban Kuzusu'nu reddeden günahkârların cezalandırılmasını gerektirir. Adalet, Kuzu'nun kanını sığınak edinenlere ebedi hayat verilmesini gerektirir.

Yaratma Gücü (Ayet 22:73)

İnsanların yaratıcı olduklarını söyleyebiliriz. Fakat sadece Allah hiçlikten bir şey yaratabilir. Sadece O hayatı yaratabilir. Ayet der ki:

Ey insanlar! Size bir örnek verildi. Şimdi ona iyi kulak verin. Sizin Allah'tan başka taptıklarınız bir sinek dahi yaratamazlar, hepsi bunun için toplansalar bile. Eğer sinek onlardan bir şey kapsa bunu ondan kurtaramazlar. İsteyen de âciz, istenen de!

---

²⁰⁹ Bazı Hristiyan dostlarım Tevrat'ı, Peygamberleri ve İncil'i okuyarak Allah'ın yargısının ardından isyankâr insanların tamamen ortadan kaldırılacağı sonucuna varıyorlar. Aynı fikirde olmasam da onları saygıyla dinleyebilirim.

Putlar ve sahte tanrılar güçsüzdür. Sahte tanrılar hiçbir şey yaratamaz.

Bu ayet hemen akla ayet 5:110'u getiriyor:

O gün Allah şöyle diyecek: “Ey Meryem oğlu İsa... Hani iznimle çamurdan kuş şekline benzer bir şey yapıyordun da içine üflüyordun, benim iznimle hemen bir kuş oluyordu.

Sahte tanrılar hiçbir şey, hatta bir sinek bile yaratamadıkları halde, bu Sureye göre İsa Mesih'in Allah'la o denli yakın bir ilişkisi vardı ki, Allah O'nun aracılığıyla bir kuş yaratmıştı.

23. Bölüm

23. Mü'minûn Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

İnsanların Yaratılması (Ayet 23:12-14)

Sonra onu az bir su halinde sağlam bir karargaha yerleştirdik. Sonra bu az suyu “alaka” haline getirdik. Alakayı da “mudga” yaptık. Bu “mudga”yı da kemiklere dönüştürdük ve bu kemiklere de et giydirdik. Nihayet onu bambaşka bir yaratık olarak ortaya çıkardık. Yaratanların en güzeli olan Allah'ın şânı ne yücedir!

İsa Mesih'in kuş yaratma öyküsü, 23. Sureye güzel bir geçiş yoludur. Bu sure insan yaratılışının çeşitli kademelerini temsil eder: Çamur, nutfe, alaka, şekilsiz et, kemikler, adale ve beden. Bu sadece Adem'in mi yoksa her insanın mı yaratılışının tarifidir, emin değilim. Her halükârda, tıp bilimine göre bu metin, insan rahmindeki gerçek gelişimi tarif etmiyor. Belki de şiirsel bir ifade söz konusudur.

Bu tarif, Kur'an'da insanın yaratılışının birkaç tarifinden biridir. Bu ayetler bize ne anlatıyor? İnsanların çok mütevazi başlangıcının olduğunu gösteriyor. Allah'ın ne kadar güçlü ve yaratıcı olduğunu göstermeyi amaçlıyor.

24. Bölüm

24. Nûr Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Cinsel Yasalar (Ayet 24:2-33)

Kur'an cinsel ahlak hakkında pratik talimatlar içerir. Bu talimatların bazılarına bakalım.

- Zinanın ve evlilik dışı cinsel ilişkinin cezası nedir? 2. ayet her suçlu için merhamete kapılmadan 100'er sopa cezası öngörür.
- Bir adamın iffetli bir kadını mahkûm etmesi için kaç şahit gereklidir? En az dört şahidi yoksa 80 sopa yemelidir.
- Bir adam, karısının zina yaptığına ilişkin Allah'ın huzurunda beş kez yemin edebilir. Kadın da beş kez masum olduğuna dair yemin edebilir.
- Cinsel günah işleyen herkes, cinsel açıdan iffetsiz biriyle evlenmelidir.
- Kadın ve erkekler toplum içinde gözlerini haramdan sakınmalıdır. Kadınlar süslerini saklayacak şekilde örtünmelidir. Kendilerini yalnızca kocalarına, babalarına, kayınpederlerine, oğullarına, kocalarının oğullarına, erkek kardeşlerine, onların oğullarına, kızkardeşlerinin oğullarına ya da onların karılarına, hizmetlerinde bulunan kölelerine ve cariyelerine, cinsel arzuları bulunmayan erkek hizmetçilere ve kadınların cinselliğinin farkında olmayan küçük çocuklara gösterebilirler (ayet 24:31).
- 58. ayete göre köleler ve çocuklar sabah namazından önce, öğle sıcağında ve akşam namazından sonra yetişkin bir Müslümana

yaklaşmak için izin istemelidir, çünkü insanlar böyle anlarda elbiselerini çıkarabilir.

- 61. ayete göre, iyi Müslümanlara nerede yemek yiyeceklerini bildirir. 31. ayete benzer şekilde akrabalarıyla ve muhtemelen diğer Müslümanlardan oluşan samimi dostlarıyla yemek yiyebilirler.
- 33. ayet kölelere efendilerinden özgürlük istemeleri için izin verir. Müslümanlar layık gördükleri köleleri serbest bırakabilirler. Köle kızlar fahişeliğe zorlanmamalıdır. Fakat zorlansalar dahi, Allah'ın bağışlayıcı ve esirgeyici olduğu bilinmelidir.

Dostlarım bana Hristiyan batının neden bu kadar ahlaksız olduğunu sormuşlardır. Filmlere ve müziklere işaret ederek çok sayıda örnek bulabilirler.

Müslüman dostlarıma verebileceğim basit cevap, batının Hristiyan bir imparatorluk olmadığıdır. İsa Mesih yeryüzünde bir krallık kurmaya gelmemiştir. Evet, Amerika'da İsa'nın çok sayıda takipçisi var ama hükümette, haber medyasında, spor, müzik, film ve televizyon alanında sayıları azdır. Gerçek düşündüğünüzün tersidir. Çoğu Hristiyan, dinsiz olduğu için Hollywood'da çalışmak istemez! Cinselliğin bu kadar ön planda olduğu bir yerde çalıştıkları taktirde, başka birçok kişi gibi ahlaksızlığa sürüklenebileceklerinin farkındadırlar. Sadece İsa Mesih'e çok büyük bir sevgiyle bağlı olan bir kişi Hollywood gibi bir yerde çalışabilir ve iffetini koruyabilir.

İsa Mesih ve takipçileri iffet hakkında öğretiler verdiler:

Fakat mukaddeslere yakışır surette, aranızda zina ve her türlü pislik yahut tamah anılmasın bile; ve lâayık olmıyan edepsizlik ve ahmakça söylenmek, yahut kaba şakalar olmasın; fakat daha ziyade şükredilsin.²¹⁰

---

²¹⁰ İncil, Efesliler 5:3-4

İncil evliliğin tek erkek ve tek kadın arasında olması gerektiğini öğretir, evlilik öncesinde ya da dışında kalan *bütün* cinsel ilişkileri mahkûm eder ve yüreğin cinsel fantazilerine karşı ikazda bulunur. İsa'nın takipcileri kürtaj, fahişelik, pornografi, cinsel taciz ve başka birçok cinsel günaha karşı savaş verir.

Neden? Çünkü Allah cinselliği, paylaşılan hayatın zevk veren şaşırtıcı bir bereketi olarak yaratmıştır. Karı ile koca arasındaki yakınlık, Allah'ın kendi içindeki mükemmel sevgisinin bir aynası gibidir. Cinsellik, hayat boyu süren evliliğin sevgiyle dolu sınırları dışına çıktığında çabucak yozlaşır şehvete dönüşür. İnsanlar Allah tarafından hem kendisiyle hem de birbirleriyle pak ilişkiler kurmaları için yaratılmışlardır. Bu pak sınırların dışına taşmak insanları sadece gölgelere ve karanlığa sürükler.

Peki umut var mı? Yüreğin ve zihnin derinlerinde işlenen cinsel günahlar da dahil olmak üzere bir kimsenin suçtan özgür yaşaması mümkün mü? Dindarlık abidesi olarak görülen Gandi'nin, uzun yıllar boyunca genç ve güzel kızlarla çıplak uyuduğu bilinir. İddialara göre, nefisini tutabiliyor mu diye deney yapıyormuş. Sırf bunu yapmakla bile, kadınlarla cinsel ilişki kurma arzusuna karşı mücadele verdiğini kabul etmiş oluyordu.

İnsanların cinsel düşkünlüğü alt etme çabaları son derece yetersiz kalır. Cinsel günahın, Allah'ın affına ve şifasına ihtiyacı vardır. Kral Davud bile, ordusunun komutanlarından birinin karısıyla zina ederek korkunç bir cinsel günaha düştü. Üstelik, karısının Davud'un oğlunu taşıdığını öğrenmesin diye o komutanı öldürterek her şeyi daha kötü yaptı.

Kendisinin karanlık bir gölgesine dönüşen Davud, Allah'ın huzuruna gelip af ve şifa diledi:

“Ey Allah, inayetine göre bana acı;
Rahmetinin çokluğuna göre isyanlarımı sil.
Fesadımdan beni büsbütün yıka,

Ve suçumdan beni temizle.
Çünkü isyanlarımı bilirim,
Ve suçum daima önümdedir.²¹¹

Sonuç olarak cinsel günahın hayaleti, Allah tarafından tedavi edilmedikçe kişinin içindeki bütün ışığı çalıp götürür. Allah, insan yüreğinde İsa Mesih'in şehvetten ve şehvaniyetten uzak, sevgiyle dokunuşuna yönelen tevazu ve tövbe-kârlık görmek ister. Mesih'in dokunuşu şifa ve ebedi sevinç getirir.

---

²¹¹ Zebur 51:1-3

25. Bölüm

25. Furkân Sûresi (Ölçüt)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Allah'ın Sevgiyle Dolu Olduğunu Söylemek Küfür müdür? (Ayet 25:60)

Onlara, “Rahmân'a secdeye kapanın denildiğinde” “Rahmân da nedir? Senin bize emrettiğine mi secde edeceğiz?” derler ve bu onların nefretini artırır.

İmansızlar “Rahmân da nedir ya da kimdir?” diye sorabilirler. Müslümanlar bile, “Allah kimdir?” diye merak edebilir.

Bir gün, Hristiyan bir bayan, Müslüman arkadaşıyla oturup çay içmek ve sohbet etmek için buluşmuş. Müslüman bayan, ülkesinde hayatın ne kadar zor olduğunu, binlerce insanın silahlı gruplar tarafından öldürüldüğünü ve şehirlerin yıkıldığını anlatıyormuş. Hristiyan bayan çayını yudumlarırken nazik bir şekilde dinliyormuş. Savaşın ne kadar korkunç ve trajik olduğunu ikisi de tasdik etmiş. Hristiyan bayan, arkadaşısını teşvik etmek amacıyla, “Biliyor musun, Allah seni seviyor” demiş.

Arkadaşı, “Dur!” diye aniden patlamış. “Böyle dememelisin, bu küfür! Allah'tan sanki insanmış gibi söz edemezsin” demiş.

Bu iki bayanın, “Rahman kimdir?” sorusu hakkında farklı düşünceleri varmış. Hristiyan bayan şöyle inanıyormuş “Allah gözlerimizi ve kulaklarımızı yaratan, sevgiyle dolu olan Tanrı'dır. Bizi göremez mi? Duyamaz mı?”

Müslüman bayan ise Allah'ın sefil insanlardan son derece münezzeh ve azametli olduğuna, Allah ile sevgi sözcüklerinin birlikte sarfedilmelerinin bile küfür sayılabileceğine inanıyormuş.

77. ayette, Hz. Muhammed'in, imansızlara şöyle demesi buyruldu:

De ki: "Kulluğunuz ve niyazınız olmasa Allah size ne diye değer versin!"

Rahman vasfı, Allah'ın insanlar için sadece yağmur yağdırmak gibi merhametli şeyler yaptığı anlamına mı gelir? Yoksa Allah, insanları iradesiyle ve şefkatiyle seven şahsi varlık mıdır? Allah şöyle dedi:

Onları insan iplerile, sevgi bağları ile çektim; ve onlara çeneleri üzerinde olan boyunduruğu yukarı kaldıran adamlar gibi oldum.²¹²

---

²¹² Peygamberler, Hoşea 11:4

26. Bölüm

26. Şuarâ Sûresi (Şairler)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Apaçık Mana (Ayet 26:2)

Bunlar, apaçık Kitab'ın âyetleridir

Kur'an'ı okumaya başlamamın nedeni, her insanın kendisine Allah tarafından verilen zihni kullanması gerektiğine inanmamdır. Bazı Müslüman dostlarım, Kur'an'ın sesini dinlemenin taze havayı solmak gibi olduğunu söylerler. Ben imamların Kur'an okumalarını dinledim mi? Evet, binlerce kez. Fakat sonraki adımı atıp mesajını da anlamak istiyorum.

Bir akşam, sessiz bir parkta semaverde çay demliyordum. Hoş bir Müslüman aile, yanımdaki masada piknik yapıyordu. Yanlarına gidip çay ikram ettim. Çayımızı içip sohbet ederken, “Bunlar, apaçık kitabın âyetleridir” ayeti üzerinde düşünüyordum.

“Kur'an okur musunuz?” diye sordum.

Onlardan biri cevap verdi: “Kursa gidip Arapça okumayı öğreniyoruz ama ne dediğini anlamıyoruz.” Baba da hemfikirdi: “Hayır, ne dediğini anlamıyorum.”

Birçok kişi için Kur'an'ın mesajı net değildir. Manasını öğrenmek için Tefsire bakarlar, en sevdikleri imama ya da şeyhe kulak verirler. Bazen Kur'an'la ilgili sohbetlerde zor bir soruyla karşılaşılır ve çabucak hocalarını arayıp cevabını isterler. Bazen cevabını kendileri bilir ama

yine de daha yüksek bir yetkilinin desteğine ihtiyaç duyarlar. Bazen de ne söyleyeceği konusunda hiçbir fikirleri yoktur.

Kur'an'ın mealini okurken tefsir gerekli mi? İnsanlar hiçbir tefsire gerek duymadan her gün gazeteyi kendi dillerinde okuyabilirler.

Bir gün, sevilen bir Müslüman imamın bir ayet hakkındaki öğretişini seyrediyordum. Ayeti düz olarak okudu. Fakat sonra yavaş yavaş izah etmeye başladı. Sözcüklerin orada yazılı manaya gelmediğini, aslında bambaşka manaları olduğunu söylüyordu. Dinleyiciler arasında oturan yüzlerce Müslüman, sevdikleri imamın apaçık manadan uzaklaşarak bambaşka sonuçlara varmasını dinlediler.

Yaşlıca bir Müslüman dostumla oturmuş çaylarımızı yudumlarken, yine ünlü bir imamı dinliyorduk. Kuzey Afrika'daki ve Ortadoğu'daki Müslümanların gerçek Müslüman olmadıklarını izah ediyordu. Kur'an'ın mesajı net ise, neden bu kadar çok Müslüman onu yanlış anlıyor?

Dostlarım bana sık sık “Hristiyanlar arasında neden bu kadar çok mezhep var?” diye sorarlar. “İncil’in mesajı açık değil mi?” Bunun cevabı şudur: İncil’in açık olan kısımları var, olmayan kısımları da var. Üstelik bazı gruplar kendi geleneklerini İncil ile eşit ya da daha yukarıda görürler. Eski çağın alimi Augustine’in dediği gibi, “Esas konularda birlik, ayrıntılarda özgürlük, her şeyde sevgi.” Bu temel konular, Allah’ın birliği ve günahların İsa Mesih aracılığıyla affedilmesi gibi konuları içerir.

Hız. Muhammed Kuran’ı Mekkelilere ve Medinelilere ilk kez okuduğunda tefsir yoktu. Belli ki dinleyicilerinin düz mesajı anlayacaklarını umuyordu. Ölümünden sonra, takipçileri onun sözlerini Hadis adı altında topladılar ama Müslümanlar bunların sahih (doğru) olup olmadığı konusunda tamamen hemfikir değildir. Bu nedenle, bunları bütün Müslümanların kabul ettiği Kur'an ile aynı yetkide görmezler.

Kur'an'ın mesajı net ise – bence şu ana kadar nettir – o zaman insanların başkalarının fikirlerine bel bağlamak yerine kendilerinin okuması daha doğru olmaz mı?

27. Bölüm

27. Neml Sûresi (Karıncalar)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Allah'ın İradesine Teslim Olmak (Ayet 27:91)

Hz. Muhammed 91. ayette şöyle ilan eder:

Yine bana, müslümanlardan olmam ve Kur'an'ı okumam emredildi.

İslamiyet'in sözcük anlamı *teslimiyettir*. Bir ordu savaşı kazandığı zaman, düşmanları teslim olmalıdır. Fethedildiklerini göstermek için yere kapanmalıdırlar. Kur'an'a göre Allah, isyankâr insanları fetheder. Bazen onları helak eder, bazen de hayırlı Müslümanlara dönüştürür.

Allah'ın dünyayı yaratıp azgınlarla doldurmasının sebepleri nelerdir? Kendi iradesine teslim olmuş insanlarla dolu bir dünya yaratamaz mıydı? Bazı insanların yoldan çıkmalarının sebebi nedir? Sadece Cennet'e hazırlanan hayırlı Müslümanlar yaratmak varken, Cehenneme odun olacak asileri yaratmaya ne gerek var?

Allah neden tarlasında kölelerin çalışmasını ister? Köleler efendilerine iş sağlar. Kürekle kazar, orakla toplar, çekiçle döver, tuğlayla inşa ederler. Efendileri onları kendisinin yapamayacağı bir şeyi başarmaları için kullanır.²¹³ Firavunlar büyük piramitleri inşa etmek için köleleri kullandılar, çünkü kendilerinin büyük kayaları çıkarıp taşıyacak kuvvetleri yoktu ve özgür vatandaşlar da ağır işlere girmezlerdi.

---

²¹³ Ayet 29:6, "Her kim cihad ederse, ancak kendisi için cihad etmiş olur. Şüphesiz Allah âlemlere muhtaç değildir."

Hiç kimse Allah'ın insan kölelere ihtiyaç duyduğu için onları yarattığına inanmaz. İslamiyet, Müslümanların yeryüzünde adalet ve iman oluşturmasını talep eder. Fakat bu neden bu kadar zor? Neden ruhsal ve fiziksel yönden bu kadar mücadele gerektiriyor? Allah neden kölelerine kendi iradesine başkaldıracak gücü verir? Firavunlar ve Sezarlar bile kölelerini mutlak bir kontrol altında tuttular. Musa İbrani köleleri Allah'ın mucizevi gücüyle özgürlüğe kavuşturdu. Şayet insan efendiler bile kölelerini kontrol edebiliyorsa, Allah neden kölelerinin çoğunun kendisine küfür ve hakaretle başkaldırmasına izin verdi?

İncil'in bakış açısından bu sorular gereksizdir. Âdem ve Havva, ilk yaratıldıkları zaman Allah ile dostluk içindeydiler. Fakat bu dostluk bozulduktan sonra günahın köleleri oldular. Ardından Allah İsrailoğulları'na katı kurallar verdi. Fakat İsa Mesih köleliği bitirdi ve Allah ile dostluğu yeniden oluşturdu. Bunu yapmak için dostları uğruna kendi canını feda etti.

28. Bölüm

28. Kasas Sûresi (Kıssalar)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Allah'ın Sevdiği Kimdir? (Ayet 28:76)

Kur'an Musa'nın ve Nuh'un öykülerini defalarca anlatır. Mesajın özü aynıdır. Allah'a başkaldıranlar helak olacaktır. İman edenler ve iyi amelleri olanlar kurtulacaktır.

76. ayet şöyle der:

Böbürlenme! Çünkü Allah böbürlenip şımaranları sevmez.

Kur'an, Allah'ın günahkârları sevmediğini iddia eder. Daha önce de incelediğimiz gibi Allah'ın, bizim anladığımız manada kimseyi sevip sevmediği net değildir. Bazı insanlar, Allah'ın sevdiğini söylemenin dahi küfür olduğunu düşünüyor.

Şayet Allah günahkârı sevmiyorsa, tövbe ettiği taktirde ona karşı yaklaşımı değişir mi? Bir ateistin parayı sevdiğini hayal edin. Bu ayetlere göre, Allah dünyasal ateisti sevmez. Ona, "Allah seni sevmiyor" denilmesi gerekir. Şayet bu ateist tövbe eder ve Müslüman olursa, "Artık Allah seni seviyor" denilebilir mi?

Şayet durum buysa, ateist kişi Allah'ın sevgisini kazanmış mıdır? Buna şartlı sevgi ya da şayetli sevgi denilebilir. Örneğin, bir adam karısına, "İstedğim zaman benimle cinsel ilişkiye girersen, seni severim" diyebilir. Peki ya karısı onun sevgisini hissetmezse ne olacak? Kadının birkaç ay hastalandığını varsayalım. Bu durumda adam onu boşayıp başka bir eş mi bulacak? Peki ya, "Bana bir bebek verirsen, seni seve-

rim” derse ne olacak? Bebezsiz geçen birkaç yıllık evlilikten sonra “ocuk yok, sevgi de yok. Seni boşuyorum” diyebilir. Bunları yaşıyan bir aile biliyorum.

Şartlı sevgi insanlara özgüdür. Bizi sevenleri severiz. Bizim için bir şeyler yapanları severiz.

Bir kişi şöyle diyebilir: “Allah iyi insanları sever, çünkü O’nun istediği şeyleri yaparlar. O’na itaat ederler.” Demek ki Allah’ın sevgisini kimler kazanırsa, O da onları seviyor. Şartsız sevgi sadece “Seni seviyorum” der. Bu sevgi kimsenin davranışlarına bağılı değildir. Bir koca, agape sevgisi denilen bu özel sevgiyle eşine şöyle der: “Belki çocukların olmuyor ama ben yine de seni seviyorum ve seni asla terk etmeyeceğim.” İsa Mesih, düşmanları için canını vermeye razı olduğu zaman agape sevgisini göstermiş oldu. İsa herkesi sevdi.

29. Bölüm

29. Ankebût Sûresi (Örümcek)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Nasıl İyi Bir Şey Yapabiliriz? (Ayet 29:7)

İman edip salih amel işleyenlerin kötülüklerini elbette örteceğiz. Onları işlediklerinin daha güzeliyle mükafaatlandıracağız.

Bir gün, babasına yaklaşan bir oğul şöyle demiş: “Babacım, arabamın motoru bozuldu. O kadar zayıf çalışıyor ki, eve bir pirinç torbası bile götüremiyorum.”

Babası bir çözüm düşünürken sessizce dinliyormuş. “Doğru, sana yeni bir motor lazım. Eğer önce eski motoru eve getirebilirsen, yenisinin parasını veririm.”

Bu çözümün imkansızlığını görüyor musunuz? Kendisine böyle bir seçim sunulan oğlun, yeni bir motor almasına imkân yoktur. Neden? Çünkü eski motor bozuktur. Çok zayıftır. Yeni motor almak için eskisini nasıl kullanabilir?

Eğer birisine, “Allah sendeki kötülüğü söküp alacak ama önce O’na iman etmeli ve doğru ameller işlemelisin”²¹⁴ dersem, babanın oğula söylediği şarta benzer bir şey demiş olurum. Yürelerimizdeki kötülük, bizi yenileyecek olan doğru işleri yapmamıza imkân veremeyecek kadar zayıf düşürür.

---

²¹⁴ Ayet 29:7, Biz, iman edip dünya ve âhirete yararlı işler yapanların (önceki) kötülüklerini mutlaka sileriz ve onları yaptıklarının daha güzeliyle ödüllendiririz.

İffetimizi korumak isteriz (Gandhi'yi hatırlayın) ama yüreklerimiz ve gözlerimiz şehvete takılır. Cömert olmaya çalışırız ama yüreklerimiz daima daha fazlasını isteyen aç kurtlar gibi açgözlüdür. Dua etmeye çalışırız ama bu dünyanın parıltısı dikkatimizi çeler. Adalet için mücadele etmeye çalışırız ama koltuklarımızın konforunu tercih ederiz. En iyi gayretimiz yetersiz kalır.

Kedere kapılan oğul babasına bakar ve şöyle der: “Baba lütfen, ne yaparsam yapayım, yeni moturu eve getiremiyorum.”

Baba, gülümseyerek sevgiyle karşılık verir: “Tabii çocuğum, birlikte gidelim ve yeni motoru arabana bugün yerleştirelim. Sonra eskisini götürüp hurdacıya verebilirsin.”

Bu durumda, oğul yüzde yüz babasının sevgi armağanına bağlıdır. Arabasının yeniden çalışır duruma gelmesi için kendisinin hiçbir gayreti ya da çabası yoktur. Tek yapabildiği, babasına güvenmektir.

Aynı Allah mı? (Ayet 29:46)

Yahudilerin ve Hristiyanların (Kitap Ehl-i) Allah'tan başka tanrılara taptikları gerekçesiyle müşrik sayıldıklarını okuduk. Yahudiler Üzeyir'i, Hristiyanlar ise Meryem ve İsa'yı Allah'a eş koşmakla suçlanıyorlar.

Kur'an şirki en büyük günahlardan biri sayar. Şirkin cezasının Cehennem ateşi olduğunu okuduk. Müslümanlara Yahudi ve Hristiyanlara cizye ödetme yoluyla İslamiyet'in hakimiyetine tabi hissederek yaşamaları söyleniyor. Şirke düşen herkes müşriktir. İslamiyet'i hiç duymamış Yahudiler ve Hristiyanlar için belki umut vardı ama Hz. Muhammed'in mesajını duyup da reddetmiş olanlar, suçlular arasındadır.

29:46'da şaşırtıcı bir şekilde başka bir metinle karşı karşıyayız:

İçlerinden zulmedenler hariç, Kitap ehli ile ancak en güzel bir yolla mücadele edin ve şöyle deyin: “Biz, bize indirile-

ne de, size indirilene de inandık. Bizim ilahımız ve sizin ilahınız birdir. Biz sadece ona teslim olmuş kimseleriz.”

Bu karmaşık bir konudur. Bu Müslümanların, kiliselerinde ibadet eden Hristiyanlar ve havralarında eğilen Yahudilerle aynı Allah'a eğildikleri anlamına mı geliyor? Yahudiler, Hristiyanlar ve Müslümanlar genel manada aynı Allah'a ibadet ediyorlarsa, Allah Kitap Ehli'ni kendisine eş koştığı için cezalandırmayacak mı? Bu ayet bize Yahudi ve Hristiyanların müşriklikten ötürü suçlu olmadığını mı söylüyor? Eğer öyle söylüyorsa, ben de aynı fikirdeyim. Fakat neden burada tam bir dönüş var?

Üstelik bu ayet Tevrat'ı, Peygamberleri ve İncil'i tasdik ediyor. Onların tahrif edilmediğini, güvenilir olduklarını söylüyor.

Yıllar önce, uzun bir tekne yolculuğunda, bir yolcu bana dostça yaklaştı. Tanıştık ve sohbet etmeye başladık. Çocuklarımıza iltifat ettikten sonra şöyle sordu: “İslamiyet'i araştırdınız mı?”

“Evet, Kur'an'ın bazı kısımlarını okudum ve İslamiyet'i inceledim. Daha önce vahiy edilen kitapları da inceledim.”

“Aynı Allah'a ibadet ettiğimizi ve çok sayıda ortak peygamberimiz olduğunu biliyor muydunuz? Hatta, İsa peygamberi sevmesem, hayırlı bir Müslüman sayılmam. Eğer siz de Müslüman olursanız, bu beni çok mutlu eder.”

Çocuklarım hakkındaki nazik sözleri için kendisine teşekkür ettim ve iskelede ayrıldık.

Hepimiz aynı Allah'a mı ibadet ediyoruz? Burada dikkatli olalım. Birçok Hristiyan dostum da bana aynı soruyu sordular. Tevrat'taki Yahve (יהוה), İncil'deki Teos (θεός) ve Kur'an'daki Allah (الله) aynı Varlık mıdır? Yahudiler, Yahve'nin Musa ve Davud'u gönderdiğine ama İsa'yı ve Hz. Muhammed'i göndermediğini öne sürerler. Hristiyanlar Tevrat'a, Peygamberlere ve İncil'e inanırlar ama Hz. Mu-

hammed'i peygamber olarak kabul etmezler. Burada amacım eleştirici olmak değil, sadece apaçık bilineni ifade etmektir.

Yahudilerin, Hristiyanların ve Müslümanların yüce bir Yaradan'a inandıklarını söylersek, bu doğru olur. Fakat bu hepsinin O'nun hakkında aynı şeylere inandıkları anlamına gelmiyor. Allah kimdir? Her inanç bu soruyu farklı cevaplandırıyor. Aksi taktirde, hepsi aynı inanç olurdu.

109. sureye geçtiğimizde bu konu daha da karmaşık bir hal alıyor.

De ki: "Ey Kâfırlar!" "Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem." "Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz." "Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk edecek değilim." "Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz." "Sizin dininiz size, benim dinim de banadır."

Bu sözler, standart İslamiyet inancını daha çok ifade ediyor. Bütün dinler reddediliyor. Müşrikliğin hiçbir tarzı İslamiyet'in özündeki Tevhit inancıyla uyum içinde değildir.

Allah ile ilgili farklı inançlara ek olarak bir de dini kurallardaki farklılıklar vardır. Müslümanların beş şartı var: *Şehadet, Namaz, Zekat, Oruç ve Hac*. Yahudilerin ve Hristiyanların birbirlerinden değişik ve farklı ibadet ve adetleri var. Birbiriyle çatışan inanç ve adetler, Yahudileri, Hristiyanları ve Müslümanları farklı kategorilere yerleştirmelidir.

İki arkadaşın, ülkelerinin kralı hakkında sohbet ettiklerini varsayın. Onlardan biri, kralın çocuksuz ve bekar bir genç delikanlı olduğuna inanır. Diğeri ise kralın beyaz saçlı bir dede olduğuna inanmaktadır. Birincisi kralın iki kez savaşa girdiğini düşünmektedir fakat ikincisine göre kral daima barışçıl bir insan olmuştur. Her ikisi de ülkelerinde bir kral olduğu konusunda haklıdır fakat kralın kimliği konusunda her ikisinin de haklı olması mümkün değildir.

Bizim sohbetimiz insan bir kraldan çok daha büyük bir kral hakkındadır. Allah bütün kâinatın hükümdarıdır. Kâinatı yaratmıştır, insanla paylaşmakta, bilgisayarlar yapmamıza, nar yememize ve aileler kurmamıza izin vermektedir. Bu ilahi Kral ile ilgili hakikatı bilmemiz kritik önem taşır. Her şey O'nun hakiki kimliğini bilmemize bağlıdır.

30. Bölüm

30. Rûm Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

İslami Tarikatlar (Ayet 30:32)

Kur'an, tarikatları uygun görmez. Şöyle der:

Allah'a yönelmiş kimseler olarak yüzünüzü hak dine çevirin, O'na karşı gelmekten sakının, namazı dosdoğru kılın ve müşriklerden; dinlerini darmadağın edip grup grup olan kimselerden olmayın. Her bir grup kendi katındaki ile sevinip böbürlenmektedir.

Tarihe göre, İslamiyet'in ilk günlerinde ölümcül anlaşmazlıklar olmuş. Hz. Muhammed'in ölümünden sonra ilk dört halifesinin üçü suikaste kurban gitmiştir. İsimleri Ömer bin Hattab, Osman bin Affan, Ali bin Ebu Talib'tir.

Sonraki yıllarda, Sünni ve Şii kollar içerisinde çok sayıda tarikat ortaya çıkmıştır. Sünnilerin beş fıkıh mezhebi vardır. *Hanefî, Maliki, Şafi, Hanbali ve Zabiri*. Şiilerin ise Beşleri, Yedileri ve Onikileri vardır. Karmatiler, İsmaililer, Fatimiler, Alamut ve Dürzi suikastçileri Yedilerden doğmuştur. İsmaililer daha sonra Nizari İsmaili ve Mustaali İsmali olmak üzere ikiye, Mustaaliler de Hafizi ve Tiyabi İsmaililer olmak üzere yine ikiye ayrılmışlardır. Üstelik, İmami-Şia daha sonra Caferi içtihadı ortaya koymuştur. Bunlara ek olarak Ahbarilik, Usulilik, Şeyhçilik, Aleviler ve Alevicilik Onikilerden türemiştir.

Bu sadece listenin küçük bir kısmıdır. Buna rağmen, Müslümanlar şehadet ve Kur'an inancında birleşirler.

Hristiyanların da çok sayıda mezhebi vardır ve İsa Mesih'in öğretisine ters olduğu halde birbirlerine karşı şiddet kullanmışlardır. Roma Katolikleri ve Doğu Ortodoks kilisesi vardır. Beş yüzyıl kadar önce Protestan Reformu, Roma Papalığından bağımsız bir kilise akımı yaratmıştır. Protestanlar arasında çok sayıda alt grup vardır. Bu kiliselerin bazılarını dile ve sosyal sınıfa göre tasnif etmek mümkündür, bazılarında ise inanç farklılıkları vardır. Kilise organizasyonu, İsa Mesih'in ikinci gelişi ve en yetkin önder (papa, patrik ya da pastör) hakkındaki çok sayıda farklı soruya rağmen, Hristiyanların tümü İsa Mesih'i günahlarımızdan özgür kılan Kurtarıcı olarak görürler.

İnsanın tabiatında birlikten çok ayrılığa meyleden ne var?

31. Bölüm

31. Lokmân Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Dünyayı Sözlerle Doldurmak (Ayet 31:27)

Bu şüursel metin şöyle der:

Eğer yeryüzündeki ağaçlar kalem, deniz de mürekkep olsa, arkasından yedi deniz daha ona katılsa, Allah'ın sözleri yine de tükenmez. Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

Tek bir Kelimetullah olduğunu ortaya koymuştuk. Allah, İsa Mesih'te kendi Sözü'nü ölmekte olan bir dünyaya duyurdu. Şayet bütün dünya Allah'ın sözleriyle dolsaydı, bu tümüyle Kelimetullah'a işaret etmez miydi?

İsa Mesih'in takipçisi olan Yuhanna şöyle yazdı:

İsa'nın yaptığı başka çok şeyler daha vardır; eğer birer birer yazılmış olsalar, yazılan kitaplar dünyaya bile sığmazdı sanırım.²¹⁵

Okyanuslar dolusu mürekkep Kelimetullah İsa'nın harika sevgisini ve yaptıklarını anlatmaya yetmez.

---

²¹⁵ İncil, Yuhanna 21:25

32. Bölüm

32. Secde Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Kaderi Cehennem Olmak (Ayet 32:13)

Gözlerim insan yüreğinin derinliklerine bakmaya çalışmaktan yorgun düşüyor. İnsan yüreğinin özgür iradesi var mı? Kendi kaderi hakkında seçim yapabilen var mı? Bir kimse özgür iradesini kullanıp Allah'ı takip etmeyi seçebilir mi? Allah her insan ruhunun kaderini mermer bir taşa mı yazdı?

13. ayet şöyle diyor:

Eğer dileseydik herkese hidayetini verirdik. Fakat benim, “Andolsun, cehennemi hem cinlerden hem de insanlardan dolduracağım” sözüm gerçekleşecektir!”

Hristiyanlar yüzlerce yıldır Allah'ın kadir iradesiyle insan iradesi arasındaki ilişkiyi idrak etmek için gayret gösteriyorlar. Bir kişi, kendi iradesiyle tövbe ederek İsa Mesih'e iman edebilir mi? Eğer edemiyorsa, Allah neden bazı insanları Cehennem'e odun olmaları için yaratıyor?

Birçok Hristiyan bu sorunun cevabını hem Allah'ın sevgisini hem de bireylerin özgür iradelerini tasdik ederek verir. Allah'ın, kendisini özgürce seven ve itaat eden yaratıklarla ilişki arzuladığını söylerler. Mecburiyete dönüşen sevgi, asla sevgi değildir. Bir erkek asla bir kadının kendisini sevmesi için onu zorlayamaz. Zor kullandığı anda, sevginin bir kâse gibi düşüp parçalandığını görecektir.

Şayet Allah, yarattığı insanlardan gerçek sevgi istediye, onları sevgiye mecbur edemez. Melekleri yarattığı gibi herkesin günahsız olmasını isteyebilirdi. Allah'ı özgür irademizle sevemezsek, o zaman hakikaten insan olabilir miyiz?

33. Bölüm

33. Ahzâb Sûresi (Gruplar)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hz. Muhammed'in Hayatı (33. Sure)

33. sure hakkında başka kitaplarda çok şey yazılmıştır. Burada birkaç mütalaada bulunmak isterim.

Öncelikle, evlat edinmek bir Müslüman adeti değildir. Bir gün Hz. Muhammed, evlatlığı Zeyd'in hanımını gördü. Adı Zeyneb'di. Zeyd Zeyneb'i boşadı ve sonra Hz. Muhammed onunla evlendi. İslamiyet'te evlat edinmek olmadığı için Müslüman bir adamın, evlatlığının eski hanımıyla evlenmesine mâni teşkil eden bir şey yoktur. 37. ayet şöyle der:

Zeyd eşinden yana isteğini yerine getirince onu seninle evlendirdik ki, eşlerinden yana isteklerini yerine getirdiklerinde, evlatlıklarının eşleriyle evlenmeleri konusunda mü'minlere bir zorluk olmasın. Allah'ın emri mutlaka yerine getirilmiştir.

İkinci olarak, 50. ayet Hz Muhammed'e savaşta ganimet olarak ele geçen kadınlarla, amca, hala, dayı ve teyze kızları dahil olmak üzere müminlerden istediği kadar çok kadınla evlilik yapması meşru kılınıyor.²¹⁶ Tarihsel kayıtlara göre, Hz. Muhammed'in en az 11 hanımı,

---

²¹⁶ Ayet 33:50, "Ey Peygamber! Biz sana mehirlerini verdiği eşlerini, Allah'ın sana ganimet olarak verdiklerinden elinin altında bulunan kadınları; seninle beraber hicret eden, amcanın kızlarını, halalarının kızlarını, dayının kızlarını ve teyzelerinin kızlarını sana helal kıldık. Ayrıca, diğer mü'minlere değil de, sana has olmak üzere,

dört cariyesi ve boşadığı dört hanımı vardı. Zeyneb Hz. Muhammed'in beşinci hanımıydı. Bu ayet Hz. Muhammed'e, 4:3'te Müslüman erkeklere tanınan dört hanım sınırını aşma izni verir. Bu basit tarihsel gerçeği pek az kişinin bilmesi beni yıllarca çok şaşırtmıştır.

İslam peygamberi hakkında bir film seyreden bir dostuma, "Hz. Muhammed'in bütün hanımları filmde görünüyor mu?" diye sordum.

Yüzüme şaşkın bir şekilde bakıp "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

"Affedersin, ama Hz. Muhammed'in Hatice'den sonra evlilik yaptığı hanımları bilmiyor musun?"

Hafifçe sinirlenerek, "Onun tek bir hanımı vardı" dedi ısrarla.

"Bütün Müslümanların onun hanımlarını bildiğini sanıyordum. Neticede bu bir sır değil" dedim. Dindar bir genç olduğu halde hiç duymadığı bu basit gerçeği müzakere edip durduk.

Üçüncü olarak, insanların Hz. Muhammed'i incitmemeye dikkat etmesi gerekiyordu. 57. ayet şöyle der:

Şüphesiz Allah ve Resülünü incitenlere, Allah dünya ve ahirette lanet etmiş ve onlara aşağılayıcı bir azap hazırlamıştır.

Bu metin, bazen Hz. Muhammed'in evine gelen misafirlerden söz etmektedir. Bazen çok oturan veya çok konuşanlar oluyormuş. Hz. Muhammed onlara gitmelerini söylemeye çekiniyormuş, fakat Allah Müslümanları O'nu incitmemeleri yönünde ikaz ediyor.

---

mehirsiz olarak kendini Peygamber'e bağışlayan, Peygamber'in de kendisini nikahlamak istediği herhangi bir mü'min kadını da. Mü'minlere eşleri ve sahip oldukları cariye hakkında farz kıldığımız şeyleri elbette bilmekteyiz. Bütün bunlar, sana herhangi bir zorluk olmaması içindir. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir."

34. Bölüm

34. Sebe Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

İkazlar Devam Ediyor (Sure 34)

Kur'an, Hz. Muhammed'in bir cine tutulmadığını ve yalancı olmadığını ifade eder. Onun Allah'ın hakiki habercisi olduğunu müdafaa eden birçok metin vardır. Kâfirlerin ve münafıkların onun mesajını reddetmelerinin de sebepleri vardır. Hz. Muhammed'in kendilerine işaret vermesini talep etmişler, o da Kur'an ayetlerinden başka bir işaret verilmeyeceğini söylemiştir. Eski masallar anlattığını iddia etmişler o ise Allah'tan, önceki kitapları tasdik edici yeni bir vahiy getirdiği cevabını vermiştir. Kıyamet Günü cezalarının çok ağır ve korkunç olacağına dair onları ciddi bir şekilde ikaz eder. Onlar güler ama o bu cezaya muhakkak uğrayacaklarını söyler.

35. Bölüm

35. Fâtır Sûresi (Yaradan)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Tek Bir Canlı Bile Kalmazdı (Ayet 35:45)

Bu metin sayfada gözlerimi aldı. İncil ile uyum içindedir. Bütün insanlar bir derece suçludur. İnsanları isyana sürükleyen nedir? Allah'ın yarattığı iyi şeyler nasıl bu kadar kötülüğe teslim oldu?

Eğer Allah insanları, kazandıkları yüzünden hemen cezalandıracak olsaydı, yerkürenin sırtında hiçbir canlı bırakmazdı. Ne var ki, onları belirli bir süreye kadar erteliyor. Nihayet süreleri gelince. Çünkü Allah, kullarını hakkıyla görmektedir.

Bir dostum yıllar önce bana şu öyküyü anlatmıştı: Dürüst bir hakim bir şehre başkanlık ediyormuş. Bir gün polis mahkemeye genç bir adam getirmiş. Bu genç şehir merkezinde sürat yaparak herkesi tehlikeye atıyormuş. Hâkim başını kaldırıp bakmış. Ne acı ki, bu genç kendisinin öz oğluymuş. Oğlunu seviyormuş, ama adaleti de seviyormuş.

Hâkim, yüksek kürsünün arkasından “Suçlu musun?” diye sormuş.

Oğlu başını kaldırmadan “Evet, efendim” demiş.

“O zaman bu şehrin adil hâkimi olarak, seni suçlu ilan ediyorum. 30 gün hapis cezasına ya da 10.000 dolar para cezasına çarptırıyorum.”

“Evet, efendim.” Oğul, hâkim babasının huzurunda gözlerini yerden kaldırmaya korkuyormuş.

Hâkim aniden ayağa kalkmış, kürsüden uzaklaşmış ve kara cübbesini çıkarmış. “Hâkimin olarak, seni mahkûm ediyorum. Baban olarak, seni affediyorum.” Yüksek masadan uzaklaşıp polis görevlisine yaklaşmış. “İşte, cezaı ben ödüyorum.”

Bu mesel Allah hakkında bir şey gösteriyor. O'nun adaleti, günahımızın cezalandırılmasını gerektirir. Şayet 45. ayet doğruysa –ki ben doğru olduğuna inanıyorum– Allah'ın yasalarını çiğnediği ve ölümü hak ettiği için her insan suçludur. Bu durumda, Allah cezaı vermezse adil olmayacaktır. Hâkimin oğluna bakıp “Suçlu olup olmamana aldırmıyorum, serbestsin, gidebilirsin” dediğini hayal edin.

Şayet biz suçluysak, Allah ise sevgi ve adaletle doluysa, gazabını suçluların üzerine dökerken, affedilmemiz için bir çözüm tedarik etmelidir.

36. Bölüm

36. Yâsîn Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Mahkûm Edilmiş (Ayet 36:6)

Kur'an'da ifade edilen düşüncelerden biri, Allah'ın Hz. Muhammed'i karanlıkta yaşayan müşrik Araplar'a göndermiş olmasıdır. Onların peygamberleri, kitapları, işaretleri ya da Allah bilgileri yoktu. Araplar Yahudi ya da Hristiyan değildi. Mekkeliler Kabe'yi putlarla doldurmuştu.

Bununla birlikte, Müslümanlar İbrahim ve İsmail'in uzun bir süre önce Mekke'ye gidip Kabe'yi inşa ettiklerine inanır. Tarihe göre, Araplar Hz. Muhammed doğmadan önce Allah'ı biliyorlardı. Hz. Muhammed'in babasının adı Abdullah'tı. Arabistan'da yaşayan Süryani Hristiyanlar İsa için Rahman unvanını kullanırlardı. Nuh'un, Lut'un, İbrahim'in, Musa'nın, Davud'un ve Süleyman'ın öyküleri çölde göçebe ve tacir olarak yaşayan insanlar tarafından yaygın bir şekilde bilinirdi.

6. ayete göre Kur'an'ın amacı nedir?

Kur'an, ataları uyarılmamış, bu yüzden de gaflet içinde olan bir kavmi uyarman için mutlak güç sahibi, çok merhametli Allah tarafından indirilmiştir.

Bu ayet, Tevrat'ın, Peygamberlerin ve İncil'in tahrif edildiğini söylemiyor. Arap ataların uyarı almamış olduklarını söylüyor. Peki İbrahim tarafından yapıldığı iddia edilen Kâbe bilgisine ne demeli?

Öte yandan, Araplar Kur'an'ı almadan önce Allah hakkında bir vahiy almışlarsa – Allah'ın yüce Yaradan olduğunu zaten biliyorlardı. O zaman neden 6. ayet Arapların hakikat hakkında bilgisiz olduklarını söylüyor?

Diyelim ki, Araplar Allah'ı ya da O'nun kitaplarını hiç duymamışlardı. Vahiyden yoksun olduklarından putlara dönmüşlerdi. Allah'ı ve iradesini bilmiyorlarsa, neden suçlu olsunlar?

Bir gün, arkadaşımın oturma odasında oturmuş İncil'den ve Allah'tan söz ediyorduk. Bana şöyle sordu: "Allah'ın bir kişiyi yanlış olduğunu bilmediği bir şeyden ötürü mahkûm etmesi hak mıdır?" Sözlerine şöyle devam etti: "Allah kendisini reddetmedikçe insanları mahkûm etmiyorsa, Allah'ı reddetme suçundan asla mahkûm olmayacakları için müşrikleri rahat bırakmak en iyisi değil mi? Şayet onlara Allah'ın var olduğunu anlatıyorsan, onları karanlıkta bırakmaktan daha kötü bir şey yapıyorsun."

Müslüman alimlerin bu sorulara verecek cevapları muhakkak vardır. İncil soruyu şöyle cevaplandırıyor. Allah varlığını yaratılış aracılığıyla göstermiştir. Kâinatın ihtişamı, tasarımı ve güzelliği bir Yaratıcı'ya işaret etmektedir. İkinci olarak, İncil Allah'ın doğru ve yanlışla ilgili yasaları insanların yüreklerine yazdıklarını söyler. Herkesin kendilerini suçlayan ya da haklı çıkaran bir vicdanları vardır. İncil (iyi haber) İsa Mesih'in dünyayı yargılamak için değil, dünya O'nun aracılığıyla kurtuluşa kavuşsun diye geldiğini bildirir.

37. Bölüm

37. Sâffât Sûresi (Sıra Sıra Dizilmiş Olanlar)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Cana Bedel Muazzam Bir Kurban (Ayet 37:102-107)

İbrahim'in dağda oğlunu kurban olarak sunması kadar içimize işleyen pek az öykü vardır. Bu öykü ilk kez Tevrat'da geçer. Allah İbrahim'e seslenir ve oğlunu dağa götürüp yakmalık bir kurban olarak sunmasını ister.

Bu akıl almaz bir öyküdür. Kimbilir İbrahim ne korkunç azaplar çekti? Vaatle kavuştuğu biricik oğluna nasıl kıyacak, ateşlerin onu yakıp tutuşturmasına nasıl katlanacaktı? Oğlunun masum, güvenle dolu gözlerine bakarken kalbinin binlerce parçaya ayrılmasına nasıl dayanacaktı? O'nun en büyük iman imtihanı işte böyleydi!

Kur'an oğlun adını vermez, ama Tevrat'a göre İbrahim'in mucize yoluyla hanımı Sara'dan dünyaya gelen oğlu İshak'tır. Allah'ın buyruğuna uyan İbrahim, İshak'ı ve iki kölesini yanına alarak üç günlük bir yolculukla kurban dağına tırmandı. Oraya vardıklarında kölelerine aşağıda beklemelerini söyledi. Odunları alarak İshak'ı dağın zirvesine çıkardı.

İshak, "Baba" diye seslendi.

İbrahim, "Evet, oğlum!" diye yanıtladı. İshak, "Ateşle odun burada, ama yakmalık sunu kuzusu nerede?" diye sordu.

İbrahim, "Oğlum, yakmalık sunu için kuzuyu Allah kendisi sağlayacak" dedi. İkisi birlikte yürümeye devam ettiler.

Allah'ın kendisine belirttiği yere varınca İbrahim bir sunak yaptı, üzerine odun dizdi. Oğlu İshak'ı bağlayıp sunaktaki odunların üzerine yatırdı.

Onu boğazlamak için uzanıp bıçağı aldı.

Ama RAB'in meleği göklerden, "İbrahim, İbrahim!" diye seslendi. İbrahim, "İşte buradayım!" diye karşılık verdi.

Melek, "Çocuğa dokunma" dedi, "Ona hiçbir şey yapma. Şimdi Allah'tan korktuğunu anladım, biricik oğlunu benden esirgemedin."

İbrahim çevresine bakınca, boynuzları sık çalılara takılmış bir koç gördü. Gidip koçu getirdi. Oğlunun yerine onu yakmalık sunu olarak sundu.

Oraya "Yahve Yire" adını verdi. "Allah'ın dağında sağlanacaktır" sözü bu yüzden bugün de söyleniyor.²¹⁷

Yüreği sevgiyle dolu olan hiçbir ana ya da baba, bu öykünün teferruatına bakamaz. Çocuğu hastalanan her ana baba, onun ağrısını gidermeye çalışmaz mı? Hatta "Keşke onun yerinde ben olsam!" demez mi? Kim çocuğunu kaybetme düşüncesine katlanabilir? Ancak Allah, İbrahim'e imkansız yapmasını söylüyor.

Bu bulmacada iki önemli parçayı bulmamız gerekir. Birincisi, İbrahim İshak'ı kurban etmesi durumunda Allah'ın kendisi için ne yapacağını umuyordu? İkincisi, çalılara takılmış koçun manası nedir?

Bu bulmacayı çözmek bir vaatle başlar. İshak sıradan bir oğul değildir. Allah'ın yaşlı bir adam ve kadında mucize yapmasıyla dünyaya gelmiştir. Fakat bundan da öte, İshak Vaat edilen oğuldur. Allah onun yetişkin bir adam olacağını, soyunun göğün yıldızları ya da denizin kumları kadar çok olacağını vaat etmişti.²¹⁸ Allah İbrahim'e İshak'ı kurban

---

²¹⁷ Tevrat, Yaratılış 22

²¹⁸ Tevrat, Yaratılış 17:19, "Gerçek senin karın Sara sana bir oğul doğuracak; ve onun adını İshak koyacaksın; ve onunla ve ondan sonra zürriyetle ahdimi ebedî ahit olarak sabit kılacağım."

olarak sunmasını söylediğinde, onun ulusların babası olacağına ilişkin vaadiyle çelişir göründü. Ölen ve gömülen bir çocuğun ne gibi bir geleceği olabilirdi? İmkânsız!

Belki de değil! İbrahim'in, Allah'ın vaatlerine dayalı olağanüstü bir imanı vardı. Bulmacanın çözümü şudur:

İmanla İbrahim imtihan olunduğu zaman, İshakı takdim etti; ve kendisine: “Senin zürriyetin İshakta çağırılacaktır,” denilmiş olan, ve vaitlere nail olan zat, Allah'ın ölümlerden bile kıyam ettirmeğe kadir olduğunu sayarak, biricik oğlunu takdim ediyordu; ve bir temsil ile onu oradan geri aldı.²¹⁹

İbrahim, aklın sınırlarını zorlayan bir imtihandan geçmeye razı oldu, çünkü Allah'ın İshak'ı ölümden dirilteceğine, onu güçlü bir adam ve ulusların babası yapacağına güveniyordu.

Peki ama İbrahim neden böyle bir azaba maruz kaldı? Çünkü Allah onun imanını imtihan ediyordu. Bulmacanın hala başka bir parçasına ihtiyacımız var. Ayet 37:107 şöyle der:

Biz, büyük bir kurbanlık vererek onu kurtardık...

Tevrat bununla aynı fikirdedir. Allah İshak'ın yerine bir kurban tedarik ederek onu ölümden kurtardı. Allah oğlun yerine bir koçu kabul etti.

Bulmacanın çözümünün ikinci kısmı buradadır. İbrahim'in oğlu, aslında cana bedel olan en muazzam kurbanı işaret eden bir meseldir. Düşünün! Allah İshak'ın ölmesine, gömülmesine izin verebilir ve sonra onu ölümden diriltebilirdi. Allah onun yerine kurban kabul etmeye razı oldu.

---

²¹⁹ İncil, İbraniler 11:17-19

En iyi kurbanın, Allah'ın bizzat kendisinin hazırladığı kurban olduğuna dikkat çekmiştik. Âdem ve Havva'nın utancını örtmek için hayvanları ilk kurban eden kendisiydi. Musa ile karşılaştığı yer, kutsal ateşle yanan bir çalıydı. İbrahim ile oğlu için bir koç tedarik etmişti.

İbrahim, dağa çıkarken oğluna “Kuzuyu Allah sağlayacak” demişti. Aslında bu sözlerle peygamberlik ediyordu. Binlerce yıl sonra, Allah hakiki Kuzu'yu, yani en kusursuz ve en son kurbanı tedarik etti.

*İbrahim, dağa
çıkarken oğluna
“Kuzuyu Allah
sağlayacak” demişti*

Yeşaya peygamber, Mesih'i müjdeleyenken şöyle dedi: “Hepimiz koyunlar gibi yolu şaşırдық; her birimiz kendi yoluna döndü; ve RAB hepimizin fesadını onun üzerine koydu. Ona kötü muamele ettiler, fakat alçaltıldığı zaman ağzını açmadı; boğazlanmağa götürülen kuzu gibi, ve kırkıcılar önünde dilsiz duran koyun gibi, ağzını açmadı.”²²⁰

Bulmacanın bu iki temel parçasıyla resim çok daha net olmuştur. İbrahim, Allah'ın vaat edilen oğlunu ulusların babası yapmak için ölümden dirilteceğine iman etti. Bu öykü, bizi günahattan kurtarmak için kendi canını veren en muazzam kurbanı işaret eden bir meseldir.

---

²²⁰ Peygamberler, Yeşaya 53:6-7

38. Bölüm

38. Sâd Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Cennet Hakkında (Ayet 38:49-53):

Bu bir öğüttür. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için elbette güzel bir dönüş yeri, kapıları kendilerine açılmış olarak Adn cennetleri vardır. Onlar orada koltuklara yaslanmış olarak pek çok meyveler ve içecekler isterler. Yanlarında gözlerini kendilerinden ayırmayan yaşıt eşler vardır. İşte bunlar, hesap günü için size vaad edilenlerdir.

Bir gün, bir Hristiyan ve Müslüman ölümden sonraki hayat hakkında konuşuyorlardı. Hristiyan Sema'ya, Müslüman ise Cennet'e ulaşacağını umut ettiklerini söylediler. Her iki kavram da ölümden sonraki hayatı tanımladığı halde, birbiriyle aynı değildirler. Ölümden sonraki hayat nasıldır? Orada kimler olacak? İki arkadaş farklı inançlarını paylaştılar.

Sıkça olduğu gibi, bakire kızlar (*huriler*) konusu açıldı. Müslüman arkadaş şöyle dedi: "Bence Hristiyanlar İslami cenneti kıskanıyorlar, çünkü daima huri konusunu açıyorlar."

Öteki cevap verdi: "Hayır, biz kıskanç değiliz. Allah'ın mukaddes huzurunda bulunup O'nu yüz yüze görmekten daha yüce, daha hoş ne olabilir?"

38. sure İslami Cennet'in mükafaatları hakkında daha çok teferruata girer. Kur'an hayırlı müminlere sarhoş etmeyen kuvvetli içeceklerin, saf su ırmaklarının ve güzel gözlü kadınların vaadini verir. Belki bun-

lar temsili tasvirlerdir. Acaba Cennet'in son derece müreffeh ve zevk verici bir yer olduğunu şiiresel bir dille ifade ediyor olabilirler mi? Emin değilim.

Bu ayetler harfi harfıne hakikatin tasviri de olabilir. Kur'an'ın, Müslümanlara dört hanım almak ve arzu ettikleri kadar çok sayıda cariyeye sahip olmak için izin verdiğini görmüştük. Dolayısıyla, kendilerine hakça davranılması şartıyla erkeklere birden çok dilber sağlanması Allah için tezat oluşturmaz. Peki Müslüman kadınlar Cennet'te nasıl bir muamele görecekler?

Bu kavşakta, ters yöne giden yollar görüyorum. İsa Mesih şöyle demişti:

Gelecek çağa ve ölülerin dirilişine erişmeye layık görülenler ne evlenir ne evlendirilir. Bir daha ölmeleri de söz konusu değildir. Çünkü meleklerle benzerler ve dirilişin çocukları olarak Tanrı'nın çocuklarıdır.²²¹

Hristiyanlar cinselliğin ve çocuk yetiştirmenin sadece bu dünyaya mahsus olduğuna inanırlar. Cennet'te erkekler ve kadınlar arasında cinsel münasebet olmayacaktır. Cinselliğin gelip geçici zevklerinin yerini Allah ile ve birbirleriyle mukaddes ilişkilerin verdiği ebedi zevkler alacaktır.

---

²²¹ İncil, Luka 20:34-35

39. Bölüm

39. Zümer Sûresi

Ve

40. Ğafır Sûresi (Affedici)
Ya da Mü'min (İman Eden)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Mükafaatlar ve Yargı (39 ve 40 Sureler)

Giderek kısalan sureler sebebiyle okumamız hız kazanıyor. Kâfirler Cehennem'in vahim ateşlerine düşeceklerine dair sık sık ikaz edilirler. Müminler ise zümrelerle Cennet'e girecekleri için teşvik edilirler. Arada büyük bir tezat vardır. Cehennem'in Ateşleri. Cennet'in Su Irmakları. Cinler ve kâfirler muazzam bir azaba düşecektir. Melekler ve müminler ise müthiş zevklerin tadına varacaktır.

Bir akşam ailemle beraber yakın Müslüman dostlarımızla oturuyorduk. Sohbetimizin konusu ölümden sonraki hayat oldu. "Müslümanların Cenneti nasıl olacak? İncil Sema'yı nasıl tanımlıyor?"

Dostum şöyle dedi: "Irmakları ve bahçeleriyle, bence Cennet harika bir yer, sen ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Kulağa çok hoş geliyor" dedim. "Benim bir sorum var. Allah'ı görmeyi ve O'nunla yakın bir ilişkiye sahip olmayı istiyor musun?"

"Bunun cevabı zor" dediler. "İncil ne diyor?"

Bu sorunun cevabını vermek için çocukluğuma döndüm. Büyükanem ciddi akciğer problemleri nedeniyle 60'lı yaşlarının sonunda öldü. Benim en sevdiğim insanlardan biriydi. Yüzünde daima sevgi ve gü-

lümseme vardı. Annem annesini kaybetmenin acısıyla ağlıyordu. Hepimiz sonraki günlerde üzüntüyle doluyduk. Cenaze haftası süresince, annem ve babam beni büyük halama ve büyük amcama bıraktılar.

Bir gün öğleden sonra, büyük halam beni oturma odasında üzgün ve sıkılmış bir şekilde otururken buldu. Yanıma gelip oturdu ve bana şöyle dedi: “Sana özel bir şey gösterebilir miyim? Büyükannen şimdi gitmiş olabilir ama biz onu Sema’da yine görebiliriz.”

Dikkatimi çekmeyi başarmıştı.

“Sema’yla ilgili şu sözleri dinle” diyerek İncil’i açtı.

Ve tahttan büyük bir ses işittim: İşte, Allah’ın çadırı insanlarla beraberdir, ve kendisi onlarla beraber oturacaktır, ve onlar kendi kavmları olacaklar, ve Allah kendisi onlarla olacaktır; ve gözlerinden bütün gözyaşlarını silecek; ve artık ölüm olmayacak; ve artık matem ve ağlayış ve acı da olmayacak; çünkü evelki şeyler geçtiler, dedi.²²²

Büyük halamın tatlı sesini dinlerken dev pencereden evin arkasındaki bahçeye baktım. Solda muazzam bir manolya ağacı, dallarını adeta bir merdiven gibi göğe uzatmıştı. Kocasının ektiği sebzelerle dolu yemyeşil bir bostan göz alabildiğince uzanıyordu. Bostanın son bulunduğu yerde, muhteşem çam ağaçları her şeyin üzerine kol kanat germişti.

Büyük halam konuşmaya devam etti. “İsa Mesih döndüğü zaman her şeyi yeni yapacak. Binlerce kilometrelik bir şehir Sema’dan inecek. Duvarları saf altından, akikten olacak. Temelleri yakut, zümrüt ve eflatun olacak. Kapıları inciler, sokakları şeffaf cam gibi altın olacak.”

Hayal gücüm pırl pırl cevher taşlarıyla dolmuştu. Okumaya devam etti.

---

²²² İncil, Vahiy 21:3-4

Ve onda mabet görmedim; çünkü her şeye kadir olan Rab Allah, ve Kuzu onun mabedidir, Ve şehir kendisini aydınlatmak için güneşe ve aya muhtaç değildir; çünkü onu Allah'ın izzeti nurlandırır, ve Kuzu onun çerağıdır.²²³

O hafta anne ve babam beni eve götürdü ama ertesi gün hiç beklenmedik başka bir haber aldık. Büyük halam uykusunda vefat etmişti.

Büyükannemin öldüğü o sakin öğleden sonra içimde neler olduğunu görebiliyor musunuz? Büyük halamın bereketli bahçesine bakıp Sema'yı, ölümü ve yaşamı düşünürken beni ebediyyen değiştiren bir şey fark ettim. Bir gün, tüm diğer Hristiyanlar gibi büyük bir değiştokuş yaşayacağım. Benliğin arzularını ruhsal olanlarla değiştireceğim. Dünyasal zevklerle artık tatmin olmadığım için hakiki tatmini Allah'ın huzurunda bulacağım. Sema Allah'ın evidir. Günün birinde, bizim de evimiz olacak. Bundan başka ne isteyebilirim?

---

²²³ İncil, Vahiy 21:22-23

40. Bölüm

41. Fussilet Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Kötülük Neden Var? (Ayet 41:49)

Adem ve Havva'nın öyküsü Allah'ın sevgiyle dolu ve her şeye kadir olduğu hakikatıyla başlar. Buna rağmen, dünyada kötülük var. İnsanlar yalan söyleyerek, aldatarak, cinselliği suistimal ederek ve cinayet işleyerek birbirlerine zarar vermekle kalmıyor, depremler evleri yıkıyor, kasırgalar masum insanlarla dolu şehirleri alt üst ediyor.

Ayet 41:49 şöyle der:

İnsan, hayır istemekten usanmaz. Fakat başına bir kötülük gelince umutsuzluğa düşer, yıkılır.

Bu ayet insanların bazen acı çektiklerinde Allah'ın iyiliğine olan imanlarını kaybettiklerini gösteriyor. "Allah beni seviyorsa, ailem neden depremde öldü?" diye düşünüyorlar.

Dostlarımla oturmuş Türk kahvesi içiyorduk. Bir yandan küçük çocukları bizi güldürürken sohbet ediyorduk. Dört aylık bebekleri, olması gerektiği gibi sağlıklı ve tombuldu. Herkes onu kucakta hoplatmaktan zevk duyuyordu.

Ne var ki dostum, ailesini savaşta kaybettiğini anlatmaya başladığı zaman sohbetimiz kesildi. Henüz 25 yaşındayken masum oğullarını ve kızlarını gömmek zorunda kalmış. Cenazeden önce onların resimlerini çekmiş.

Cep telefonunu elden ele geçirip yürek burkan resimlere baktık. Küçük kızı beyaz bir örtüye sarılmış, sanki öğleden sonra hafif bir uykuya dalmıştı. Yüzü saf ve tatlıydı.

Sonraki resim küçük oğluna aitti. Belli ki bir patlamada ölmüştü. Yüzünde ve bedeninde şarapnel yaraları açılmıştı. Üzerinde hala oyun giysileri vardı. Belki de bomba patladığında evin önünde top oynuyordu. Başını yana dönmüştü ve yüzündeki kanlı izlere rağmen huzur içinde dinleniyordu.

Daha fazla bakamayıp telefonu dostuma geri verdim. Benim çocuklarıma bomba dokunmadı, ama sevdiklerini kaybetmiş bir insana karşı kalbimi nasıl katılaştırdım?

Başka bir keresinde, bir arkadaşım öfkeyle sesini yükselterek genç kızlarla dolu bir yurdun alevler tarafından yutulmasına Allah'ın neden izin verdiğini açıklamamı talep etti. Birisi kapıları kapattığı için kızlar dışarı çıkamamıştı. Genç yaşta ölümleri sevgiyle dolu yüzlerce ailelerin üyelerini ve dostlarını kedere boğmuştu. Arkadaşım sesini yükseltip sordu: “Allah var diyorsun. Kızıldeniz’i açarak İbrahimogulları’nın geçmesini sağlamış. İsa’yı ölümden diriltmiş. Söyle bana, anahtarı çevirip önemsiz bir kapıyı açarak kızların kaçmasını sağlamak çok mu zordu O’nun için? Söyle bana!”

**Neden
kötülük
var?**

Son yüzyıl içerisinde çeşitli yazarlar Allah’ı itham eden zor sorular sorarak ünlü ve zengin oldular. Şayet Allah’ın gücü her şeye yeterse ve sevgiyle doluyorsa, acıları neden durduruyor? Bir adamın başına kötü şeyler gelse, hemen umudunu kaybediyor. Allah’tan umudu kesilenler, birbirleriyle umutsuzluk ve acılarını paylaşarak teselli buluyor.

Bir gün Facebook’ta, “Siz ne dersiniz?” diye sordum. “Sevgiyle dolu olan Allah insanların acı çekmesine ve kötülüğün varlığına nasıl izin veriyor?” Birkaç arkadaş cevap yazdı.

Birisi, “Özgür irade yüzünden” dedi.

Başka biri, “Allah her insan seçimine müdahale etmeye kalksa, yarardan çok zarar verir” dedi. Bir başkası, “Allah hem iyi hem de her şeye kadir ise, bizi neden iradelerimizin tersine köle olarak tutuyor?” diye sordu.

Bir arkadaş dinliyordu ama hala tatmin olmamıştı. Şöyle dedi: “Bazı insanlar cevap istemekle o kadar meşgul ki! Allah sınırsız ve sonsuzdur. O’nun bakış açısını idrak edebilmek imkansızdır.”

“Sence Allah problemi anlıyor mu?” diye sordum.

“Evet, tabii ki O ne yaptığını biliyor ama bunu basit ve mantıksal bir cevap olarak açıklamanın mümkün olduğunu zannetmiyorum. Mükemmel bir örnek olmasa da hepimiz dev bir dokumanın küçük bir parçasını görüyoruz. Bütün standart cevaplarda hakikat payı var ama hiçbirisi hakikatin tamamını içermiyor. İçeremez. Bizim zihinlerimiz Allah’ın bakış açısının enginliğini kavrayamaz.”

Allah’ın zihni bizimkinden çok daha büyüktür” diye hemfikir olduğumu belirttim.

“Her halükârda insanlar dünyadaki kötülüklerle ve acılarla ilgili sorular sordukları zaman, istedikleri şey mantıksal bir cevap değildir.”

“Peki istedikleri nedir?” diye sordum.

“Ya İsa Mesih’le tanışmamak için mazeret uyduruyorlar ya da o kadar acı çekiyorlar ki, sadece sevildiklerini ve Allah’ın onların acılarını paylaştığını bilmek ihtiyacı duyuyorlar.”

Dostlarıminin hepsi aynı fikirdeydi. Allah bizim acılarımıza uzaktan bakmakla yetinmez. İsa Mesih aracılığıyla acılarımıza en derin seviyede girmiştir. İncil bize şöyle der:

Çünkü zayıflıklarımıza duyguda iştirak edemiyen değil, ancak her şeyde bizim gibi imtihan olunmuş, fakat günahı olmıyan bir başkâhinimiz vardır.²²⁴

---

²²⁴ İncil, İbraniler 4:15. “Başkâhin” terimi, İncil’de Mesih’in özel unvanlarından biridir. Mesih’in kusursuz kurbanı, yani bu durumda kendi canını bizim yerimize sunduğunu, günahımızın cezasını kendisinin ödediğini belirtmek için kullanılır. İsa Mesih hem Başkâhin hem de Allah’ın Kuzusu’dur.

41. Bölüm

42. Şûrâ Sûresi (Danışma)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Allah İnsanlarla Konuşur mu? (Ayet 42:51)

Kur'an'a göre Cebrail melek, Hz. Muhammed ile konuşmuştur. Allah'ın insanlarla konuşmak istediğini tasdik ederken, ayet 42:51 O'nun çeşitli konuşma yollarını tanıtır:

Allah bir insanla ancak vahiy yoluyla, yahut perde arkasından konuşur. Yahut bir elçi gönderip, izniyle ona dilediğini vahyeder. Şüphesiz O yücedir, hüküm ve hikmet sahibidir.

Bu, Allah'ın insanlara bir haberci göndermeden konuştuğu manasına mı gelir? Perde arkasından konuşmak ya da vahiy ile konuşmak nedir? Bu çok ilgi çekici bir soru.

Komünizmin Orta Asya'da çöküşünden sonra, oradaki Müslümanlar yeniden Allah hakkında öğrenmeye başladılar. 70 yıl süresince komünistler onlara Allah'ın yaşlı kadınlar ve küçük çocuklar için bir perim masalı olduğunu anlatmışlardı.

Talas nehri vadisinde, Kazak bir aile Kur'an'ı ve İncil'i okumaya başlamış. Komünistler evlerine polis getirip neye inandıklarını sormuşlar. Biri genç, diğeri yaşlı iki imam da getirmişler. Komünistler bütün dinleri reddediyor, imamlar da İncil'e güvenmiyormuş.

Hepsi evin salonunda, yerde oturuyormuş. Ortam çok gerginmiş. Polis ve imamlar ailenin neden İncil'i okuduklarını bilmek istiyormuş. Genç imam İsa Mesih'ten söz ettikleri için onlarla alay etmiş.

Adamın karısı sabırlı bir dille açıklama yapmış: "Kur'an'ın Mesih'ten bahsettiğini bilmiyor musunuz?"

Genç imam karşılık vermiş: "Yok öyle bir şey, o kâfir bir din."

Kadın Kur'an'ı açık tutup onlara uzatmış: "Fakat bakın, ayetler O'ndan bahsediyor."

Yaşlı imam, genç yardımcısına dönerek susmasını söylemiş: "Kadın haklı" demiş.

Bu ailenin Allah arayışını başlatan ne olmuş? Kadın unutulmaz bir rüya görmüş. Uyandığında, Allah'ın kendisine bir ilham verdiğinden eminmiş.

Rüyada özel olan ne varmış? Dünyanın en yüksek dağlarını görmüş. Ufuklara kadar her şeyin dağların önünde ufaldığına tanık olmuş. Dağların üzerine gökten bir ışık parlıyormuş ve ışığın içinde kardan beyaz elbiseler içinde bir insanın sureti varmış. Onun yüzünden çıkan ışık, dev bir şelale gibi dalga dalga dökülüyormuş. İnsanın gözünü alan bu ışığa ve elbiselere hayretler içinde bakakalmış. İçsel bir ses ona, dirilişin yüceliği içerisinde duran İsa Mesih'e baktığını söylemiş. O'nun yüceliği her şeye hükmediyormuş.

Her hafta dünyanın her yerinden haberler gelir. Saf ışıktaki bu kişi insanların rüyalarına ve rüyetlerine girer. İnsanları uyandırıp hakikatı (Hak) aramaya başlamalarını söyler.

42. Bölüm

43. Zuhruf Sûresi (Altın Süsler)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Arapça Bir Kitap (Ayet 43:3)

Anlayıp düşünesiniz diye onu Arapça Kur'an yaptık.

Dünyada 6.500'den fazla dil var. Hangisini öğrenmek daha zor? İngilizce dili bir milyondan fazla sözcükle en büyük kelime hazinesine sahip dildir. Çince, Tamilce, Türkçe, Rusça ve başka birçok dilin büyük hazineleri ve karmaşık gramerleri var. Arapça da konuşması ve yazması karmaşık olan dillerden biridir. Kur'an'ın insanların idrak edebilmesi için Arapça verildiğini ifade eden bir ayete daha geldik. Kur'an geldikten sonraki 1400 yıl içerisinde Arapça'yı anlayan insanların sayısı hala küçüktür ve hatta her zamankinden küçüktür. Dünya nüfusunun sadece yüzde 3'ü Arapça konuşur. Şayet Kur'an herkese verilmiş olsaydı, neden pek az kişinin anladığı bir dilde geldi?

İncil hakkında da aynı sorunun sorulması mümkündür. Grekçe yazılmıştır ve günümüzde o eski dili anlayan insanların sayısı her zamankinden azdır. Bunun cevabı şöyledir: Hristiyanlar mesajın kendisinin orijinal dilden daha önemli olduğuna inanır.

İsa Mesih'in Dönüşü (Ayet 43:61)

Şüphesiz o Kıyametin (kopacağıın) bir bilgisidir. Artık onun hakkında asla şüphe etmeyin, bana uyun, bu doğru bir yoldur.

Dostum, “Biz de sizin gibi İsa’nın tekrar geleceğine inanıyoruz!” dedi. Bunun yarattığı düşünceye gülümsedi: “Geldiği zaman sahte dinleri temizleyip Kıyamet Gününden önce İslamiyet’i bütün dünyada hakim kılacak.”

Buna basit bir soruyla karşılık verdim: “Şayet İsa Mesih Kıyamet Gününden önce dönecek ve her şeyi yoluna koyacaksa, bu O’nu son peygamber yapmaz mı?”

Bu soruyu defalarca sordum ama kimse kolay bir cevap veremiyor. Müslümanlar İsa Mesih’in dönüşünü neden bekliyorlar ki? Kur’an net değildir. Ayet şöyle der: “Bilin ki, o kıyamete ait bir bilgidir. Sakın ondan şüphe etmeyin ve bana tâbi olun. Bu dosdoğru yoldur.” Tefsirciler kendi sözlerini eklemeyi severler ama biz öyle yapmıyoruz.

İncil, İsa Mesih’in dönüşünden söz ediyor mu? Evet, hem de birçok teferruatla. O’nun dönüşünden önce zor günler olacağına dair ikazda bulunuyor. Dünya uluslar arasındaki savaşlara, galeyanlara, bulaşıcı hastalıklara, depremlere ve kederlere teslim olacaktır. İnsanlar İsa Mesih’in takipçilerine karşı nefretle ayağa kalkacak, onlara iftira atacacak, zulmedecek ve öldüreceklerdir.²²⁵ İsa çeşitli yerlerde sahte Mesihlerin ve sahte peygamberlerin türeyeceğini söylemiştir. Bütün bu gelişmelere rağmen, İyi Haber (İncil) Kıyamet Gününden önce bütün uluslara ilan edilecektir.

Dünyamız daha derin bir karanlığa gömülürken, büyük bir aldatıcı yükselecek, en kutsal yerde duracak ve bütün ulusları kendisine tapınmaya mecbur edecektir. Bu sahte Mesih birkaç yıllığına başarılı olacaktır. Daha sonra, gerçek Mesih geri dönecek, adalet ve esenlik hükümrانlığını kuracaktır.²²⁶ Dirilerin ve ölümlerin yargıcı olarak tahtına oturacaktır. Kendi halkını imansızlardan ayıracaktır. Ruhani açıdan

---

²²⁵ 21. yüzyılın ilk yıllarında imanları yüzünden öldürülen bir milyondan fazla Hristiyan var.

²²⁶ İncil, Matta 24

doğmamış olanlar ebedi ölüme mahkum olacak, doğmuş olanlar ise ebedi hayata kavuşacaktır.

Hristiyanlar Kıyamet Gününe inanır mı? Muhakkak. Evet ve Amin deriz. *Maranata*, çabuk gel Mesih İsa.

43. Bölüm

44. Duhân Sûresi (Duman)

Ve

45. Câsiye Sûresi (Diz Çökmek)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Daha Dramatik Resimler (Ayet 44:43-48)

Kur'an'ın Cehennem tasvirleri zaman zaman son derece tesirlidir. Bu ayetler, Cehennem'in korkutucu bir resmini ortaya koymaktadır.

Şüphesiz, zakkum ağacı, günahkârların yemeğidir. O, madden eriyiği gibidir. Kaynar suyun kaynaması gibi karınlarda kaynar. “Tutun onu, cehennemın ortasına sürükleyin.” “Sonra başının üstüne kaynar su azabından dökün.” “Tat bakalım! Hani sen güçlüydün, şerefliydin!?” “İşte bu şüphelenip durduğunuz şeydir!”

44 ve 45. Sureler kâfirleri cezaların beklediğine dair ikazlarla doludur. Müminleri ise hoş bir diyarda genç ve güzel kadınlar beklemektedir. Bunların temsili mi yoksa harfen hakiki mi olduğunu bilmiyoruz. Her halükârda Kur'an Cennet ile Cehennem arasında çok keskin bir ayrım yapar.

44. Bölüm

46. Ahkâf Sûresi (Kum Yığınları)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Kur'an Kutsal Kitap'ı Tasdik Ediyor (Ayet 46:10)

Burada Tevrat ve Zebur'un tahrif edildiğinin Kur'an tarafından öğretilmediğine dair mutlak bir delil var. 10. ayet şöyle diyor:

De ki: “Ne dersiniz? Şâyet bu, Allah katından ise ve siz onu inkâr etmişseniz, İsrailoğulları'ndan bir şâhit de bunun benzerini şahitlik edip inandığı halde, siz yine de büyüklük taslamışsanız. Şüphesiz Allah zâlimler topluluğunu doğru yola iletmez.

Bunun üzerinde düşünelim. Kâfirler Hz. Muhammed'i Kur'anı uydurduğu ya da cinlerin etkisiyle yazdığı için suçluyorlardı. 10. ayet kâfirlere cevaben Hz. Muhammed'in sözlerini Musa'nın kitabıyla karşılaştırıyor. Şayet 10. ayet indiği zaman Tevrat tahrif edilmiş olsaydı, Hz. Muhammed Tevrat'ı hakikatin güvenilir bir kaynağı olarak göstermezdi. Kur'an'a göre, Tevrat, Zebur ve İncil'in tahrif edilemeyeceğine şüphe yoktur. Aksini iddia eden, Kur'an'ın önceki kitapları tavsiye etmekle hata ettiğini söylemektedir.²²⁷

---

²²⁷ Hristiyanlar ve Yahudiler, Kutsal Kitap'ın güvenilirliğini Allah'ın sadakatine ve tarihsel kayıtlara dayandırır. Kur'an'a itimat eden Müslümanlar, Tevrat, Peygamberler ve İncil hakkındaki tavırlarını gözden geçirmelidir.

45. Bölüm

47. Muhammed Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Rahat Etmek ya da Etmemek? (Ayet 47:20)

Bu surede, kâfırlara karşı askerlik hizmeti konusuna geri dönüyoruz. Hz. Muhammed'in her takipçisi savaşa girme düşüncesinden hoşlanmıyordu.

İnananlar, “Keşke bir sûre indirilse!” derler. Fakat hükmü apaçık bir sûre indirilip de onda savaştan söz edilince; kalplerinde hastalık olanların, ölüm baygınlığına girmiş kimsenin bakışı gibi sana baktıklarını görürsün. O da onlara pek yakındır.

Bu metin, korkuya kapılanları ikaz etmektedir. Belki bir süre için rahat edebilirler ama en sonunda melekler suratlarına ve sırtlarına vurarak canlarını alacaklardır.

Müminler asla barış istememeli ve en yükseğe ulaşınca kadar cihat etmelidir. Belki de İslami binaların tüm diğer binalardan daha yüksek yapılmasının bir sebebi budur. Örneğin, Suud Ailesi Mekke'nin ortasında 600 metre yüksekliğinde bir saat kulesi yaptırmıştır. Bu kule, Londra'daki Big Ben'den dahi çok daha yüksektir. En yüksek bina temsili, Müslümanların İslamiyet'in her şeyin en yükseğini başarması gerektiğine dair inançlarını ortaya koyan güçlü bir hatırlatıcıdır.

46. Bölüm

48. Fetih Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Zafer (48. Sure)

Saat kulelerinden, ekonomilerden, ordulardan, camilerden ya da kiliselerden söz ederken Kur'an, İslamiyet'in en nihayetinde bütün sahte dinler üzerinde zafer kazanacağını belirtir:

Bir de, Allah'ın, hakkında kötü zanda bulunan münafık erkeklere ve münafık kadınlara, Allah'a ortak koşan erkeklere ve Allah'a ortak koşan kadınlara azap etmesi içindir. Kötülük girdabı onların başına olsun! Allah onlara gazap etmiş, onları lanetlemiş ve kendilerine cehennemi hazırlamıştır. Orası ne kötü bir varış yeridir!

21. yüzyılda insanlar “emperyalist güçlerden” yakınırlar. Bu güçlerin ne gibi karanlık maksatları vardır? Tehdit ne kadar ciddidir? Burada bahsi geçenlere, yani Allah hakkında kötü zan besleyenlere benzer midir? Allah hakkında kötü zan beslemek ne manaya gelir?

47. Bölüm

49. Hucurât Sûresi (Odalar)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Şüphe (Ayet 49:15)

İman edenler ancak, Allah'a ve Peygamberine inanan, sonra şüpheyeye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlerdir. İşte onlar doğru kimselerin ta kendileridir.

Şüpheyeyi ne yapmalıyız? Şüpheyeyi ne zaman imanı siler süpürür? Kur'an hakiki Müslümanların şüpheyeyi duymayanlar olduğuna dair ikazda bulunur.

Belki de şüpheyeyi düşenler savaştan dönüp kaçanlardır. Belki namazı bırakanlardır. Ancak bunlar sadece dışsal davranışlardır. Peki yüreğeyi ne demeli? Bir insanın savaşa koşması, namaza durması fakat Allah'a hakikaten inanmaması mümkündür. Aynı anda hem iman hem de şüpheyeyi sahibi olmak da mümkündür. Hisler ve düşünceler bizi iki ayrı yöneye çeker. Yolların ayrıldığı bu noktada, Allah'ın her türlü şüpheyeyi cezalandıracağı korkusuyla mı yaşayacağız yoksa İsa Mesih'e "İman ederim; benim imansızlığıma yardım eyle" diye feryat eden kişi gibi mi yapacağız?²²⁸

---

²²⁸ İncil, Markos 9:24

48. Bölüm

50. Kâf Sûresi

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Şah Damarından Daha Yakın (Ayet 50:16-17)

Dostum, yaptığım her şeyin izlendiğini bilmemi istiyordu. Bana bu ayet okudu,

Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin ona verdiği vesveseyi de biz biliriz. Çünkü biz ona şah damarından daha yakınız. Üstelik, biri insanın sağ tarafında, biri sol tarafında oturmuş iki alıcı melek de alıp kaydetmektedir.

16. ayet bize korku mu teselli mi vermeli? Emin değilim. Dostum ayeti okuduktan sonra şöyle dedi: “Allah kâfirleri öldürme gücüne sahip olduğunu söyleyerek ikaz etmektedir.” Hz. Muhammed 62 yaşında öldü. Bir ara zehirli et yedirildi kendisine ve zehrin şah damarına vurduğunu söylerdi.²²⁹ Savaşçılar, çabucak ölümcül bir yara açmak için şah damarına vururlardı. Şah damarı insan bedeninin en kolay yara alan yerlerinden biridir.

17. ayetin, Allah'ın bizzat kendisinin mi yoksa meleklerin mi insanlara yakın olduğu konusunda muğlak olduğunu düşünüyorum. Kur'an, Allah'ın bize son derece yakın olduğunu mu yoksa çok uzakta, Cennet'in en yüce yerinde olduğunu mu öğretiyor? Müslümanlar kimse-nin Allah'ın huzuruna erişebileceğine inanıyor mu?

---

²²⁹ “Hayber’de tatmış olduğum zehirli etin acısını zaman zaman duyuyorum. Şu anda şah damarının koptuğunu duymaktayım!” (İbn Sa’d, Kitap El-Tabakat El-Kabir, Cilt II, Sayfa 251-252).

Bir keresinde, Müslüman bir dostuma Allah'la hiç karşılaşacak mıyız diye sordum. "Zannetmiyorum. Belki Hz. Muhammed Allah'la şahsen karşılaşacaktır ama sıradan insanlar değil" diye cevap verdi. Ayet 43:84 şöyle diyor: "Gökteki ilâh da O'dur, yerdeki ilâh da O'dur." Bu ayetin Allah'ın varlığıyla değil de yetkisiyle ilgili olduğunu söyleyebiliriz. Fakat o zaman bize şah damarımız kadar yakın olamaz.

İslamiyet Tevhid *dinidir*. Allah'ın içinde bölünme olmadığını öğretir. Bu ayetleri ilginç kılan da budur, çünkü Allah'ın varlığının sadece tek bir yerde bulunmadığını keşfederiz. Allah yerdedir ve Allah göktedir. Bunlar farklı şartları olan farklı mekanlardır. Acaba biz, meleklerin gökte oldukları gibi Allah'ın huzurunda mıyız? Cennet'te Allah'ın varlığı, hem yeryüzünde hem de gökte en yücelerdeki gibi mi olacak?

Allah'ın gökte, İsa Mesih'in ise yeryüzünde olması, sevginin tezahürünü anlamama yardımcı oluyor. Sevginin üç tezahürü vardır. Allah hem gökte hem de yerde olabilir. Her şeye hâkim olarak bütün göklerde, hem de Allah'ın Ruhu olarak bizimle birlikte yeryüzündedir. Allah'ın zaman, mekân ya da ebediyette hiçbir sınırı yoktur.

49. Bölüm

51. Zâriyât Sûresi (Savuran Rüzgârlar)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Bağışlanma (Ayet 51:18)

Suçluluk bir insana nasıl hissettirir? Ağır mı? Kirli mi? Korkutucu mu? Vicdanımız adeta bir alarm gibi bize bir şeyin yanlış olduğunu söylemek üzere tasarlanmıştır. Utanç ve suçluluk duygularından nasıl kurtulabiliriz? Bazı insanlar iç rahatlığı için Allah'a feryat ederler. 18. Ayet şöyle diyor:

Seherlerde bağışlama dilerlerdi.

Biz dileriz ama Allah bağışlar mı? Peki ya tekrar ve tekrar günah işlersek ne olacak? İnsanlar mukaddes yerlere giderek dua ederler. Ayakkabılarını giyip yine günaha dönerler. Günah, bağışlama ve günah. Bütün bunların manası ne?

Büyük bir lidere birisi şöyle sordu: “Hiç bağışlanma dilediniz mi?” Bir süre düşünen lider cevap verdi: “Hayır, pek sayılmaz, neyi yanlış yaptığımdan emin değilim.”

“Eğer günahımız yoktur dersek, kendi kendimizi aldatırız, ve bizde hakikat olmaz. Eğer günahlarımızı ikrar edersek, günahlarımızı bize bağışlamak, ve bizi her haksızlıktan temizlemek için o sadık ve âdildir.”²³⁰

---

²³⁰ İncil, 1. Yuhanna 1:8-9

Bağışlanmayı dilemek, bir şans oyunu değildir. Bazı insanlar Allah'ın bağışlama konusunda hiçbir güvence vermediğini sanıyor. Onlara göre Allah belki bağışlar, belki bağışlamaz. Problem Allah ile ilgili fikirleridir. Oysaki Allah kendi vaatlerine dayanarak bağışlar. Allah'ın Kuzusu'nun kurban oluşu aracılığıyla bağışlamayı vaat eder. İsa Mesih'e iman edenleri *bağışlayacağıma* dair değışmez bir vaat vermiştir. Yalan söylemesi mümkün değildir.

Ailemizle bir gün öğleden sonra arkadaşlarımızla oturuyorduk. Onlara Allah'ın vaatlerini yerine getirdiğini söyledim. Basit bir örnek verdim “Allah'ın vaadi yeni gelen bir çamaşır makinesinin garanti belgelerinden çok daha güvenilirdir. Eğer makineniz bozulursa, şirketin onu onaracağına ya da yenisiyle değıştireceğine dair bir belgeniz var. Bu belge yüzde yüz mutlak bir belgedir. Aynı şekilde, Allah günahlarımızı itiraf etmemiz durumunda bizi bağışlayacağını ve ebedi hayata kavuşturacağını vaat eder.”

Ev sahibinin hanımının yüzü kızardı ve sesini yükseltti: “Hayır, bu doğru değıl. Hiç kimse tamamen bağışlandığını ve Cennet'e gideceğini bilemez. Nerede garanti belgeniz? Gösterin!”

“İşte burada” diyerek İncil'i kaldırdım. “Allah'ın kendisi vaat vermiştir. Çamaşır makinesini üreten şirketten daha mı az güvenilirdir? Eğer Allah bir şey yapacağını söylüyorsa, O'nu muhakkak yapar. Bu konuda hiçbir şüphe yoktur.”

Bağışlanmış ve Bağışlayan

Bir gün Mesih'in öğrencileri O'na gelip “Bize dua etmesini öğret” dediler.

“Siz şöyle dua edin” diye karşılık verdi:

Ey göklerde olan Babamız,
İsmin mukaddes olsun;
Melekûtun gelsin;

Gökte olduğu gibi yerde de senin iraden olsun;
Gündelik ekmeğimizi bize bugün ver;
Ve bize borçlu olanlara bağışladığımız gibi, bizim borçlarımızı bize bağışla;
Ve bizi iğvaya götürme, fakat bizi şerirden kurtar;
Çünkü melekût ve kudret ve izzet ebedlere kadar senindir.
Amin.²³¹

Şayet birisini bağışlamayı reddedersek, Allah'ın bağışlayıcılığını hakikaten anlayamamışız demektir.

Bir gece bir dostum beni aradı. "Haberleri gördün mü?" diye sordu.

"Hayır" diye karşılık verdim. Sesinin tonu canımı sıktı.

"İnternete bakıp neler olduğunu okumalısın."

Aradığı için kendisine teşekkür ettim ve çabucak bir haber sitesine bağlandım. Ekranda gördüklerim kanımı dondurdu. Haberler, Malatya'da bir İncil dağıtım ofisinde üç adamın korkunç bir şekilde katledildiğini söylüyordu. Ertesi gün şok edici detaylar açığa çıktı. Birkaç genç, Kutsal Kitap hakkında bilgi edinme kılıfıyla Hristiyan önderlere yaklaşmışlar. İncil ofisinin iki çalışanı Müslüman olarak büyümüşler ve daha sonra İsa Mesih'e iman etmişler. Üçüncü kişi ise Avrupa'da laik bir ülkede yetişmiş ve gençliğinde Hristiyanlığı benimsemiş. Kimse tam olarak sebeplerini bilmese de bu gençler, kendi halindeki üç adama kin ve nefretle saldırmak için plan yapmışlar.

O korkunç gün gayet masum bir şekilde başlamış. Gençlerin ikisi ofiste oturup ruhani konuları araştırıyormuş gibi rol yapıyorlarmış.

Alman Hristiyan, "Çay alır mısınız?" diye sorup nazikçe ikramda bulunmuş.

---

²³¹ İncil, Matta 6:9-13

Birkaç dakika sonra, başka gençler gelmiş ve sayıları böylece beşe çıkmış. Öğlene doğru Hristiyanların sayısı da üç olmuş. Birkaç dakika süresince Tevrat, Mesih ve İncil hakkındaki soruları cevaplandırmışlar. Beş genç husursuz bir şekilde kıpırdanırken liderleri öfkelenmeye başlamış.

En sonunda şiddet başgöstermiş. Beş genç, Hristiyanlara saldırıp etkisiz hale getirmişler. Bıçaklar ortaya çıkmış. El ve ayak bileklerini bağlamışlar. Gençlerin ikisi ofisi araştırıyormuş. Hakikaten silah ya da uyuşturucu bulacaklarını mı sanıyorlardı? Kim bilir? Belli ki Hristiyanlarla ilgili bir sürü yalana inanıyorlarmış. Silah yoktu, sadece Allah'ın sevgisinden bahseden mukaddes kitaplar vardı.

Gençlerin lideri, ofisin zemininde hareketsiz yatan üç Hristiyana bağırdı: "Sizi kim gönderdi?" Gençler onları tekrar tekrar bıçaklamaya başladı. Acıyla inleyerek canlarının bağışlanmasını istediler.

Korkunç işkence dakikalar boyunca devam etti. Fakat henüz işleri bitmemişti. Seri bir şekilde boğazları kesildi. O sahnenin korkunçluğunu anlatmaya dil yetmez.

Ofisin dışına Hristiyan bir arkadaş gelmişti. Kilitli kapıyı açamayınca çabucak polisi çağırdı. Dakikalar sonra gelen polis kapıyı kırdı ve beş teröristi kanlar içinde buldu. Hristiyanların ikisi ölmüştü. Üçüncüsü bir ambulans tarafından hastaneye kaldırıldı ama o da kan kaybından öldü.

Katledilen iki adamın hanımları, değerinin ise nişanlısı vardı. Polis geldikten birkaç dakika sonra, dullardan bile önce haber medyası saldırıyı öğrenmişti. İki kadın saatlerce hastanede ve daha sonra da evlerinde birilerinin kendilerine açıklama yapmasını beklediler. İkisinin de çok küçük çocukları vardı ve uzun süre beklemek çok acı vericiydi.

Birkaç gün sonra, kurbanların aileleri sevdiklerinin cenazelerini yere koydular. Uluslararası televizyon sayesinde bütün dünya dulların ne karşılık vereceğini bekliyordu. İntikam çağrısı yapacaklar mıydı?

Düşmanlarına beddua edecekler miydi? Nefret kusacaklar mıydı? Kadınlardan biri hareketsiz kalabalığın önüne çıkıp durdu ve konuştu.

Biz Hristiyanlar olarak buraya gelip yaşamak istedik. Bizim için bu çok zor bir zaman, çünkü ben ömürlük arkadaşımı, çocuklarım ise babalarını kaybettiler. Fakat kocamın, İsa Mesih'in adına bir şehit olarak öldüğünü biliyorum. Kanı boşa gitmeyecektir. Bu yeni bir başlangıçtır. İsa Mesih çarmıh üzerinde bulunduğu sırada "Baba, onları bağışla, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar" demişti. Ben de aynısını yapmak istiyorum.²³²

Onlar İsa Mesih'in bağışladığı gibi ve kendilerinin bağışlandığı gibi bağışlamayı seçtiler.

---

²³² James Wright, *Malatya Şehitleri*, EP Kitapları, Welwyn Garden City, UK, sayfa 164-165.

50. Bölüm

52-61 Sureler

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Kısa Sureler

Sonda yer alan surelerin çoğu, Cennet'in mükafaatlarından (ırmaklardan, lezzetli içeceklerden, güzel kadınlardan, hizmetkâr delikanlılardan, rahat koltuklardan) ve günahın cezalarından (ateş, kara duman, kaynar su, ani helak, Kıyamet Günü) bahseder.

Tuzlu ve Tatlı Sular (Ayet 55:19)

İki denizi salıvermiştir; birbirine kavuşuyorlar.

Arkadaşım, 55:19 gibi metinlere dayanarak bana haberi veriyordu: “Biliyor musun, Kur'an tatlı ve tuzlu sular arasındaki engeli doğru bildiriyor. Jacques Cousteau bu nedenle Müslüman olmuş.”

Nil ve Amazon gibi dünyanın en büyük ırmaklarından birinin yakınında büyüdüm. O ırmak yağmur ve sel sularını 3.000 kilometre mesafeye taşır. Nihayetinde bütün ırmaklar denize kavuşur ve orada tatlı suyla tuzlu su arasında görünmez bir sınır vardır. Hakikaten Allah tatlı ve tuzlu sular arasına bir duvar koymuştur.

Bir ilkbaharda, eşimle birlikte İbrahim'in ülkesine seyahat ettik ve kiralık bir araçla tur yaptık. Parlak ve güneşli bir sabah kahvemizi, kahvaltımızı alıp kuzeye yöneldik. Birkaç saat sonra yolumuz Celile Gölü'nün bulunduğu derin vadiye çıktı. Balıkçıların ağlarını denizin taze sularına atmalarını seyrederken falafel yedik. Daha sonra güneye döndük ve Şeria Irmağı'nın güçlü sularını aştık. Şeria vadisinde arazi

kupkuruydu. Irmağın temiz suları Celile Gölü'nün sularına karışıyor ve oradan Ölü Deniz'e akıyordu. Irmağı Ölü Deniz'in kenarına kadar takip ettik. Orada son derece garip bir durum vardı. Ölü Deniz o denli kesif bir şekilde tuzluydu ki insanların batmasına izin vermiyordu. Adeta mantar parçaları gibi suyun üzerinde duruyorlardı.

İki denizi ve onları birbirine bağlayan ırmağı düşündüm. Birisi tatlıydı ve hayatla doluydu. Öteki ise tuzluydu ve mezar gibi ölüydü. İkinin arasında Şeria Irmağı tertemiz sularla akıyordu. Ancak Ölü Deniz'e ne kadar su dökülürse dökülsün, hiçbir şey değişmiyordu. Adeta görünmez bir duvar vardı.

Araplar doğanın bu harikulade hakikatlarını biliyorlar mıydı? Muhakkak Nil'i ve Ölü Denizi biliyorlardı. Bu elbette Allah'ın, kendi habercisine şaşırtıcı bir şey açıklayamayacağı manasına gelmiyor. Sadece, tatlı ve tuzlu sular arasındaki engelin bir sır olmadığı manasına geliyor.

İsa Mesih, Hz. Muhammed'in Geleceğini Bildirdi mi? (Ayet 61:6)²³³

Hani, Meryem oğlu İsa, “Ey İsrailoğulları! Şüphesiz ben, Allah'ın size, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek, Ahmed adında bir peygamberi müjdeleyici peygamberiyim” demişti. Fakat onlara apaçık mucizeleri getirince, “Bu, apaçık bir sihirdir” dediler.

Müslüman dostlarım sık sık, “İncil Hz. Muhammed'in gelişinden bahsetmiyor mu?” diye sorarlar. Övülen anlamına gelen Ahmed sözcüğünün önceki kitaplarda geçmediğini görmüştük. İbranicede, Grekçede ya da Aramicede böyle bir sözcük geçmemektedir. Belki bunun İncil'in kaybolmuş ayetlerinde geçtiği iddia edilebilir. Peki ama, Al-

---

²³³ Bu iddia sorunludur. Birincisi, İncil'in eski ya da yeni hiçbir nüshasında Ahmed sözcüğü (periklutos, περικλυτος) geçmemektedir. Hiçbir yerde böyle bir ayet yoktur. İncil'in en eski nüshalarından birine Papirus 66 adı verilir. Bunu diğer İncil nüshalarıyla karşılaştırdığımızda hiçbir fark görmüyoruz. Hepsi Yardımcı (parakletos, παρακλητος) diyor. Bu konuda hiçbir şüphe yoktur. Bak Ayet 7:157.

lah'ın Sözü'nden nasıl bir şey kaybedilebilir ki? Üstelik, Allah'ın güzel isimlerinden biri "Övülen'dir." Bu nedenle, İsa Mesih'in takipçileri, O'ndan sonra gelecek olan Yardımcı'nın Allah'ın Ruhu olduğunu bilirler ki esas "Övülen" O'dur.

51. Bölüm

62-70 Sureleri

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Cuma Namazı Seçeneğe Bağlı Değildir (Ayet 62:9-11)

Her Müslüman toplumda cuma günü ne olur? Müezzin ezan okur. Müminler abdest alır ve sonra camiye giderek *ibadetlerini* icra ederler.

Peki cuma günü başka ne olur?

Arkadaşım, sokaklara akan kalabalıklara bakarak, “Bu insanların çoğu iyi Müslüman değil” dedi.

“Neden?” diye sorarak cevabını bekledim.

“Cuma günü onlara bak. Para ve eğlence peşinde koşmaktan yorulmazlar, bir saniye bile. Ne Allah ne de ibadet vardır.” Yüzünde tiksintiyle dolu bir ifade vardı.

Kur'an Cuma namazı hakkında daha net olamazdı. Bütün metni okumamız gereklidir:

Ey iman edenler! Cuma günü namaz için çağrı yapıldığı zaman, hemen Allah'ın zikrine koşun ve alışverişi bırakın. Eğer bilerseniz bu, sizin için daha hayırlıdır Namaz kılınca artık yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan nasibinizi arayın. Allah'ı çok zikredin ki kurtuluşa eresiniz. Onlar bir ticaret veya bir oyun eğlence gördükleri zaman hemen dağılıp ona koşular ve seni ayakta bıraktılar. De ki:

“Allah’ın yanında bulunan, eğlence ve ticaretten daha hayırlıdır. Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır.”

Herhangi bir müminin Cuma namazını kılmamak için meşru bir sebebi olabilir mi? Ancak birçok yerde Müslümanlar haftada bir kez bile namaz kılmak için camiye gitmezler. Örneğin, bir araştırmaya göre, Fas’taki Müslümanların yüzde 54’ü Cuma namazına gidiyor. Bu oran Mısır’da yüzde 61, Kazakistan’da yüzde 10, Endonezya’da yüzde 72, Türkiye’de yüzde 44 ve Özbekistan’da yüzde 9’dur.

Kur’an’ı okuyan bir İsa takipçisi olarak ne düşüneceğimi bilemedim. Cuma duasının mazeretleri vardır. Doktorlar ve polisler işlerini kolay kolay bırakamazlar. Fakat Cuma namazı esnasında gördüğüm insanların çoğu, ikinci bir fincan kahve içiyor, bir dostuyla sigara içiyor, son iş anlaşmalarını ya da dedikoduları paylaşıyor.

Tabii ki, Hristianların münafıklığına parmak uzatmak mümkündür. İsmen Hristiyan olan milyonlarca kişinin onlarca yıldır kilise binasına girmediklerini kabul eden ilk kişi olayım. Bu Fransızlara, Almanlara ya da başkalarına neden ibadete gitmedikleri sorulacak olursa, dürüstçe cevap verip dine inanmadıklarını söyleyeceklerdir. Çoğu Müslümanın Cuma’ya gitmemesinin sebebi bu mudur? Peki bunun bir önemi var mı? Bu soruyu size bırakıyorum dostum.

*Allah’ın
Ruhu melek
değildir.*

Münafıklar (Sure 63)

Son sorumuzu adeta önceden bilen bu Sure, münafıkları mahkûm eder. Bu insanlar, Müslüman olduklarını iddia ederek çok inandırıcı bir gösteri yapmaktadırlar. Hz. Muhammed dış görünüşlerinin iyi bir izlenim verdiği bu kişilerin yanmış kütüklere benzediğini ifade etti.

Allah’ın Ruhu Meryem’e Üfledi (Ayet 66:12)

Allah’ın Ruhu’yla ilgili başka bir anahtar düşünce, O’nun bir melek olmadığıdır:

Allah, bir de iffetini sapasağlam koruyan ve bizim de kendisine ruhumuzdan üflediğimiz, Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını doğrulayan İmran kızı Meryem'i de örnek gösterdi. O itaat edenlerdendi.

52. Bölüm

71-78 Sureler

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Kur'an'ı Okuyun (Ayet 73:20)

Yıllar önce köyümüzdeki bir komşu öldü. Uzaktaki akrabalar ve yakındaki komşular cenaze evine geldiler. Kur'an okumak için bir imam geldi. Aile odasında yirmi kişiyle birlikte sessizce oturup imamın Arapça Kur'an okumasını dinledim. Odada Arapça bilen hiç kimse yoktu. Bu yabancı bir dildi. İmam birkaç dakika daha okuduktan sonra ben odaya baktım. İnsanlar boşluğa bakıyor, arada sırada "Bismillah" ya da "Amin" diyerek eşlik ediyorlardı.

20. ayet şöyle diyor:

Artık Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun.

Bunun anlamı, Kur'an'ın sesli okunmasıdır.

Ben Kur'an'ı tercümanların yardımıyla okuyorum. Peki ya cenazedeki köylü dostlarım ne olacak? Onlar bir şey anladılar mı? "İmamı anlamıyoruz" diyerek bunu kabullendiler. İdrak edilemeyen seslerin faydası tam olarak nasıl görülebilir?

"Bir dakika" diye bir itiraz gelebilir. "Müslümanlar, kendileri bizzat okumasalar dahi Kur'an'da ne olduğunu bilirler." Her zaman değil!

Bir gece geç vakit bir arkadaşın evinde oturuyorduk. Dindar Müslümanlardan oluşan bu grubun ana dili Arapçaydı. Büyükanne, haram olduğu için bir erkeğin elini sıkmadığını bana açıkça söyledi.

Allah'tan söz ettik ve onlara Kur'an'da Nuh'un ve Tufan'ın öyküsünü sordum. Mahcup edici birkaç saniye süresince bana boş boş baktılar. Büyükanne bu öyküyü hiç duymadığını söyledi. Genç yeğen öyküyü hatırlıyordu ve ona açıkladı.

Aldığım cevap beni hayrete düşürmüştü. Nuh'un öyküsü Kur'an'da en iyi bilinen öykülerden biridir ve belki Musa ile Firavun'un öyküsünden bile daha çok anlatılmıştır. Fakat misafirperver ve dindar Müslüman dostlarım bu konuda bir şey bilmiyorlardı. Acaba sadece sözleri okumak dışında yapılması gereken başka şeyler var mı?

Cezalar ve Mükafaatlar (Sure 73-78)

Bu kısa sureler, müminler ve kâfirleri karşılaştırır. Hz. Muhammed'in dönemindeki kâfirler onun mesajını ve onu müdafaa eden ayetleri reddetmişler, onu da deli ve cinli ilan etmişlerdir. O ise kendisiyle bir süre alay edebileceklerini söylemiştir. Fakat daha sonra Allah onları ölümden diriltecek ve yargı cezası için üzerlerine ateş dökcektir.

53. Bölüm

79-87 Sureler

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Kör Bir Adam (Ayet 80:1-2)

Kör bir adam peygambere geldi. Ayet 80:1-2:

Kendisine o âmâ geldi diye Peygamber yüzünü ekşitti ve öteye döndü.

Kör bir adam için umut var mı?

Evet. Fakir dilenci, haşin din adamlarına cevaben, “Kördüm ama şimdi görüyorum” dedi. Kör olarak doğmuş olan bu adamın hayatı dilencilikle geçmişti. Anababasının onun için yapabileceği hiçbir şey yoktu. Hekimler çaresizdi, çünkü onu iyileştirebilecek hiçbir ilaç yoktu.

Fakat o özel günde bir adam oradan geçiyordu. Bu sıradan bir adam değildi. İki bin yıl kadar önce, Kudüs'teki o gün, oradan geçen adam Mesih'ti. İsa kör adama baktı. Gördüğü kişi zavallı bir dilenci değil, Allah'ın suretinde yaratılmış bir insandı. Tükürük ile yaptığı çamuru alan İsa Mesih, adamın gözlerine sürdü ve yıkamasını söyledi. İsa'ya güvenen adam O'nun sözünü dinledi. Gözlerini yıkadığı zaman artık görebiliyordu.

Sadece Allah fiziksel ya da ruhsal açıdan kör olan insanlara mucizevi olarak şifa verebilir. Yaşam ve ölüm gücünü elinde tutan sadece O'dur.

Bir Levhada (Ayet 85:20-22)

Oysa Allah, onları arkalarından kuşatmıştır. Hayır o şanı yüce bir Kur'an'dır. O korunmuş bir levhadadır.

22. ayeti unutmamak önemlidir. Kuran'ın Lehv-i Mahfuzda olduğunu söyler. Hz. Muhammed, Cebrail'in kendisiyle Arapça konuştuğunu ifade etmiştir. Kendisinin okuma ya da yazması olmadığını, bir levha görse dahi onu okuyamayacağını söylemişti.

Bu levha nerededir? İslamiyet'in en büyük bulmacalarından biri budur. Eğer Levha Cennet'te Allah tarafından yazılmışsa, nasıl Allah'ın yanısıra, O'nun dışında varolabilirdi? Müslümanların çoğu Levha'nın ezeli olduğunu, Cennet'te sonsuzlardan beri varolduğunu düşünür. Ebedi bir kitabın, boşanma, kadınların adet döngüleri, peygamberin alabileceği hanımların sayısı gibi konularla neden meşgul olduğunu anlamak güçtür. Allah bu gelip geçici mevzuları neden ebedi bir kitaba kaydetmiştir? Başka bir deyişle, Cennete ait ebedi bir kitap, neden tarihsel mevzularla ilgili olsun? Şayet Kur'an ebediyse, o zaman tarihsel ve dünyasal mevzular ebedi ve Cennete uygun bir seviyeye yükselir.

Yahudiler ve Hristiyanlar Tevrat'ın, Peygamberlerin ve İncil'in ezelden beri varolduğuna değil, yıllar içerisinde insanlar aracılığıyla vahiy olduğuna inanırlar. Allah Adem, Havva'yı, yıldızları ve ağaçları, kainatta yaratmadan çok önce düşünmüş olabileceği gibi, önceki kitapları da düşünmüş olabilirdi. Fakat bu, Adem'in ve önceki kitapların Allah ile birlikte ezelden beri var olduklarını söylemekten farklıdır.

54. Bölüm

88-114 Sureler

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Bizim Problemimiz Nedir? (Ayet 98:5)

Kur'an'ın sonuna yaklaşıyoruz. Şu ana kadar onlarca ayet gördük ve Ehl-i Kitap'tan söz ettik. Bu metinler bizi sorularla başbaşa bırakıyor. 5. ayete bakın:

Halbuki onlara, ancak dini Allah'a has kılarak, hakka yönelen kimseler olarak O'na kulluk etmeleri, namazı kılmaları ve zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte bu dosdoğru dindir.

Burada müşriklerden, putlardan, şirklerden ya da Haberci'ye direnmekten bahsedilmiyor. Ancak ayet 98:6 Hakikati reddeden Kitap Ehlini'nin ve müşriklerin ateşli Cehenneme düşeceklerine dair ikazda bulunuyor.

109. sure gayrimüslimlere yönelik bir karşılık içermektedir:

De ki: “Ey Kâfirler!” “Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem.” “Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz.” “Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk edecek değilim.” “Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz.” “Sizin dininiz size, benim dinim de banadır.”

Ayet 29:46'nın ve diğer metinlerin ışığında bu ayetin manası Yahudilerin, Hristiyanların ve Müslümanların aynı Allah'a mı yoksa bir başkasına mı ibadet ettiklerini gösteriyor.

Allah Doğmamıştır (112. Sure)

Kur'an'ın yolunda yaptığımız bu yolculuğun sonuna geliyoruz. Adım adım, ayet ayet, birincisinden sonuncusuna dek birçok dilde yaptığımız bu yolculuk bizi kritik soruya geri getiriyor. Allah birdir. O zaman İsa Mesih kimdir?

De ki: “O, Allah’tır, bir tektir.” “Allah Samed’dir.”

“Ondan çocuk olmamıştır Kendisi de doğmamıştır.”

“Hiçbir şey O’na denk ve benzer değildir.”

3. ayet Arapça’da şöyle geçer: *لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ* (doğurmamış ve doğmamıştır). Doğumu normal olarak anladığımız için üç önemli nokta var. **1)** ana baba, **2)** yeni bir hayat yaratır, **3)** bu hayat onlardan ayrılır. Erkek ve kadın bir bebek yaptığında, bu bebek yeni bir yaratıktır ve daha önce varolmamıştır. Bebeğin varoluşu belli bir anda başlar. Dokuz ay sonra bebek doğar ve anneden ayrılır. Artık annenin kanından bebeğe aynı gıda ve içecek geçmemektedir. Artık birleşmeleri mümkün olmayacak şekilde ayrılmışlardır. Bu ayırım tamamlanmıştır. Artık ayrı hayatları, canları ve muhtemelen ayrı kaderleri vardır.

Tevrat’a, Peygamberlere ve İncil’e yakinen baktıktan ve Kur’an’ın her sözünü okuduktan sonra 112. Sure’ye geliyorum. *لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ* Doğurmamış ve doğmamıştır sözlerini okuduğum zaman, buna verecek tek bir cevabım var. Evet. Allah’ın eşi yoktur, kendisinden ayrı bir tanrı doğurmamış, kendisi de başka bir tanrıdan doğmamıştır. Allah’ın başka bir tanrı yaratmadığını ve kendisinin de başka bir tanrı tarafından yaratılmadığını söyleyebiliriz. Kendisi ezelden, ebede kadar tek ve bir Allah’tır.²³⁴

“Ah tebrikler, sonunda sen de Müslüman oldun, artık şirk koşma suçunu işlemiyorsun!”

---

²³⁴ Peygamberler, Yeşaya 43:10, “RAB diyor: ‘Siz şahitlerim, ve seçtiğim kulumsunuz, ta ki, bilip bana inanasınız ve ben o olduğumu anlıyasınız; benden önce Allah olmadı, ve benden sonra olmayacak.’”

Fakat ben ne zaman şirkten suçlu oldum ki? Hristiyanlar, İsa'nın Allah'ın içinde adeta ruhsal bir hamilelik geçirdiğine, sonra da yeni ve ikinci bir tanrı olarak dünyaya geldiğine katiiyen inanmamışlardır. Ha-şa! Ayet 112:3 Allah'ın ikinci bir tanrı doğurmadığını ve kendisinin de doğrum yoluyla başlangıcı olmadığını söylerken haklıdır.

“Şimdi benimle oyun oynuyorsun!” Şayet böyle düşünen bir kişi varsa üzülürüm. Bu mevzu oyun oynanmayacak kadar önemlidir. Her şey Allah'ın ebedi Sözü noktasına dayalıdır.

İ.S. 325 yılında, Anadolu'nun İznik kentinde bir araya gelen Hristiyanlar bu bilmeceyi konuştular. Mesih İsa kimdir? İncil'deki *monogenes* (μονογενής) sözcüğünü dikkatlice inceleyerek bir anlaşmaya vardılar.²³⁵

**Sanırım
anlamaya
başlıyorum.**

Bu kavram yeni ve ayrı bir yaratığın doğması demek değildir. Grekçe *monogenes*, daima kaynaklanan ama asla ayrılmayan, birlikte bir olan demektir. Bir ırmaktan doğan ezeli bir şelale, yağmurdan doğan sonsuz bir gökkuşağı ya da sevgiyle dolu bir yürekte kaynaklanan sonsuz sevgiyi düşünün. İsa Mesih ezeli olarak Allah'tan kaynaklanan yegâne varlıktır. İznik'te toplanan Hristiyanlar şöyle sonuca vardılar:

Her şeye gücü yeten, görülen ve görülmeyen, her şeyin Yaradanı olan bir tek Baba Allah'a inanıyoruz;

Allah'ın Oğlu, Baba'dan kaynaklanan biricik Oğul, yani Baba'nın özvarlığından olan, Allah'tan Allah, Nurdan Nur, gerçek Allah'tan gelen gerçek Allah, yaratılmış değil, kaynaklanmış, Baba'nın aynı öz varlığına sahip olan bir tek Rab İsa Mesih'e inanıyoruz.²³⁶

²³⁵ Dedikoduların aksine, İznik Konseyi “İncilleri” seçmek için toplanmadı. Sadece tek bir İncil vardır. İncil'in içindeki yazıların ve mektupların tamamı, İznik Konseyinden çok önce zaten sabitti. İznik Konseyi İsa Mesih'in ezeli olmadığını iddia eden Arius'u reddetti.

²³⁶ İznik İnanç Bildirgesi

Dostum, “Neden?” diye sordu ve samimiyetle anlamak istiyordu. Şöyle devam etti: “Neden Kelimetullah’ı bir bebek olarak gönderme zahmetine girsin? Çocukluğun onca acılarına, gençliğin utanç verici ayartılarına neden göğüs germek zorunda kalsın? Neden kendi halkının nefretine maruz kalsın? Neden bir Roma haçı üzerinde can versin? Neden, neden, neden?”

Müslümanlar “Allah’u Ekber” der. Ben de çocukken anne ve babamın her yemekten önce “Allah büyüktür, Allah iyidir” diye dua ettiklerini duyardım. Kur’an’ın bu ifadesi ne doğrudur!

Dostumun gözlerinin içine bakarak cevap verdim. “Neden İsa mı?” Çünkü *Allahu Alhabu*. Allah Sevgidir.”

Dostum rahatladı ve gülümseyerek karşılık verdi. “Sanırım anlamaya başlıyorum.”

Kadıköy İman Akidesi

Mukaddes Havarilerin izinden giden bizler, tek ses halinde, bütün insanlara tek ve aynı Oğul'u, Rabbimiz İsa Mesih'i ikrar etmelerini öğretiriz. O, tümüyle Allah ve tümüyle insandır; gerçek Allah'tan gerçek Allah ve gerçek insandan gerçek insandır; Allah olarak ilahi cevhere, insan olarak da insani cevhere sahiptir; her bakımdan bizimle aynıdır, ama günahsızdır; Allah olarak tüm çağlardan önce Baba'da vardı ve bu son çağda bizim için ve kurtuluşumuz için bakire Meryem'den insan olarak doğdu; tek ve aynı Mesih, Oğul, Rab, Allah'ın biricik Oğlu, değişmeyen, karışmayan ve ayrılmaz iki doğaya sahip, tek şahısta ve tek cevherde birleşerek, iki şahsa ayrılmadan, ama tek ve aynı Oğul ve Allah'ın biricik Oğlu, Allah'ın Sözü, Rab İsa Mesih, başlangıçtan beri peygamberlerce bildirildi, Rab'bin kendisinin de bize öğrettiği gibi, Mukaddes Elçiler'in İnanç Bildirgesi'nde açıklandı.²³⁷

---

²³⁷ Kalkedon Konsili (şimdi Kadıköy, İstanbul, Türkiye) 451 yılında toplanmıştır.

